

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lexicon Taciteum

Gerber, Arnold

Lipsiae, 1903

L

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-2950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-2950)

ego te. . ad imperium voco, *quam salutare rei p., quam tibi magnificum, i. deos in tua manu positum est. β) G 30, 16 equestrium virium (sc. apud Chattos) id proprium, cito *parere victoriam, cito cedere: velocitas i. formidinem, cunctatio *propior* constantiae est i. q. paulum abest a f. 6, 42, 9 populi imperium i. liberta-

tem, paucorum dominatio regiae libidini *propior* est. G 21, 5 periculosiores sunt inimicitiae i. libertatem i. q. ubi simul valet libertas. — c. verbo *movendi* 6, 13, 1 gravitate annonae i. seditionem ventum (est). B) de *tempore* D 22, 8 (orationes), quas iam senior et i. finem vitae composuit.

K

kalendae. I, 12, 1 paucis post kalendas Ianuarias diebus. 55, 1 legiones sollemni kalendarum Ianuariatum sacramento pro Galba adactae. 55, 11 ipso kalendarum Ianuariatum die. 56, 10 nocte, quae kalendas Ianuarias secuta est. III, 67, 6 XV kalendas Ianuarias. IV, 39, 1. 4, 70, 1 Caesar sollemnia incipientis anni kalendis Ianuariis epistula precatus. 13, 10, 6 veterem religionem kalendarum Ianuariatum inchoando anno retinuit. I, 27, 1 octavo decimo kalendas Februarias. 77, 5 consul (sc. erat) cum Titiano fratre in kalendas Martias ipse. 6, 50, 17 septimum decimum kal. Aprilis. . mortalitatem ex-

plevisse. 2, 41, 7 C. Caelio L. Pomponio consulibus. . a. d. [Lips.; M ad] VII. Kal. Iunias triumphavit. II, 79, 2 kalendis Iulias. IV, 53, 5 XI kalendas Iulias. II, 91, 3 de caerimoniis. . XV kalendas *Augustas edixisset. 15, 41, 10 XIII Kal. Sextiles principium incendii huius ortum, quo et [Rhenan.; M et quo] Senones. . urbem inflammaverint. A 44, 3 excessit. . decimo kalendas Septembris Collega Priscoque consulibus. III, 37, 12 pridie kalendas Novembris. 6, 25, 13 quintum decimum kal. Novembris, . . necis die. I, 52, 1 sub ipsas superioris anni kalendas Decembres. [I, 77, 11 Ritter add.]

L

labefacio. A) *propr.* 1, 75, 6 senator questus mole publicae viae ductuque aquarum labefactas aedis suas. B) *transl.* a) α) de *valetudine* II, 93, 9 adiacente Tiberi. . Gallorum obnoxia morbis corpora fluminis aviditas et aestus impatientia labefecit. β) de *opibus et fortunis* 4, 13, 4 civitati Cibyrticae apud Asiam, Aegiensi apud Achaia, motu terrae labefactis, subveniretur remissione tributi. γ) de *loco in civitate* 4, 60, 14 (Seianus) fratrem Neronis Drusum traxit in partes, spe obiecta principis loci, si priorem aetate et iam labefactum demovisset. 6, 29, 15 nihil hunc amicitia Seiani, sed labefecit haud minus validum ad exitia Macronis odium. b) de *fide* 15, 51, 6 Epicharis. . primores classiariorum. . labefacere et conscientia inligare conisa est.

labefacto. 13, 21, 19 existat qui cohortes in urbe *temptatas*, qui provinciarum fidem labefactam, denique servos vel libertos ad scelus corruptos arguat.

labes. III, 24, 5 illos esse campos, in quibus abolere labem prioris ignominiae, ubi recipere *gloriam* possent.

labo. A) *propr.* G 8, 2 *acies* inclinatas iam et labantes a feminis restitutas (esse). V, 18, 3 (Germani) immensis corporibus et praelongis hastis fluitantem labantemque *militem* eminus fodiebant. B) *transl.* a) α) II, 86, 8 (Antonius) labantibus Vitellii *rebus* Vespasianum secutus grande momentum addidit. 3, 73, 9 quamquam. . ingentibus bellis labaret *res publica*. 14, 12, 21 labante iam *Agrippina* i. q. eius potentia. β) 13, 43, 15 tum iussa Messalinae praetendi et labare *defensio*. 15, 55, 19 incusat. . consceleratum, tanta vocis ac vultus securitate, ut labaret *indicium*. 2, 33, 22 nec, si quid in moribus

labaret, defuturum corrigendi auctorem. b) de *fide* I, 26, 2 vulgatum erat labare Germanici exercitus *fidem*. — de *consilio* 2, 26, 4 nec dubium habebatur labare *hostes* petendaeque pacis consilia sumere.

labor. A) in *univ.* a) *propr.* α) de *liquore* G 45, 26 (sucina) liquentia in proximum mare labuntur. β) de *igne* III, 71, 19 inde lapsus (sc. est) ignis in porticus. b) *transl.* V, 22, 19 intermisso signo et vocibus se (sc. vigiles) quoque in somnum lapsos (sc. esse). 4, 6, 6 in adulationem lapsos cohibebat ipse. B) *spec.* a) *propr.* 1) α) i. q. *elabi*, *profluere* 14, 64, 9 venae. . exsolvuntur; et quia pressus pavore sanguis tardius labebatur, . . β) i. q. *delabi* 4, 59, 5 eius (sc. specus) os lapsus repente saxis obruit quosdam ministros. — III, 29, 4 cum. . superiacta tela testudine laberentur. [Halm, Her. de test.] 2) sensu *praegn.* i. q. *cadere*, *mori* 2, 11, 13 Chariovalda. . congestis telis et suffosso equo labitur, ac multi nobilium circa: ceteros vis sua aut equites. . periculo exemere cf. Nipp. b) *transl.* α) i. q. *elabi* 11, 31, 16 sive coeperat ea species, seu forte *lapsa vox in praesagium vertit. β) i. q. *labeferi* III, 17, 10 ea necessitas seu fortuna lapsas iam partes restituit. 23, 1 sustinuit labentem [codd. dett. labantem] aciem Antonius accitis praetorianis. 16, 33, 3 quo obsequio *florentem* Soranum celebraverat, labentem non deseruit. γ) i. q. *delinquere*, *peccare* 1, 44, 2 (supplices milites) orabant puniret noxios, ignosceret lapsis. δ) i. q. *evanescere* 6, 50, 14 labi spiritum (sc. Tiberii) nec ultra biduum duraturum. 16, 11, 12 precantes labenti animae celerem exitum. — [5, 10, 7 M lapsum custodiae; Rhen. elapsus. 14, 32, 7 sic labente aestu; Lips. dilabente.]

lābor. A) a) in *univ.* α) c. *oppos.* et *sim.* D 2, 17 maiorem *industriæ* et laboris gloriam habiturus. 30, 9 (oratores), quorum infinitus l. et cotidiana *meditatio* et in omni genere studiorum assidue *exercitationes* ipsorum etiam continentur libris. 4, 61, 6 aliorum (sc. oratorum) *meditatio* et labor in posterum valescit cf. canorus. A 33, 9 seu fortitudine adversus hostis seu *patientia* ac labore paene adversus ipsam rerum naturam opus fuit. 3, 12, 26 si quos propinquus sanguis aut fides sua patronos dedit quantum quisque eloquentia et cura valet, iuvate periclitantem: ad eundem l., eandem *constantiam* accusatores hortor. 72, 10 (Tiberius) laudibus Seianum extulit, tamquam labore *vigilantia*que eius tanta vis unum intra damnum stetisset. V, 4, 11 septimo die *otium* placuisse (sc. Iudæis) ferunt, quia is finem laborum tulerit; dein blandiente *inertia* septimum quoque annum *ignaviae* datum. I, 46, 15 locupletissimus quisque miles labore ac *saecivitia* fatigari, donec vacationem emeret. III, 59, 17 Sabinus inhabilem labori et *audaciae* valetudinem causabatur. A 8, 6 primo Cerialis labores modo et *discrimina*, mox et gloriam communicabat (sc. cum Agricola). II, 4, 18 quantum illis roboris *discrimina* et labor, tantum his vigoris addiderat integra quies et inexperti belli amor [Orelli; M labor cf. com. crit.]. A 18, 28 magnus haberi Agricola, quippe cui ingredienti provinciam, quod tempus alii per ostentationem et officiorum ambitum transigunt, labor et *periculum* placuisset. G 18, 9 ipsis incipientis matrimonii auspiciis admonetur (sc. mulier) venire se laborum periculisque sociam, idem in pace, idem in proelio passuram ausuramque. I, 51, 3 ferox praeda gloriaque exercitus, ut cui sine labore ac periculo ditissimi belli victoria evenisset. II, 69, 13 id. *ingratum* militi, cui eadem munia inter paucos periculaque ac labor crebrius redibant. III, 84, 6 quidquid tot proeliis laboris ac periculi hausissent, opere illo consummari clamitantes. 53, 18 cecidisse in inritum labores, si praemia periculo soli adsequantur qui periculis non adfuerint. 69, 27 miles Vitellii adversus pericula ferox, laboribus et *vigiliis* parum intentus erat. II, 93, 3 miles. urbe tota vagus, non principia noscere, non servare *vigilias* neque labore firmari. 4, 39, 8 neque fulgorem honorum umquam precatum (sc. se esse): *excubias* ac labores, ut unum e militibus, pro incolumitate imperatoris malle. G 4, 7 (Germanis) magna corpora et tantum ad *impetum* valida: laboris atque *operum* non eadem *patientia*. III, 11, 3 legiones. labore et opere fessae. 1, 20, 11 Rufus. castris praefectus. duram militiam revocabat, *vetus operis ac laboris et eo inimitior, quia toleraverat. 11, 18, 11 legiones operum et laboris ignavas [*al. ignavas*], populationibus laetantes, veterem ad morem reduxit cf. V, 12, 1 templum in modum arcis proprii muri, labore et *opere ante alios i. q. ces murs avaient coûté plus de travail et étaient construits avec plus d'art que le reste: Gantrelle. I, 23, 8 labores itinerum, *inopia* commeatuum, *duritia* imperii atrocis accipiebantur, cum . . immensa viarum spatia aegre sub armis eniterentur. 14, 24, 2 ipse

exercitusque ut nullis ex proelio damnis, ita per inopiam et labores fatiscabant. III, 18, 14 nec Antonius ultra institit, memor laboris ac *vulnerum*. 19, 8 pro labore ac vulneribus clementiam et gloriam, inania, laturus, sed opes Cremonensium in sinu praefectorum. fore. II, 26, 13 timuisse se Paulinus ferebat tantum insuper laboris atque *itineris*, ne Vitellianus miles recens e castris fessos adgrederetur. 13, 35, 17 ipse. capite intecto, in *agmine*, in laboribus frequens adesse. II, 99, 8 impatiens solis pulveris tempestatum, quantumque hebes ad sustinendum laborem miles, tanto ad discordias promptior. 16, 13 ubi. homines fatigare *militiae* muneribus coepit, laborem insolitum perosi. 80, 19 statuisset Vitellium, ut Germanicas legiones in Suriam ad militiam opulentam quietamque transferret, contra Suriacis legionibus Germanica hiberna caelo ac laboribus dura mutarentur. 1, 35, 10 veteranorum clamor oriebatur. . . mederetur fessis, neu mortem in isdem laboribus, sed finem tam exercitae militiae. orabant. 26, 7 cur venisset (sc. Drusus), neque augendis militum stipendiis neque adlevandis l. 14, 53, 11 alter bellorum socius, alter Romae pluribus l. iactatus. 33, 13 barbari omissis castellis. . . quod uberrimum spoliandi et defendentibus intutum, laeti praeda et laborum [Lipsius; M, Nipp. aliorum] segnes petebant. 1, 16, 9 miles. luxum et *otium* cupere, disciplinam et laborem aspernari. 14, 55, 5 Augustus Agrippae et Maecenati usurpare *otium* post labores concessit. β) D 30, 9. 4, 61, 6 oratorum labor. 3, 72, 10 cf. α. 12, 5, 12 *principis* labores. IV, 73, 12 *exercituum* labores cf. δ. — I, 23, 8 labores *itinerum* cf. α. III, 26, 8 intolerandus tam longi itineris labor. 13, 6, 10 *militiae* ad labores vocaretur cf. ε. 15, 19, 5 labores *educandi* adversus fraudem et artes et brevitatem adoptionis enumerant. γ) D 2, 17 laboris *gloriam* habiturus. 10, 2 quod unum esse *pretium* omnis l. sui fatentur. II, 29, 4 spolia Galliarum et Viennensium aurum, pretia l. suorum, occultari clamitantes (sc. milites). IV, 32, 11 orsus a questu periculisque, quae. in castris R. exhausisset, egregium, inquit, pretium laborum recepi. 15, 12, 13 castra R. duasque in iis legiones pretium laboris peti. G 4, 7 laboris. *patientia* cf. α. III, 30, 1 ac rursus nova laborum *facies*: ardua urbis moenia, saxaeae turres. . . V, 4, 11 is (sc. dies) *finem* laborum (tulit). 4, 25, 12 infensus miles *memoria* laborum. 3, 54, 28 exonerari l. meorum (sc. principis Tiberii) partem fateor. — G 18, 9 venire se laborum. *sociam* cf. α. 4, 2, 11 Tiberio ita prono, ut (Seianum) socium laborum. celebraret. — III, 18, 14 *memor* laboris. V, 6, 4 corpora hominum (sc. Iudaeorum) salubria et *ferentia* laborum. 4, 1, 15 corpus illi (sc. Seiano) laborum tolerans, animus audax. 1, 31, 14 vernacula multitudo, nuper acto in urbe dilectu, lasciviae sueta, laborum intolerans. 20, 11 praefectus *vetus laboris. 11, 18, 11 legiones laboris ignavas. 14, 33, 13 barbari *laborum segnes cf. α. 3, 56, 18 (Drusum) compositis bellis, triumphalem et bis consulum, noti laboris (sc. imperii) participem. δ) D 11, 13 me deiungere a *forensi* labore constitui. 30, 9 *infinitus* l. cf. α. II, 16, 13. 19, 2

vallari castra placuit. is labor urbano militi insolitus contundit animos. III, 17, 3 (Antonius) occurrere paventibus, retinere cedentes, ubi plurimus labor, unde aliqua spes, consilio manu voce insignis hosti, conspicuus suis. I, 65, 19 plurimus circa aquilas labor, quae neque ferri adversum ingruentia tela neque figi limosa humo poterant. III, 26, 8. 15, 42, 12 cetera abrupta aut arentia, ac si perrumpi possent, intolerandus l. nec satis causae. 12, 5, 12 gravissimos principis labores, quis orbem terrae capessat, egere adminiculis. I, 28, 10 sibi aeternum l. portendi, sua facinora aversari deos. 3, 56, 18 noti laboris (particeps). 4, 32, 9 qui veteres populi R. res composuere. plebis et optimatum certamina libero egressu memorabant: nobis (sc. Tacito) in arto et inglorius l. 16, 5, 4 neque aspectum illum tolerare neque *labori inhoneste sufficere, cum manibus nesciis fatiscerent. 15, 17, 2 hoc (sc. duce) conquerente iam inritum l., potuisse bellum fuga Parthorum finire. 26, 4 integrum militem et crebris ac prosperis l. exercitum. IV, 73, 12 quot proelii adversus Cimbros. . . quantis exercituum nostrorum laboribus quoque eventu Germanica bella tractaverimus, satis clarum. 14, 11, 6 quanto suo (sc. Neronis) labore perpetratum, ne inrumperet curiam (Agrippina). — I, 15, 28 suadere principi quod oporteat multi laboris (est). ε) III, 59, 17 inhabilem labori. valetudinem. 69, 27 miles laboribus. . . parum intentus cf. α. 3, 33, 11 non inbecillum tantum et inparem laboribus sexum, sed si licentia adsit, saevum, ambitiosum, potestatis avidum. IV, 29, 1 nec finem labori nox attulit. 1, 28, 3 miles. . . suis l. defectionem sideris adsimulans. — A 33, 9 labore opus est cf. α. G 26, 6 nec cum ubertate et amplitudine soli *labore contendunt, ut pomaria conserant et prata separent et hortos rigent. I, 46, 15 miles labore ac saevitia fatigari. II, 93, 3 miles. . . labore firmari. III, 11, 3 legiones. . . labore. . . fessae. 14, 24, 2 per labores fatiscabant. 53, 11 laboribus iactatus cf. α. II, 80, 19 hiberna caelo ac laboribus dura cf. α. 13, 42, 20 Romae testamenta et orbos velut indagine eius capi, Italiam et provincias immenso faenore hauriri: at sibi labore quaesitam et modicam pecuniam esse. — 3, 12, 26 ad laborem hortor cf. α. 13, 6, 10 si invalidus senecta et ignavia Claudius militiae ad labores vocaretur. 3, 34, 10 bella plane accinctis obeunda: sed revertentibus post laborem quod honestius quam uxorium levamentum? — A 18, 28 cui (sc. Agricolae) ingredienti provinciam. labor et periculum placuisset. II, 69, 13 pericula ac labor. . . redibant. III, 53, 18 cecidisse in inritum labores. 4, 61, 6 valetur cf. α. 11, 20, 13 legionibus cum damno labor, effodere rivos. . . 12, 5, 12 principis labores. . . egere adminiculis. — II, 4, 18 quantum illis roboris discrimina et labor. . . addiderat cf. α. 19, 2 is l. . . contundit animos. III, 27, 4 vallum portasque legionibus attribuit, ut discretus labor fortes ignavosque distingueret. — A 8, 6 labores communicare cf. α. 1, 11, 7 in civitate tot inlustribus viris subnixi non ad unum omnia deferrent: plures facilius munia rei p. sociatis l. exsecuturos. II, 99, 8 hebes ad sustinendum l. miles. III, 84, 6

Lexicon Taciteum.

quidquid. . . laboris. . . hausissent. 1, 17, 9 apud vexillum tendentes (sc. dimissos) alio vocabulo eosdem l. perferre. 16, 9 aspernari. 26, 7 adlevare cf. α. 64, 12 obruto quod effectum operis duplicatus (est) militi labor. IV, 23, 5 non loco neque munimentis l. additus: vis et arma satis placebant. 3, 59, 14 sane gravaretur aspectum civium senex imperator fessamque aetatem et actos labores praetenderet. b) spec. i. q. facultas labores, molestias ferendi, patientia II, 62, 8 degenerabat a labore ac virtute miles adsuetudine voluptatum et contemptu ducis. B) ad valetudinem pertinet III, 38, 23 Vitellius. . . foveat aemulum principis labores e convivio prospectantem i. q. das ungemach, leiden. — [II, 4, 19 M cf. com. crit.]

laboro. A) a) intrs. D 30, 2 transeo prima discentium elementa, in quibus et ipsis parum laboratur. b) trs. G 45, 13 frumenta ceterosque fructus patientius quam pro solita Germanorum inertia laborant i. q. in frumentis serendis et colendis laborant. B) α) absol., in re milit. II, 24, 19 mille equites, cumulus prosperis aut subsidium laborantibus, ducebantur. 13, 39, 18 ne qua pars subsidium laborantibus ferret. β) c. abl. A 16, 19 discordia laboratum (sc. est), cum adsuetus expeditionibus miles otio lasciviret. 3, 25, 7 ut antehac flagitiis, ita tunc legibus laborabatur. 12, 43, 12 olim Italia legionibus. . . commeatus portabat, nec nunc infecunditate laboratur. — [G 26, 6 laborare b' et margo B.]

lac. G 23, 3 l. coneretur cf. ferus.

lacer. propr. a) de hom. II, 22, 11. III, 27, 14 exsanguis aut l. cf. exsanguis. b) de rebus A 37, 14 passim arma et corpora et laceri artus et cruenta humus. II, 70, 4 (in campis pugnae) lacera corpora, trunci artus, putres virorum equorumque formae, infecta fabo humus. III, 10, 11 (legatus) humi plerumque stratus, lacera veste, pectus atque ora singulta quatiens. 15, 40, 13 quattuor (regiones Romae) integrae manebant, tres solo tenus deiectae: septem reliquis pauca tectorum vestigia supererant, lacera et semusta.

lacro. A) propr. I, 49, 4 (Galbae) caput per lixas. . . suffixum laceratumque. II, 85, 6 laceratis vexillis nomen Vitellii praeferebantibus. B) transl. a) III, 55, 10 (Vitellius) his tributa dimittere, alios immunitatibus iuvare; denique nulla in posterum cura lacerare imperium. 4, 24, 2 rem R. aliis quoque ab nationibus lacerari. IV, 79, 23 crebra damna famam victoriae nuper partae lacerabant. b) verbis i. q. vexare, durchhecheln 4, 42, 8 audivit Tiberius probra, quis per occultum lacerabatur. 15, 73, 4 (Nero) crebro vulgi rumore lacerabatur, tamquam viros *claros. . . extinxisset.

lacetus. D 10, 24 inmanes illos et ad pugnam natos l. cf. discus. G 17, 12 feminae. . . partem vestitus superioris in manicas non extendunt, nuda brachia ac lacertos.

lacesso. a) 5, 11, 4 Trio. . . ut segnem Regulum. . . oblique perstrinxerat: ille, nisi lacessetur, modestiae retinens, . . retudit collegam. D 27, 6 (Messalla) ante plane mitior et eloquentiae temporum nostrorum minus iratus, antequam te Aper offenderet maiores tuos lacescendo.

14, 49, 4 adulatione promptissimus fuit Vitellius, optimum quemque iurgio lacessens et respondentem reticens. — IV, 74, 2 regna bellaque per Gallias semper fuere, donec in nostrum ius concederetur. nos, quamquam totiens lacessiti, iure victoriae id solum vobis addidimus, quo pacem tueremur. 14, 39, 15 is non irritato hoste neque lacessitus honestum pacis nomen segni otio imposuit. *b*) *α*) *absol.* IV, 23, 7 Batavi Transrhenanisque . . sibi quaeque gens consistunt, eminus lacessentes. V, 15, 1 lacessentibus Batavis . . coeptum (est) certamen. 17, 17 missilibus proelium incipitur, neque nostro milite paludem ingrediente et Germanis, ut elicerent, lacessentibus. 1, 64, 2 barbari perfringere stationes seque inferre munitoribus nisi lacessunt, circumgrediuntur, occurrant. *β*) *c. acc.* A 22, 4 qua formidine terri hostes quamquam conflictatum saevis tempestatibus exercitum lacessere non ausi i. q. temptare, aggredi. 1, 56, 17 non auso hoste terga abeuntium lacessere. 2, 88, 13 (Arminius) liberator haud dubie Germaniae et qui non primordia populi R., sicut alii reges ducesque, sed florentissimum imperium lacessierit. — i. q. turbare 4, 32, 9 immota aut modice lacessita pax . . erat. 15, 2, 8 Romani pacem numquam ipsis prospere lacessitam nunc quoque in exitium suum abruptum. — [14, 3, 3 M otium lacesseret; Heinsius capesseret.]

lacrima. non nisi num. plur. *a*) *c. oppos.* et *sim.* D 12, 4 nec inter sordes ac lacrimas reorum componuntur (carmina). G 27, 6 lamenta ac lacrimas cito, dolorem et tristitiam tarde ponunt, feminis lugere honestum est, viris meminisse. 1, 7, 4 ne laeti excessu principis neu tristiores primordio (sc. essent), lacrimas gaudium, questus *adulationem miscebant. 11, 13 patres . . in questus lacrimas vota effundi. 4, 68, 17 cf. *b*. 11, 37, 18 animo (sc. Messalinae) . . nihil honestum inerat; lacrimaeque et questus inriti ducebantur. 1, 57, 3, 23, 4, 8 cf. *b*. 14, 33, 7 neque fletu et lacrimis auxilium eius orantium flexus est. 15, 16, 15 maesti manipuli ac vicem commilitonum miserantes ne lacrimis quidem temperare; vix prae fletu usurpata consalutatio. I, 82, 9 Otho . . precibus et lacrimis aegre cohibuit (milites). II, 29, 13 (milites) silentio, patientia, postremo precibus ac lacrimis veniam quaerebant. III, 38, 16 non se proprio metu nec sui anxium, sed pro fratre, pro liberis fratris preces lacrimasque attulisse. IV, 72, 18 attonitis etiam victoribus, qui vocem precesque adhibere non ausi lacrimis ac silentio veniam posebant. 4, 53, 3 cf. *b*. II, 49, 16 tulere corpus (Othonis) . . cohortes cum laudibus et lacrimis, vulnus manusque eius exosculantes. 1, 22, 10 cum osculis, cum lacrimis dolorem meum implevero, me quoque trucidari iube. 3, 2, 9 obvii (funeri Germanici) . . lacrimis et conclamationibus dolorem testabantur. II, 70, 17 erant quos varia sors rerum lacrimaeque et misericordia subiret. 1, 5, 5 Augustum . . Planasiam vectum ad visendum Agrippam; multas illic utrinque lacrimas et signa caritatis. 3, 5, 15 ubi . . lacrimas vel doloris imitamenta? 12, 30 nemo Drusi lacrimas, nemo maestitiam meam spectet. III, 58, 15 nec deerat ipse (sc. Vitellius) vultu voce lacrimis

misericordiam elicere. *b*) G 27 lacrimas ponere cf. *a*. 11, 2, 8 commoto . . Claudio, Messalinae quoque lacrimas excivit. I, 69, 8 *effusus l. . . salutem civitati inpetravere. 4, 68, 17 effudit lacrimas, iunxit questus. 53, 3 profusus diu ac per silentium l., mox invidiam et preces orditur. II, 48, 4 (Otho) intempestivas suorum l. coercens. 15, 62, 6 lacrimas eorum . . ad firmitudinem revocat i. q. lacrimantes. III, 38 afferre cf. *a*. IV, 46, 24 victor exercitus clamore lacrimas eorum iuvabat. 3, 12, 30 spectare cf. *a*. A 45, 24 paucioribus l. comploratus es (sc. Agricola). I, 82 lacrimis cohibere milites cf. *a*. III, 31, 12 orant (Caecinam), ut . . deprecator adsistat. aspernantem . . lacrimis fatigant. 14, 33, 7 cf. *a*. II, 29 lacrimis veniam quaerebant. IV, 72 veniam posebant. III, 58 misericordiam elicere. 1, 22 dolorem implere. 3, 2 dolorem testari cf. *a*. 14, 1, 15 talia lacrimis et arte adulterae penetrantia nemo prohibebat. 15, 16, 15 lacrimis temperare cf. *a*. II, 45, 11 victi victioresque in lacrimas effusi (sunt), sortem civium armorum misera laetitia detestantes. 1, 11, 13 cf. *a*. 3, 23, 5 Lepida . . lamentatione flebili maiores suos ciens . . tantum misericordiae permovit, ut effusi in lacrimas . . detestanda Quirinio clamitarent. 4, 8, 8 effusum in lacrimas senatum victo gemitu simul oratione continua erexit. 1, 57, 15 uxor Arminii . . neque *evicta in lacrimas neque voce supplex. II, 49 cf. *a*. 1, 49, 10 non medicinam illud plurimis cum l., sed cladem appellans. 6, 46, 16 crebris cum l. minorem ex nepotibus complexus. V, 3, 6 ceteris per lacrimas torpentibus. 6, 10, 2 (feminae) quia occupandae rei p. argui non poterant, ob lacrimas incusabantur.

lacus. *a*) G 34, 6 utraeque nationes . . ambiunt immensos insuper lacus et Romanis classibus navigatos. 2, 8, 5 fossa, cui Drusianae nomen, ingressus . . lacus inde et Oceanum . . secunda navigatione pervehitur. 1, 79, 2 actum in senatu . . an ob moderandas Tiberis exundationes verterentur flumina et lacus, per quos angescit. 60, 7 (Germanicus) inpositas navibus . . legiones per lacus vexit. 13, 54, 3 Frisii iuventutem saltibus aut paludibus, inbellem aetatem per lacus admoveere ripae. G 40, 17 numen ipsum secreto lacu abluitur. servi ministrant, quos statim idem lacus haurit. V, 6, 12 nec Iordanes pelago accipitur, sed unum atque alterum lacum integer perfluit, tertio retinetur. lacus immenso ambitu, specie maris, sapore corruptior, gravitate odoris accolis pestifer, neque vento impellitur neque pisces . . patitur. 7, 8 halitu lacus infici terram. 12, 57, 6 convivium effluvio lacus adpositum. 56, 11 reliqua lacus classarii . . obtinebant. 57, 2 incuria operis manifesta fuit, haud satis depressi ad lacus ima *vel *media. 1, 79, 9 Velinum lacum, qua in Narem effunditur, obstrui recusantes (Reatini), quippe in adiacentia erupturum. 12, 56, 1 inter lacum Fucinum amnemque Lirim perrupto monte . . lacu in ipso navale proelium adornatur. 14, 4, 8 quae (sc. villa) promunturium Misenum inter et Baianum lacum flexo mari adluitur. 5, 20 Agrippina . . nando, deinde occursu lenuncolorum Lucrinum in lacum vecta villae suae infertur. 15, 42, 8 ab lacu Averno navigabilem fossam

usque ad ostia Tiberina depressuros promiserant. I, 23, 9 (militēs) Campaniae lacus et Achaiae urbes classibus adire soliti. 3, 59, 11 (Tiberium) diverso terrarum distineri, litora et lacus Campaniae . . . peragrarent. — I, 41, 5 iuxta Curtii lacum i. q. bassin. II, 55, 7 iuxta lacum Curti. III, 69, 12 circa lacum Fundani. 2, 61, 5 lacus effossa humo, superfluentis Nili receptacula. b) i. q. kufe 11, 31, 9 urgueri prela, fluere lacus.

laedo. *transl.* III, 56, 19 ita formatis principis auribus, ut aspere quae utilia, nec quicquam nisi iucundum et laesurum acciperet i. q. sed nociturum in posterum. — II, 20, 6 Salominam, *quod quamquam in nullius iniuriam insignis equo ostroque veheretur, tamquam laesi gravabantur. A 41, 3 causa periculi (sc. Agricolae) non crimen ullum aut querela laesi cuiusquam, sed infensus virtutibus princeps. 13, 26, 11 quid aliud laeso patrono concessum, quam ut . . . libertum releget? A 42, 15 proprium humani ingenii est odisse quem laeseris. 4, 52, 16 correptam . . . admonuit (Tiberius) non ideo laedi (sc. Agrippinam), quia non regnaret. — IV, 41, 4 deos testes advocabant, nihil ope sua factum quo cuiusquam salus laederetur i. q. beeinträchtigen. 3, 24, 8 culpam inter viros ac feminas vulgatam gravi nomine laesarum religionum ac violatae maiestatis appellando . . . — part. perf. *subst.* 13, 25, 17 Nero . . . milites sibi . . . circumdedit, qui rixarum initia modica et quasi privata sinerent: si a laesis validius ageretur, arma infererent. Fortasse etiam proprie accipi potest. — [D 26, 32 laederet b.]

laetitia. A) vi *subiect.* a) c. *oppos.* et *sim.* I, 44, 1 nullam caedem Otho maiore laetitia excepisse . . . dicitur, seu tum primum levata omni sollicitudine mens vacare gaudio cooperat. II, 29, 15 ut . . . praeter spem incolumis Valens processit, gaudium miseratio favor: versi in laetitiam . . . laudantes gratantesque circumdatum aquillis . . . in tribunal ferunt. III, 36, 11 de Caecina adfertur mixtus gaudio dolor . . . plus apud socordem animum laetitia quam cura valuit. multa cum *caesultatione* in urbem reductus . . . 1, 52, 1 nuntiata ea Tiberium laetitia cura adfecere: gaudebat oppressam seditionem, sed . . . Germanici gloria *angebatur*. II, 65, 2 Vitellium Cluvius adsequitur . . . laetitiam et gratulationem vultu ferens, animo *ancius*. III, 38, 24 reddendam pro intempestiva l. *maestam* et funebrem noctem. 4, 31, 1 his tam adsiduis tamque maestis modica l. intericere. 14, 10, 9 municipia victimis et legationibus laetitiam testari: ipse (sc. Nero) . . . maestus et quasi incolumitati suae infensus ac morti parentis *inlacrimans*. 15, 54, 11 ipse maestus . . . erat, quamvis laetitiam vagis sermonibus simularet. 23, 14 ipse (Nero) ut laetitiae, ita *maeroris* immodicus egit. II, 45, 11 cf. b. IV, 53, 17 magistratus . . . et magna pars populi, studio laetitiaeque conixi, saxum ingens traxere. 14, 21, 16 laetitiae magis quam *lasciviae* dari paucas . . . noctes. b) I, 76, 19 Crescens Neronis libertus . . . epulum plebi ob laetitiam recentis imperii obtulerat. 13, 16, 21 post breve silentium repetita *convivi* laetitia. 15, 53, 4 ad ludicra circi ventitabat (Nero) promptioresque aditus erant laetitia *spectaculi*. — I, 44, 1 *maiore*

l. cf. a. 64, 7 *brevis* l. fuit. 4, 31, 1 *modica* l. cf. a. II, 45, 11 victi victoresque in lacrimas effusi, sortem civilium armorum *miseria* l. detestantes. III, 38, 24 *intempestiva* l. cf. a. 4, 31, 7 quando ex veritate, quando *adumbrata* l. facta imperatorum celebrentur. — 15, 23, 14 laetitiae immodicus cf. a. 16, 35, 2 reperitur, laetitiae propior. — A 25, 8 mixti copiis et laetitiae sua quisque facta, suos casus (attollebant milites). IV, 14, 10 primores gentis . . . specie epularum . . . vocatos, ubi nocte ac laetitia incaluisse videt, . . . 1, 52, 1 laetitia adficere cf. a. 1, 47, 1 exacto per scelera die novissimum malorum cura valet laetitia. III, 36, 11 plus laetitia quam cura valet cf. a. 12, 48, 4 omne scelus externum cum laetitia habendum (esse). 14, 21, 16 laetitiae . . . dari noctes cf. a. II, 65, 2 laetitiam . . . vultu ferre. 15, 54, 11 simulare. 14, 10, 9 testari cf. a. 2, 65, 10 foederi convivium adicit, tractaque in multam noctem laetitia. 4, 31, 1 intericere cf. a. 12, 27, 13 aucta l., quod quosdam . . . servitio exemerant. 13, 16, 21 repetita convivii l. B) vi *obiect.* D 20, 9 vulgus adistentium . . . adsevit iam exigere laetitiam et pulchritudinem *orationis*; nec . . . perfert in iudiciis tristem et impexam antiquitatem. 21, 39 laetitiam nitoremque nostrorum *temporum* exprimeret (Corvinus).

laetor. a) c. *oppos.* et *sim.* A 43, 5 nec quisquam audita morte Agricolae aut laetatus est aut statim oblitus. augebat *miserationem* . . . rumor veneno interceptum. 1, 28, 7 prout splendidior obscuriorve (luna), laetari aut *maerere* (militēs). 2, 77, 13 perisse Germanicum nulli iactantius maerent quam qui maxime laetantur. 3, 44, 6 optimus quisque rei p. cura maerebat: multi odio praesentium . . . suis quoque periculis laetabantur, increpabantque Tiberium, quod . . . 11, 38, 8 ne secutis quidem diebus odii gaudii, irae tristitiae . . . signa dedit, non cum laetantes accusatores aspiceret, non cum filios maerentes. 4, 12, 4 senatus populusque habitum ac voces *dolentum* simulatione . . . induebat, domumque Germanici revirescere occulti laetabantur. 11, 18, 12 legiones operum et laboris *ignavas*, populationibus laetantes, veterem ad morem reduxit. b) *absol.* 1, 28, 7 cf. a. 2, 2, 5 accepere (sc. Vonnem) barbari laetantes, ut ferme ad nova imperia. 51, 6 laetabatur Tiberius, cum inter filios eius et leges senatus disceptaret. 11, 38, 8 cf. a. 6, 8, 7 fatebor et fuisse me Seiano amicum, et ut essem expetisse, et postquam adeptus eram laetatum. 12, 54, 13 hi primo laetari. 16, 4, 15 plebs . . . personabat . . . plausu composito. crederes laetari, ac fortasse laetabantur per *incuriam publici flagitii. 15, 58, 7 *laetatum (sc. esse) erga coniuratos et fortuitus sermo . . . pro crimine accipi i. q. eine fröhliche miene gezeigt zu haben: Pfitzner. [Halm clam actum.] — 6, 48, 22 eadem poenae in Balbum decernuntur, id quidem a laetantibus, quia Balbus truci eloquentia habebatur. — c. *abl.* A 43, 5 cf. a. 43, 16 *lecto testamento* Agricolae . . . laetatum eum (sc. Domitianum) velut *honore iudicioque*. I, 44, 6 Pisonis ut inimici . . . caede laetari ius fasque credebatur. 3, 12, 5 asperasset iuvenem *exituque* eius laetatus esset. 12, 8 eiusdem *morte* et *luctu* meo laetatus est. 44, 6

periculis. 11, 18, 12 *populationibus* cf. a. 15, 51, 15 Nero multo apud Puteolos. . *maris usu* laetabatur. — 3, 24, 18 se. . laetari, quod frater . . revertisset. — seq. *acc. c. inf.* D 4, 6 quo laetor magis oblatum (sc. esse) nobis iudicem, qui. . 2, 77, 13. 4, 12, 4 cf. a.

laetus. A) vi *subiect.* a) de *hom.* D 23, 17 parum est aegrum non esse: *fortem* et laetum et *alacrem* volo cf. 23, 13 *maestus*. A 39, 3 hunc rerum cursum. . fronte laetus, pectore *ancius* excepit (Domitianus). I, 4, 10 patres laeti (sc. erant), usurpata statim libertate licentius ut erga principem novum. . ; primores equitum proximi *gaudio* patrum cf. 4, 16 qui. . per dedecus Neronis alebantur, *maesti* et rumorum avidi. III, 83, 17 velut festis diebus id quoque gaudium accederet, *exultabant*, fruebantur, nulla partium *cura*, malis publicis laeti. 1, 7, 3 ne laeti excessu principis neu *tristiores* primordio (sc. essent), lacrimas gaudium, questus *adulationem miscbant. 24, 11 Druso. . obviae fuere legiones, non laetae, ut adsolet, neque insignibus fulgentes, sed inluyie deformi et vultu, quamquam *maestitiam* imitarentur, contumaciae propiores. 5, 6, 10 vos obtestor, ne memoriam nostri per *maerorem* quam laeti retineatis. II, 70, 19 non Vitellius. . tot milia insepulorum civium *echorruit*: laetus ultro. . instaurabat sacrum. 14, 33, 13 barbari. . laeti praeda et *laborum *segnes*. A 33, 4 Agricola quamquam laetum et vix munimentis coercitum militem accendendum adhuc ratus. I, 79, 26 laeto Othone et gloriam in se trahente, tamquam. . rem p. auxisset. IV, 3, 12 senatus cuncta. . Vespasiano decernit, laetus et spei certus, quippe. . 1, 50, 1 laeti neque procul Germani agitabant. 12, 39, 14 Ostorius concessit vita, laetis hostibus, tamquam ducem. . bellum absumpsisset. 14, 14, 12 ut est vulgus cupiens voluptatum et, si eodem princeps trahat, laetum. 61, 1 laeti Capitolium scandunt. 2, 57, 2 cuncta socialia prospere composita non ideo laetum Germanicum habebant ob superbiam Pisonis. — c. *abl.* I, 83, 4 plures seditionibus et ambitioso imperio laeti. II, 4, 2 laetum antiquitatibus Graecorum genus. 86, 21 non tam praemiis periculorum quam ipsis periculis laetus pro certis. . ancipitia malebat. III, 48, 11 laetum ea victoria Vespasianum, cunctis super vota fluentibus. . nuntius. . adsequitur. 83, 17 malis publicis cf. supra. IV, 11, 13 in civitate adhuc turbida et novis sermonibus laeta. 16, 7 Germani, laeta bello gens. 1, 7, 3 excessu principis cf. supra. 5, 10, 10 iam publicis studiis frequentabatur, laetus praesentibus et *inanium spe. 6, 26, 12 palam laeta (Plancina) morte Germanici. 13, 19, 19 qui laetus oblati. . Paridem. . impulit ire. 14, 33, 13 praeda cf. supra. — seq. *quod* 2, 26, 1 reductus (est). . miles, laetus *animi*, quod adversa maris expeditione prospera pensavisset. 3, 29, 11 additur. . congiarium plebi admodum laetae, quod Germanici stirpem iam puberem aspicebat. 13, 8, 5 effigiem. . consuere, praeter suetam adulationem laeti, quod Corbulonem. . praeposuerat. — 2, 64, 4 laetiore Tiberio, *quia* pacem sapientia firmaverat, quam si bellum per acies confecisset. — *II, 36, 8 laeto milite *ad* mutationem ducum

et ducibus. . tam infestam militiam aspernantibus. — *subst.* 3, 46, 1 non diu haec nec apud laetos (sc. locutus est). b) de *rebus* III, 6, 8 Primus ac Varus. . Altini laetis *animis* accipiuntur. 3, 69, 18 quanto rarior apud Tiberium popularitas, tanto laetioribus animis accepta. IV, 81, 21 laeto ipse *vultu*, erecta quae adstabat multitudine, iussa exsequitur. V, 5, 24 Liber festos laetosque *ritus* posuit, Iudaeorum mos absurdus sordidusque. 1, 65, 2 barbari festis epulis, laeto *cantu* aut truci sonore. . saltus (complebant). 2, 75, 12 neque ipse gaudium moderans et magis insolescente Plancina, quae luctum amissae sororis tum primum laeto *cultu* mutavit. 4, 15, 16 egit Nero grates. . patribus. . , laetas inter audientium *adfectiones*. — *adverb.* 4, 33, 18 neque refert cuiusquam Punicas Romanasve acies laetialis. 6, 10, 9 quo laetius acceptum sua exempla in consultores recidissee.

B) vi *obiect.* 1) a) i. q. *laetitiam adferens, gratus* A 38, 1 nox. . *gaudio* (sc. victoriae) praedaque laeta victoribus (erat). I, 4, 6 finis Neronis. . laetus primo *gaudentium* impetu fuerat. 2, 84, 3 recenti adhuc *maestitia*. . Livia. . duos virilis sexus simul enixa est. quod rarum laetumque etiam modicis penatibus tanto gaudio principem adfecit, ut. . 11, 25, 10 laetaque haec in rem p. munia multo gaudio censoris inibantur. I, 71, 13 laeta *primoribus civitatis, celebrata in vulgus Celsi salus ne militibus quidem *ingrata* fuit. II, 35, 10 quae cuncta. . quanto laetiora Vitellianis (erant), tanto acrius Othoniani. . auctorem cladis *detestabantur*. 95, 3 laetum foedissimo cuique apud bonos *invidiae* fuit, quod. . inferias Neroni fecisset. 1, 2 (imperium), quod varia sorte laetum rei p. aut *atrox*, ipsis principibus *prosperum* vel *exitio* fuit. 70, 9 quae laeta in praesens mox *perniciem* ipsis fecere. III, 6, 6 primum pilum adepto (Varo) laeta ad praesens male *parta mox in perniciem vertere. 11, 15, 8 laeta. . in praesens omnia (esse), sed benignitati deum gratiam referendam, ne ritus sacrorum inter *ambigua* culti per *prospera* obliterarentur. 12, 40, 19 proelium fecere, cuius initio *ambiguo* finis laetior fuit. 11, 19, 11 Corbulo semina rebellionis praebat, ut laeta apud plerosque, ita apud quosdam **sinistra* fama. 16, 7, 2 mortem Poppaeae ut palam *tristem*, ita recordantibus laetam *ob* impudicitiam eius. 14, 8, 14 aliam fore *laetae *rei faciem; nunc. . *extremi mali* indicia. 63, 8 laeta aliqua viderant et praesentem *sacvitiam* melioris olim fortunae recordatione adlevabant. 4, 18, 11 beneficia eo usque laeta sunt, dum videntur exsolvī posse: ubi multum antevenere, pro *gratia odium* redditur. G 40, 11 laeti tunc dies, festa loca (sc. sunt). D 7, 1 non eum diem laetorem egi, quo. . III, 38, 9 Blaesus incusarent, quod aegro principe laetos dies ageret. 18, 2 fulsere legionum signa. . , laeto inter initia equitum suorum proelio illuc usque propecta. I, 70, 3 laetum ex Italia nuntium accipit. II, 54, 6 ut diplomata Othonis. . laetiore nuntio revalescerent. 1, 5, 15 laeti interdum nuntii vulgabantur. 11, 19, 11 laeta apud plerosque fama cf. supra. II, 80, 9 laeta omnia et af-

fluentia excepit. III, 54, 4 cum e contrario laeta omnia fingeret, falsis ingravescebat (Vitellius). 1, 42, 20 hunc ego nuntium patri, laeta omnia aliis e provinciis audienti, feram? 53, 18 milites ad caedem missi invenere (sc. Gracchum) . . . nihil laetum opperientem. 12, 11, 7 clementiam ac iustitiam, quanto *ignota barbaris, tanto laetiora [Ursinus; M toleratiora] capesseret (Meherdates). — c. dat. A 38, 1 nox l. victoribus cf. supra. I, 71, 13 laeta primoribus civitatis Celsi salus cf. supra. III, 75, 9 caedem eius laetam fuisse Muciano accepimus. 15, 60, 7 sequitur caedes Senecae, laetissima principi. 3, 2, 15 laetam Tiberio Germanici mortem male dissimulari. 16, 7, 2 cf. supra. II, 1, 2 imperium l. rei p. cf. supra. 11, 1 laeta interim Othoni principia belli, motis ad imperium eius. . . exercitibus. 35, 10 cuncta laetiora Vitellianis (erant) cf. supra. 95, 3 cf. supra. IV, 68, 12 laetum militibus (sc. esse) idem nomen. 2, 84, 3 quod l. etiam medicis penatibus cf. supra. 3, 31, 3 Germanici cum Tiberio idem honor neque patruo laetus neque natura tam conexus fuerat. 48, 11 ceteris haud laeta memoria Quirini erat ob intenta. . . Lepidae pericula. 11, 16, 10 laetus Germanis adventus (sc. Italici erat). 15, 28, 7 locus. . . cum barbaris delectus esset ob memoriam laetioris sibi rei. . . 37, 1 (Nero) quo fidem acquireret nihil usquam perinde laetum sibi. . . — c. abl. A 38, 1 nox. . . gaudio (sc. victoriae) praedaeque laeta victoribus (erat). II, 2, 5 laetam voluptatibus adolescentiam egit. — c. praep. ob 3, 48. 16, 7 cf. supra. 12, 8 cf. infra. — seq. quod II, 95 cf. supra. — 11, 25, 10 l. in rem p. munia. 12, 8, 8 Agrippina. . . praeturam impetrat (Senecae), laetum in publicum rata ob claritudinem studiorum eius. — IV, 51, 5 magnificentum laetumque (sc. erat) tantis sociorum auxiliis ambiri neque indigere. — subst. 1, 68, 4 suadente atrociora Inguimero et laeta barbaris. 2, 53, 10 magna illic imago tristium laetorumque (sc. erat). 4, 15, 4 Longus, omnium illi tristium laetorumque socius. 6, 22, 6 *creberrime tristia in bonos, laeta apud deteriores esse. 11, 17, 12 per laeta per adversa res Cheruscas adflictabat. I, 34, 10 (Othoniani), qui ad evocandum Galbam laeta falso vulgaverint. 39, 4 Celsus haud laeta retulerat. 2, 12, 9 centuriones laeta saepius quam comperta nuntiare. 82, 15 laetiora de valetudine eius attulere. 4, 43, 17 nota memorantes. . . et laeta Tiberio. — 3, 34, 5 multa duritiae veterum *in melius et laetius mutata (esse). b) i. q. quod boni ominis est, quod prosperum eventum portendit I, 3, 9 caelo terraque prodigia et fulminum monitus et futurorum praesagia, laeta *tristia, ambigua manifesta. 27, 4 sacrificanti. . . Galbae haruspex. . . tristia exta et instantes insidias. . . praedicat, audiente Othone. . . idque ut laetum e contrario et suis cogitationibus prosperum interpretante. 62, 13 laetum augurium Valenti exercituique. . . aquila. . . dux viae praevolavit, longumque per spatium is gaudentium militum clamor. . . fuit, ut. . . magnae et prosperae rei omen acciperetur. II, 4, 6 laeta et congruentia exta. . . videt (sacerdos). IV, 49, 18 laeta Pisoni omina [Acidal.; M oīa i. e. omnia, quod rec. Her.] tamquam principi con-

tinuare (centurio). 2, 14, 1 nox eadem laetam Germanico quietem tulit. IV, 83, 7 effigiem suam acciret; laetum id regno. . . fore. 2) a) D 40, 25 indomitus ager habet quasdam herbas *laetiores. b) de oratione D 14, 11 delectasset te. . . Materni pro carminibus suis laeta. . . oratio. 22, 7 (Cicero) primus et verbis dilectum adhibuit et compositioni artem, locos quoque laetiores attentavit et quasdam sententias invenit. 23, 20 inlustrate saeculum nostrum pulcherrimo genere dicendi. nam et te. . . video laetissima quaeque antiquorum imitantem, et vos. . . gravitati sensuum nitorem et cultum verborum miscetis. — [II, 78, 7 con. Triller, rec. Her. cf. latus A. a.]

laevus. propr. de loco a) adi. III, 22, 11 (legionem) quartam. . . *dextro suorum cornu, quintam. . . medianam aciem. . . primanos laevum cornu complesse. 1, 64, 19 deliguntur legiones quinta dextro lateri, unetvicensima in laevum (sc. latus). . . 2, 8, 7 classis Amisiae *ore relicta laevo amne cf. 8, 8 militem dextras in terras iturum. 12, 27, 11 qui laevum iter petiverant cf. 28, 1 at qui dextris. . . compendiis ierant. b) neutr. subst. a) sing. III, 21, 9 cui (sc. legioni) iuncta a laevo septima. . . stetit. . . *dextro octava. . . β) plur. II, 2, 6 oram Achaiae et Asiae ac laeva maris praevectus. V, 16, 4 Batavi. . . in dextro, laeva ac propiora *flumini Transhenani tenere.

lambo. 12, 47, 9 cf. cruor.

lamentatio. 3, 23, 2 l. flebilis cf. lacrima b. 12, 47, 16 erant, qui tantam fortunae commutationem miserarentur; secutaque cum parvis liberis coniunx cuncta lamentatione complebat. 15, 68, 6 non Faenio par animus, sed lamentationes suas etiam in testamentum contulit.

lamentor. a) intrs. 1, 40, 12 uxorem. . . multo cum fletu complexus, ut abiret perpulit. incedebat muliebre et miserabile agmen, profuga ducis uxor. . . lamentantes circum amicorum coniuges. . . nec minus tristes qui manebant. non florentis Caesaris. . . facies gemitusque ac planctus. 3, 3, 2 Tiberius atque Augusta publico abstinere, inferius maiestate sua rati, si palam lamentarentur. b) trs. a) c. acc. 1, 65 funestas tenebras cf. β. 4, 62, 19 hic fratrem, propinquum ille, alius parentes lamentari. β) seq. acc. c. inf. 1, 28, 10 sibi aeternum laborem portendi, sua facinora aversari deos lamentantur (milites). 65, 29 funestas tenebras et tot hominum milibus unum iam reliquum diem (sc. esse) lamentabantur.

lamentum. non nisi plur. num. A 29, 3 quem casum (sc. amissi filii). . . (non) per lamenta. . . ac maerorem muliebriter tulit: et in luctu bellum inter remedia erat. 46, 4 nos. . . ab infirmo desiderio et muliebribus l. ad contemplationem virtutum tuarum voces, quas neque lugeri neque plangi fas est. G 27, 6 l. ac lacrimas cf. lacrima. IV, 1, 13 ubique lamenta, conclamationes et fortuna captae urbis. 45, 5 planctum et lamenta et supremorum imaginem praesenti sibi circumdata cum contumeliis ac probris. 4, 51, 10 illis. . . coniuges earumque lamenta addunt animos. 15, 38, 13 lamenta paventium *feminarum. . . cuncta impediabant. 16, 13, 9 inter coniguum et liberorum lamenta.

lammina. I, 79, 16 ferreae l. cf. ferreus. 3, 46, 12 cf. ferratus.

lancea. G 6, 2. I, 79, 19. II, 36, 3 cf. gladius. 29, 6 tabernacula ducis ipsamque humum pilis et lanceis rimabantur. III, 27, 13 fluitantem testudinem lanceis contisque scrutantur.

laqueo. I, 39, 13 languentibus omnium studiis, qui primo *alacres* fidem atque animum ostentaverant.

languesco. A) 1, 28, 2 *luna* claro repente caelo visa languescere cf. 30, 8 hebescere. B) A 39, 15 statuit reponere odium, donec *impetus* famae et *favor* exercitus languesceret. 4, 21, 6 in animo revolvente iras, etiam si impetus offensionis languerat, memoria *valebat*. 12, 12, 11 monet Meherdaten, barbarorum impetus *acres* cunctatione languescere aut in perfidiam mutari. III, 58, 21 omnia inconsulti impetus *coepta* initiis *valida* spatio languescunt. 2, 38, 16 languescet alioqui *industria*, *intenditur* socordia, si . . . securi omnes aliena subsidia expectabunt, sibi *ignavi*, nobis graves. III, 31, 2 iam legiones in testudinem glomerabantur . . . cum languescere paulatim Vitellianorum *animi*. 11, 37, 8 languescere *ira*, redire amor. — [I, 33, 10 cf. relanguesco.]

languidus. 15, 49, 13 Scaevino dissoluta luxu mens et proinde *vita* somno languida. — 1, 50, 16 ne *pax* quidem nisi l. et soluta inter temulentos.

languor. II, 42, 2 attonitas subito terrore mentes falsum gaudium in languorem vertit. [A 6, 15 cf. com. crit.]

laniatus. a) *propr.* 15, 44, 20 laniatu canum (interibant Christiani). b) *transl.* 6, 6, 8 cf. ictus b. a.

lanio. *propr.* I, 41, 16 (milites) crura brachiaque (sc. Galbae) . . . foede laniavere. 1, 32, 6 prostratos (centuriones) verberibus mulcant. . . tum convulsos laniatosque et partim exanimos ante vallum . . . prociunt. II, 61, 9 Mariceus . . . feris obiectus quia non laniabatur, . . . vulgus inviolabilem credebatur. — III, 84, 27 vincetae pone tergum manus; laniata veste . . . ducebatur.

lapis. a) in *univ.* V, 6, 8 (venae ramorum) fragmine lapidis aut testa aperiuntur. I, 84, 24 vos pulcherrimam hanc urbem domibus et tectis et congestu lapidum stare creditis? II, 21, 15 Othoniani sudes et immensas lapidum ac plumbi aerisque moles perfringendis *operibus obruendisque hostibus expediunt. 4, 51, 7 miles . . . muralia pila, congestas lapidum moles proolvere. 1, 27, 10 (milites) ingruunt, *saxa* iaciunt. iamque lapidis ictu cruentus . . . 15, 43, 13 aedificia . . . certa sui parte sine trabibus *saxo* Gabino Albanove solidarentur, quod is lapis ignibus impervius est. IV, 53, 15 vittas, quis ligatus lapis innexique funes erant, contigit (praetor in condendo Capitolio); simul ceteri magistratus . . . *saxum* ingens traxere i. q. lapis primarius, grundstein. b) *spec. a*) i. q. *gemma* 3, 53, 19 illa feminarum propria, quis lapidum causa pecuniae nostrae ad externas . . . gentes transferuntur. *β*) i. q. *cippus pomoerii* 12, 24, 6 certis spatiis interiecti (sunt) lapides per ima montis Palatini. *γ*) i. q. *milliarium* II, 45, 1 exercitus ad quintum a Bedriaco lapidem con-

sedit. 88, 4 plurima strages ad septimum ab urbe l. III, 18, 1 ad quartum a Cremona l. fulsere legionum signa. IV, 11, 16 ad quadragensimum ab urbe l. Appia via . . . extinguitur. III, 35, 2 ad tertium l. progressi . . . Vitellianos . . . componunt. IV, 60, 11 ad quintum fere l. coorti . . . agmen adgrediuntur. 1, 45, 3 (ferocia) legionum, sexagensimum *apud* l. (loco Vetera nomen est) hibernantium. 3, 45, 7 duodecimum *apud* l. . . copiae patentibus locis apparuere. 15, 60, 18 ex Campania remeaverat quartumque *apud* l. suburbano rure substiterat. 2, 50, 14 *ultra* ducentesimum l. removeretur. 13, 26, 12 *centesimum *ultra* l. in oram Campaniae libertum releget.

lappo. I, 79, 14 umido die et soluto gelu neque conti neque gladii . . . usui, lapsantibus equis. 1, 65, 18 (equi) sanguine suo et lubrico paludum lapsantes.

lapsus. II, 33, 2 Gallo, . . . lapsu equi adfecto. IV, 34, 26 Civilis lapsu equi prostratus.

laquear. 4, 69, 4 tectum inter et laquearia tres senatores . . . sese abstrudunt, foraminibus et rimis aurem admovent.

laqueus. 3, 50, 4 neque carcer neque laqueus, ne serviles quidem cruciatus in eum suffecerint. 4, 70, 12 quem diem vacuum poena, ubi inter sacra et vota . . . vincula et laqueus inducantur? 14, 48, 17 carnificem et laqueum pridem abolita (esse). G 6, 23 multi superstites bellorum infamiam laqueo finierunt. 6, 25, 11 laqueo strangulata (est). 40, 7 in carcerem raptus est faucesque iam exanimis laqueo vexatae. 5, 9, 8 (virginem) a carnifice laqueum iuxta compressam; exim obliis faucibus . . . 15, 57, 9 cf. fascia.

largior. A) *propr. a*) in *univ. a*) *absol.* 16, 3, 3 gliscebat luxuria spe inani, consumebanturque veteres opes quasi oblati, quas multos per annos prodigeret (Nero). quin et *inde* iam largiebatur. *β*) *alqd* I, 52, 10 *ut Vitellius apud severos humilis, ita comitatem bonitatemque faventes vocabant, quod sine modo, sine iudicio *donaret* sua, largiretur aliena. II, 57, 12 postulante exercitu, ut . . . Asiaticum equestri dignitate *donaret*, . . . adulationem composit; dein mobilitate ingenii, quod palam *abnuerat*, inter secreta convivii largitur, honoravitque Asiaticum anulis. 15, 14, 9 Paetus . . . si qua Caesares optinendae *donandae* Armeniae egerant, Vasaces (sc. praefectus Parthorum) imaginem *retinendi* largiendive (sc. Armeniam) penes nos, vim penes Parthos memorat. — *alqd alcu* II, 94, 13 (Vitellius) conscius sibi instare donativum et deesse pecuniam omnia alia militi largiebatur. 1, 28, 18 Percennius et Vibulenus stipendia militibus, agros emeritis largientur? 75, 11 Celeri praetorio, veniam ordinis ob paupertatem petenti, deciens sestertium largitus est. 15, 18, 13 se (sc. Neronem) annum sexcentiens sestertium rei p. largiri. — 16, 11, 6 (Plautus) largitur *in* servos quantum aderat pecuniae. b) *spec. i. q.* dare *alqd corrumpendi, alliciendi causa* 1, 52, 2 largiendis pecuniis et missione festinata favorem militum quaesivisset. 11, 12, 13 (Messalina) largiri opes, honores (sc. Silio). 12, 39, 12 spolia et captivos largiendo . . . nationes ad defectionem trahebant. — *alqd alcu* IV, 39, 21 Mucianus . .

secretis promissis onerat (Antonium), . . Hispaniam ostentans discessu Cluvii vacuam; simul amicis eius tribunatus praefecturasque largitur. 13, 13, 9 (Serenus) praebuerat nomen, ut quae princeps furtim mulierculae *tribuebat*, ille palam largiretur. B) *transl.* i. q. *remittere, condonare* 3, 70, 8 sane lentus in suo dolore esset (Tiberius): rei p. iniurias ne largiretur.

largitio. A) *propr. a* in *univ.* 1, 37, 2 missio per tribunos maturatur, largitio differebatur in hiberna cuiusque. 4, 63, 12 (veteres) magna post proelia saucios largitione et cura sustentabant. 66, 1 studia procerum et largitio principis adversum casus solacium tulerant. 15, 48, 8 facundiam tuendis civibus exercebat, largitionem *adversum* amicos, et ignotis quoque comi sermone et congressu. 16, 19, 8 servorum alios largitione, quosdam verberibus adfecit. 1, 11, 18 opes publicae continebantur (sc. libello), . . tributa aut vectigalia, et necessitates ac largitiones. 15, 44, 7 non ope humana, non largitionibus principis aut deum placamentis decedebat infamia, quin iussum incendium crederetur. II, 69, 9 ut largitionibus adfectae iam imperii opes sufficerent, amputari legionum . . numeros iubet. — 4, 66, 15, 44 l. *principis* cf. supra. — 12, 58, 8 coloniae igni haustae subventum (est) centiens *sestertii* largitione. — 12, 48, 6 semina odiorum iacienda, ut saepe principes R. . . Armeniam *specie* largitionis turbandis barbarorum animis praebuerint. — 4, 63, 12 saucios largitione sustentare cf. supra. 12, 58, 8 subvenire. 13, 18, 1 (Nero) largitione potissimos amicorum auxit. 15, 44, 7. 16, 19, 8 cf. supra. — 15, 35, 5 iussi accusatores obicere (Torquato) prodigum largitionibus, neque aliam spem quam in rebus novis esse. — 4, 66, 1 largitio principis solacium fert cf. supra. — 1, 37, 2 largitionem *differre* cf. supra. 2, 38, 8 nec sane ideo a maioribus concessum est egredi . . relationem . . , ut . . res familiares nostras hic augeamus, cum invidia senatus et principum, sive *indulserint* largitionem sive *abnuerint*. 15, 48, 8 *exercere* cf. supra. — i. q. *prodigientia* 4, 1, 18 (Seiano erant) palam compositus pudor, intus summa apiscendi libido, eiusque causa modo largiti et luxus, saepius industria ac vigilantia. b) *spec. corrumpendi, alliciendi causa* I, 17, 8 quorum (sc. militum) favorem ut largitione et *ambitu* male adquiri, ita per *bonas artes* haud spernendum (esse). 2, 55, 18 postquam . . legiones attigit, largitione, ambitu, infimos manipularium invando, cum veteres centuriones . . demoveret . . , eo usque corruptionis proventus est, ut . . 1, 15, 4 neque populus ademptum ius questus est . . , et senatus largitionibus ac *precibus* sordidis exsolutus libens tenuit. 11, 29, 11 (Narcissus) duas paelices . . largitione ac *promissis* et uxore deiecta plus potentiae ostentando perpulit delationem subire. 12, 64, 18 Lepida *blandimentis* ac largitionibus iuvenilem animum (sc. Neronis) devinciebat. 11, 36, 3 aliis largitione aut spei magnitudine, sibi ex necessitate culpam (esse). 12, 69, 8 inlatus castris Nero . . promisso donativo ad exemplum paternae largitionis, imperator consalutatur. 11, 21, 8 (Rufus) largitione amicorum (i. e. l. ab amicis facta), simul acri ingenio quaesturam . . adsequitur. — I, 24, 7 eo paulatim pro-

gressus est, ut . . cohorti excubias agenti viritim centenos nummos divideret; quam velut *publicam* l. Otho secretioribus apud singulos praemiis intendebat, adeo animosus corruptor, ut . . 12, 69, 8 *paterna* l. cf. supra. — II, 82, 13 donativum militi . . Mucianus . . modice ostenderat, ne Vespasianus quidem plus . . obtulit . . , egregie firmus adversus *militarem* l. eoque exercitu meliore i. q. l. in militem. — 1, 10, 3 cupidine dominandi concitos per largitionem veteranos (esse), . . corruptas consulis legiones. I, 17, 8 favore largitione acquirere cf. supra. 46, 20 Otho ne *vulgi* largitione (i. q. l. in milites gregarios) centurionum animos averteret, fiscum suum vacationes annuas exsoluturum promisit. 12, 64, 18 devincire cf. supra. 13, 18, 5 principe sceleris sibi conscio et veniam sperante, si largitionibus validissimum quemque obstrinxisset. 11, 21, 8 largitione adsequi. 29, 11 percellere cf. supra. — I, 24, 7 largitionem *intendebat* cf. supra. 1, 69, 11 nihil relictum imperatoribus, ubi femina . . signa adeat, largitionem *temptet*, tamquam parum ambitiose filium ducis gregali habitu circumferat.

B) *transl. a* in *univ.* 1, 36, 8 periculosa severitas, *flagitiosa* largitio: seu nihil militi sive omnia **concederentur*, in ancipiti res p. i. q. concessio. 2, 48, 1 *magnificam* in publicum largitionem *auxit* Caesar haud minus grata *liberalitate* i. e. remissionem tributorum. b) *spec. corrumpendi, alliciendi causa* I, 78, 1 (Otho) eadem largitione civitatum quoque . . animos adgressus . . Emeritensibus familiarum adiectiones . . , provinciae Baeticae Maurorum civitates dono dedit. 13, 31, 15 edixit Caesar, ne quis magistratus . . in provincia . . ludicrum ederet, nam ante non minus tali largitione quam corripendis pecuniis subiectos adfligebant, dum, quae libidine deliquerant, *ambitu* propugnant.

largitor. in *malam* partem II, 86, 11 (Antonius) discordiis et seditionibus potens, raptor, largitor, pace pessimus, bello non spernendus. 3, 27, 8 hinc Gracchi et Saturnini turbatores plebis, nec minus largitor nomine senatus Drusus (fuit).

largus. a) G 14, 13 epulae et quamquam incompti, largi tamen *apparatus* pro stipendio cedunt (apud Germanos). IV, 79, 10 largis *epulis* vinoque sopitos Germanos . . cremavere. V, 3, 14 Moyses coniectura herbidi soli largas *aquarum venas* aperit. 15, 43, 14 *aqua* privatorum licentia intercepta quo largior [M largitor] et pluribus locis in publicum fueret, custodes (Nero destinabat). 1, 31, 16 venisse tempus quo veterani maturam missionem, iuvenes largiora *stipendia* . . exposcerent. b) i. q. *liberalis, pronus ad dandum* II, 84, 11 propriis opibus Mucianus bellum iuvat, largus privatim, **quo* avidius de re p. sumeret. — II, 59, 11 Blaesus . . largus *animo* cf. liberalis. — III, 58, 16 (Vitellius) largus *promissis*, et quae natura trepidantium est, immodicus. — *adverb.* 5, 2, 4 Tiberius . . honores memoriae eius ab senatu large decretos quasi per modestiam imminuit. 6, 15, 14 factio large et sine praescriptione generis aut numeri senatus consulto i. q. mit grossen zugeständnissen. 42, 11 Tiridaten extollunt veterum regum honoribus et quos recens aetas *largius* invenit.

13, 49, 11 ne Syracusis spectacula largius ederentur. 15, 55, 12 pecunias et libertates servis et ante dono datas, sed ideo tunc largius, quia tenui iam re familiari . . testamento diffideret.

lascivia. A) in *bonam* partem G 24, 5 nudi iuvenes, quibus id *ludicrum* est, inter gladios se . . iaciunt . . : quamvis *audacis* l. pretium est voluptas spectantium. II, 68, 9 duobus militibus . . per lasciviam ad certamen luctandi accensis. 11, 31, 14 Valentem lascivia in praealtam arborem conisum. B) in *malam* partem a) de *hom.* D 29, 8 parentes *non prohibati neque modestiae parvulos adsuefaciunt, sed lasciviae et *dicacitati, per quae paulatim impudentia inreperit. 13, 45, 10 (Poppaeae) sermo comis nec absurdum ingenium: modestiam praeferre et lascivia uti. 12, 7, 10 cuncta feminae (sc. Agrippinae) oboediebant, non per lasciviam, ut Messalina, rebus R. inludenti. adductum et quasi virile servitium. A 32, 2 an eandem Romanis in bello virtutem quam in pace lasciviam adesse creditis? 1, 31, 14 vernacula multitudo . . lasciviae sueta, laborum intolerans, implere ceterorum rudes animos. 14, 20, 11 patrios mores . . everti per accitam (sc. e Graecia) lasciviam. 16, 5, 3 qui remotis e municipiis severaque adhuc et antiqui moris retinente Italia, quique per longinquas provincias *lascivia (sc. theatri) *inexpertis . . advenerant, . . 22, 15 (Thrasea) habet . . satellites, qui . . habitum vultumque eius imitantur, rigidi et tristes, quo tibi (sc. Neroni) lasciviam exprobrant. A 5, 4 more iuvenum, qui militiam in lasciviam vertunt cf. licenter. I, 11, 4 (Aegyptum) annonae fecundam, superstitione ac lascivia discordem et mobilem. III, 76, 5 praecerat . . Iulianus gladiatoribus, Apollinaris remigibus, lascivia socordiaque gladiatorum magis quam ducum similes. IV, 2, 15 longus deditorum ordo . . per urbem incescit, nemo supplicii vultu, sed tristes et truces et adversum plausus ac lasciviam insultantis vulgi immobiles. 14, 21, 16 laetitiae magis quam lasciviae dari paucas . . noctes, quibus tanta luce ignium nihil incitum occultari queat. — 13, 15, 13 dissimulationem nox et lascivia exemerat. — IV, 2 l. *vulgi* cf. supra. 1, 77, 11 de modo lucaris et adversus lasciviam *fautorum* multa decernantur. 11, 13, 2 Claudius . . *theatralium populi* l. severis edictis increpuit, quod . . in feminas illustres probra iecerat. 14, 17, 4 (Nucerini Pompeianique) *oppidana* l. in vicem *incententes probra, de insaxa, postremo ferrum sumpserunt. 13, 25, 2 otium foris, *foeda* domi lascivia, *qua* Nero itinera urbis et lupanaria . . pererrabat. 1, 48, 10 (legati) uxor mala cupidine visendi situm castrorum, per noctem militari habitu ingressa, cum vigiliis et cetera militiae munia eadem lascivia *temptasset, in ipsis principiis stuprum ausa est. 13, 19, 6 (Silana) insignis genere forma lascivia. III, 33, 13 (fascis) in vacuas domos . . per lasciviam iaculabantur. 62, 8 Valens . . procax moribus neque absurdus ingenio, *ni famam urbanitatis per l. peteret. 12, 7, 10. 14, 20, 11 cf. supra. III, 38, 7 cetera in maius (sc. nuntiantur), de apparatu (sc. epularum) et solutis in lasciviam animis. — *plur.* 11, 36, 12 is modesta iuventa

. . noctem intra unam a Messalina proturbatus erat, paribus lasciviis ad cupidinem et fastidia. b) de *rebus* D 10, 16 *elegorum* lascivias cf. iucunditas. 26, 8 quo (sc. cultu oratorio) . . actores ita utuntur, ut lascivia *verborum* et levitate sententiarum et licentia compositionis histrionales modos expriment. — 4, 48, 6 versi in luxum et raptis opulenti omittere stationes lascivia *epularum* aut somno et vino procumbere i. q. cum lascivias epulas celebrarent.

lascivio. G 44, 16 otiosae armatorum manus facile lascivunt. A 16, 20 discordia laboratum (est), cum adsuetus expeditionibus miles otio lasciviret. 1, 16, 7 lascivire miles, discordare cf. denique b. 2, 55, 22 cum . . desidiam in castris, licentiam in urbibus, vagum ac lascivientem per agros militem sineret (Piso). 4, 2, 4 praetendebat lascivire militem diductum (sc. per urbem). III, 83, 11 quantum in luxurioso otio libidinum, quidquid in acerbissima captivitate scelerum (sc. esse solet, Romae erat), prorsus ut eandem civitatem et furere crederes et lascivire. 16, 1, 12 ne . . populus *nimia pecunia* lasciviret. 2, 44, 3 iuvenem urbano *luxu* lascivientem melius in castris haberi. 13, 47, 8 ventitabat illuc Nero, quo solutius urbem extra lasciviret.

lascivus. 14, 2, 4 l. oscula.

latebra. *propr. a) sing.* I, 43, 8 Piso in aedem Vestae pervasit, exceptusque misericordia publici servi et contubernio eius *abditus* non religione nec caerimonibus, sed latebra imminens exitum differebat. III, 84, 18 Vitellius capta urbe . . in domum uxoris sellula defertur, ut si diem latebra vitavisset, Tarracinam . . perfugeret. 84, 25 (Vitellius) fessus misero errore et *puenda* *latebra semet *occultans* ab . . tribuno cohortis protrahitur. 4, 69, 5 tectum inter et laquearia tres senatores, haud minus *turpi* latebra quam detestanda fraude, sese abstrudunt. III, 73, 20 per varios casus elapsi (sunt), quidam servili habitu, alii . . inter sarcinas *abditis*. fuere qui excepto Vitellianorum signo . . ultro rogitantes respondentese audaciam pro latebra haberent. *β) plur.* 11, 32, 6 indita sunt vincla, ut quis reperiebatur in *publico* aut per latebras. A 16, 20 Trebellius, fuga ac latebris vitata exercitus ira indecorus atque humilis. IV, 67, 8 quibus artibus latebrisque vitam per novem mox annos traduxerit (Sabinus), . . suo loco reddemus. III, 11, 13 nec tam Primus et Aponianus . . eripere Saturninum, quam *obscuritas* latebrarum, quibus *occulebatur*, vacantium forte balnearum fornacibus *abditus*. 2, 45, 15 fugacem Maroboduum appellans, procliorum expertem, *Hercyniae* latebris defensum. 3, 42, 11 Florus *incertis* l. victores frustratus. I, 81, 13 rari domos, plurimi amicorum tecta et ut cuique humillimus cliens, *incertis* l. petivere. 1, 38, 6 (praefectus) profugus repertusque, postquam *intutae* l., praesidium ab audacia mutuatur. A 33, 16 veniunt (sc. hostes), e l. suis extrusi. 38, 4 Britanni . . deserere domos . . , eligere latebras et statim relinquere. I, 81 petere cf. supra. 14, 23, 11 dux R. . . inmitis iis, qui latebras insederant, ora et exitus specuum . . exurit. 1, 23, 14 centurio Lucilius interficitur . . ceteros latebrae

texere. I, 68, 11 per silvas atque in ipsis l. trucidati (sunt).

lateo. II, 13, 8 femina Ligus, quae filio *ab-dito*, cum simul pecuniam *occultari* milites credidissent eoque per cruciatu interrogarent, ubi filium *occuleret*, utrum ostendens latere respondit.

later. 16, 1, 7 lateres (sc. aureos) praegraves iacere (sc. in specu), adstantibus parte alia columnis (sc. aureis) i. q. barren.

latitudo. V, 14, 7 neuter ducum cunctator, sed arcebat latitudo camporum . . . uementium. 15, 4, 5 annis haud spernenda latitudine partem murorum ambit. 43, 21 nunc patulam l. (*opp.* angustis itinerum veteris Romae) et nulla umbra defensam graviore aestu ardescere.

latro. 2, 64, 17. 12, 54, 11 immittere latronum globos cf. immitto. — *contemptim* 3, 73, 11 nedum pulcherrimo populi R. fastigio latro Tacfarinas pace et concessione agrorum redimeretur. 4, 34, 16 (Livius) Scipionem, Afranium . . . nusquam latrones et parricidas, quae nunc vocabula imponuntur, saepe ut insignis viros nominat.

latrocinium. G 35, 9 (Chauci) quieti secretique nulla provocant bella, nullis *raptibus* aut latrocinii populantur. I, 46, 13 per latrocinia et raptus aut servilibus ministeriis militare otium redimebant (manipulares). II, 58, 6 ingens Maurorum numerus aderat, per latrocinia et raptus apta bello manus. G 46, 8 (Venedi silvas ac montes) latrocinii pererrant. IV, 50, 22 Garamantas exceverat, gentem indomitam et inter accolae latrocinii fecundam. unde artae Leptitanis res. 2, 52, 3 (Tacfarinas) vagos primum et latrocinii suetos ad praedam et raptus congregare, dein more militiae per vexilla et turmas componere. 14, 23, 14 (Corbulonem) incursavere Mardi, latrocinii exerciti. 2, 85, 14 in . . . Sardiniam veherentur (libertini), *coercendis* illic latrocinii. 12, 27, 7 in superiore Germania trepidatum (est) adventu Chattorum latrocinia *agitantium*. 15, 1, 10 Tigranes Adiabenos . . . latius ac diutius quam per latrocinia vastaverat. 12, 39, 5 crebra hinc proelia, et saepius in modum latrocinii per saltus per paludes i. q. raubkrieg.

lätus. A) *propr.* a) *opp.* angustus D 7, 2 (dies), quo mihi latus clavus oblatu est. III, 47, 15 (naves) camaras vocant *artis* [Nipp. *altis*] lateribus latam alvum sine vinculo aeris aut ferri conexam. 2, 6, 4 (naves), aliae breves, *angusta* puppi proraque et lato utero . . . ; quaedam planae carinis. 19, 8 latus unum (sc. paludis) Angrivarii lato aggere extulerant. 15, 43, 3 (domus erectae) latis viarum spatiis cohibitaque aedificiorum altitudine. 2, 21, 6 (miles) latus barbarorum artus, nuda ora foderet. II, 3, 13 simulacrum deae . . . , continuus orbis latiore initio *tenuem* in ambitum metae modo exurgens. 78, 7 cupressus arbor . . . conspicua altitudine repente prociderat ac postera die . . . resurgens procerata et latior virebat. [Fortasse recte Triller *lactior*.] 2, 6, 17 (Rhenus) ad Gallicam ripam latior et placidior adfluens. b) i. q. *late patens* G 1, 3 cetera (sc. Germaniae) Oceanus ambit, latus sinus et insularum immensa spatia com-

plectens. 2, 78, 6 Domitium inpositum tiremi vitare litorum oram praeterque insulas lato mari pergere in Suriam iubet i. q. litoribus non coartato. [Lips., Nipp. *alto*.] 13, 39, 30 (legiones) si annem . . . ponte transgrederentur, sub ictum dabantur: procul et latioribus vadis transiere. 16, 3, 5 effosso agro suo latisque circum arvis. G 37, 3 veteris famae (sc. Cimbrorum) lata [*al. late*] vestigia manent, utraque ripa castra ac spatia. I, 70, 13 praesidio alae unius latissima Italiae pars defendi nequibat. 1, 61, 7 Vari castra lato ambitu et dimensis principiis trium legionum manus ostentabant. — V, 12, 12 extrema et latissima moenium Simo, mediam urbem Ioannes . . . firmaverat. B) *transl.* a) IV, 33, 15 cohortes . . . hostis a tergo invadunt latioremq. quam pro numero terrorem faciunt. 4, 62, 22 nequedum comperto, quos illa vis percussisset, latior ex incerto metus. 1, 51, 1 legiones, quo latior populatio foret, quattuor in cuneos dispertit. 14, 53, 22 (animus meus) tantis agrorum spatiis, tam lato faenore exuberat i. q. in multis imperii provinciis collocatum. b) de *genere dicendi* I, 90, 14 erant qui genus ipsum orandi noscerent, crebro fori usu celebre et ad implendas populi aures latum et sonans. — *adverb.* a) *propr.* IV, 50, 23 unde (sc. latrocinii) artae Leptitanis res, lateque vastatis agris intra moenia trepidabant. 15, 1, 9 Tigranes Adiabenos . . . latius ac diutius quam per latrocinia vastaverat. 12, 40, 8 Silures . . . late persultabant, donec ad cursu Didii pellerentur. 15, 40, 6 delubra deum et porticus . . . latius procidere. 2, 56, 2 (gens) nostris provinciis late praetenta penitus ad Medos porrigitur. III, 3, 1 haec . . . truci voce, quo latius audiretur, . . . effudit. 16, 2 citus eques adventare hostes . . . motum fremitumque late audiri nuntiavit. 23, 7 ballista ingentibus saxis . . . aciem proruebat. lateque cladem intulisset, ni . . . 60, 3 locus ipse castrorum placebat, late prospectans. A 10, 24 nusquam latius *dominari mare. b) *transl.* A 38, 8 proximus dies faciem victoriae latius aperuit. G 43, 10 ex quibus (sc. gentibus) latissime patet Lugiorum nomen in plures civitates diffusum. 13, 27, 3 late fusu id corpus (sc. libertorum esse). I, 28, 2 (tribunus) corrupta latus castra et . . . exitium metuens. II, 8, 15 donec Sisenna . . . vim metuens aufugeret. inde late terror (sc. ortus est). 12, 43, 3 crebris terrae motibus prorutae domus, ac dum latius metuitur, trepidatione vulgi invalidus quisque obtriti i. q. noch weiteres unheil. 13, 15, 4 Nero . . . volutare secum . . . indolem (Britannici), levi quidem experimento nuper cognitam, quo tamen favorem late quae-sivisset. G 20, 12 in accipiendis obsidibus magis exigunt (sc. sororum filios quam filios proprios), tamquam et animum firmius et domum latus teneant. IV, 61, 9 ea virgo nationis Bructerae (sc. Velaeda) late imperitabat.

lätus. a) I, 42, 8 (Vinius) in utrumque latus transverberatus. III, 68, 15 Vitellius . . . exsolutum a latere pugionem . . . reddebat. 1, 35, 17 ferrum a latere diripuit elatumque deferebat in pectus. b) a) de *navibus* G 44, 9 (Suiones) nec velis ministrant (naves) nec remos in ordinem lateribus adiungunt. III, 47, 15 *artis l. cf. lätus A. a.

2, 23, 17 arma praecipitantur, quo levarentur alvei, manantes per latera et fluctu superurgente. 14, 5, 13 visum remigibus unum in latera inclinare atque ita navem submergere. β) de *gentibus locisque* G 35, 4 Chaucorum gens . . omnium quas exposui gentium lateribus optenditur. 36, 1 in latere Chaucorum Chatterumque Cherusci . . pacem inaccessi nutrierunt. III, 48, 15 Africam, eodem (sc. quo Aegyptus) latere (sc. orbis terrarum) sitam. V, 6, 3 terra finesque (sc. Iudaeorum) qua ad Orientem vergunt Arabia terminantur, a meridie Aegyptus obiacet, ab occasu Phoenices et mare, septentrionem e latere Suriae longe prospectant. A 38, 19 (classis) proximo Britanniae latere [Pichena litore] lecto omni redierat. Aliter Halm. II, 17, 5 florentissimum Italiae latus, quantum inter Padum Alpesque camporum et urbium, armis Vitellii . . tenebatur. III, 5, 10 *opposita in latus auxilia. 3, 74, 5 (tria) agmina parantur. ex quis Scipio . . praefuit qua praedatio in Lepitanos . . ; alio latere, ne Cirtensium pagi . . traherentur . . . manum Blaesus . . duxit. medio cum delectis . . dux ipse . . III, 71, 5 erant . . porticus in latere clivi dextrae subeuntibus. IV, 12, 9 (insula), quam mare Oceanus a *fronte*, Rhenus amnis *tergum* ac latera circumluit. 2, 19, 7 latus unum (sc. paludis) Angrivarii lato aggerem extulerant. 64, 3 structi arcus circum latera templi. γ) 15, 38, 17 (fugientes) saepe, dum in *tergum* respectant, lateribus aut *fronte* circumveniebantur (sc. ignibus). δ) in *re milit.* A 35, 12 ne in *frontem* simul et latera suorum pugnaretur. II, 25. IV, 20. V, 15. 1, 50. 51. 3, 46 *opp.* frons, *tergum*, novissimi cf. frons. II, 14, 19 Treverorum turmae obtulere se hosti incaute, cum exiperet *contra* veteranus miles, simul a latere saxis urgueret . . paganorum manus. III, 9, 5 Caecina . . castra permuniit, tutus loco, cum *terga* flumine, latera obiectu paludis tegerentur. 2, 17, 2 validissimos equitum incurere latus (sc. Cheruscorum), Stertinium . . circumgredi tergaque invadere iubet. III, 21, 14 cohortes auxiliorum in *cornibus*, latera ac *terga* equite circumdata. 1, 51, 11 cohortes *ducebant* . . , sinistrum latus unetvicensimani, dextrum quintani clausere, vicensima legio *terga* firmavit. 64, 19 deliguntur legiones quinta dextro lateri, unetvicensima in laevum, primani ducendum ad agmen. 13, 40, 7 latere dextro tertia legio, sinistro sexta incedebat, *mediis* decumanorum delectis; recepta inter ordines impedimenta, et *tergum* mille equites tuebantur . . in *cornibus* pedes sagittarius . . ibat. 2, 17, 8 eques *postremos* ac latera impulit. 3, 74, 10 quoquo inclinarent (hostes), pars aliqua militis R. in *ore*, in latere et saepe a *tergo* erat. II, 43, 14 victores latus hostium invecti. IV, 33, 10 Nerviorum cohortes . . latera nostrorum nudavere. V, 11, 15 colles . . claudabant muri . . sinuati, ut latera obpugnantium ad ictus patescerent. III, 16, 9 diductis in latera turmis vacuum medio relinquit iter. 1, 65, 9 missae in latera legiones . . locum deseruere.

laudabilis. II, 54, 14 *mors* Othonis quo laudabilior, eo velocius audita. 15, 64, 8 (vitae) addidit paucos . . annos, laudabili in maritum

memoria. — *adv.* 15, 59, 13 quanto laudabilius periturum (Pisonem), dum amplectitur rem p.

laudatio. A) in *univ.*, c. *gen. obiect.* D 11, 4 cf. laudo A. a. 24, 12 exprime nobis non laudationem antiquorum (satis enim illos fama sua laudat), sed causas cur. . B) *spec. a*) de *genere dicendi demonstrativo* D 31, 8 in iudiciis fere de aequitate, in deliberationibus *de *utilitate, *in *laudationibus [suppl. Ursinus] de honestate disserimus. b) i. q. *laudatio funebris* 3, 5, 14 ubi illa veterum instituta, *propositam toro effigiem, meditata ad memoriam virtutis carmina et laudationes, . . ? 13, 17, 14 ita maioribus institutum referens (Nero), subtrahere oculis acerba funera neque laudationibus aut pompa detinere. 3, 1 die funeris laudationem eius princeps exorsus est. 3, 76, 7 (Tiberius non) prohibuit quo minus laudatione *pro rostris* ceterisque sollempnibus funus cohonestaretur.

laudator. in *univ.* G 7, 13 in proximo (sc. sunt) pignora, unde feminarum ululatus *audiri, unde vagitus infantium. hi cuique sanctissimi testes, hi maximi laudatores.

laudo. A) in *univ.* a) c. *sim. et oppos.* D 10, 36 hinc ingentis *existere *adsensus*, *haec in ipsis auditoris praecipue laudari et mox omnium *sermonibus ferri.* 32, 35 satis multos offendi, quos . . certum habeo dicturos me, dum iuris . . scientiam *tamquam* oratori necessariam laudo, ineptiis meis *plausisse.* 19, 10. 4, 34, 10 cf. honor I. A. A 21, 4 (Agricola) hortari privatim, adjuvare publice, ut templa fora domos extruerent, laudando promptos et *castigando* segnes. II, 48, 9 maerentem solatus est, laudando *pietatem eius, castigando formidinem. I, 5, 11 cf. infra. 45, 3 ruere cuncti in castra. . , *increpare* Galbam, laudare militum iudicium. D 11, 3 parantem me . . non minus diu *accusare* oratores quam Aper laudaverat (fore enim arbitrabar ut a *laudatione* eorum digressus *detrectaret* poetas . .). 26, 30 detrectasse nominatim antiquos oratores contentus neminem sequentium laudare ausus est nisi in publicum et in commune. 24, 8 nec quemquam nostrum, quamquam modo laudati sumus, iis quos *insectatus est* Aper comparamus. I, 10, 8 palam (sc. facta Muciani) laudares, secreta *male audiebant.* 64, 21 secretis eum criminationibus *infamaverat* Fabius ignarum et, quo incautior deciperetur, palam laudatum. 3, 48, 9 quod tunc patefecit in senatu (Tiberius), laudatis in se officiis et *incusato* Lollio, quem . . *arguebat.* 51, 6 id Tiberius . . apud senatum incusavit, cum *extolleret* pietatem . . ulciscientium . . , laudaret Lepidum neque Agrippam argueret. A 3, 20 hic liber . . professione pietatis aut laudatus erit aut *excusatus.* 20, 4 (Agricola) multus in agmine, laudare modestiam, disiectos *coercere.* IV, 6, 10 variis . . sermonibus moderationem laudantium aut constantiam *requerentium.* — II, 29, 16 (milites) versi in laetitiam . . laudantes *gratantesque* circumdatum aquillis signisque (Valentem) in tribunal ferunt. 14, 15, 17 accesserat. . *maerens* Burrus ac laudans. b) D 24, 13 illos *fama* sua laudat cf. *laudatio* A. — D 11, 3. 24, 8. 26, 30. A 21, 4. I, 64, 21 cf. a. 1, 52, 7 paucioribus Drusum et finem Illyrici motus laudavit, sed intentior et fida

oratione. 3, 51, 6 cf. a. 54, 27 si quis. tantam industriam. . . pollicetur. . . hunc ego laudo. 4, 34, 3 Cremutius postulat, novo. crimine, quod editis annalibus laudatoque Bruto Cassium Romanorum ultimum dixisset. 34, 10 Brutum et Cassium laudavisse dicor, quorum res gestas. . . nemo sine honore memoravit. 15, 29, 1 Romanus laudat iuvenem omissis praecipitibus tuta. . . capessentem. A 2, 2 legimus, cum Rustico Thrasea, Senecioni Helvidius laudati essent, capitale fuisse. 4, 57, 17 dubitaverat Augustus Germanicum, sororis nepotem et cunctis laudatum, rei R. imponere. 1, 10, 12 cf. infra. 4, 68, 6 (Sabinus) sectator (sc. Germanici) domi, comes in publico, post tot clientes unus eoque *apud* bonos laudatus et gravis iniquis. 12, 52, 10 laudati (sunt) *oratione* principis, qui. . . ordine senatorio sponte cederent. I, 76, 3 idem (sc. iurasse legiones in Othonem) ex Hispania adlatum laudatusque *per edictum* Cluvius. II, 59, 15 Valentem et Caecinam *pro contione* laudatos curuli suae circumposuit (Vitellius). 2, 22, 1 laudatis pro contione victoribus Caesar congeriem armorum struxit. — D 10 haec. 32 iuris scientiam. A 3 librum. 20 modestiam cf. a. 42, 6 (quidam) occultius quietem et otium laudare. G 17, 14 severa illic matrimonia, nec ullam morum partem magis laudaveris. I, 45 militum indicium. II, 48 pietatem cf. a. 4, 40, 1 Tiberius laudata pietate Seiani. . . adiunxit. I, 38, 12 (consilium), quod non potest laudari nisi peractum. 58, 1 laudata militum alacritate Vitellius. . . IV, 6 moderationem cf. a. 69, 6 Valentini animum laudabant, consilium Auspiciis sequebantur. 1, 71, 7 quorum laudato studio Germanicus. . . 3, 48, 9 officia cf. a. 13, 50, 4 impetum eius (sc. Neronis), multum prius laudata magnitudine animi, attinere senatores. 14, 56, 10 si maxime continentia tua (sc. Neronis) laudetur. . . 1, 10, 12 proscriptionem civium, divisiones agrorum ne ipsis quidem qui fecere laudatas (esse). 52, 7 finem motus cf. supra. 2, 38, 20 talia, quamquam cum adsensu audita ab iis, quibus omnia principum, honesta atque inhonesta, laudare mos est, plures per silentium aut occultum murmur exceperunt. 4, 33, 3 delecta ex iis. . . rei p. forma laudari facilius quam evenire. . . potest. 12, 22, 13 formam eius (sc. Calpurniae) laudaverat princeps, nulla libidine, sed fortuito sermone. 13, 46, 1 Otho. . . amore incautus laudare formam elegantiamque uxoris *apud* principem. 14, 9, 2 aspexeritne matrem exanimem Nero et formam corporis eius laudaverit. . . 13, 31, 2 pauca memoria digna evenere, nisi cui libeat laudandis fundamentis et trabibus. . . volumina implere. 4, 54, 7 poma. . . laudans nurui sua manu tradidit. — G 11, 16 si displicuit sententia, fremitu asperrantur; sin placuit, frameas concutiunt: honoratissimum adsensus genus est *armis* laudare. — D 21, 20 nec quemquam adeo antiquarium puto, ut Caelium *ex ea parte* laudet qua antiquus nuper. 23, 18 prope abest ab infirmitate, in quo sola sanitas laudatur. 12, 2, 9 Pallas id maxime in Agrippina laudare, quod Germanici nepotem secum traheret. D 9, 25 laudavimus nuper *ut miram*. . . Vespasiani liberalitatem, quod quingenta sestertia Basso donasset.

II, 19, 7 laudari *providentia ducis, quod coloniam. . . sedem bello legisset. 4, 68, 13 Latiaris iacere fortuitos primum sermones, mox laudare constantiam, quod non, ut ceteri, florentis domus amicus adflectam deseruisset. 12, 2, 9 cf. supra. 3, 62, 6 Aphrodisienses. . . decretum adtulere, laudati, quod Parthorum irruptionem. . . pertulissent. 12, 19, 2 Eunones. . . adlevat supplicem laudatque, quod gentem Aorsorum, quod suam dextram petendae veniae delegerit. 30, 4 Vannius funditur proelio, quamquam rebus adversis laudatus, quod. . . corpore adverso vulnera excepit. 14, 3, 3 Nero. . . abscedentem in hortos. . . laudare, quod otium *capesseret. 16, 6, 8 cf. B. D 19, 10 facile perferebat. . . populus. . . impeditissimarum orationum spatia, atque id ipsum laudabat [F laudi dabatur], si dicendo quis diem eximeret. — *part. praes. subst.* A 41, 4 causa periculi. . . infensus virtutibus princeps et gloria viri ac pessimum inimicorum genus, laudantes. — *part. perf. adiect.* i. q. *celebratus* I, 3, 6 *necessitas fortiter tolerata et laudatis antiquorum mortibus pares exitus. 5, 11 nec deerant sermones. . . avaritiam Galbae *increpantium*. laudata olim et militari fama *celebrata* severitas eius angebat asperrantes veterem disciplinam. IV, 74, 8 laudatorum principum usus ex aequo quamvis procul agentibus (sc. vobis est): *saevi* proximis ingruunt. 15, 13, 10 validam et laudatam antiquitatem, quotiens fortuna contra daret, saluti consuluisse. 50, 14 quem (sc. Faenium) vita famaue laudatum per. . . impudicitiam Tigellinus in animo principis anteibat. B) *spec.* i. q. *laudationem funebrem habere* 3, 5, 6 defletum (sc. esse Drusum) in foro, laudatum *pro rostris*. 4, 12, 1 laudante filium pro rostris Tiberio. 5, 1, 15 laudata est (sc. Iulia Augusta) pro rostris a Gaio Caesare. 16, 6, 8 ductae publicae exsequiae, laudavitque ipse *apud* rostra formam eius (sc. Poppaeae) et quod divinae infantis parens fuisset aliaque fortunae munera pro virtutibus. — [codd. D 22, 17 laudatum cf. lavo.]

laurea. *subst. a*) III, 77, 17 ipse (sc. L. Vitellius) lauream gestae prospere rei ad fratrem (sc. imperatorem) misit i. q. litteras laureatas. *b*) *meton.* i. q. *triumphus* 2, 26, 20 qui (sc. Drusus) nullo tum alio hoste non nisi apud Germanias adsequi nomen imperatorum et deportare lauream posset.

laureatus. *a*) *adi.* 4, 23, 4 iamque tres laureatae in urbe statuae, et adhuc raptabat Africam Tacfarinas. *b*) *subst.* A 18, 31 (Agricola) ne laureatis quidem gesta prosecutus est cf. laurea.

laurus. II, 55, 5 populus cum lauru ac floribus Galbae imagines circum templa tulit. 70, 7 (via), quam Cremonenses lauru ac floribus constraverant. 15, 71, 3 agere grates deis, ornare lauru domum. — 13, 9, 19 ob res a Quadrato et Corbulone prospere gestas laurum fascibus imperatoriis addi.

laus. *a*) *c. sim. et oppos.* D 1. 7. 18. 26. 41. IV, 14 comp. *gloria, fama* cf. gloria I. A. D 19 comp. *in honore erat* cf. honor I. A. II, 55. IV, 39. 1, 69. 12, 37 cf. grates a. II, 21, 23 diversae exhortationes. . . decus *attollentium*; . . militem. . . *increpabant*. simul Othonem ac Vitellium *cele-*

brantes culpantesve uberioribus inter se *probris* quam laudibus stimulantur. 4, 41, 13 (Seianus) negotia urbis . . increpat, extollens laudibus quietem et solitudinem. III, 9, 17 misit epistulas Caecina, temeritatem . . *incusans*. simul virtus Germanici exercitus laudibus attollebatur. D 18, 17 vetera semper in laude, praesentia in *fastidio* esse. A 6, 6 in bona uxore tanto maior laus, quanto in mala plus *culpa* est. II, 76, 11 nec speciem adulantis expaveris: a *contumelia* quam a laude propius fuerit post Vitellium eligi (sc. imperatorem). 12, 20, 7 modicam victoribus laudem ac multum *infamiae*, si pellerentur. 15, 21, 7 laus falsa et precibus expressa perinde cohibeatur quam *malitia*, quam crudelitas. — D 9, 4 (carmina et versus) *voluptatem* brevem, laudem inanem et infructuosam consequuntur. II, 82, 5 Vespasianus adire, hortari, bonos laude, segnes *exemplo* incitare. 13, 35, 18 (Corbulo) in agmine, in laboribus frequens adesse, laudem strenuis, *solacium* invalidis, exemplum omnibus ostendere. IV, 43, 3 (Helvidius) a laude Cluvii orsus, qui . . nulli . . periculum facessisset, *crimine* simul exemploque (sc. Cluvii) Eprum urgebat. II, 21 opp. *probra* cf. supra. III, 24, 2 Antonius . . alios (sc. milites) pudore et probris, multos laude et *hortatu*, omnes spe promissisque accendens. . II, 49, 16 tulere corpus (Othonis) . . cohortes cum laudibus et *lacrimis*, vulnus manusque eius exosculantes. 4, 38, 12 precor . . illos (sc. socios, cives) ut, quandoque concessero, cum laude et *bonis recordationibus* facta atque famam nominis mei prosequantur. *b) a) c. gen. subi.* 13, 11, 3 Antistium iurare prohibuit (Nero), magnis *patrum* laudibus. 14, 14, 4 concertare equis regium . . memorabat, idque *vatum* laudibus celebre et deorum honori datum. *61, 4 *venerantium* cf. infra. — c. gen. *obi.* D 16, 13 perferre . . nostram pro *antiquorum* laude concordiam. 28, 16 cuius (sc. matris) praecipua laus erat tueri domum et inservire liberis. G 32, 4 nec maior apud Chattos *peditum* laus quam Tencteris *equitum*. IV, 14, 11 a laude gloriaque *gentis* orsus. 43, 3 a laude Cluvii orsus. 3, 37, 4 utrumque in laudem *Drusi* trahebatur. 4, 4, 3 multa cum laude *fili* sui. 26, 2 ne *Blaesi* . . laus obsolesceret. 13, 20, 11 Fabius inclinatur ad laudes *Senecae*, cuius amicitia floruit. *14, 61, 4 itur etiam in *principis* laudes repetitum venerantium. 16, 2, 8 quinquennale ludicrum . . ab *oratoribus* praecipua materia in laudem principis adsumpta est. 15, 1, 22 sua retinere *privatae domus*, de alienis certare regiam laudem esse. — Loco gen. *obi. leg. de* 1, 12, 12 addidit laudem de Augusto. — D 1, 3 aetas . . laude *eloquentiae* orbata. 14, 52, 8 obiciebant (sc. Senecae) eloquentiae laudem uni sibi adsciscere. D 7, 11 fama et laus cuius *artis* cum oratorum gloria comparanda est? 2, 73, 1 funus (Germanici) sine imaginibus et pompa per laudes ac memoriam *virtutum* eius celebre fuit. 12, 53, 13 libertinus . . antiquae *parsimoniae* laudibus cumulabatur. 15, 10, 20 nec a Corbulone properatum, quo gliscentibus periculis etiam *subsidi* laus augetur. *β)* D 26, 10 laudis et gloriae et ingenii *loco* cf. gloria. 16, 26, 13 *cupidine* laudis offerebat se intercessurum. — A 42, 21 obsequium

ac modestiam. . *eo* laudis *escendere cf. escendo. — 3, 55, 20 nec omnia apud priores meliora, sed nostra quoque aetas *multa* laudis et artium imitanda posteris tulit. *γ)* D 9, 20 *omnis* illa laus. 13, 11, 3 *magnis* patrum l. A 6, 6. G 32, 4. 12, 40, 6 maior l. 4, 34, 13 *tantis* l. D 41, 23 *summa* illa l. et gloria. 28, 16. 1, 34, 13 *praecipuis* l. IV, 60, 7 *egregia* l. 14, 37, 9 *clara* et antiquis victoriis *par* ea die laus parta (sc. est victoria Suetonii). II, 21, 23 *uberioribus* l. IV, 39, 18 *multis* in senatu l. 4, 4, 3 multa cum l. filii. 12, 20, 7 *modica* l. D 9, 4 l. *inanis* et *infructuosa*. 15, 21, 7 l. *falsa* et precibus *expressa*. 16, 4, 6 *merita* l. A 46, 6 **immortalibus* l. I, 49, 17 *militaris* l. 2, 52, 23 *imperatoria* l. 15, 1, 22 *regia* l. *δ)* 2, 73, 1 funus per laudes celebre fuit. 14, 14, 4 id vatum laudibus celebre (esse) cf. *α. ε)* D 41, 23 nec vobis summa illa l. et gloria in eloquentia . . defuisset. 12, 20, 7 modicam victoribus l. (esse). A 6, 6 in bona uxore laus est cf. *a.* 2, 52, 23 post . . Camillum . . penes alias familias imperatoria l. fuerat. — IV, 40, 15 insignis publica severitate *dies* ne privatim quidem *laude caruit*. — I, 49, 17 dum vigeat aetas (sc. Galbae), militari *laude floruit*. D 32, 8 id . . populus . . ita laude *prosequitur*, ut . . II, 82, 5 bonos laude *incitare* cf. *a.* III, 24, 2 multos laude et hortatu *accendens* cf. *a.* II, 21, 23 *laudibus stimulare* cf. *a.* A 46, 6 admiratione te potius et **immortalibus* l. et . . **similitudine colamus*. 12, 37, 14 Agrippinam . . isdem quibus principem laudibus gratibusque *venerati sunt*. D 19, 16 si quis odoratus philosophiam videretur . . in caelum laudibus *ferebatur*. III, 3, 5 ut . . (eum) unum virum ducemque . . laudibus ferrent. 2, 13, 5 fruitur fama sui, cum hic nobilitatem ducis, decorem alius . . laudibus ferrent. 4, 34, 13 Livius . . Pompeium *tantis* l. tulit, ut . . 3, 72, 10 laudibus Seianum *extulit*, tamquam . . stetit. II, 90, 3 magnificam orationem de semet ipso prompsit, industriam . . suam laudibus *adtollens*. III, 9, 17 cf. *a.* 4, 41, 13 *extollens* l. quietem cf. *a.* 12, 11, 8 extollit laudibus alumnus urbis. 14, 14, 11 ultro vocari populus R. laudibusque extollere (Neronem). 1, 34, 13 (Germanicus) flexit ad victorias . . Tiberii, praecipuis l. *celebrans* quae apud Germanias . . pulcherrima fecisset. II, 57, 9 vocata contione virtutem militum laudibus *cumulat*. III, 36, 12 frequenti contione pietatem militum laudibus *cumulat*. IV, 39, 18 Mucianus . . multis in senatu l. *cumulatum* (Antonium) secretis promissis onerat. 12, 53, 13 libertinus . . antiquae *parsimoniae* laudibus cumulabatur. — D 9, 20 ut beatissimum recitationum eius eventus prosequatur, omnis illa laus intra unum aut alterum diem, velut in herba . . **praeccepta*, ad nullam certam . . *pervenit* frugem. 4, 26, 2 ne *Blaesi* . . laus *obsolesceret*. — D 9, 4 carmina l. inanem *consequuntur* cf. *a.* 16, 4, 6 Nero . . dicitans se . . religione iudicium meritam l. *adsecuturum*, . . carmen in scaena recitat. D 18, 2 si qua ex horum oratorum fama gloriaque laus temporibus *adquiritur*, eam docerem *in medio sitam* et propiorem nobis quam Galbae. 14, 37, 9 *parere* cf. *γ.* 12, 40, 6 illo (sc. duce R.) argente audita, ut maior laus **compositi* (sc. hostes) vel, si

duravissent, venia iustior *tribueretur*. 13, 35, 18 laudem strenuis *ostendere* cf. a. 14, 52, 8 sibi *adsciscere* cf. a. 15, 10, 20 quo subsidii laus *augeretur* cf. a. 21, 7 laus falsa *cohibeatur* cf. a. IV, 60, 7 (obsessi) patientiae documentum fuere, donec egregiam l. fine turpi *maculentur*. II, 55, 9 *additae erga* Germanicum exercitum laudes gratesque. 1, 12, 12 addidit laudem de Augusto. IV, 39, 3 in senatu . . regibus laudes gratesque *decretae* (sunt). 1, 69, 8 stetisse (Agrippinam) . . laudes [M laudis] et grates reversis legionibus *habentur*. — D 18, 17 vetera semper in laude . . esse. II, 49, 16 tulere corpus cum laudibus et lacrimis cf. a. 4, 4, 3 addidit orationem Caesar, multa cum laude filii sui, *quod* patria benevolentia in fratris liberis foret. 38, 12 cum laude facta prosequantur cf. a. II, 76, 11 a laude propius fuerit . . cf. a. IV, 14, 11. 43, 3 a laude Cluvii orsus. 3, 37, 4 utrumque in laudem Drusi trahatur. 16, 2, 8 quid in l. cuius adsumere cf. a. 4, 31, 14 quod aspere acceptum ad praesens mox in laudem vertit. *14, 61, 4 itur in principis laudes repetitum venerantium. 13, 20, 11 Fabius inclinatur ad laudes Senecae. — [De D 19, 10 cf. laudo b.]

lavo. a) *propr.* a) *trs.* 11, 3, 9 lauto corpore, hilare epulatus . . venas exsolvit. 14, 22, 21 (Nero) videbatur potus sacros et caerimoniam loci (sc. fontis aquae Marciae) corpore loto [Lips.; M toto] polluisse. β) *pass.* sensu *med.* G 22, 2 statim e somno . . lavantur, saepius calida, . . . lauti cibum capiunt. b) *transl.*, part. perf. *adi.* i. q. *elegans, splendidus* D 22, 17 oratorem, sicut *locupletem* ac lautum [Lips.; codd. laudatum] patrem familiae, non eo tantum volo tecto tegi quod . . cf. totum locum.

laxo. a) 6, 14, 4 tribunus in vinclis laxatam catenam et circumdatam in diversum tendens suam ipse cervicem perfregit i. q. locker gemacht. b) III, 25, 6 laxati ordines abrumpuntur, nec restitui quivere i. q. gelockert. 13, 40, 15 adultare . . Tiridates . . specie trepidantis, si laxare ordines et *diversos* consecrari posset. β) i. q. *diducere* III, 18, 4 ubi fortuna contra fuit, non laxare ordines, non recipere turbatos.

lectica. 2, 2, 13 quotiens per urbes incederet, lecticae gestamine. 29, 5 fessus, sive . . simulato morbo, lectica delatus ad fores curiae . . 3, 14, 17. 12, 69, 4 inditur lecticae.

lecticula. III, 67, 9 ferebatur lecticula parvulus filius velut in funebrem pompam.

lectito. 14, 50, 7 cf. liber.

lectulus. in *univ.* IV, 24, 11 Civilem stare contra, struere aciem: Hordeonium e cubiculo et lectulo iubere quidquid hosti conducatur. 77, 4 (hostes) tam improvisi adsilvere, ut in cubiculo ac lectulo Cerialis . . vinci suos audierit. 16, 11, 8 tris . . lectulus ad suprema retineri iubet.

lectus. a) in *univ.* 14, 8, 20 circumstant lectum percussores. b) *spec.* a) 14, 5, 9 Agrippina et Acerronia eminentibus lecti parietibus . . protectae sunt i. q. *sopha*. β) 14, 9, 4 (Agrippina) cremata est nocte eadem *convivali* lecto et exsequiis vilibus. γ) l. *funeris* 3, 5, 5 circumfusae (esse) lecto (sc. defuncti Drusi) Claudiorum Iuliorumque imagines.

legatio. A) i. q. *munus legati* a) in *univ.*

II, 51, 3 ad Verginium versi (milites) . . legatione *apud* Caecinam ac Valentem *fungeretur*, . . orabant. 1, 19, 11 decernerent legatos sequi coram mandata darent. adclamavere ut filius Blaesi tribunus legatione ea *fungeretur*. 15, 22, 5 neu quis ea legatione *fungeretur*. 5, 6 Casperius centurio in eam *1. delectus . . mandata ferociter edidit. IV, 32, 21 ille ut inritus legationis redit. 8, 3 secundum vetera exempla, quae sortem legationibus posuissent, ne ambitioni aut inimicitii locus foret. b) *spec.* a) i. q. *munus legati legionis* A 9, 1 revertentem ab legatione legionis . . β) i. q. *munus legati Caesaris pro praetore* A 9, 19 triennium in ea legatione detentus . . est. I, 13, 17 suspectum (sc. Othonem) . . in provinciam Lusitaniam specie legationis seposuit. B) *meton.* i. q. *legati* A 29, 11 Britanni . . legationibus et foederibus omnium civitatum vires exciverant. 2, 45, 15 Maroboduum . . per dona et legationes petivisse foedus. 14, 10, 9 Campaniae municipia victimis et legationibus laetitiam testari. 1, 42, 11 hostium ius et sacra legationis et fas gentium rupistis. 16, 5, 3 qui . . officio legationum aut privata utilitate adveniant. — D 39, 18 cum clientelae . . ac tribus ac *municipiorum* etiam legationes ac pars Italiae periclitantibus adisteret. 1, 79, 4 auditae *municipiorum* et *coloniarum* legationes. 3, 63, 1 auditae . . *civitatum* legationes. quorum copia fessi patres . . 4, 14, 1 is quoque annus legationes Graecarum civitatum habuit. II, 69, 1 Vitellius *senatus* legatione, quam ibi opperiri iusserat, audita . . IV, 68, 26 *Treverorum* legatio illic opperiebatur. 4, 43, 2 auditae Lacedaemoniorum et Messeniorum legationes de iure templi Dianae. 13, 48, 1 cf. infra. — 1, 39, 7 Plancum . . *principem* legationis. — 1, 39, 23 cur venerint legati aperit; *ius* legationis atque ipsius Planci gravem . . casum . . miseratur. 42, 11 *sacra* legationis. 16, 5, 3 *officium* legationum cf. supra. — G 13, 17 (principes) expetuntur legationibus et muneribus ornantur. 39, 4 in silvam . . sacram omnes eisdem sanguinis populi legationibus coeunt. I, 9, 12 legiones . . Verginium legationibus adissent. II, 45, 7 *missa* (est) legatio. 55, 10 *missa* (est) l., quae gaudio *fungeretur*. 13, 48, 1 auditae Puteolanorum legationes, quas diversas ordo plebs ad senatum miserant. II, 45, 10 remissa legatione. 69, 1. 1, 79, 4. 3, 63, 1. 4, 43, 2. 13, 48, 1 *auditae* cf. supra.

legatum. cf. *lēgo*.

legatus. A) i. q. *gesandter* IV, 83, 23 legatos et *dona* . . regi . . expediri iubet. 3, 60, 10 placitum ut mitterent civitates *iura* (dokumente) atque legatos. 12, 19, 4 legatos *litterasque* ad Caesarem in hunc modum mittit. 28, 7 legatos in urbem et *obsides* misere. 13, 9, 11 arbitrium rei obsidibus legatisque, qui eos ducebant, permissum. — G 5, 11 argentea vasa, legatis et principibus *corum* (sc. Germanorum) muneri data. I, 54, 2 legati eorum (sc. Lingonum) in squalorem maestitiamque compositi . . suas iniurias . . conquirentes accendebant animos. 69, 1 legati *Helvetiorum*. 4, 26, 6 Garamantum l. cf. infra. 13, 5, 7 legatis Armeniorum causam gentis apud Neronem orantibus. 12, 10, 1 cf. infra. 15, 24, 1 legati Parthorum mandata regis

.. litterasque in eandem formam attulere. 16, 21, 15 (iuvabat) Cilicum legatos, dum Capitonem repetundarum interrogant. II, 14, 3 l. *coloniarium*. 4, 55, 2 Caesar .. legatos *Asiae*, ambigentes quamquam in civitate templum statueretur, pluris per dies audivit. 1, 39, 18 rarum etiam inter hostes, legatus *populi R. R.* in castris sanguine suo altaria deum commaculavisset. 13, 54, 18 earum *gentium* *legatis id honoris datum, quae .. IV, 51, 4 aderant legati *regis Vologesi* quadraginta milia Parthorum equitum offerentes. 15, 7, 1 legati Vologesis, quos ad principem missos memoravi, revertere inriti bellumque .. sumpsum a Parthis. 27, 3 venientes Tiridatis .. de pace legatos haud asperratos, adiungit iis centuriones cum mandatis. — I, 69, 3 tela ac manus in *ora* legatorum intentant. III, 80, 6 varia legatorum *sors* fuit. 80, 9 violatum legati praetorisque *nomen*. 80, 13 sacrum etiam inter exterarum gentes legatorum *ius*. IV, 84, 6 *dignitatem* legatorum .. angebat. 84, 4 *donis promissisque* legatorum flectebatur. 1, 30, 14 non exspectato legatorum *regressu*. — I, 74, 11 praetoriani, quos per simulationem officii legatis Otho adiunxerat, remissi. 15, 27, 3 cf. supra. 1, 57, 5 addiderat Segestes legatis filium. III, 81, 1 miscuerat se legatis Musonius. 15, 25, 3 centurio, qui cum legatis advenerat. 12, 11, 8 versus ad legatos. I, 69, 5 Claudius Cossus, unus ex legatis, notae facundiae. — I, 54, 8 *abire* legatos .. iubet. 74, 9 l. apud Vitellium *remansere*. IV, 51, 4 *aderant* .. *offerentes* cf. supra. 17, 4 cf. infra. II, 14, 3 aderant legati coloniarii auxilium *orantes*. 1, 57, 1 legati a Segeste venerunt auxilium *orantes*. 12, 17, 1 misere legatos, veniam liberis corporibus *orantes*. 2, 46, 20 misit legatos ad Tiberium oraturus auxilia. 13, 5, 7 cf. supra. 1, 39, 1 legati ab senatu .. Germanicum *adunt*. 39, 12 (militibus) vagi per vias obvios habuere legatos .. ad Germanicum *tendentes*. 39, 23 cur *venerint* legati aperit. 57, 1 cf. supra. 2, 2, 2 venire in urbem legati a primoribus Parthis, qui Vononem .. accirent. 58, 1 ab .. Artabano legati venire. miserat amicitiam ac foedus memoraturos, et cupere .. 15, 27, 3 cf. supra. — I, 74, 7 Otho, revocatis quos Galba *miserat* legatis, rursus .. specie senatus misit (sc. legatos). legati apud Vitellium remansere. IV, 17, 4 Germaniae .. misere legatos auxilia offerentes. 64, 1 Tencteri .. missis l. mandata apud concilium .. edi iubent, quae ferocissimus e legatis in hunc modum protulit. 67, 13 missis l. in commune consultarent. 1, 14, 9 missi (sunt ad Germanicum) l. qui deferrent (proconsulare imperium). 3, 60, 10 cf. supra. 4, 26, 6 sequebantur et Garamantum legati, raro in urbe visi, quos .. perculsa gens .. miserat. 46, 10 misere legatos amicitiam obsequiumque memoraturos. 12, 10, 1 legati Parthorum ad expetendum .. Meherdaten missi senatum ingrediuntur mandataque in hunc modum incipiunt. 17, 1 cf. supra. 14, 24, 13 legati Tigranocerta missi .. adferunt. I, 19, 10 censuerant patres mittendos ad Germanicum exercitum l. II, 82, 14 missi ad Parthum .. l. IV, 6, 12 placuerat (senatui) mitti ad principem legatos. 21, 4 mittit legatos ad duas legiones, quae ..

51, 7 legatos ad senatum mitteret. 60, 7 missis ad Civilem l. vitam orantes. 65, 17 legati ad Civilem .. missi cum donis cuncta .. perpetrare. 2, 46, 20 cf. supra. 3, 73, 3 legatos ad Tiberium mitteret sedemque .. postulare. 4, 37, 2 Hispania .. missis ad senatum l. oravit, ut .. 12, 15, 10 externas .. gratias quae vivere missis l. ad Eunonen. 19, 4 cf. supra. 15, 5, 15 missurum ad imperatorem R. legatos super .. firmanda pace respondet. 7, 1 cf. supra. 14, 15 copia Vologesi fieret mittendi ad Neronem legatos. 12, 28, 7 legatos in urbem et obsides misere. 1, 39, 26 legatos .. *dimittit*. 29, 8 *opperiendos* (esse) l. II, 45, 8 l. paulisper *retenti*. I, 19, 13 legati .. (nam senatus *electionem* Galbae permiserat) foeda inconstantia *nominati, excusati, substituti*, ambitu remanendi aut eundi. III, 80, 5 vocato senatu *deliquuntur* legati ad exercitum, ut .. pacem suaderent. IV, 8, 23 vicis pars, quae *sortiri* legatos malebat. 1, 19, 10 *decernerent* legatos seque coram mandata darent. IV, 83, 23 *expedire* cf. supra. 1, 36, 2 nuntiabatur *parari* legatos, qui .. exercitum ad causam eandem traherent. 43, 13 legatos senatui, obsequium imperatori .. *redditis*. 4, 55, 2 *audire*. 15, 27, 3 haud *asperrari* cf. supra.

B) a) de eo qui *proconsuli additus est* 3, 67, 2 anxere numerum accusatorum Gellius et Paconius, ille quaestor Silani, hic legatus.

b) c) *legatus legionis* A 7, 13 oppon. l. *consularis* cf. c. I, 60, 12 quies provinciae quamquam remoto consulari (sc. legato) mansit: rexere legati legionum, pares iure, Caelius auctendo potentior. II, 97, 7 neque ex Hispaniis properabatur, nullo tum ibi consulari (sc. legato): trium legionum legati, pares iure .. adversam eius (sc. Vitellii) fortunam .. detrectabant. III, 50, 9 ducebat Silvanus consularis (sc. legatus); vis consiliorum penes Bassum legionis legatum. 2, 20, 6 quod arduum *sibi*, cetera legatis permisit (Germanicus). 4, 24, 13 agmina parat, quae legatis aut tribunis data; .. ipse (sc. Dolabella) consultor aderat omnibus. 13, 39, 9 cf. infra. 14, 26, 2 Tiridaten .. praemisso cum auxiliis Verulano legato atque ipse (sc. Corbulo) legionibus citis abire .. subegit. I, 55, 15 nullo legatorum *tribunorum*ve pro Galba nitente, quibusdam, ut in tumultu, notabilibus turbantibus. II, 68, 4 legati tribunique ex moribus imperatorum *severitatem aemulantur vel .. conviviis gaudent; proinde miles intentus aut licenter agit. 81, 12 consilium de summa rerum Beryti habitum. illuc Mucianus cum legatis tribunisque et splendidissimo quoque centurionum ac militum venit. IV, 58, 23 sane ego (Vocula) displiceam: sunt alii legati, tribuni, centurio denique aut miles. 36, 10 nec ullo legatorum *tribunorum*ve obsistere auso .. interficiunt (Hordeonium). 1, 49, 7 neque legatus aut tribunus moderator adfuit. 67, 9 equos .. legatorum *tribunorum*que .. fortissimo cuique bellatori tradit (Caecina). 4, 24, 13 cf. supra. III, 19, 10 opes Cremonensium in sinu *praefectorum* legatorumque fore. 13, 37, 7 Corbulo .. dispertit vires, ut legati praefectique diversos locos pariter invaderent. 39, 9 Corbulo .. sibi quod validissimum in ea praefectura .. sumit;

minora Flacco legato et Insteio castrorum praefecto mandat. 39, 25 pari fortuna legatus ac praefectus usi sunt. I, 56, 15 missi a Vitellio ad *legiones* legatosque, qui descivisse . . exercitum nuntiarent. 66, 2 ut ne legati quidem ac *duces partium* restingui posse iracundiam exercitus arbitrarentur. II, 37, 15 neque aut exercitus . . dissonos . . potuisse coalescere, aut legatos ac *duces* . . scelerum sibi conscios nisi pollutum obstrictumque meritis suis principem passuros (fuisse). 1, 69, 14 potiore iam apud exercitus Agrippinam quam legatos, quam duces. II, 76, 1 pavoribus nutantem (Vespasianum) et alii legati *amicique* firmabant et Mucianus . . ita locutus . . 87, 6 tot legatorum amicorumque comitatus inhabilis ad parendum. 2, 74, 1 consultatum inter legatos quique alii senatorum aderant, quisnam *Syriae* praeficeretur. — I, 7, 5 Capitonem in Germania . . *Aquinus et Valens legati legionum* interfecerant. 79, 26 Aponius Moesiam obtinens triumphali statua, Fulvus et Iulianus . . , legati legionum consularibus ornamentis donantur. IV, 61, 8 Luperus legatus legionis inter dona missus Veledae. III, 50, 9 Bassum legionis l. cf. supra. I, 60, 3 accendebat odium eius Caelius legatus vicensimae legionis. 64, 18 Valens l. Italicae legionis. 4, 73, 15. 14, 32, 18. II, 44, 6 Vedium tertiae decumae legionis legatum irae militum . . pavor obtulit. 85, 13. III, 14, 4. IV, 19, 16 scripsit Gallo legionis primae legato, qui Bonnam obtinebat, . . 24, 3. I, 52, 13 profusa cupidine et insigni temeritate *legati legionum Caecina et Valens*. IV, 22, 1. 1, 44, 7 vinctos trahunt ad legatum legionis primae Caetronium. I, 60, 12 rexere *legati legionum* cf. supra. IV, 56, 5 legatis tantum legionum interfectis, ceterum vulgus . . accessurum. II, 97, 7 trium legionum legati cf. supra. 2, 36, 3 (Gallus) censuit . . ut legionum legati, qui ante praeturam ea militia fungebantur, iam tum praetores destinarentur. III, 62, 10 legatus legionis (sc. Valens) et fovit Verginium et infamavit. — II, 43, 7 legio impulsi . . primanos, interfecto *Orfidio legato*. 45, 15. III, 7, 3. IV, 18, 7 Luperum l. (is duarum legionum hibernis praerat) egredi adversus hostem iubet. 26, 11 additus Voculae in partem curarum Gallus l. 59, 5 Herennium et Numisium legatos vinciri satis visum. 70, 32 occisis Herennio ac Numisio l. 79, 16 legionem . . Fabius l. in Nervios . . duxit. 2, 20, 3 Tuberoni l. tradit equitem (Germanicus). 56, 14 Cappadoces in formam provinciae redacti Veranium l. (sc. Germanici) acceperunt. 79, 10. 3, 74, 4 Scipio l. praefuit qua . . 6, 41, 5 Trebellius l., a Vitellio praeside Syriae cum . . auxiliis missus, . . ad deditionem coegit. 12, 49, 11 Helvidius l. cum legione mittitur, rebus turbidis pro tempore ut consuleret. 13, 39, 9. 14, 26, 2 cf. supra. — I, 7, 8 a legatis bellum suadentibus . . dolum compositum. 57, 2 promptissimus e legatis Valens (erat). IV, 20, 6 cunctantem l. milites perpulerant, fortunam proelii experiretur. 77, 19 adnumerabor Numisiis et Herenniis, ut omnes l. vestri aut militum manibus aut hostium ceciderint. V, 25, 15 cum obsiderentur legiones, interficerentur legati. 1, 61, 15 hic cecidisse legatos. 2,

20, 6 cf. supra. — I, 60, 7 foedis legatorum *certaminibus* modestia exercitus corrupta eoque discordiae ventum, ut . . IV, 19, 21 unde suspicio *sponte* legatorum excitari bellum. 27, 7 victi non suam ignaviam, sed *perfidiam* legati culpabant. 35, 18 fremebant, non se ultra famem, *insidias* legatorum toleraturos. — IV, 57, 20 pignus tanti sceleris *nece* aut *vinculis* legatorum daretur. — A 7, 14 l. *praetorius* cf. c. — V, 26, 5 si apud Vitellianum [Döderlein; M Vitellium; al., Gantrelle Vitellii] legatum defenderet. β) 15, 28, 13 Vinicianus . . nondum senatoria aetate, set *pro legato* quintae legioni inpositus.

c) i. q. *legatus Caesaris pro praetore* *A 7, 13 Agricolam . . vicensimae legionis . . praeposuit, ubi decessor seditiose agere narrabatur: quippe legatis quoque consularibus nimia ac formidolosa erat, nec *legatus praetorius* ad cohibendum potens. 15, 5 singulos sibi (sc. Britannis) olim reges fuisse, nunc binos imponi, e quibus legatus in sanguinem, *procurator* in bona saeviret. 14, 39, 3 posse . . inter legatum procuratoremque concordiam gigni. I, 59, 9 accedere partibus Asiaticus, Belgicae provinciae l. . . et Blaesus, Lugdunensis Galliae *rector*. 12, 40, 1 Caesar cognita morte legati, ne provincia sine rectore foret, Didium suffecit. IV, 14, 14 quando legatum, gravi quidem comitatu et superbo, cum imperio venire (sc. ad se, Batavos)? tradi se *praefectis centurionibus*que. 1, 23, 9 haud multum ab exitio legati aberant. *tribunos* tamen ac *praefectum castrorum* extrudere . . , et *centurio* Lucilius interficitur. 31, 6 duo apud ripam Rheni exercitus erant: cui nomen superiori, sub Silio legato, inferiorem Caecina curabat. regimen summae rei penes Germanicum. II, 80, 4 Vespasianum pauci milites, solito adstantes ordine ut legatum salutaturi, *imperatorem* salutavere. 1, 18, 10 levioe flagitio legatum interficietis quam ab *imperatore* desciscitis. 3, 47, 3 fide ac virtute legatos, se (sc. Tiberium) consilii superfuisse. A 33, 11 egressi, ego veterum l., vos priorum *exercituum* terminos, . . II, 82, 19 ad omnes exercitus legatosque scriptae epistolae. IV, 39, 2 kalendis Ianuariis in senatu . . legatis exercitibusque ac regibus laudes gratesque decretae. 6, 50, 16 cuncta . . nuntiis apud legatos et exercitus festinabantur. II, 97, 2 legati *provinciae*que cunctabantur. — 2, 80, 6 *Caesaris* se legatum testabatur (Piso) *provincia, quam is dedisset, arceri. 3, 12, 2 *patris* sui (sc. Augusti) legatum atque amicum Pisonem fuisse. I, 59, 9 Asiaticus, *Belgicae provinciae* l. 13, 53, 12 Gracilis Belgicae l. V, 10, 3 Cestium *Syriae* l. varia proelia . . exceperunt. 11, 10, 2 a Marso, *Syriae* l., bellum minitante cohibitus. 13, 8, 9 pars auxiliarium cum duabus legionibus apud provinciam *Syriam* et legatum eius Umidium remaneret. 3, 41, 5 Turoni legionario milite, quem Visellius *inferioris Germaniae* legatus miserat, oppressi. III, 11, 2 legiones . . Aponium Moesici *exercitus* legatum . . adgrediuntur. 13, 56, 11 scripto ad Manciam superioris exercitus l., ut . . — I, 56, 2 spectatur flagitii *Hordeonius consularis legatus* aderat, non compescere ruentes . . ausus. 1, 31, 6 Silius l. cf. supra. 37, 6 legiones Caecina l. . . reduxit.

2, 7, 1 Caesar (i. e. Germanicus). . Silium l. cum expedita manu inruptionem in Chattos facere iubet. 3, 41, 3 Andecavos Aviola l. excita cohorte. . coercuit. 12, 27, 8 Pomponius l. auxiliares Vangionas. . inmittit. 14, 26, 16 Corbulo in Suriam abcessit, morte Ummidii l. vacuum ac sibi permissam. 29, 3 in qua (sc. Britannia) neque Didius l. . nisi parta retinuerat, et successor Veranius. . I, 9, 1 superior exercitus *legatum Hordeonium* spernebat. 13, 8, 9 cf. supra. — I, 48, 7 (Vinio) prima militia infamis: *legatum Calvisium* habuerat. A 16, 10 tenentibus arma plerisque, quos. . propius ex legato timor agitabat, ne quamquam egregius cetera adroganter in deditos. . consuleret. 1, 21, 4 legato a centurionibus et optimo quoque manipularium parebatur. 21, 9. 32, 1. 3, 12, 6 si legatus officii terminos, obsequium erga imperatorem (sc. Germanicum) exiit (Piso). . 13, 54, 2 continuo exercitum otio fama inaccessit ereptum ius legatis ducendi in hostem. 14, 38, 13 novum l. opperendum esse. — A 15, 1 *absentia* legati remoto metu. 18, 7 recentis l. *animum* opperiri (Britanni). III, 4, 9 Flavianum. . rerum novarum cupido legati *nomen* resumere. . impulerat. 1, 23, 9 *exitium* l. cf. supra. 48, 11 de *sententia* legati statuunt tempus, quo. . 66, 8 per corpus legati eundem erat (militibus). 19, 14. 12, 31, 19 filius legati. 2, 77, 5 quem iustius arma oppositum, *quam qui legati *auctoritatem* et propria mandata acceperit. — A 7, 13 l. *consulares* cf. supra. I, 52, 7 nec consularis legati mensura, sed in maius omnia accipiebantur (a militibus). 56, 2 cf. supra. II, 86, 13 iuncti Moesici ac Pannonici exercitus Delmaticum militem traxere, quamquam consularibus l. nihil turbantibus. — II, 81, 10 *inermes* legati regebant.

d) dicitur *simul de legato legionis et de l. Caesaris pro praetore* 1, 42, 22 hic tantum interfici centuriones, eici tribunos, includi legatos, infecta sanguine castra. 59, 8 sibi tres legiones, totidem legatos procubuisse.

e) de *legato provinciae Africae* IV, 48, 8 Gaius Caesar. . ablatam proconsuli legionem misso in eam rem legato tradidit. 48, 10 legatorum *vis adolevit diuturnitate officii. II, 98, 1 Festus l. studia provincialium cum fide iuvit. IV, 49, 28 cruentas legati sanguine manus ad caedem proconsulis rettulisset. 12, 59, 4 accusante Tarquito. legatus is Tauri Africam imperio proconsulari regentis. . obiectabat.

legio. non nisi de l. *Romanis*. A) Totum locum cf. II, 24, 13. 76, 31. 89, 5. III, 22, 9. V, 1, 8. 1, 51, 10. 60, 7. 2, 16, 10. 4, 5, 6. 13, 40, 8. 15, 26, 1. — I, 55, 6 ipsis legionibus inerat diversitas animorum: *primani quintanique* turbidi. . : quinta decuma ac sexta decuma legiones nihil ultra fremitum et minas ausae initium erumpendi circumspicebant. at in superiore exercitu quarta ac [Halm et (?)] duetvicensima legiones, isdem hibernis tendentes, . dirumpunt imagines Galbae, quarta legio promptius, duetvicensima cunctanter, mox consensu. II, 11, 3 motis. . e Delmatia Pannoniaque exercitibus. fuere quattuor legiones. . : . . modicis intervallis sequebantur, septima a Galba conscripta, veteranae undecima ac tertia decuma et praecipua

fama quartadecumani. 43, 1. 66, 1. 67, 5. 86, 25 scriptae in Britanniam ad quartadecumanos, in Hispaniam ad primanos epistulae, quod utraque legio pro Othone, adversa Vitellio fuerat. III, 22, 9. 27, 4 vallum portasque legionibus attribuit, . . proxima. . septimani sumpere, dexteriora. . octava ac septima Claudiana; tertia decumanos. . impetus tulit. V, 1, 8. 20, 10. 1, 23, 16 ipsae inter se legiones octava et quinta decuma ferrum parabant, dum centurionem. . illa morti deprecatur, quintadecumani tuentur, ni *miles nonanus* preces. . interiecisset. 30, 12. 31, 11. 37, 10. 51, 10. 64, 18. 4, 73, 17. 13, 38, 17. 40, 7. 14, 37, 13. 15, 26, 5. III, 11, 8 Moesicae legiones adiutam a se *Pannonicorum* ultionem referentes, et *Pannonici*. . gaudebant. 22, 9 quartam Macedonicam dextrum suorum cornu, quintam et quintam decumam cum vexillis nonae secundaeque et vicensimae Britannicarum legionum mediam aciem, sextadecumanos. . et primanos laevum cornu complese. *Rapaces* atque *Italici* omnibus se manipulis miscuerant; eques auxiliaque sibi ipsi locum legere. 24, 4 cur resumpsissent arma, Pannonicas legiones interrogabat. . . tum ad *Moesicos* conversus. . — G 37, 18 Germani Carbone et Cassio. . fuis vel captis quinque simul consulares *exercitus* populo R., Varum trisque cum eo legiones etiam Caesari abstulerunt. I, 9, 8 in Britannico exercitu nihil irarum, non sane aliae legiones per omnes civilium bellorum motus innocentius egerunt, seu quia procul et Oceano divisae, seu crebris expeditionibus doctae hostem potius odisse. 51, 12 exercitus finibus provinciarum discernebantur: tum adversus Vindicem contractae legiones, seque et Gallias expertae, quaerere rursus arma novasque discordias. 56, 15 missi. . ad legiones legatosque, qui descivisse. . superiorem exercitum nuntiarent. 57, 5 secutae ingenti certamine eiusdem provinciae legiones; et superior exercitus. . Vitellio accessit. 60, 6 spoliatas et inopes legiones. . Trebellio obiectabat, cum interim. . modestia exercitus corrupta. . 67, 9 (epistulae) nomine Germanici exercitus ad Pannonicas legiones ferebantur. 70, 8 robur adventantium legionum et famam Germanici exercitus attollebant. 74, 8 ad utrumque Germanicum exercitum et ad legionem Italicam easque, quae Lugduni agebant, copias. . misit (sc. legatos). 76, 13 Iudaeicum exercitum Vespasianus, Suriae legiones Mucianus sacramento Othonis adegere. II, 4, 15 tres. . Vespasiano legiones erant, exercitae bello: quattuor Mucianus obtinebat in pace, sed. . proximi exercitus gloria depulerat segnitiam. 11, 3 cf. supra. 21, 18 exhortationes hinc legionum et Germanici exercitus robur. . attollentium. 38, 12 non discessere ab armis in Pharsalia. . civium legiones, nedum Othonis. . exercitus sponte posituro bellum fuerint. 44, 21 superesse. . militum quod trans Padum fuerit, venire Moesicas legiones, magnam exercitus partem. . remansisse. 46, 17 eandem obstinationem adventantis exercitus, legiones Aquileiam ingressas nuntiabant. 60, 3 alienatio per Illyricos exercitus; simul ceterae legiones contactu et adversus Germanicos milites invidia bellum

meditabantur. 74, 6 tertiam legionem, quod *e Suria in Moesiam transisset, suam numerabat; ceterae Illyrici legiones securitae sperabantur; namque omnis exercitus flammaverat adrogantia venientium a Vitellio militum. 75, 2 versabatur ante oculos Germanici exercitus robor. .: suas legiones civili bello inexpertas, Vitellii victrices. 85, 9 tres Moesicae l. per epistulas adliciebant Pannonicum exercitum aut abnenti vim parabant. 96, 5 unius legionis eam seditionem, ceteris exercitibus constare fidem. III, 1, 7 Germanicarum l. vim famamque extollebant, et advenisse. . Britannici exercitus robor. 2, 15 quod Pannonicae legiones deceptae magis quam victae resurgere in ultionem properent, Moesici exercitus integras vires attulerint. 9, 6 opprimi universis Vitellianorum viribus duae legiones, nondum coniuncto Moesico exercitu, potuere. 11, 1 legiones. . Moesici exercitus legatum. . adgrediuntur. 13, 15 quas enim ex diverso legiones? nempe victas; et abesse unicum Othoniani exercitus robor. 21, 4 sex Vitellianas l. omnemque exercitum. . in proelium accingi ac iam adfore. 58, 6 vulgus. . falsa specie exercitum et legiones appellat (Vitellius). 61, 1 nec multo post legiones venere. et. . fama aucti exercitus Vitellianae cohortes nutabant. IV, 12, 3 caesos exercitus, capta legionum hiberna. 35, 16 addit exercitui suo Vocula mille delectos et quinta et quinta decuma legionibus apud Vetera obsessis, indomitum militem. 39, 23 tertia legio, familiaris Varo miles, in Suriam remissa; pars exercitus in Germanias ducebatur. 68, 19 l. victrices, octava, undecima. . traduntur; quarta decuma l. . . sexta. . accitae. igitur venientis exercitus fama. . 76, 7 coeuntibus undique exercitibus: transvectam e Britannia legionem, accitas ex Hispania, adventare ex Italia; nec subitum militem. 76, 14 nullas esse Ceriali nisi e reliquiis *Germanici exercitus legiones, foederibus Galliarum obstrictas. 1, 10, 4 cupidine dominandi concitos. . veteranos, paratum. . exercitum, corruptas consulis legiones. 31, 19 non unus haec, ut Pannonicas inter legiones Percennius, nec apud trepidas militum aures, alios validiores exercitus respicientium. 63, 11 reducto. . exercitu legiones classe. . reportat; pars equitum. .; Caecina, qui suum militem ducebat, monitus. . 6, 30, 8 Gaetulicus. . superioris Germaniae legiones curabat mirumque amorem adsecutus erat, . . proximo quoque exercitui. . non ingratus. — I, 74, 8 cf. supra. II, 32, 25 legionem. . cum Moesicis copiis adfore. — II, 54, 4 superventu. . legionis, iunctis a Brixello viribus, caesos victores. III, 9, 6 cf. supra. — A 13, 13 transvectis (sc. in Britanniam) legionibus auxiliisque. 18, 12 contractis legionum vexillis et modica auxiliorum manu. 24, 13 legione una et modicis auxiliis debellari obtinerique Hiberniam posse. I, 26, 1 infecit ea tabes legionum [Ritter legionariorum] quoque et auxiliorum motas iam mentes. 54, 12 obstringuntur inter se tacito foedere legiones, adsciscitur auxiliorum miles. 79, 6 incuriosos tertia legio adiunctis auxiliis. . invasit. II, 6, 15 septem legiones statim et cum ingentibus auxiliis Suriae Iudaeaque; inde

continua Aegyptus duaeque legiones, hinc Cappadocia. . 22, 2 densum legionum [Ritter legionariorum] agmen, sparsa auxiliorum manus. . adgredi (muros). 30, 10 prope duplicatus legionum auxiliorumque numerus erat Valenti. 69, 10 amputari legionum auxiliorumque numeros iubet. 70, 11 hinc inrupisse legionum agmen, hinc equites coortos, inde circumfusas auxiliorum manus. 88, 2 atroces inter se militum caedes, . . manente legionum auxiliorumque discordia. IV, 13, 12 avertere. . auxilia et. . retentare legiones iubebatur. 19, 13 trepidis ministris, quos ambiguus auxiliorum animus et subito dilectu suppletae legiones angebant, statuit continere intra castra militem. 48, 3 legio in Africa auxiliaque tutandis imperii finibus. . proconsuli parebant. 62, 1 legio sexta decuma cum auxiliis. . in coloniam. . transgredi iubetur, praefinita die, intra quam castris excederet. 1, 7, 20 Germanicus, in cuius manu tot legiones, immensa sociorum auxilia (sc. essent). 2, 8, 10 eques ac legiones. . intrepidi transire: postremum auxiliorum agmen Batavique. . hausti sunt. 4, 47, 3 Labeo e Moesia cum legione, rex. . cum auxiliis popularium. . venere. 48, 12 qui vallum legionum temptabant, . . pelluntur; Thraecum auxilia. . territa. 12, 29, 9 legionem ipsaque e provincia lecta auxilia pro ripa componere. 14, 26, 2 Tiridaten. . praemisso cum auxiliis. . legato atque ipse legionibus citis, abire. . subegit. 15, 6, 13 copiis ita divisus, ut quarta et duodecima legiones addita quinta, quae recens e Moesia excita erat, simul Pontica et Galatarum. . auxilia Paeto oboedirent, tertia et sexta et decuma legiones priorque Suriae miles apud Corbulonem manerent. — I, 57, 3 (legatus) coloniam. . cum equitibus legionis auxiliariorumque ingressus. — I, 56, 1 quattuor legiones, quinque auxiliarium milia et tumultuarias catervas Germanorum. . Caecinae tradit; totidem legiones, duplicem sociorum numerum ipse ducit. 13, 8, 8 copiae Orientis ita dividuntur, ut pars auxiliorum cum duabus legionibus apud. . Quadratum remaneret, pars civium sociorumque numerus Corbuloni esset, additis cohortibus alisque, quae. . 14, 34, 1 iam Suetonio quarta decuma legio cum vexillariis vicensimanis et e proximis auxiliaries. . erant. — 3, 45, 1 Silius, cum legionibus duabus incedens, praemissa auxiliari manu vastat. . pagos. — I, 59, 4 erant in civitate Lingonum octo Batavorum cohortes, quartae decumae legionis auxilia, tum discordia temporum a legione digressae. 61, 6 Valenti inferioris exercitus electi cum aquila quintae et cohortibus alisque. . data. II, 11, 9 agmen legionum alae cohortesque praeveniebant; et ex ipsa urbe. . quinque praetoriae cohortes et equitum vexilla cum legione prima. 23, 3 Gallus l. primam in auxilium Placentiae ducebat, diffusus paucitati cohortium. 25, 4 a lateribus cohortes, legionum adversa frons, et. . terga cinxerat *eques. 76, 28 spargit legiones, exarmat cohortes. 97, 9 in Africa legio cohortesque. . militiam cepere. III, 2, 26 vos. . legiones continete: mihi expeditae cohortes (sc. auxiliaries) sufficient. 15, 11 legionibus ad muniendum retentis, auxiliaries

cohortes . . missae, ut . . praeda *militis inbuerentur. 50, 4 sufficere cohortes alaeque et legionibus lecti . . videbantur. 55, 4 Priscum . . cum . . praetoriis cohortibus et . . equitum alis obsidere Appenninum iubet; secuta e classicis legio. 67, 7 audita defectione legionis cohortiumque, quae se Narniae dederant. 70, 13 inter Vespasianum ac Vitellium proeliis legionum, captivitatibus urbium, deditioibus cohortium indicatur. IV, 18, 18 nequaquam par a legionibus cohortibus redditur clamor. 61, 15 cohortium alarum legionum hiberna subversa. V, 20, 2. IV, 70, 8 unaetvicensima legio Vindonissa, Sextilius cum auxiliariis cohortibus per Raetiam intrupere; accessit ala Singularium. V, 16, 2 Cerialis equite et auxiliariis cohortibus frontem explet, in secunda acie legiones locatae. 18, 6 pellebatur sociarum cohortium acies, cum legiones pugnam excipiunt. 1, 21, 7 ciere . . centuriam quisque . . cohortem, legionem. 49, 16 transmittit duodecim milia e legionibus, sex et viginti socias cohortis, octo equitum alas. 50, 11 Caecina cum expeditis cohortibus praere . . iubetur: legiones modico intervallo sequuntur. 63, 9 turbatus eques, missaeque subsidiariae cohortes . . trudebantur . . , ni Caesar productas legiones instruxisset. 2, 52, 18 legio medio, leves cohortes duaeque alae in cornibus locantur. 3, 21, 18 Apronius cum equite et cohortibus auxiliariis, quis velocissimos legionum addiderat, . . pugnam facit. 33, 14 praesedissem . . feminam exercitio cohortium, decursu legionum. 12, 39, 2 cohortes expeditas opposuit; nec ideo fugam sistebat, ni legiones proelium exceperant: earum robore aequata pugna. 13, 35, 10 habitus per Galatiam . . dilectus, adiectaque ex Germania legio cum equitibus alariis et peditatu cohortium. 36, 1 legionibus intra castra habitis . . dispositisque per idoneos locos cohortibus auxiliariis. 38, 17 Corbulo socias cohortes et auxilia regum pro cornibus, medio sextam l. constituit. 15, 9, 9 colles . . per socias cohortes, post legionum castris occupantur. 10, 21 expediri itineri singula milia ex tribus legionibus et alariis octingentos, parem numerum e cohortibus iussit. — Compon. *eques* et l. cf. p. 354^a et 355^a. — I, 59, 11 (accessit) partibus . . Blaesus . . cum Italica legione et ala Tauriana Lugduni tendentibus. 64, 15 legio Italica et ala Tauriana abductae: cohortem . . relinqui placuit. II, 94, 6 robora legionibus alisque subtracta. IV, 61, 15 cf. supra et locos iam allatos. — II, 66, 5 *vexillariis* tantum pulsus vires legionis non adfuisse. 83, 5 legio sexta et tredecim vexilliariorum milia ingenti agmine sequebantur. — I, 89, 11 legiones classesque et . . praetorianus urbanusque miles in aciem deducti. IV, 79, 13 legio adiuncta Britannica classe adflicteret Batavos. 52, 4 non legiones, non classes perinde firma imperii munimenta quam numerum liberorum. 1, 9, 18 legiones, provincias, classes, cuncta inter se conexa (sc. sub Augusto). — II, 28, 6 maerere *socii*, fremere legiones. 1, 51, 12. 56, 3. 2, 8, 2. 52, 14. 6, 37, 3 robur legionum sociorumque . . ducit. 4, 73, 10. 12, 31, 14 sine robore legionum *sociales* copias ducebat. — I, 11, 6 *Africa* ac *legio in ea . .

contenta qualicumque principe (erat). 10, 1 Suriam et quattuor l. obtinebat Mucianus. 2, 55, 18 Suriam ac legiones attingit. 70, 5 urgere, ut provinciam, ut legiones solus habeat. — G 37, 18 *Varum* trisque cum eo legiones. 1, 43, 6 mortem Vari et trium l. ulcisceretur. 60, 15 reliquiae Vari legionumque. 65, 16 en Varus eodemque iterum fato vincit legiones! 15, 24, 6 Paetum legionesque. I, 4, 8 legiones *duces*que. III, 15. 46. 2, 46 cf. p. 325^b. I, 56, 15 missi . . ad legiones *legatos*que, qui . . V, 25, 15. 1, 59, 8 sibi tres l., totidem legatos procubuisse. 44, 20 si tribuni, si legio . . innocentiam adprobaverant, retinebat ordinem (centurio). I, 51, 24 decumari legiones et promptissimum quemque centurionum dimitti. 14, 27, 9 universae l. deducebantur cum tribunis et centurionibus et sui cuiusque ordinis militibus, ut consensu et caritate rem p. efficerent.

B) a) α) I, 67, 5 initium bello fuit *avaritia* ac *festinatio* unaetvicensimae legionis. 90, 7 *inscitiam* potius sociationum quam *audaciam* increpans. 70, 8. II, 21, 18 *robur* attollere cf. A. 6, 37, 3 robur legionum sociorumque ripam ad Euphratis ducit. 12, 31, 14 sine robore legionum sociales copias ducebat. 39, 2 earum (sc. l.) robore aequata pugna. II, 16, 15 longe Germaniam *vires*que legionum (esse). 66, 5 *vexillariis* tantum pulsus vires legionis non adfuisse. 4, 73, 17 vim legionum implorabat. III, 1, 7 Germanicarum l. vim *famam*que extollebant. IV, 62, 17 vulgata captarum l. fama. II, 41, 11 Italicae legionis *virtute* deterriti sunt. 66, 1 angebat Vitellium victarum legionum haudquaquam fractus *animus*. sparsae per Italiam et victoribus permixtae hostilia loquebantur. IV, 25, 18 gliscebatur *iracundia* legionum. 1, 45, 2 *ferocia*. 2, 13, 11 incendit ea contumelia legionum *iras*. IV, 39, 22 cuius (sc. legionis) flagrantissimus in Antonium *amor*. 30, 11 promissis *fidem* legionum convellens. I, 18, 11 incolumis fidem legionum retinebo. V, 16, 15 principem Galbam sextae legionis *auctoritate* factum. 2, 76, 2 prompta illi legionum *studia*. 80, 7 earum (sc. legionum) *accitu* venire. I, 30, 14 legionum *seditio* adversus duces suos audita est. II, 6, 9 nulla *seditio* legionum. 96, 5 unius legionis eam *seditionem*, ceteris exercitibus constare fidem. III, 46, 2 *socordia* ducum, *seditione* legionum . . prope adflicta R. res. II, 88, 2 manente legionum auxiliorumque *discordia*. 96, 1 tertiae l. *defectio* nuntiatur. III, 67, 7 audita defectione legionis cohortiumque. 29, 1 legionum *certamen*. 70, 13 *proelia*. 12, 40, 3 adversa legionis *pugna*. III, 4, 6 coeptante legionum *motu* profugus. 1, 46, 2 legionum Germanicarum *motu* audito. 34, 3 audito legionum *tumultu*. I, 26, 1 infecit ea *tabes* *legionum quoque et auxiliorum *motas* iam *mentes*. III, 10, 1. V, 14, 5. 3, 39, 7 cuncta prospere acta . . *adventu* legionis. II, 54, 4 *super-ventu* quartae decumae legionis . . caesos victores. 3, 33, 14 praesedissem . . feminam exercitio cohortium, *decursu* legionum. 1, 22, 12 *utilitati* legionum consulebamur. 27, 9 *commodis* legionum adversaretur. 26, 9 Tiberium . . *desideria* legionum frustrari solitum. 29, 4 placatus legionum *preces* exciperet. 15, 17, 6 (Corbulo-

nem) *periculo* legionum commotum e provincia egressum. 1, 25, 9 praecipuam ipsi. legionum *curam*. — 1, 41, 9 infans in castris genitus, in *contubernio* legionum eductus. III, 7, 5. 46, 9. IV, 77, 7. 1, 39, 15. 12, 32, 11. 14, 37, 13. 15, 9, 9 *castra*. A 41, 9. G 37, 23. I, 52, 2. 53, 13. 57, 1. III, 1, 3. IV, 12, 3. 18, 7. 25, 1. 61, 15. 2, 57, 5. 79, 8 *hiberna*. II, 27, 12 ut *cuiusque l. *tentoria* accessissent. V, 20, 2 *praesidia*. 4, 2, 13 inter *principia* legionum. 48, 12. 15, 13, 2 *vallum* legionum. — IV, 35, 20 desertos se abducta *parte* legionum. 1, 48, 10 maiorem legionum partem in officio vident. 2, 57, 3. 1, 60, 15 in quo (saltu) *reliquiae* Vari legionumque insepultae dicebantur. I, 70, 22 grave *legionum *agmen*. II, 11, 9. 22, 2. 70, 11. III, 18, 11. IV, 2, 10. 15, 29, 9 agmina legionum. II, 41, 13. 3, 46, 2 legionum *acies*. II, 25, 4 legionum *adversa frons*. A 18, 12 contractis legionum *veillis*. II, 24, 13 tertiae decumae l. vexillum. 100, 4. III, 22, 9. 4, 73, 2. I, 87, 6 reliquos. . in *numeris* legionis composuerat. II, 30, 10 duplicatus legionum auxiliorumque numerus erat Valenti. 69, 10. III, 1, 9. 2, 18. 2, 80, 5. 4, 4, 12 percensuit. . numerum legionum et quas provincias tutarentur. II, 57, 4 remanentium l. *nomina* supplerentur. IV, 14, 21 inania legionum nomina ne pavescerent. 77, 13 *manipuli*. I, 44, 8. 61, 6. II, 44, 19. 89, 5. 1, 60, 12. 2, 25, 6 legionis *aquila*. III, 18, 1 fulsere legionum *signa*. 50, 3 signa aquilaeque victri- cium legionum, milites. . aetate graves. . relictis. 60, 2 donec aquilae signaque legionum [non recte Nipp., Her. legionem] adsequerentur. 23, 6 *ballista*. IV, 35, 2 *impedimenta* legionum. V, 17, 3 Germanos. . cineres ossaque legionum calcantes. 1, 62, 2 R. . exercitus. . trium l. ossa. . condebant. — 1, 61, 8 castra lato ambitu. . trium l. *manus* ostentabant. — A 9, 1 revertentem ab *legatione* legionis (Agricolam). — IV, 61, 3 patrata. . *caede* legionum. V, 25, 5 quid profectum *caede* et *incendiis* legionum, nisi ut plures validioresque accirentur? IV, 61, 12 *excidium* legionum praedixerat. 1, 43, 6 (*mortem*) Vari et trium l. ulcisceretur. IV, 28, 12 Civilis *obsidium* legionum urgebat. 34, 8 solvere *obsidium* legionum. V, 20, 10 quibus obvenerant castra decumanorum, *obpugnationem* legionis arduam rati. . IV, 72, 12 accitarum e Mediomaticis legionum miserabilis *aspectus*. 15, 15, 12 Vologeses. . *visu* fugientium l. abstinuit. β) *legatus* legionis cf. *legatus* B. b. I, 56, 4 *centuriones*. 82, 4 *praefectus*. 56, 11. IV, 25, 11 *aquilifer*. 2, 81, 5 *signifer*. I, 41, 14. II, 68, 9. III, 29, 9 *miles*. I, 57, 3. 4, 73, 10 *equites*. I, 59, 4 quartae decumae l. *auxilia*. II, 100, 6 Rapax et. . Italica incessere cum *vexillariis* trium Britannicarum l. 1, 38, 2 *vexillarii*. IV, 59, 4 *desertor*. 1, 44, 3 *alumnus*. 2, 55, 24 ut sermone vulgi *parens* legionum haberetur. 3, 13, 10 ut parens legionum a terrimis appellaretur. 2, 17, 6 sequerentur R. aves (sc. aquilas), propria legionum *numina*. b) α) I, 36, 14. II, 67, 5 prima *classicorum* l. 38, 12 *civium* legiones. — II, 75, 2. III, 53, 9 *Vitellii* legiones. IV, 17, 20 *Othonis* l. 1, 10, 4 corruptas *consulis* l. β) I, 9, 5. 55, 1 *inferioris* Germaniae legiones. 12, 3. 6, 30, 8 superioris Germaniae legiones. I, 57, 5 eiusdem provinciae

legiones. 76, 2 iurasse in eum Delmatiae ac Pannoniae et Moesiae legiones. II, 85, 3 Moesiae l. I, 76, 13 Suriae l. II, 74, 7 Illyrici l. 13, 7, 2 Orientis l.

c) A 26, 2 nonam l. ut maxime *invalidam* nocte adgressi. V, 25, 5 *plures validioresque* accirentur. III, 63, 8 relictas. . e *victricibus* legiones, neque quiescentibus *graves* et adversus contumaciam *validae*. II, 75, 2 suas l. civili bello *inexpertas*, Vitellii *victrices*. III, 50, 3 aquilae *victricium* l. IV, 68, 19 l. *victrices*. II, 4, 15 tres. . Vespasiano legiones erant, *exercitae* bello. 15, 26, 1 parum *habiles* proelio videbantur. I, 31, 7 legioni classicae diffidebatur, *infestae* ob caedem commilitonum. II, 86, 25 utraque legio pro Othone, *adversa* Vitellio fuerat. III, 44, 2 *infensa* Vitellio. II, 43, 1 vetere gloria insignis. . , *ferox* et novi decoris *avida*. 1, 51, 1 avidas (sc. pugnae, caedis) l. III, 60, 7 praedae quam periculum socias. 7, 2 legiones. . Patavium *alacres* veniunt. 11, 1 labore et opere *fessae*. 11, 18, 11 legiones operum et laboris *ignavas*, populationibus *lactantes*, veterem ad morem reduxit. 13, 35, 3 pace longa *segnes*. 1, 24, 11 Druso. . obviae fuere l. , non *laetae*. . neque insignibus fulgentes, sed inlucie deformi et vultu, . . contumaciae propiores. 25, 9 *fortissimae* l. III, 50, 5 undecima legio sese adiunxerat, initio cunctata, sed. . *anxia* quod defuisset. 53, 9 *discordes* dispersasque Vitellii l. 1, 38, 2 *vexillarii* discordium l. 2, 79, 8 eam maxime *novis consiliis idoneam* rebatur. I, 60, 6 *spoliatae* et *inopes* l. . Trebellio obiectabat. II, 76, 31 tibi . . novem legiones *integrae*, nulla acie *exhaustae*, non discordia *corruptae*. IV, 56, 11 *infrequentibus infidisque* l. 15, 24, 6 Paetum legionesque, cum opprimere posset, *incolumes* dimisisse. 13, 41, 1 *expeditis* l. . Artaxata pergeret. 14, 26, 2 l. *citis*. 37, 1 primum legio gradu *innota*. . velut cuneo erupit. 2, 46, 6 quoniam tres *vagas* [Draeger; M vacuas] l. et ducem. . perfidia deceperit. 5, 2 ea specie Germanicum *suetis* l. abstraheret. I, 4, 8 *omnes* l. 36, 14 *universa* classicorum l. 14, 27, 9 universae l. deducebantur. II, 60, 3. 74, 7 *ceterae* l. 15, 3, 7. 9, 12 *reliquas*. II, 86, 25 *utraque* l. III, 38, 17 *tot* Germanicae l. 2, 16, 11 *totidem* aliae l. 4, 5, 14. 14, 36, 6 in *multis* l. paucos, qui proelia profligarent. II, 74, 6. 75, 2. III, 49, 6. 60, 7. 1, 18, 5. 14, 37, 15. 15, 12, 10 *sua* l. IV, 23, 4. 74, 6. 4, 56, 12 *tegmina nostris* l. misisse. IV, 58, 10 et 30 *Romanae* l. 15, 14, 4 l. *Romanae*. I, 31, 7 et 15 l. *classica*. II, 11, 4 *veteranae*. I, 6, 9 l. *Hispana*. 59, 11. 64, 18. II, 41, 11 *Italica* l. I, 64, 15. 74, 8. II, 100, 5. III, 14, 8. 18, 2 l. *Italica*. I, 67, 9. III, 2, 15. 24, 4. 53, 6. 1, 16, 2. 31, 19 *Pannonicae* l. II, 44, 21. 85, 9. III, 11, 8 *Moesicae* l. II, 80, 17. III, 1, 7. 38, 17. V, 26, 10. 1, 31, 1 *Germanicae* l. 46, 2 l. *Germanicae*. II, 80, 18 *Suriacae* l. 100, 6. III, 22, 9 *Britannicae* l. 16, 13, 14 *Illyricae* l. II, 41, 13. III, 21, 4. IV, 54, 3. 68, 19 *Vitellianae* l. II, 85, 4. III, 9, 12. 21, 10. 27, 7 l. *Claudiana*. II, 86, 1. III, 7, 2. 21, 9 l. *Galbiana*. 10, 4 *Galbiana* l. 7, 2 l. *Gemina*. 1, 42, 14 Augustus. . aspectu *Actiacas* l. exterruit. 2, 7, 8. 25, 6 *Variana* l. II, 43, 3 (legio) unaetvicensima, cui cognomen *Rapaci*.

100, 5. III, 14, 8. 18, 2. 25, 11 Mansuetus... Rapaci legioni additus. II, 43, 4 (legio) prima *Adiatrix*. III, 44, 2 prima *Adiatrix* l. I, 57, 1. II, 11, 12. 23, 3. 24, 16. 67, 5. 100, 3 et 5. III, 14, 8. 44, 2. IV, 19, 15. 25, 1. 59, 4. 1, 31, 11. 37, 5. 39, 2 et 15. 42, 17. 44, 7. 51, 10. 65, 22 prima l. III, 22, 8. 44, 5. IV, 68, 20. V, 14, 5. 20, 3. 1, 37, 10. 70, 1. 14, 37, 13 secunda. I, 79, 6. II, 74, 6. 85, 2. 96, 1. III, 10, 1. 21, 11. 29, 1 et 9. IV, 3, 5. 39, 23. 13, 40, 7. 15, 6, 15. 26, 4 tertia. I, 18, 9. 55, 10 et 12. 56, 11 et 12. II, 100, 3. III, 22, 7. 15, 6, 13. 7, 4. 26, 1 quarta. I, 61, 6. II, 68, 9. 100, 4. III, 14, 2 et 4. 22, 8. IV, 35, 15. V, 1, 8. 1, 45, 2. 64, 19. 4, 73, 15. 15, 6, 13. 9, 12. 26, 6. 28, 13 quinta. II, 83, 5. III, 44, 4. 46, 10. IV, 68, 22. V, *14, 5. 16, 15. 2, 79, 8. 81, 5. 13, 38, 17. 40, 8. 15, 6, 15. 26, 3 sexta. II, 11, 4. 67, 6. 85, 3 et 13. 86, 1 et 6. III, 7, 2 et 5. 9. 12. 21, 9 bis. 22, 18. 27, 7. 29, 1. IV, 39, 22 septima. II, 85, 3. III, 10, 2. 21, 11. 27, 7. IV, *68, 19. 1, 23, 16. 30, 11 octava. A 26, 2. III, 22, 8. 4, 23, 13. 14, 32, 18 nona. II, 11, 5. 67, 6. III, 50, 5. IV, *68, 19 undecima. V, 1, 10. 15, 6, 13. 7, 5. 10, 1. 26, 1 duodecima. De locis, ubi decuma, tertia decuma, quarta d., quinta d., sexta d. legio legitur, cf. decumus: addas II, 100, 3 quintadecuma, sextadecuma. 1, 60, 12 undevicensima. A 7, 11. I, 60, 3. III, 22, 9. 1, 31, 11. 37, 5. 39, 3. 42, 17. 51, 12 vicensima. I, *61, 8. 67, 5. II, 43, 2. 100, 5. III, 14, 8. IV, 68, 20. 70, 8. 78, 7. 1, 45, 2. 64, 19 unaetvicensima. I, *18, 9. 55, 10 et 12. 56, 4 et 12. II, 100, 4. IV, 24, 3 duoetvicensima.

d) α) A 35, 14 *arcessere*. IV, 68, 22. 72, 12. 76, 7. V, 25, 5. 4, 5, 17. 15, 10, 1 *accire*. I, 9, 11. 15, 6, 14 *excire*. I, 6, 9 quam (sc. legionem) e classe Nero *conscripterat*. 65, 10. II, 11, 4. III, 22, 18. IV, 68, 20. I, 51, 12 adversus *Vindicem contractae* l. 6, 36, 3. II, 66, 1 *sparsae* per Italiam et victoribus *permictae* hostilia loquebantur. 76, 28 spargit legiones, exarmat cohortes. III, 35, 4 per *Illyricum dispersae*. II, 79, 8 cuncta impetu militum acta... non *coniunctis* l. IV, 26, 10. III, 15, 3 antequam... *iunctis* l. fiducia rediret. I, 31, 15 legio classica nihil cunctata praetorianis *adiungitur*. II, 81, 11 inermes legati regebant, nondum *additis* Cappadociae l. V, 1, 8. 15, 6, 13. 26, 5. 13, 35, 10 *adiecta* ex Germania legio. 15, 25, 13. 1, 18, 3 tres l. *miscere* in unam. IV, 19, 13 dilectu *suppletae* legiones. 13, 7, 2. 16, 13, 14. IV, 36, 6 adventu *quintanorum*... *auctae* l. I, 51, 24 *decumari* legiones. 15, 9, 12 promiscis militum *commeatibus infirmaverat*. 5, 12 pro *Suria paratae*. G 37, 18 Germani... Varum trisque cum eo legiones... *Caesari abstulerunt*. IV, 48, 7 ablatam proconsuli l... *legato tradidit*. 1, 56, 1. 70, 1 *Vitellio ducendas tradit*. 2, 77, 3 huic l. *datas*. — A 26, 2. 34, 4 *adgredi*. II, 43, 9 *propulsa* *quintanorum impetu*... legio. III, 1, 9. IV, 20, 13. 21, 4. 58, 10 *pellere*. II, 66, 1. III, 2, 15. 13, 15. 35, 4 *victae* l. 9, 6 *opprimi* universis *Vitellianorum viribus duae* l... *potuere*. V, 24, 1. 15, 24, 6 *Paetum legionesque, cum opprimere posset, incolumes dimisisse*. III, 53, 9. 14, 32, 19 *fundere*. IV, 33, 11 *amissis signis*... *sternebantur*. 55, 17 *caesas* l., vastatam Italiam. 72, 3 horum *scelere clausas caesasque* l. 2, 45,

13 *trucidatas* l. III, 54, 17 *missi qui... captas* l. ostenderent. IV, 62, 17. 77, 13. 1, 65, 16 en *Varus eodemque iterum fato vincitae* l. IV, 23, 4 ut *obpugnatum* ultro legiones nostras venirent. 35, 16 l. apud *Vetera obsessis*. V, 25, 15. 15, 28, 6. III, 22, 18 *urguebatur* maxime septima l. 2, 11, 3 *dare in discrimen* legiones. 13, 39, 28 *sub ictum dare*. 1, 64, 9 nox demum inclinantis iam legiones adversae *pugnae exemit*. IV, 71, 15 qui breviori itinere legiones in hostem *verterent*. II, 82, 15 ne versis ad civile bellum legionibus terga nudarentur. — II, 23, 3 legionem... in auxilium *Placentiae ducebat*. 3, 9, 3 *Piso*... adsequitur legionem, quae e *Pannonia* in urbem, dein praesidio *Africae ducebat*. IV, 79, 15 in *Nervios*. 2, 52, 14 ad hostem. 15, 26, 5 in *Armeniam*. 1, 70, 1. 2, 7, 3. 13, 39, 28. 15, 10, 9 duxit legiones quasi proelio certaturus. I, 6, 9. 13, 56, 12 legiones in agrum *Teneterum induxit*. I, 64, 15 *abducere*. 89, 11. II, 43, 4 in aciem *deducere*. 11, 24, 13 specie *deductarum* per orbem terrae l. 14, 27, 9. II, 66, 15 l. *Grais Alpibus traductam*. IV, 68, 21. 70, 26 in *Treveros*... *traductae*. 1, 37, 6 *reducere*. 63, 9 *producere*. 2, 21, 13 *subducit* ex acie legionem faciendis castris. II, 67, 5 in *Hispaniam missa*. V, 19, 1 in superiorem provinciam *Gallo Annio*. 15, 5, 11. 1, 65, 9 *missae* in latera l., metu an contumacia, locum deseruere. 15, 3, 1 l. duas... *subsidium Tigrani mittit*. 15, 5 sub *ingum missas* l. III, 14, 10 *praemittere*. IV, 39, 22 vires abolet *dimissa* in hiberna l. 15, 24, 6 *incolumes dimisisse* cf. supra. IV, 39, 23 in *Suriam remissa*. 2, 23, 1 in hibernacula. 13, 53, 13 ne legiones alienae provinciae *inferret*. II, 80, 17 *Germanicas* l. in *Suriam* ad militiam opulentam... *transferret*. 15, 26, 3. A 13, 13. II, 66, 22 l. in *Britanniam transvecta* (est). IV, 76, 7 *transvectam* e *Britannia* l. 1, 60, 7 ipse inpositas navibus quattuor l. per lacus *vevit*. 70, 1 legionum, quas navibus *vexerat*. 2, 5, 14 si mare intretur... legiones et *commeatus*... vehi. 23, 1 *Caesar* classi inpositas... *Oceano invevit*. 1, 63, 11 legiones classe, ut *advexerat, reportat*. 4, 23, 13 reportari... legionem iusserat, nec... *Dolabella retinere* ausus erat. III, 15, 11 legionibus ad muniendum *retentis*. 2, 26 legiones *continete*. IV, 13, 12 *avertere*... *auxilia* et... *retentare* legiones *iubebatur*. 58, 14 *tolerant*... *inopiam obsidiumque* apud *Vetera* legiones nec terrore aut promissis *demoventur*. 2, 20, 9 *remotis paulum* l. 13, 35, 3 *Suria transmotae* l. II, 23, 7 *aegre coercitam* l... *Bedriaci sistit*. IV, 3, 5 *Capuae* l. tertia *hiemandi causa locatur*. V, 16, 2 in secunda acie l. *locatae*. 2, 52, 18 *medio*. 4, 5, 14 apud *Delmatiam*. 15, 3, 7 legiones pro ripa *Euphratis* *locat*. 13, 7, 3 l. ipsas propius *Armeniam collocari* iubet. III, 46, 10 *opponere*. 3, 42, 6 *obicere*. 12, 29, 9 pro ripa *componere*. V, 11, 2 *instructas* l. ostendit. 1, 63, 9 ni *Caesar* *productas* l. instruxisset. 13, 38, 17 *medio sextam* l. *constituit*. — III, 10, 1 *adventu duarum* l., e quibus tertiam *Aponianus*, octavam *Numisius ducebant*... 1, 56, 3. IV, 49, 1 legionem in *Africa* *regebat Festus*. 15, 7, 3. 6, 30, 8 *Gaetulicus*... superioris *Germaniae legiones curabat*. I, 10, 1 *Suriam* et quattuor l. *obtinibat* *Mucianus*. II, 4, 15. 2, 44, 4 *utro-*

que filio legiones obtinente. 70, 5 urguere, ut provinciam, ut legiones solus *habeat* cf. 1, 16, 4 castris aestivis tres simul legiones habebantur, praesidente Blaeso. 31, 12 isdem aestivis in finibus Ubiorum habebantur per otium aut leviamunia. 13, 36, 1 l. intra castra habitis. 15, 9, 12 Paetus . . quintam l. procul in Ponto habebat. — 1, 4, 8 finis Neronis . . omnes l. ducesque *conceperat*. 1, 31, 1 l. *turbatae*. II, 43, 6 dolore *accensa* l. III, 82, 2 vocatas ad contionem l. *mitigare*. II, 23, 7 aegre *coercere*. III, 2, 15 l. *deceptae* magis quam victae. 2, 46, 6 *vagas l. et ducem . . perfidia *deceperit*. 14, 37, 15 praefectus . . pari gloria l. suam *fraudaverat*. III, 49, 6 ut suas l. *colere* (Antonius). 1, 10, 4 *corumpere*. 42, 14 Augustus . . aspectu Actiacas l. *exterruit*. 15, 12, 10 suas l. *adire, hortari*. — 1, 9, 8 legiones . . procul et Oceano divisae. 1, 28, 23 tironem a veterano, legionem a legione dissociant. 31, 11 orto ab . . quintanis initio, et tractis prima quoque ac vicensima legionibus. 1, 55, 1. 76, 13. II, 79, 3. 1, 37, 10 sacramento adigere. II, 67, 7 suis hibernis reddita. 101, 7. III, 40, 5. 3, 9, 3 adsequi. 2, 55, 18 Suriam ac legiones attigit. III, 63, 8 relinquere. IV, 39, 4 deserere. III, 60, 7 opperiri. 16, 11 iussae armari l. 53, 6 se . . legiones in arma egisse. 1, 51, 1 legiones . . quattuor in cuneo dispertit. 64, 18 deliguntur legiones quinta dextro lateri, . . 11, 18, 11 laboris ignavas . . veterem ad morem reduxit. 12, 12, 4 (Cassius) revocare priscum morem, exercitare legiones. 1, 60, 7 inpositas navibus quattuor l. 70, 21 inpositae (classi) l., vagante fama submersas. 2, 23, 1 classi inpositas. 13, 38, 19 quasi eadem legio spectaretur. 15, 14, 12 placuit liberari obsidio legiones. — 1, 16, 2 legiones seditio incescit.

β) I, 79, 6 incuriosos tertia legio . . repente *invasit*. 2, 46, 8 se duodecim legionibus *petitum* duce Tiberio. II, 43, 1 duae l. *congressae* sunt, pro Vitellio unaevicensima . . e parte Othonis prima Adintra. 43, 6. IV, 78, 7 legio unaevicensima . . *conglobata sustinuit* ruentes, mox *impulit*. 79, 13 ne . . legio adiuncta Britannica classe *afflicta*ret Batavos. V, 18, 12 legiones a fronte *incubere*. 18, 6. 12, 39, 2 *pugnam, proelium excipiunt*. 40, 20 neque dispari eventu *pugnatum* a legione. II, 32, 25. III, 21, 4 sex Vitellianas l. omnemque exercitum, qui Hostiliae egerat, . . *in proelium accingi* ac iam *adfore*. 50, 5 legio sese *adiunxerat*, initio cunctata, sed . . *anxia quod defuisset*. I, 70, 8 robur *adventantium* l. . . attollebant. IV, 76, 7 accitas ex Hispania, adventare ex Italia. II, 44, 21. 68, 15 legionem verso itinere ad proelium *venire*. III, 7, 2 Patavium alacres veniunt. 61, 1. IV, 77, 22 venient legiones, quae neque me inultum neque vos impunitos patiantur. II, 58, 9 legionem *propinquare* litori . . *inssit*. 66, 15 legionem . . eo flexu itineris *ire* iubet, quo Viennam vitarent. 66, 17 nocte, qua *proficisceretur* legio. 24, 16 dextra fronte prima l. *incessit*. 100, 5. 13, 40, 7. II, 46, 17 legiones Aquileiam *ingressas* nuntiabant. 2, 19, 10 ingressis silvam l. IV, 62, 1 legio . . a Novaesio in coloniam Treverorum *transgredi* iubetur, praefinita die, intra quam castris *excederet*. 13, 39, 28 si amnem . . *transgrederen-*

tur. II, 74, 6 tertiam l., quod *e Suria in Moesiam *transisset*, suam numerabat. 2, 8, 10 eques ac legiones prima aestuaria . . intrepidi transiere. V, 26, 10 ne Germanicae l. et Gallica iuventus Alpes *transcenderent*. II, 100, 11 *accelerare* legiones, Cremonam, pars Hostilia *petere* iussae. 11, 3. 83, 5. 100, 4. III, 55, 4. IV, 25, 4. 1, 50, 11 *sequi*. IV, 21, 4 pulsae in Vetera castra *concesserant*. 70, 30 in Mediomatricos . . *abscessere*. 1, 36, 7. IV, 70, 8. 15, 5, 11 missae in Armeniam l., et aliae pro Suria paratae ultro *inrumpere*. 14, 37, 1 primum legio gradu inmota . . velut cumeo *erupit*. 1, 24, 11 Druso . . *obviae fuere* legiones, non laetae. 30, 12 *rediere*. 68, 17 nocte demum *reversae* l. . . cuncta in victoria habuere. 69, 8 reversae l. 65, 24 *ensis* l. . . in aperta et solida. 65, 9 missae in latera l. . . *locum deseruere*. 64, 9 *inclinantis* iam l. 15, 15, 12 *fugientes*. IV, 58, 30 cum Romanae l. **se contra derecerint*. 1, 65, 22 ni prima l. *sese opposuisset*. A 35, 5 legiones pro vallo *stetere*. III, 21, 9. 1, 44, 9 stabant pro contione l. destitit gladiis. III, 13, 15 quas enim ex diverso legiones? nempie victas. 21, 7 *sistere* . . legionem in . . *aggere iubet*. IV, 62, 24 ante moenia Treverorum *considunt*. 1, 55, 10 isdem hibernis *tendentes*. 59, 11 Italica l. et ala Tauriana Lugduni *tendentibus*. 15, 26, 5 per Pontum *agens*. IV, 3, 5. V, 22, 2. 1, 39, 2 *hiemare*. 45, 2 *hibernare*. III, 31, 1 legiones in testudinem *glomerabantur*. — A 7, 11 Agricola . . legioni tarde *ad sacramentum transgressae* praeposuit, ubi decessor seditiose agere narrabatur. I, 36, 14 universa classicorum l. *sacramentum* eius (sc. Othonis) *accepit*. IV, 21, 4 mittit legatos ad duas l. . . , ut idem sacramentum acciperent. I, 56, 12 in senatus ac populi R. verba *iurasse*. 76, 2 iurasse in eum. IV, 70, 26 *se ipsae in verba* Vespasiani *adiungunt*. I, 54, 12 *obstringuntur* inter se tacito foedere legiones cf. IV, 76, 14 l., foederibus Galliarum obstrictas. I, 57, 5 (Valens) imperatorem Vitellium consulavit. *secutae* ingenti certamine eiusdem provinciae legiones; et superior exercitus . . Vitellio accessit. II, 74, 7 ceterae Illyrici l. *secuturae sperabantur*. 86, 1 dolorem . . pugnae retinentes, haud cunctanter Vespasiano *accessere*. IV, 39, 4 *transgredientem* in partes Vespasiani legionem deseruisset. — I, 9, 8 non sane aliae l. per omnes civium bellorum motus innocentius *egerunt*. III, 35, 4 ambigue agere. I, 16, 17 duae l. in hoc concussi orbis motu nondum *quiescunt*. III, 63, 8. I, 18, 10 non ultra verba ac voces *errasse* et brevi *in officio fore*. 55, 8 nihil ultra fremitum et minas ausae initium erumpendi circumspectabant. 51, 12 seque et Gallias expertae, quaerere rursus arma novasque discordias. 55, 11 dirumpunt imagines Galbae. II, 23, 7 pugnandi ardore usque ad seditionem progressa. 1, 39, 25 quantum dedecoris adierit legio. II, 28, 6 maerere socii, fremere legiones. 60, 3 bellum meditabantur. 66, 1 hostilia loquebantur. 85, 2 tertia l. exemplum ceteris Moesiae l. praebuit; octava erat ac septima . . , inbutae favore Othonis. 85, 9 adliciebant Pannonicum exercitum aut abnuenti vim parabant. 1, 23, 16 ipsae inter se l. . . ferrum parabant, dum centurionem . . illa

morti deposcit, quintadecumani tuentur. II, 38, 12 non discessere ab armis in Pharsalia . . civium legiones. 97, 9 in Africa legio cohortesque . . militiam cepere. III, 2, 15 resurgere in ultionem properent. 24, 4 cur resumpsissent arma, . . legiones interrogabat. 11, 1 legiones velut tabe infectae . . legatum eo atrocius agrediuntur, quod non . . opere fessae, sed medio diei exarserant. I, 9, 11 Verginium legationibus adissent. 12, 3 superioris Germaniae legiones rupta sacramenti reverentia imperatorem alium flagitare et senatui ac populo R. arbitrium eligendi permittere. IV, 54, 3 Vitellianae l. . . imperatorem Vespasianum malle. 48, 3 legio in Africa auxiliatae . . proconsuli parebant. 15, 6, 13 quarta et duodecima l. . . Pacto oboedirent, tertia et . . decuma l. . . apud Corbulonem manerent. I, 6, 9. II, 57, 4 remanere. I, 5, 6 apud principem a legionibus factum. 3, 74, 20 imperator a legionibus salutaretur. IV, 18, 18 nequaquam par a legionibus cohortibusque reddidit clamor. 19, 13 quos (sc. ministros) . . suppletiae l. angebant. 36, 6 adventu quintanorum . . auctae l. donativum exposcunt. 58, 10 quotiens Romanae l. perire praecoptaverint, ne loco pellerentur. 58, 14 tolerant . . inopiam obsidiumque apud Vetera legiones nec terrore aut promissis demoveantur. 13, 35, 3 munia *castrorum aegerime tolerabant. II, 41, 8 legiones de ordine agminis sortiuntur. III, 38, 17 frustra Vespasianum timeri, quem tot Germanicae l., tot provinciae (arceant). 2, 80, 7. 3, 42, 6. V, 1, 8 tres eum in Iudaea l. . . exceperunt. 19, 3 Cerialis exercitum decuma ex Hispania legio supplevit. 1, 51, 12 (latus) dextrum quintani clausere, vicensima l. terga firmavit. 4, 4, 12 provincias turentur. 5, 14 ripam Danuvii legionum duae in Pannonia, duae in Moesia attinebant. II, 67, 5 legio in Hispaniam missa, ut pace et otio mitesceret. IV, 71, 6 sufficere imperio legiones. 17, 20 esse secum veteranas cohortes, quibus nuper Othonis legiones procuberint. 1, 59, 8 sibi tres l., totidem legatos procubuisse. 14, 35, 9 cecidisse legionem, quae proelium ausa sit. I, 9, 5 inferioris Germaniae legiones diutius sine consulari fuere, donec missu Galbae Vitellius aderat. 61, 8 triginta milia . . ducebat, quorum robur legio unaetvicensima fuit. 4, 5, 6. III, 9, 15 tres adhuc l. erant. II, 4, 15 tres . . Vespasiano legiones erant. 76, 31. IV, 76, 14. 14, 34, 1. III, 13, 19 octo . . l. unius classis accessionem fore. IV, 69, 4 iam super caput legiones (esse). 1, 7, 20 Germanicus, in cuius manu tot l., immensa sociorum auxilia (essent). 4, 5, 6 praecipuum robur Rhenum iuxta . . octo l. erant. 15, 12, 13 castra R. duasque in iis legiones pretium laboris peti. — I, 31, 7 legioni classicae diffidebatur. 55, 6 ipsis l. inerat diversitas animorum. 74, 12 praetoriani . . remissi, antequam legionibus miscerentur. IV, 62, 17 altera se l. miscuerat (sc. sextae decumae). 13, 38, 17 sextam l. constituit, cui . . tria milia tertianorum permiscuerat. III, 14, 8 Cremonam pergunt (milites), ut legionibus . . iungerentur. 21, 8 sistere . . legionem in . . aggere iubet, cui iuncta a laevo . . Galbiana . . stetit. II, 94, 6 robor legionibus alisque subtracta. 2, 5, 2 ea

specie Germanicum suetis l. abstraheret. 1, 31, 4 (Caesar) daret se legionibus vi sua cuncta tracturis. III, 25, 11 Mansuetus . . Rapaci l. additus. 10, 4 Galbiana l. . . valli opus cesserat. 27, 4 vallum portasque legionibus attribuit. V, 13, 19 dividuntur legionibus munia. I, 54, 1 miserat civitas Lingonum . . dona legionibus dextras. III, 15, 3 antequam . . iunctis l. fiducia rediret. 49, 8 interfectorum centurionum ordines legionibus offerebat. 70, 20 iret obviam legionibus. IV, 18, 23 fuit . . effugium legionibus in castra. 22, 15 (vallum) duabus l. situm vix quinque milia armatorum Romanorum tuebantur. V, 22, 2 castra, quae hiematuris l. erigebantur. 2, 7, 8 tumulum . . Varianis l. structum. V, 16, 13 stimulos legionibus admovebat. 1, 18, 5 suae quisque legioni eum honorem quaerebant. 69, 8 grates reversis l. habentem (Agrippinam). 4, 18, 9 si iis quoque l. cupido novandi fuisset. 56, 12 tegmina nostris l. misisse. 11, 20, 12 legionibus cum damno labor (erat). 12, 43, 11 olim Italia *legionibus longinquas in provincias commeatus portabat. A 7, 11. I, 48, 14. 53, 4. II, 86, 6. III, 44, 5. 52, 13 Grippum . . , legioni praepositum. 1, 3, 22 Germanicum . . octo apud Rhenum l. inposuit. 15, 28, 13 Annus . . , pro legato quintae l. impositus. 14, 28, 3 praeficere quem (sc. legatum). III, 9, 12 legioni tribunus Messalla praecerat. 6, 30, 6. 12, 40, 3 et 20 l., cui Nasica praecerat. IV, 74, 6 l. nostris praesiditis. 1, 16, 4 castris aestivis tres simul l. habebantur, praesidente Blaeso. — A 24, 13 legione una et modicis auxiliis debellari obtinerique Hiberniam posse. 4, 5, 6 Hispaniae . . tribus (sc. l.) habebantur. . . cetera Africae per duas l. parique numero Aegyptus, dehinc initio ab Suriae . . quattuor legionibus coercita. I, 10, 13 bellum . . tribus l. administrabat. 2, 46, 8 cf. supra. 13, 41, 1 expeditis l. . . pergeret. 15, 7, 3 duabus l. . . Armeniam intrat.

γ) I, 16, 13 Nero, quem . . non Vindex cum inermi provincia aut ego cum una l. . . depulerunt. 59, 11 (accessit) partibus . . Blaesus . . cum Italica l. et ala Tauriana. II, 11, 11 cohortes et equitum vexilla cum l. prima. III, 9, 12 Aponius cum l. septima . . advenit. 1, 25, 9 praecipuum ipsi fortissimarum l. curam, quibuscum plurima bella toleravisset. 34, 14 quae . . illis cum l. pulcherrima fecisset. 2, 7, 10 ipse cum legionibus decucurrit. 3, 45, 1 Silius, cum l. duabus incedens. 4, 47, 3 Labeo e Moesia cum legione, rex . . cum auxiliis popularium . . venire. 6, 37, 24 cum legionibus in Suriam remeavit. 12, 28, 4 ubi Pomponius cum legionibus opperiebatur. 49, 11 Priscus legatus cum legione mittitur. 13, 8, 8 pars auxiliarium cum duabus l. apud . . Quadratum remaneret. — 1, 36, 7 si auxilia et socii adversum abscedentis l. armarentur. 15, 13, 16 ipsum adversum duas l. totis regni viribus advenisse. — 1, 54, 14 impetus in *legiones pararetur. 67, 14 versus in legionem Helvetios. 2, 8, 2 distributis in legiones ac socios navibus. — 14, 36, 6 in multis l. paucos, qui proelia proffigarent. — 2, 69, 2 cuncta, quae apud legiones aut urbes iusserat, abolita . . cognoscit. — I, 89, 5 provinciali bello, quod inter legiones Galliasque velut externum fuit. 1, 31, 19 non

unus haec, ut Pannonicas inter l. Percennius. — III, 48, 2 vexillarios e legionibus . . deligeret. IV, 35, 16 addit exercitui suo Vocula mille delectos e quinta et quinta decuma legionibus. III, 50, 4 e legionibus lecti. IV, 24, 2 lectos *e legionibus Voculae . . tradit. 46, 3 lectus . . e legionibus miles. 1, 49, 16. 15, 10, 21 expediri itineri singula milia ex tribus l. — I, 59, 4. 64, 7. II, 27, 10 cohortes Batavorum, quas . . a quarta decuma l. digressas . . IV, 57, 4 discreti a legionibus (Classicis ac Tutor). 1, 28, 23 tironem a veterano, legionem a legione dissociant. III, 14, 2. 44, 2 initio . . *a prima Adiutrice l. orto, quae . . sextam traxit. 3, 42, 6 legiones utroque ab exercitu. — I, 56, 15 missi a Vitellio ad legiones legatosque, qui . . nuntiarent. 74, 8. IV, 21, 4 mittit legatos ad duas l. I, 67, 9 (epistulae) nomine Germanici exercitus ad Pannonicas l. ferebantur. IV, 33, 11 sic ad legiones perventum, quae amissis signis . . sternebantur. 50, 13 ad legionem contendit. — 4, 5, 8 cetera Africae per duas l. . . coercita. — 15, 14, 4 de l. Romanis statuerent. — 15, 24, 10 iturum ad signa et effigies principis, ubi legionibus coram regnum auspicaretur.

legionarius. A) *adi.* I, 42, 7 ab Iulio Caro l. milite . . transverberatus. IV, 18, 20 l. miles arma ordinesque retinebat. Ubiorum . . *auxilia* foeda fuga dispersa . . 3, 41, 4 Turoni l. milite, quem . . legatus miserat, oppressi. 14, 38, 5 cf. B. 12, 38, 8 legionarias cohortes . . circumfundunt. III, 50, 13 ad has copias e classicis Ravennatibus, l. *militiam* poscentibus, optimus quisque adsciti. 3, 43, 7 (pars) l. *armis*, ceteri cum venabulis et cultris. B) *subst. a) sing.* sensu *collect.* I, 38, 14 raptam . . arma, sine . . ordine militiae, ut *praetorianus* aut l. insignibus suis distingueretur: miscetur *auxiliaribus* galeis sentisque. II, 22, 7 legionarius . . molitur portas: contra praetoriani . . molarum . . provolvunt. 14, 34, 6 legionarius frequens ordinibus, levis circum armatura, conglobatus pro cornibus eques adstitit. β) II, 68, 10 duobus militibus, altero *legionis quintae*, altero e Gallis auxiliaribus, . . ad certamen luctandi accensis, postquam legionarius procciderat, insultante Gallo . . erupere legionarii in perniciem *auxiliorum*. 69, 4 fremenibus auxiliis tantum . . adrogantiae legionarii accessisse. 6, 41, 6 legatus, . . cum quattuor milibus legionariorum et delectis auxiliis missus. III, 18, 10 Messalla tribunus cum Moesicis *auxiliaribus* adsequitur, quos *multi *e legionarii quamquam raptim ductos aequabant. 12, 35, 15 si auxiliaribus resisterent, gladiis ac pilis legionariorum, si huc verterent, spathis et hastis auxiliarium sternebantur. 14, 38, 3 auxit copias Caesar missis ex Germania duobus legionariorum milibus, octo auxiliarium cohortibus ac mille equitibus, quorum adventu nonnisi legionario milite suppleti sunt. IV, 20, 8 tria milia legionariorum et . . Belgarum cohortes . . portas prorumpunt. II, 94, 4 quamvis indignus. *urbanae militiae* adscribebatur; rursus bonis remanere inter legionarios aut *alares* . . permissum. 14, 26, 12 additum *ei praesidium mille legionarii, tres sociorum cohortes duaeque equitum alae. 15, 11, 3 Vologeses, quamvis obsessa a Pacto

itineri hinc *peditatu* inde equite accepisset, . . alares exterruit, legionarios obtrivit. 1, 8, 9 praetorianum cohortium militibus singula numerum milia, *urbanis *quingenos, legionariis *aut cohortibus civium R. trecentos nummos viritim dedit (Augustus). I, 64, 10 rixa inter Batavos et legionarios. II, 66, 10 opificem . . legionarius ut hospitem tuetur. IV, 18, 9 Luperus legionarios . . transmisit. 30, 5 a legionariis peritia et arte praestantibus plura struebantur. 70, 16 corruptis spe aut metu subactis l. [Ritter conl. I, 26, 1. II, 22, 2 cf. p. 753.]

legitimus. D 32, 8 ut legitime studuisse . . fateatur (populus) i. q. gehörig, ordentlich.

lēgo. a) 4, 56, 15 censuit Marsus, ut Lepido, cui ea provincia obvenerat, super numerum legaretur, qui templi curam susciperet. b) 1, 35, 12 faere qui legatam a divo Augusto pecuniam reposcerent. 2, 41, 4 in hortis, quos Caesar dictator populo R. legaverat. — *legatum, subst.* 1, 8, 7 legata (sc. Augusti erant) non ultra civilem modum. 36, 13 legata quae petiverant (sc. milites seditiosi) exsolvi duplicarique.

lēgo. A) *propr.* I) in *univ.* G 45, 15 sucinum . . inter vada atque in ipso litore legunt. 45, 18 rude legitur (sucinum), informe perfertur. V, 6, 18 bitumen egerit, cuius legendi usum . . experientia docuit. *subst.* A 12, 21 artem abesse legentibus (sc. margarita) arbitrantur; nam . . in Britannia, prout expulsa sint, *colligi*. — sensu *reflex.* V, 7, 11 *circa* cuius (sc. Beli amnis) os lectae harenae admixto nitro in vitrum excocuntur. II) vi *praegn.* a) A 38, 19 classis . . Truculensem portum tenuit, *unde* proximo Britanniae latere lecto omni redierat. [Pichena litore: sed cf. Halm aliter locum constituentem et com. crit.] b) i. q. *deligere* 1) in *univ.* a) *alqd* 1, 12, 7 respondit (Tiberius) nequaquam decorum pudori suo legere aliquid aut *evitare ex eo*, cui in universum *excusari* mallet. — A 22, 6 non alium ducem opportunitates locorum sapientius legisse. 12, 63, 6 Chalcedonii monstrabantur, quod priores illuc advecti, praevisa locorum utilitate, peiora legissent. 3, 30, 4 (Volusius) censoria . . potestate legendis equitum decuriis functus. — III, 22, 12 eques auxiliaque *sibi ipsi* locum legere. I, 74, 3 offerebant pecuniam et . . quemcumque quietis locum *prodigae vitae* legisset. II, 19, 8 laudari providentia ducis, quod coloniam virum . . validam robur ac sedem bello legisset. III, 8, 1 quaesitum, quae sedes bello legeretur. IV, 69, 10 quam . . sedem *imperio* legerent? II, 16, 17 aptum tempus *insidiis* legere. — G 43, 21 atras ad proelia noctes legunt. β) *alqm* I, 18, 8 ad optari a se Pisonem . . more militiae, quo virum legeret. II, 37, 5 senatui permitterent legere imperatorem. 1, 43, 4 legissetis ducem, qui . . 47, 11 iam iamque iturus legit comites, conquisivit impedimenta. 6, 15, 3 diu quaesito, quos neptibus suis maritos destinaret Caesar, . . Cassium, Vinicium legit. 4, 16, 2 de flamine Diali *in locum* Maluginensis defuncti legendo . . disseruit Caesar. — 3, 32, 11 de Africa decretum, ut Caesar legeret cui mandanda foret cf. 32, 3 deligendum pro consule. — 3, 35, 4 Tiberius . . Lepidum et Blaesum nominavit (sc. senatui), *ex* quis pro consule Africae legeretur.

4, 16, 4 tres simul nominari, ex quis unus legeret. II, 81, 14 illuc Mucianus cum . . . tribumis et splendidissimo quoque centurionum ac militum venit, et e Iudaeico exercitu lecta decora. 12, 29, 10 legionem ipsaque e provincia lecta auxilia pro ripa componere. II, 14, 8 equitum turmae et lecti e cohortibus adversus hostem iere. III, 50, 5 sufficere cohortes alaeque et e legionibus lecti . . . videbantur. IV, 24, 2 lectos e [M om.] legionibus . . . legato tradit. 46, 3 lectus in eandem spem e legionibus miles . . . stipendia flagitabat. — c. *dupl. acc.* I, 68, 2 primo tumultu Claudium ducem legerant. 2, 48, 5 Patulei . . . hereditatem, quamquam ipse heres in parte legeretur, tradidit Servilio. — I, 46, 2 praetorii praefectos *sibi* ipsi legere (milites). — II, 91, 21 id ipsum placebat, quod neminem ex praepotentibus, sed Thraseam *ad* exemplar verae gloriae legisset. — *part. perf. a) adi.* II, 11, 8 Othonem comitabantur speculatorum lecta corpora. 2, 52, 9 Tacfarinas lectos viros et R. in modum armatos castris attineret. III, 47, 13 *lectissimas Liburnicarum . . . adegerat. G 6, 8 nulla cultus iactatio; scuta tantum lectissimis coloribus distinguunt i. e. nihil aliud nisi 'ausgesucht', minus recte alii interpret. i. q. 'grell'. — c. *abl.* III, 55, 4 tot milia armatorum, lecta equis virisque, . . . satis pollebant. 12, 40, 16 hostes . . . valida et lecta armis iuventus regnum . . . invadunt. *b) subst.* A 18, 21 lectissimos auxiliarium . . . inmisit. 2) *spec. i. q. conscribere* I, 5, 16 legi a se militem, non emi. IV, 33, 13 Vasconum lectae a Galba cohortes ac tum accitae . . . invadunt.

B) transl. a) D 18, 22 legistis . . . Bruti . . . epistulas. 20, 5 quis . . . perpetietur illa . . . volumina, quae pro M. Tullio . . . legimus? 21, 8 quotus quisque Calvi in Asitium (sc. libros) . . . legit? 21, 27 nisi forte quisquam aut Caesaris . . . aut Bruti . . . libros legit. 38, 15 ut . . . oratoris liber apud centumviro dictus legatur. 34, 37 (orationes), quas hodie quoque cum admiratione legimus. 5, 4, 16 audiri iam et legi novas contiones, nova patrum consulta. 6, 24, 6 potuisse avum audire, legere, in publicum promere (sc. talia) vix fides. A 43, 15 lecto testamento. 4, 34, 25 carmina Bibaculi . . . referta contumeliis Caesarum legebantur. 6, 12, 8 Gallo exprobrabat, quod . . . ante sententiam collegii, non . . . lecto per magistrum aestimatoque carmine, apud . . . senatum egisset. 16, 22, 21 diurna populi R. per provincias, per exercitum curatius leguntur. 2, 60, 16 manebant structis molibus litterae Aegyptiae, . . . legebantur et indicta gentibus tributa. — D 23, 8 illi, qui *Lucilium* pro Horatio . . . legunt. — *seq. acc. c. inf.* A 2, 1 legimus, cum . . . laudati essent, capitale fuisse. — *subst.* II, 50, 6 fictis oblectare legentium animos. 4, 33, 14 clari ducum exitus retinent . . . legentium animum. 6, 7, 26 (scriptores) copia fatiscunt aut, quae ipsis nimia et maesta fuerant, ne pari taedio lecturos adficerent verentur. *b) spec. a) i. q. recitare* IV, 25, 11 epistulae aquiliferis . . . traderentur, a quis ante militi quam ducibus legebantur. 32, 1 lectae pro contione epistulae . . . irritavere. 2, 88, 2 reperio . . . lectas in senatu litteras, quibus . . . 3, 49, 6 id (sc. carmen) Clutorius in domo Petronii . . . Vitellia coram . . .

per vaniloquentiam legerat. [Weissbrodt, Nipp. iecerat.] — *t. t.* 12, 4, 11 Silanus . . . ordine senatorio movetur, quamquam lecto pridem senatu lustroque condito. *β)* vi *praegn. i. q. legendo intellegere* D* 3, 10 tum ille 'leges' inquit 'quid Maternus sibi debuerit, et agnosces quae audisti. [Fortasse scribendum: tum ille 'intelleges' . . . cf. Greef, De praepos. usu apud Tac. 1869 p. 55.] — [D 39, 25 coni. Andresen.]

lenimentum. *transl.* II, 67, 2 addito honestae missionis lenimento.

lenio. *transl. a)* IV, 65, 17 sic lenitis Tencteris. 5, 9, 3 vanescente . . . plebis ira ac plerisque per priora supplicia lenitis. — D 31, 14 facilius iram iudicis vel *instiget* vel leniat, qui scit quid ira (sit). 1, 12, 14 nec ideo iram eius lenivit. 13, 18, 6 matris ira nulla munificentia leniri. A 42, 17 Domitiani natura praecipuus in iram, et quo obscurior, eo irrevocabilius, moderatione tamen prudentiaque Agricola leniebatur. IV, 44, 14 nec ideo lenita (sc. est) erga Mucianum *invidia*. 13, 21, 1 sic lenito principis metu. *b)* 2, 29, 8 libellos . . . recitat Caesar ita moderans, ne lenire neve *asperare crimina* videretur. III, 61, 10 (augebant) rumoribus . . . copias hostium, quo amissi praesidii *dedecus* lenirent. 1, 71, 9 (Germanicus) ut *cladis memoriam* etiam comitate leniret, circumire saucios. — 1, 28, 1 *noctem* minacem et in scelus erupturam fors lenivit.

lenis. *a) propr.* I, 62, 14 aquila leni [Pichena; M levi] *meatu*, prout agmen incederet, velut dux viae praevolavit. 14, 5, 15 alii contra nitentes dedere facultatem lenioris in mare *iacus*. *b) transl. a)* 11, 3, 8 hortantibus quibusdam in ediam et lenem *exitum* (sc. vitae). *β)* 2, 59, 8 Tiberius cultu habituque eius (sc. Germanici) lenibus *verbis* perstricto, *accrime* increpuit, quod . . . — *adverb. propr.* IV, 23, 1 pars castrorum in collem leniter exurgens, pars *aequo* adibatur.

lenitas. *transl.* 13, 11, 5 secuta (est) lenitas (sc. Neronis) in Plautium, quem . . . ordine demotum reddidit senatui, *clementiam* suam obstringens crebris orationibus. 15, 24, 8 satis adprobata *vim* (sc. Parthorum); datum et lenitatis experimentum (sc. ab eis). I, 37, 8 cuius lenitatis est Galba, iam fortasse promisit (sc. supplicium). 14, 12, 14 (Nero) quo gravaret invidiam matris eaque demota auctam l. suam testificaretur, feminas inlustres . . . sedibus patriis reddidit. 16, 28, 3 contumacia inferiorum lenitatem imperitantis deminui. [15, 48, 11 M cf. levitas.]

lenocinium. *transl.* I, 18, 12 nec ullum orationi aut lenocinium addit aut pretium (sc. Galba apud milites seditiosos) i. q. gewinnende worte cf. 18, 13 grata auditu.

lenocinor. *transl. i. q. augeo* D 6, 24 ipsa sollicitudo commendat eventum et lenocinatur voluptati. G 43, 20 Harii super vires . . . truces insitae feritati arte ac tempore lenocinantur.

lentesco. *propr.* G 45, 29 (sucinum) ut in picem resinamve lentescit.

lentitudo. *transl. a)* segnitia et tarditas *agendi* 15, 51, 4 *cunctantibus prolatantibusque* spem ac metum Epicharis . . . accendere et *urgere coniuratos, ac postremum lentitudinis eorum pertaes. . . *b) a)* 15, 64, 11 durante tractu et lentitudine *mortis*. 16, 35, 9 lentitudine *exitus*

graves cruciatus adferente. β) *de dicendi genere* D 21, 27 nisi forte quisquam. . . Bruti pro Deiotaro rege ceterosque eiusdem lentitudinis ac *teporis libros legit i. q. das schleppende, steife cf. lentus D 22.

lentus. *transl. a)* in *univ. a)* A 38, 16 peditem atque equites lento *itinere*, quo novarum gentium animi ipsa transitus *mora* terrentur, in hibernis locavit. II, 83, 2 Mucianus cum expedita manu. . . non lento itinere, ne *cunctari* videretur, neque tamen *properans*, gliscere famam ipso spatio sinebat. 93, 13 sinistrum lenti itineris rumorem prospero proelio verterat. I, 66, 14 lento *agmine* per fines Allobrogum. . . ductus exercitus. II, 99, 6 non vigor corporibus, non ardor animis; lentum et rarum (i. q. lückenhaft) agmen, fluxa arma, segnes equi. — 15, 63, 13 senile corpus. . . lenta *effugia* sanguini praebebat. β) 2, 70, 4 lenta videri *veneficia: festinare et urquere* (Pisonem), ut. . . legiones solus habeat i. q. langdauernd, zu langsam. 13, 15, 22 primum venenum ab ipsis educatoribus accepit (Britannicus), tramisitque exsoluto alvo parum *validum*, sive *temperamentum inerat*, ne *statim saeviret*. sed Nero lenti *sceleris* inpatiens minitari tribuno, iubere supplicium *veneficae*, quod. . . securitatem *morarentur*. promittentibus dein tam *praecipitem* necem, quam si ferro urgeretur, . . decoquitur virus cognitis antea *venenis rapidum*. γ) i. q. *parum validus*, langsam wirkend 6, 32, 7 Abdum. . . vocatum ad epulas lento *veneno* illigaret. 12, 66, 6 de genere veneni consultavit, ne *repentino* et *praecipiti* facinus proderetur; si lentum et *tabidum* delegisset, ne. . . β) *spec. α)* 4, 71, 14 mitigavit Seianus (Tiberium), . . ut *cunctationes* principis *aperirentur, gnarus lentum in meditando, ubi *prorupisset*, tristibus dictis atrociam facta coniungere. — 1, 65, 14 tali in tempore sibi quisque (sc. miles) *properus* et *lentae adversum* imperia aures. — 3, 70, 7 sane lentus in suo dolore esset (Tiberius): rei p. iniurias ne largiretur i. q. non cupidus ulciscendi, nachsichtig. β) *de dicendi genere* D 22, 11 (Cicero) lentus est in principiis, longus in narrationibus, otiosus circa excessus; tarde commovetur, raro incalescit i. q. schleppend cf. lentitudo D 21. — *adverb.* A 3, 7 corpora nostra lente augeant, cito extinguuntur.

lenunculus. 14, 5, 20 cf. lacus.

lepos. D 26, 23 l. urbanitatis cf. eruditio.

levamen. V, 3, 14 Moyses. . . largas aquarum venas aperit, id levamen (sc. fuit Iudaeis inopia aquae laborantibus).

levamentum. I, 8, 5 Galliae. . . obligatae recenti dono Romanae civitatis et in posterum *tributi* levamento i. q. steuererlass. 4, 8, 16 ut Germanici liberi, unica praesentium *malorum* levamenta, inducerentur petivit. 1, 30, 9 non aliud malorum levamentum (sc. esse militibus seditionis), quam si linqerent castra infausta. 17, 17 nec aliud l. (sc. esse veteranis) quam si certis sub legibus militia iniretur. 3, 28, 16 exsoluti plerique legis nexus modicum in praesens levamentum fuere. 34, 11 revertentibus post laborem quod honestius quam uxorium l.? 12, 5, 15 quod honestius censoriae *mentis* levamentum quam [M levamen unquam] adsumere coniugem, prosperis dubiisque sociam. 4, 66, 3

ut studia procerum. . . adversum casus solacium tulerant, ita accusatorum maior in dies et infestior vis sine levamento grassabatur. II, 44, 16 unicum (esse) victis in consensu levamentum.

lēvis. A) *propr. a)* de *pondere* 2, 57, 16 cum. . . *coronae aureae magno pondere* Caesari. . . leves Pisoni. . . offerrentur. 1, 79, 20 R. miles. . . *levi gladio* inermem Sarmatam. . . fodiebat. V, 23, 12 temptato *levium telorum* iactu dirimuntur. 1, 70, 3 (legiones) itinere terrestri Vitellio ducendas tradit, quo levior *classis* vadoso mari inaret vel reciproco sideret. 13, 35, 17 ipse *cultu* (kleidung) *levi, capite intecto, in agmine. . . adesse. — De l. *armatura* cf. b. β. b) ad *motum* spectat α) de *rebus* 11, 18, 4 levibus *navigiis* praedabundus. . . oram vastabat cf. 18, 9 luntres hostium. 12, 56, 4 navale proelium. . . Augustus. . . l. *navigiis* et minore copia ediderat. β) de *hom.* G 6, 8 (Germanorum pedites) nudi aut sagulo leves i. q. non impediti, habiles. Alii explic. *levi sagulo* induti. IV, 60, 11 pactus praedam castrorum dat custodes, qui pecuniam calones sarcinas retentarent atque ipsos leves abeuntes prosequerentur i. q. nihil fere iam secum ferentes. Gantrelle: dépouillés. Alii minus latiore sensu 'ohne gepäck'. 1, 51, 15 turbabantur densis Germanorum catervis leves *cohortes* i. q. c. auxiliares, sociales. 2, 52, 18 legio medio, l. cohortes duaeque alae in cornibus locantur. 4, 73, 11 tum tres l. cohortes ac rursum duae, dein. . . alarius eques inmissus. 3, 39, 2 alarios equites ac levis cohortium mittit in eos, qui praedabundi. . . vagabantur. 2, 8, 15 missus ilico Stertinius cum equite et *armatura* levi igne et caedibus perfidiam ultus est i. q. milites levis armaturae. (cf. Fröhlich, Aarau 1886 p. 15.) 16, 11 legiones et levis armatura cum equite sagittario ceteraque sociorum cohortes cf. totum locum. 13, 41, 5 praemissa (sc. est) *levis armatura, quae muros interim ambiret oppugnationemque eminens inciperet. 14, 34, 7 legionarius frequens ordinibus, levis circum a., conglobatus pro cornibus eques adstitit. 2, 52, 11 Tacfarinas lectos viros et R. in modum armatos castris attineret. . . Mazippa levi cum *copia* incendia et caedes et terrorem circumferret. 4, 23, 9 erat illi. . . socius populandi rex Garamantum, non ut cum exercitu incederet, sed missis l. copiis, quae ex longinquo in manus audiebantur. Non recte Pfitzner 'bezeichnet nur die geringfügigkeit dieser hülfe'.

B) *transl. 1) a)* de *sono* i. q. leise, kaum hörbar IV, 31, 11 l. *murmur* cf. haesito. b) α) i. q. *haud magni momenti* α) de *rebus* 4, 14, 12 Oscum quondam ludicrum, levissimae apud vulgum *oblectationis*, eo flagitiorum et *virium* venisse, ut auctoritate patrum coerendum sit i. q. bedeutungslos, nichtssagend. Alii non recte explic. niedrig. D 35, 15 *suasoriae*. . . tamquam plane leviores et minus prudentiae exigentes, pueris delegantur. G 12, 7 levioribus *delictis* pro modo *poena (sc. est). 11, 18, 19 intentum et *magnis delictis* inexorabilem scias, cui tantum asperitatis etiam adversum leviam credebatur. 13, 15, 3 Nero. . . volutare secum. . . (Britannici) indolem, *levi *quidem *experimento* nuper cognitam, quo tamen favorem late quaesivisset. 15,

51, 13 nec leve *auxilium* in classe (sc. esse). 4, 32, 2 pleraque eorum, quae rettuli., *parva* forsitan et levia memoratu videri non nescius sum. 32, 11 non sine usu fuerit introspicere illa primo aspectu levia, ex quibus *magnarum* saepe rerum motus oriuntur. 13, 11, 4 ut iuvenilis animus levium quoque rerum gloria sublatus maiores continuaret. 49, 18 *magnarum* rerum curam non dissimulatos, qui animum etiam levissimis adverterent. 14, 54, 7 (Seneca) senex et levissimis quoque *curis* inpar. . . praesidium peto. 15, 36, 10 (Nero) deseruit inceptum, cunctas sibi curas amore patriae leviores dictitans. — *neutr. sing. subst.* II, 21, 11 quocumque casu accidit (sc. id), dum atrociora metuebantur, in levi habitum (sc. est), reddita securitate, tamquam nihil *gravius* pati potuissent, maerebant. 3, 54, 18 *quantulum* istud est, de quo aediles admonent! quam, si cetera respicias, in levi habendum! 11, 38, 11 decreta Narcisso quaestoria insignia, levissimum fastidio eius (i. q. für seinen hochmuth), cum supra Pallantem . . ageret. *neutr. plur. subst.* D 10, 21 *summa* adepturus in levioribus subsistis. 13, 49, 6 cur, si rem p. egere libertate senatoria crederet (Thrasea), tam levia consecretaretur? *ββ*) de *hom.* i. q. non multum auctoritate valens IV, 80, 13 alios ut inbelles, Caecinam ut captivum. . . increpat. unde paulatim levior *viliorque* haberi. *β*) *αα*) de *rebus* i. q. leichtfertig 16, 19, 7 l. *carmina* cf. facilis B. a. β. ββ) de *hom.* i. q. leichtsinnig G 29, 16 levissimus quisque Gallorum et inopia auidax dubiae possessionis solum occupaverit, q. abentenerlustig. I, 88, 16 *sapientibus* quietis et rei p. cura; levissimus quisque et futuri improvidus spe vana tumens. — 11, 33, 3 praefecto haud satis fidebant, ad honesta seu prava iuxta levi i. q. mobilis, wankelmüthig.

2) a) i. q. non magnus, non gravis, non vehemens *α*) de *rebus* 14, 9, 6 domesticorum cura levem *tumulum* accepit (Agrippina). 17, 1 levi *initio atrox* caedes orta inter colonos. 2, 59, 14 quisquis eam provinciam. . . quamvis levi *praesidio* adversum *ingentes* exercitus insedisset. III, 9, 2 temptatis levi *proelio* animis ex aequo discessum. 5, 8, 9 levem *ictum* venis intulit. 12, 47, 8 levi ictu cruorem eliciunt. 14, 7, 2 evasisse (Agrippinam) ictu levi sauciam. 3, 54, 7 aeger et flagrans animus haud levioribus *remediis* restinguendus est, quam libidinibus ardescit. 1, 18, 10 mea. . . caede imbuite manus: levio *flagitio* legatum interficietis quam ab imperatore desciscitis. 2, 62, 2 haud leve *decus* Drusus quaesivit inliciens Germanos ad discordias. 6, 15, 10 super ea re senatui scribit, levi cum *honore* juvenum. 14, 62, 7 praefectus, levi post admissum scelus *gratia*, dein *graviore* odio. 3, 29, 9 privignis cum vitrico levior *necessitudo* quam avo adversum nepotem i. q. ein mehr lockeres verwandtschaftsband. *β*) de *hom.* 4, 36, 13 ut quis *restrictior* accusator, velut sacrosanctus erat: leves, ignobiles poenis adficiabantur i. q. minus acer, remissus. *b*) i. q. non *premens*, *tolerabilis* 1, 31, 13 (legiones) isdem aestivis. . . habebantur per otium aut levia *munia*. 15, 1, 16 levius *servitium* apud Romanos deditis quam captis esse. — 3, 44, 13 conpererat modica

esse et vulgatis leviora i. q. minus periculosa. — *adv. a*) 15, 40, 4 rediit haut levius rursus grassatus ignis cf. com. crit. *b*) 2, 82, 16 ut quisque obviis, quamvis leviter audita in alios atque illi in plures cumulata gaudio transferunt i. q. unverbürgt.

levitas. A) *propr.* D 10, 24 l. *iaculi* cf. discus. V, 14, 12 miles R. armis *gravis* et nandi pavidus, Germanos fluminibus suetos levitas *armorum* et proceritas corporum attollit. B) *transl. a*) D 26, 8 l. sententiarum i. q. sententiae pondere carentes cf. lascivia B. b. Alii interpret. 'leichtfertig', quod inest in 'lascivia'. *b*) *15, 48, 11 *opp.* gravitas morum cf. grav. A. c. II, 101, 4 super insitam l. i. q. charakterlosigkeit cf. p. 463^a. 12, 14, 6 cum exercitu abscedunt, levitate gentili.

levo. A) *propr.* I, 35, 9 donec. . . Galba inruenti turbae, neque aetate neque corpore sistens, sella levaretur i. q. tolleretur. — 2, 23, 17 equi. . . praecipitantur (sc. e navibus), quo levarentur alvei. B) *transl. 1*) a) i. q. *minuere* 2, 42, 18 fructibus eius (sc. provinciae) levari posse centesimae vectigal. 59, 3 (Germanicus) levavit apertis horreis pretia frugum. — 2, 48, 11 honestam innocentium paupertatem levavit (Tiberius) i. q. succurrere, lenire cf. 48, 7 nobilitatem utriusque pecunia iuvandam praefatus. *b*) i. q. *liberare* c. *abl. separ.* I, 44, 3 tum primum levata omni *solicitudine* mens (sc. Othonis) vacare gaudio coeperat. 1, 76, 7 Achaia ac Macedonia onera deprecantis levari in praesens *proconsulari imperio* tradique Caesari placuit. 2, 47, 13 Tennesis. . . et. . . Tmolus levari idem in tempus *tributis*. . . placuit. 2) i. q. *recreare* 4, 58, 5 (comitabantur Tiberium) liberalibus studiis praediti, ferme Graeci, quorum sermonibus levaretur.

lex. I) A) i. q. *gesetzesvorschlag* D 36, 10 hinc leges assiduae et populare nomen. 40, 26 nec *tanti rei p. Gracchorum eloquentia fuit, ut pateretur et leges. III, 37, 14 adnotabant peritumquam antea non abrogato magistratu neque lege *lata* alium (sc. consulem) subfectum (esse). IV, 47, 4 abrogati legem ferente Domitiano consulatus. 1, 8, 13 legum latorum (sc. ab Augusto) tituli, victarum ab eo gentium vocabula anteferrentur (funeri). 3, 27, 4 duodecim tabulae, finis aequi iuris. nam secutae leges etsi aliquando in maleficos ex delicto, saepius tamen dissensione ordinum et apiscendi inlicitos honores. . . aliaque ob prava per vim latae sunt. 54, 8 tot a maioribus repertae leges, tot quas divus Augustus tulit, illae oblivione, hae. . . contemptu abolitae securiorem luxum fecere. 4, 16, 14 *lata* (est) *lex*, qua flaminica Dialis. . . promisco feminarum iure ageret. 11, 13, 4 lege *lata* saevitiam creditorum coercuit (Claudius). 4, 16, 2 de. . . *roganda* nova lege disseruit Caesar. 12, 26, 2 *rogata* (est) *lex* (sc. curiata), qua in familiam Claudiam et nomen Neronis transiret (Domitius).

B) i. q. *gesetz* 1) a) *α*) c. *oppos.* et *sim.* D 19, 24 iudices, qui *vi* et *potestate*, non *iure* aut legibus cognoscunt. 32, 3, 25. 26. 28. 69. 4, 30. 15, 6 cf. ius A. I. *α*. 2, 34, 8 *vocata* in ius Urgania, quam supra leges amicitia Augustae extulerat. 3, 24, 20 cf. *infra*. 36, 9 abolitas leges et funditus versas (esse), ubi in foro. . . probra

sibi . . intendantur, neque ipse audeat experiri. 4, 43, 19 (Rutilium) legibus pulsum civem sibi Zmyrnaei addiderant, quo iure Vulcatius exul in Massilienses receptus. D 32 compon. *senatus consulta* cf. ius A. 3, 24, 20 id iure licitum, quia non senatus consulto, non lege pulsus foret. 13, 42, 7 repetitum credebatur senatus consultum poenaque Cinciae legis adversum eos, qui pretio causas oravissent. 4, 16, 11 medendum (esse) senatus *decreto* aut lege. 13, 44, 23 *sententia patrum* et lege de sicariis condemnatur. 14, 43, 2 cum contra *instituta* et leges maiorum nova senatus decreta postularentur. D 34, 30 cui (sc. iuveni) cotidie audienti notae leges, non novi iudicium vultus (erant). I, 11, 5 provinciam (sc. Aegyptum) . . insciam legum, ignaram *magistratum*. IV, 39, 26 egesto quidquid turbidum rediit urbi sua forma legesque et munia magistratum. 1, 2, 14 suspecto senatus populi imperio ob certamina potentium et avaritiam magistratum, invalido legum auxilio. 2, 36, 14 quinquuplicari . . magistratus, subverti leges. 4, 6, 10 sua consulibus, sua praetoribus species; minorum quoque magistratum exercita potestas; legesque . . bono in usu. 11, 5, 2 cuncta legum et magistratum munia in se trahens princeps. 1, 2, 7 (Augustus) munia senatus magistratum legum in se trahere. 11, 19, 5 senatum, magistratus, leges inposuit (Corbulo Frisiis). 2, 71, 13 erit vobis locus querendi apud senatum, invocandi leges. IV, 11, 2 cum discordia inter patres, . . non leges, non princeps in civitate essent. D 38, 9 omnia in foro, omnia legibus, omnia apud praetores gererentur. 3, 69, 16 nec utendum *imperio*, ubi legibus agi possit. D 40, 15 quarum civitatum severissima *disciplina* et severissimae leges traduntur. G 19, 16 plus ibi boni *mores* valent quam alibi bonae leges. 3, 25, 7 ut antehac *flagitium*, ita tunc legibus laborabatur. 12, 5, 18 non luxui aut voluptatibus adsuefactus, sed qui prima ab iuventute legibus obtemperavisset. 14, 41, 6 reos . . ad praetorem (detulit), interim specie legum, mox *praevariando* ultionem elusurus i. q. unter dem schein gesetzmässigen verfahrens. 12, 60, 15, 20 compon. *rogatio* cf. b. β) D 40, 15 *civitatum* leges cf. α. 3, 26, 10 leges *Cretensium, Spartanorum*. — 6, 16, 2 pecunias faenore auclitabant adversum legem dictatoris *Caesaris*, qua de modo credendi . . cavetur, omissam olim, quia . . 11, 22, 20 lege *Sullae* viginti (sc. quaestores sunt) creati supplendo senatui. 12, 8, 4 (leges) *Tulli regis*. 14, 43, 2 leges *maiorum* cf. α. — IV, 45, 10, 12, 22, 15. 13, 33, 8 lege *repetundarum* damnatus est. 11, 6, 13 parabatur *sententia*, qua lege repet. tenerentur. 1, 72, 7 legem *maiestatis* reducerat (Tiberius), cui nomen apud veteres idem, sed alia in iudicium veniebant. 2, 50, 1 et 12, 3, 50, 18. 4, 34, 10 neque haec in principem aut principis parentem, quos lex mai. amplectitur. 13, 51, 1 edixit princeps, ut leges *cuiusque publici*, occultae ad id tempus, proscriberentur i. q. die gesetzlichen Bestimmungen jeder staatssteuer. γ) 13, 44, 23 lege *de sicariis* condemnatur. δ) IV, 40, 8 sorte ducti . . , qui *aera* legum vetustate delapsa noscerent figerentque. 3, 25, 9 quibus modis ad hanc *multitudinem* in-

finitam ac *varietatem* legum perventum sit. 1, 2, 7. 11, 5, 2 *munia* cf. α. 1, 2, 14 invalido legum *auxilio*. 6, 11, 11 (Augustus) ob . . tarda legum auxilia sumpsit e consularibus qui coereret servitia. 2, 85, 8 cur in uxore delicti manifesta *ultionem* legis omisisset. 13, 42, 7 *poena* Cinciae legis. 3, 28, 16 exsoluti . . legis *noxus*. 4, 20, 8 quartam (sc. partem) accusatoribus secundum *necessitudinem* legis, cetera liberis concessit. 6, 16, 17 secundum *iussa* legis rationes familiares quisque componerent. 15, 19, 9 sibi *promissa* legum diu expectata in ludibrium verti. 1, 72, 12 Augustus cognitionem de famosis libellis *specie* legis eius tractavit. 14, 41, 6 cf. α. 4, 37, 12 qui omnia facta dictaque eius (sc. Augusti) *vice* legis observem (Tiberius). — 4, 58, 2 Nerva, cui legum *peritia* (sc. erat). 12, 12, 2 Cassius ceteros praeminebat peritia legum. 13, 30, 7 Rebilus, ex primoribus peritia legum et pecuniae magnitudine. 12, 32, 14 colonia . . deducitur in agros captivos, subsidium adversus rebelles et inbuendis sociis ad *officia* legum. — 3, 26, 15 praecipuus Servius Tullius *sanctorum* legum fuit. 28, 3 Pompeius . . suarum l. *auctor* idem ac *subversor*. ε) D 40, 15 *severissimae* l. G 19, 16. I, 77, 20 *bonae* l. 15, 20, 9 l. *egregiae*. 3, 26, 8 *simplices, quaesitores*, plures cf. ζ. 27, 17 corruptissima re p. plurimae leges (sc. erant). II, 62, 3 *rata* fuere eorum, qui acie Othoniana ceciderant, testamenta aut lex intestatis. 4, 30, 11 Caesar *invitas* l. . conquestus. I, 15, 2. 11, 22, 13 l. *curiata*. 3, 52, 9 *sumptuaria* l. 4, 32, 7 *agrarias frumentariasque* l. . memorabant. 2, 50, 5 de adulterio satis caveri lege *Julia* visum. 4, 42, 15 Aquiliam adulterii delatam . . , quamquam . . consul designatus lege *Julia* damnasset, exilio punivit (Tiberius). 3, 28, 9 l. *Papia Pop-paea*. 11, 5, 9 patres l. *Cinciam* flagitant, qua cavetur antiquitas, ne . . 13, 42, 7 cf. α. 11, 25, 9 exhaustis (sc. familiis) quas dictator Caesar lege *Cassia* et princeps Augustus lege *Saenia* sublegere. 14, 40, 13 lege *Cornelia* damnatur. 15, 32, 4 lex *Roscia* nihil nisi de quattuordecim ordinibus sanxit. 3, 24, 9. 28, 3 suae l. ζ) 1, 9, 10 necessitudine rei p., in qua nullus tunc legibus locus, ad arma civilia actum (esse Augustum). 3, 26, 15 Servius Tullius sanctorum legum fuit, quis etiam reges *obtemperarent*. 12, 5, 18 cf. α. 60, 19 Claudius libertos, quos rei familiari praefecerat, sibi et legibus (adaequavit). — I, 11, 5 provinciam (sc. Aegyptum) . . insciam legum. — II, 86, 4 is *legibus nocens* et . . falsi damnatus. D 19, 24 iudices, qui . . non iure aut *legibus cognoscunt*. 38, 9 omnia legibus . . *gerentur*. 3, 69, 16 nec utendum imperio, ubi legibus agi possit. 12, 60, 6 Augustus apud equestres, qui Aegypto praesiderent, lege agi . . iusserat. 4, 19, 10 quasi . . legibus cum Silio ageretur. 13, 28, 7 prohibiti (sunt plebei) tribunius praetorum . . praeripere aut vocare ex Italia, cum quibus lege agi posset i. q. für die ein gerichtsstand in ihrer heimat vorhanden wäre. IV, 45, 10. 12, 22, 15. 13, 33, 8. 6, 38, 16 Gratianus . . lege eadem (sc. maiestatis) . . *damnatus*. 14, 40, 13 lege *Cornelia* damnatur. 4, 42, 15 Aquiliam consul lege *Julia* damnasset cf. ε. 13, 44, 23 lege *de sicariis condemnatur*. 3, 24, 20 quia . .

non lege *pulsus* foret. 4, 43, 19 (Rutilium) legibus pulsum cf. *α*. 3, 50, 18 si lege maiestatis *teneretur*. 11, 6, 13 parabatur sententia, qua lege repetundarum tenerentur. I, 15, 2 si te privatum lege curiata apud pontifices... adoptarem... 3, 28, 9 inditi custodes et lege Papia Poppaea praemiis inducti. 11, 22, 20 lege Sullae viginti creati cf. *β*. 25, 9 familias lege Cassia sublegere cf. *ε*. 14, 48, 17 esse poenas legibus constitutas, *quibus* sine iudicium saevitia et temporum infamia supplicia decernerentur. 2, 50, 5. 6, 16, 2. 11, 5, 9 lege cavetur. 4, 16, 11 medendum (esse) senatus decreto aut lege. 12, 6, 13 (in fratrum filias coniugia) aliis gentibus sollemnia, neque lege ulla prohibita (esse). 3, 25, 7 tunc legibus laborabatur. — 2, 50, 12 liberavit Appuleiam lege maiestatis. — G 19, 16. 2, 51, 8 *leges valent*. 4, 6, 10 *leges*, si maiestatis quaestio eximeretur, *bono in usu* (erant). I, 77, 20 cuius (sc. maiestatis) tum odio etiam bonae *leges peribant*. IV, 11, 2 cum... non *leges*, non princeps in civitate *essent*. 39, 26 *redierunt* urbi *leges* cf. *α*. 2, 50, 1 *adolescebat* interea lex maiestatis. 15, 20, 9 usu probatum est, p. c., *leges egregias*, exempla honesta apud bonos ex delictis aliorum *gigni*. 2, 36, 14 subverti *leges*, quae sua spatia... quaerendis aut potiundis honoribus *statuerint*. 51, 5 numerus liberorum in candidatis praepolleret, quod lex *iubebat*. 15, 32, 4 *sancit* cf. *ε*. 3, 17, 8 quod pro omnibus civibus *leges obtineant*, uni Germanico non contigisse. 4, 34, 10 quos lex maiestatis *amplectitur* cf. *β*. 11, 22, 13 quaestores regibus etiam tum imperantibus instituti sunt, quod lex curiata *ostendit* ab L. Bruto repetita. 3, 54, 8 *leges securiorem luxum fecere* cf. I. A. 69, 4 a legibus delicta puniri. — D 32, 15 ut *ignorant* *leges*. 3, 52, 9 *sperti* sumptuariam l. 6, 16, 2 *omittere* cf. *β*. 16, 22, 19 *spernit* religiones, *abrogat* *leges (Thrasea). 3, 24, 9 clementiam maiorum suasque ipse *leges egrediebatur* (Augustus). 1, 2, 14 invalido legum auxilio, quae vi, ambitu, postremo pecunia *turbabantur*. 2, 36, 14 *subverti* cf. supra. 3, 36, 9 *abolitas* *leges* et funditis *versas* (esse). 54, 8 oblivione, contemptu *abolitae* cf. I. A. 2, 51, 7 *victa* est sine dubio lex. 51, 8 etiam, cum valerent, *leges vincebantur*. 1, 72, 16 *exercendas* *leges* esse respondit. 72, 7 *legem maiestatis reduxerat* (Tiberius). 11, 22, 13 *repetere* cf. supra. 14, 48, 7 tum primum *revocata* ea lex (sc. maiestatis). 3, 26, 8 quidam... postquam regum pertaesum, *leges* (i. q. eine verfassung) *maluerunt*. hae primo... simplices erant; maximeque *fama celebravit*... Spartanorum, quas Lycurgus, ac mox Atheniensibus quaesitores iam et plures Solo *perscripsit*. 54, 2 si quis *legem sanciat*, poenas indicat, ... 54, 8 tot a maioribus *repertae* l. cf. I. A. 69, 12 ideo *leges* in facta *constitui*, quia futura in incerto sint. 11, 19, 5 *leges imposuit* (Frisiis) cf. *α*. 15, 6, 21 se... *leges*... *victis* impositurum cf. *α*. 13, 51, 1 l. *occultae prosciberentur* cf. *β*. 2, 71, 13 *invocare* *leges*. 11, 5, 9 patres l. Cinciam *flagitant*. — 1, 58, 10 parum praesidii *in legibus* erat. 3, 55, 17 aemulandi amor validior quam poena *ex legibus* et metus. 12, 8, 4 *sacra* ex legibus Tulli regis *piaculaque*... *danda* (esse).

2, 34, 8 (Urgulanium) *supra* *leges amicitia* Augustae extulerat. 3, 12, 27 id solum Germanico *super* *leges* praestiterimus, quod in curia... de morte eius anquiritur. 29, 4 quinquennio maturius quam *per* *leges* quaesturam peteret. 6, 16, 2 pecunias faenore auctitabant *adversum* *legem* dictatoris Caesaris. 14, 17, 11 collegia, quae *contra* *leges* instituerant, dissoluta (sunt). 43, 2 cf. *α*. 13, 49, 7 de bello aut pace, de vectigalibus et legibus... suaderet dissuaderetve. 2, 51, 6 laetabatur Tiberius, cum inter filios eius et *leges* senatus disceptaret. *b) num. plur. de una lege* ratione *capitum* habita 3, 33, 20 quae (sc. mulieres) Oppis quondam aliisque legibus constrictae, nunc vinclis exsolutis... exercitus regerent. 34, 16 placuisse quondam Oppias *leges*. 12, 60, 12 cum Sempronii *rogationibus* equester ordo in possessione iudiciorum locaretur, aut rursus Serviliae *leges* senatui iudicia redderet: sed cf. Nipp. 15, 20, 11 oratorum licentia Cinciam *rogationem*, candidatorum ambitus Iulias *leges*, magistratuum avaritia Calpurnia *scita* pepererunt. 2) D 27, 9 cum sciatis hanc esse eius modi *sermonum* *legem*, iudicium animi... proferre. 16, 4, 8 ingreditur (Nero) theatrum, cunctis *citharae* legibus obtemperans.

II) i. q. *condicio* 1, 17, 17 certis sub l. militia iniretur, ut singulos denarios mererent..., ne... 2, 38, 15 dedit tibi... Augustus pecuniam, sed non compellatus nec ea lege, ut semper daretur.

libellus. *a) in univ.* 1, 11, 15 proferri libellum recitarique iussit (Tiberius). opes publicae continebantur, quantum..., quot...,... necessitates ac largitiones. quae cuncta sua manu perscripserat Augustus. 2, 30, 5 Vibius... protulit libellos (sc. Libonis) vaecordes adeo, ut consultaverit (sc. magos) Libo, an... inerant et alia... stolidi i. q. papiere. 30, 9 *uno libello manu Pisonis... additas atroces... notas accusator arguebat. 3, 16, 2 visum saepius inter manus Pisonis libellum, quem ipse non vulgaverit; sed amicos eius dicitavisse, litteras Tiberii... contineri, ac destinatum (sc. fuisse) promere apud patres principemque arguere. 16, 14, 12 interceptis Antei litteris, furatus etiam libellos, quibus dies genitilis eius et eventura secretis Pammenis occultabantur. II, 48, 5 libellos epistulasque studio erga se aut in Vitellium contumeliis insignes abolet (Otho) i. q. schriftstücke, eingaben. Her., Prammer ad *b. α* trahunt. *b) spec. α)* i. q. *eingabe, bittschrift* I, 44, 11 plures quam centum viginti libellos praemium exposcentium ob aliquam notabilem... operam Vitellius... invenit. 15, 35, 7 eum inter *libertos habere, quos ab epistulis et libellis et rationibus appellet i. q. libellensis. 16, 8, 3 tamquam... praeficeret rationibus et libellis et epistulis libertos. *β)* i. q. *einladungsschreiben* D 9, 19 libellos dispergit (sc. poeta, quibus invitentur auditores) cf. conduco A. *b. γ)* i. q. *anschlag* 4, 27, 4 auctor tumultus Curtisius... primo coetibus clandestinis..., mox positus propalam libellis ad libertatem vocabat... servitia. *δ)* i. q. *anschwörungsschrift* 1, 74, 6 occultis l. saevitiae principis adreptit. — i. q. *delationsschrift* 2, 29, 7 libellos et auctores recitat Caesar ita moderans,

ne lenire neve asperare crimina videretur. 3, 44, 7 increpabant Tiberium, quod . . libellis accusatorum innumeret operam. — i. q. *anklageschrift* 3, 68, 2 Tiberius . . libellos divi Augusti de Messalla . . factumque in eum senatus consultum recitari iubet. ε) i. q. *schmähschrift* 1, 72, 12 primus Augustus cognitionem de famosis l. specie legis eius tractavit cf. 72, 14 procacibus scriptis.

libens, libenter cf. libet.

liber. D 19, 14 quidquid . . aridissimis Hermaiorae et Apollodori libris praecipitur. 30, 11 quorum (sc. oratorum) infinitus labor et cotidiana meditatio . . ipsorum etiam continentur libris. notus est vobis . . Ciceronis liber, qui Brutus inscribitur, in cuius extrema parte . . refert. 30, 20 in libris Ciceronis deprehendere licet, non geometriae . . scientiam ei defuisse. 4, 34, 21 Ciceronis libro, quo Catonem caelo aequavit, . . Caesar . . rescripta oratione . . respondit. A 2, 3 neque in ipsos modo auctores, sed in libros quoque eorum saevitum. D 9, 16 toto anno . . unum librum excedit et elucubravit. 14, 23 Iuli Africani vitam componendo spem hominibus fecisti plurium eius modi librorum. A 3, 18 hic interim liber honori Agricola socii mei destinatus professione pietatis aut laudatus erit aut excusatus. 4, 35, 12 libros (Cremutii) per aediles cremandos censuere patres: set manserunt, occultati et editi. 6, 27, 15 Lepidus, de cuius . . sapientia in prioribus libris satis conlocavi. 11, 11, 4 rationes . . satis narratas libris, quibus res imperatoris Domitiani composui. D 37, 8 haec vetera, quae . . iam undecim . . Actorum libris et tribus *Epistularum* composita et edita sunt. — 15, 73, 2 conlata in libros indicia confessionesque damnatorum adiunxit i. q. litteris mandata, zu buch, protokoll genommen. — 1, 76, 3 libri *Sibullini* adirentur. 15, 44, 2 aditi (sunt) *Sibullae* libri, ex quibus supplicatum Volcano. 6, 12, 2 relatum ad patres . . de libro *Sibullae*, quem Gallus quindecimvirum recipi inter ceteros eiusdem vatis . . postulaverat. 12, 18 notioni quindecimvirum is liber (sc. *Sibullae*) subicitur. — 3, 58, 6 nulla de eo populi scita, non in libris *caerimoniarum* reperiri. — de *testamentis* 14, 50, 3 probrosa in patres . . composuisset iis libris, quibus nomen codicillorum dederat. 50, 7 libros exuri iussit (Nero), conquisitos lectitatosque, donec cum periculo parabantur: mox licentia habendi oblivionem attulit. — de *tragoedia* D 3, 2* ipsumque, quem pridie recitaverat librum, inter manus habentem (Maternum) deprehendimus. 3, 6 an ideo librum istum adprehendisti, ut diligentius retractares, et . . emitteres Catonem . . securiorem? 3, 13 maturare libri huius editionem festino. — de *oratione litteris mandata* D 12, 25 nec ullus Asinii aut Messallae liber tam illustris est quam *Medea* Ovidii. 20, 3 quis quinque in Verrem libros expectabit? quis . . perpetietur illa immensa volumina, quae pro M. Tullio . . legimus? 21, 6 ipse mihi Calvus, cum unum et viginti . . libros reliquerit, vix in una et altera oratione satis facit. 21, 27 in orationibus minore esse fama sua etiam admiratores eius fatentur: nisi forte quisquam . .

Bruti pro Deiotaro rege ceterosque eiusdem lentitudinis ac *teporis libros legit. 25, 22 si omnium pariter libros in manum sumpseris. 26, 18 non negaverim Cassium . . posse oratorem vocari, quamquam in magna parte librorum suorum plus *bilis habeat quam sanguinis. 38, 15 ut . . non . . ullius magni oratoris liber apud centumviros dictus legatur, exceptis orationibus Asinii, quae . . 39, 25 eius modi libri extant, ut ipsi quoque qui egerunt non aliis magis orationibus censeantur. [Andresen legerunt . . accendantur.]

liber. A) a) *propr.* 12, 17, 1 misere legatos, veniam liberis corporibus orantes: *servitii* decem milia offerebant. — IV, 64, 6 vobis (sc. Agrippinensibus) gratulamur (sc. Tencteri), quod tandem liberi (sc. a dominatione Romanorum) inter liberos eritis. 15, 45, 2 provinciae eversae sociique populi et quae civitatum liberae vocantur cf. Nipp. — liberi i. q. die kinder cf. separatim in fine vocabuli. b) *transl.* D 6, 3 quid dulcius libero et ingenuo *animo* et ad voluptates honestas nato quam videre . . frequentem domum. B) non nisi *transl. a)* i. q. *non coactus, non impeditus* D 39, 8 est aliquis oratorum campus, per quem nisi liberi et soluti ferantur, debilitatur . . eloquentia. 5, 6, 8 non clementiam cuiusquam experiar, sed liber et mihi ipsi probatus antibo periculum (sc. morte voluntaria) i. q. nullius hominis ratione habita, frei dastehend: eadem vi add. *abl. causae* 13, 42, 9 nec *Suillius* . . exprobratione abstinebat, praeter ferociam animi extrema senecta liber et *Senecam* increpans infensus amicis *Claudii*. — D 38, 4 in quo (sc. foro veterum) nemo intra paucissimas perorare horas cogebatur et liberae *comperendinationes* erant et modum dicendi sibi quisque sumebat et numerus neque dierum neque patronorum finiebatur i. q. circumscriptae non erant. G 7, 2 nec regibus infinita *aut libera *potestas* (est). 11, 3, 6 liberum mortis *arbitrium* ei permisit. 4, 32, 8 ingentia illi (sc. veteres scriptores) bella . . libero *egressu* memorabant: nobis in arto et inglorius labor. 1, 65, 11 neque tamen *Arminius* quamquam libero *incursu* statim prorupit i. q. ei licebat incurere: eadem vi *abl. abs.* 3, 60, 15 libero . . , quid firmaret mutaretve (senatus). β) i. q. *freimüthig* D 13, 16 adligati *canina adulatione nec imperantibus unquam satis *servi* videntur nec nobis satis liberi. 2, 34, 7 haud minus liberi *doloris* (unwillen) documentum idem *Piso* mox dedit. — **liberi.** *gen. plur.* liberum 2, 38, 11. 3, 25, 4. 35, 6. 12, 44, 18. — a) D 28, 13 de . . vernaculis vitiis loquar, quae *natos* statim excipiunt . . , si prius de severitate ac disciplina maiorum circa educandos formandosque liberos pauca praedixerem. 28, 24 non studia modo . . , sed remissiones etiam . . *puerorum* . . verecundia temperabat (mater). sic *Corneliam Gracchorum*, sic . . *Atiam Augusti* praefuisse educationibus ac produxisse principes liberos accepimus. 7, 15 quorum nomina prius *parentes* liberis suis ingerunt (sc. quam oratorum)? G 20, 9 robora parentum liberi referunt. IV, 14, 17 instare dilectum, quo liberi a parentibus, fratres a fratribus velut supremum dividantur. 13, 21, 8 neque perinde a parenti-

consulatis. — II, 47, 10 fruetur Vitellius liberis cf. supra. 2, 84, 8 auctus liberis Drusus. D 28, 16 cuius (matris) praecipua laus erat tueri domum et *inservire* liberis. 2, 67, 9 nondum *adultis* cf. supra. — D 28, 13 *educare, formare*. 28, 24 producere. 14, 27, 8 alere. 2, 37, 5. 11, 27, 5 suscipere. 1, 33, 3 plures ex ea liberos habebat. 4, 3, 14 illa, cui . . . socer Tiberius, ex Druso liberi (sc. erant), se . . . adultero foedabat. 3, 19 pellit . . . uxorem Apicatam, ex qua tres liberos genuerat. 6, 34, 9 post avectam Medeae genitosque ex ea l. 12, 2, 7 nullos l. genuisset (Lollia). — 2, 75, 3. 3, 1, 16. 4, 20, 6 et 8. 39, 16. 15, 60, 2. b) *latiore sensu* V, 9, 11 gentem . . . liberi Herodis tripartito rexere. Intelliguntur duo filii et eorum frater ex matre. 2, 43, 17 (Piso) vix Tiberio concedere, liberos eius ut multum infra despectare. Intelliguntur filius et filius adoptivus.

liberalis. a) A 21, 6 principum filios liberalibus *artibus* erudire (Agricola). 4, 13, 12 illic adultus inter extorres et l. artium nescios. 13, 3, 3 l. artium (sc. Claudii) commemoratio. 3, 43, 4 nobilissimam Galliarum subolem, l. *studiis* ibi operatam. 4, 58, 3 ceteri (sc. comites Tiberii) l. studiis praediti, ferme Graeci, quorum sermonibus levaretur. b) *spec.* 15, 55, 13 (se) liberales semper *epulas* struxisse i. q. largus. — *adv.* II, 59, 12 (Vitellius) nullo principali paratu, sed vetere egestate conspicuus, donec Blaesus . . . largus animo et par opibus, circumdaret principi ministeria, comitaretur liberaliter i. q. multa largiens. [D 10, 19 liberalium artium: Halm. *31, 33 cf. libo.]

liberalitas. a) 2, 48, 2 magnificam in publicum *largitionem* auxit Caesar haud minus grata liberalitate, quod bona Aemiliae Musae . . . petita in fiscum, Aemilio Lepido . . . tradidit. 14, 56, 5 quantum Volusio longa *parsimonia* quaesivit, tantum in te mea liberalitas exple non potest. D 9, 26 laudavimus . . . ut miram et eximiam Vespasiani l., quod quingenta sestertia Basso donasset. 9, 30 suam experiri l. [codd. libertatem]. G 14, 11 exigunt a [Aidal. add.] principis sui liberalitate illum bellatorem equum. I, 30, 6 falluntur quibus luxuria specie liberalitatis inponit. III, 86, 7 inerat (sc. in Vitellio) simplicitas (arglosigkeit) ac liberalitas, quae, ni adsit modus, in exitum vertuntur. b) *sensu concreto* I, 18, 16 potuisse conciliari animos (sc. militum) quantulumcumque parci senis liberalitate cf. 18, 15 donativum. 20, 4 decuma parte liberalitatis apud quemque eorum relicta cf. 20, 3 donationes. 2, 37, 4 (Hortalsus) inlectus a divo Augusto liberalitate deciens sestertii ducere uxorem. 3, 8, 6 Tiberius . . . iuvenem sueta erga filios familiarum nobiles liberalitate auget. 4, 20, 2 liberalitas Augusti avulsa (est), computatis singillatim quae fisco petebantur i. q. pecuniae s. donationes in Silium conlatae.

liberator. 2, 88, 11 (Arminius) liberator haud dubie Germaniae. 15, 64, 17. 16, 35, 7 libare Iovi liberatori.

libero. a) 13, 27, 11 manu mittendi duas species institutas (esse), . . . quos vindicta patronus non liberaverit, velut vinco servitutis attineri. b) a) IV, 37, 11 ad liberandum Mo-

gontiaci obsidium ducebantur. β) 15, 14, 12 placuit liberari *obsidio* legiones. c) i. q. *absolvo* 2, 50, 11 liberavit Appuleiam *lege* maiestatis.

libertas. I) A) *prop.* a) in *univ.* D 40, 10 est magna illa . . . eloquentia alumna *licentiae*, quam stulti libertatem *vocant. G 11, 8 illud ex libertate vitium, quod non simul nec ut *iussi* conveniunt, sed . . . b) *spec.* α) opp. *servitus* G 24, 8 ut, cum omnia defecerunt, extremo . . . iactu de libertate ac de corpore contendant i. q. persönliche fr. 4, 27, 5 ad libertatem vocabat . . . ferocia servitia. 13, 26, 7 coalitam libertate inreverentiam. 26, 3 adversus male meritos (sc. liberos) *revocandae* libertatis ius patronis daretur. 26, 15 nec grave manu missis per idem obsequium *retinendi* libertatem, per quod *adsecuti* sint: at criminum manifestos merito ad servitutem *retrahi. 14, 35, 4 l. *amissam* . . . ulcisci. 42, 2 praefectum . . . servus ipsius interfecit, seu *negata* libertate, cui pretium pepigerat, sive . . . 15, 54, 18 cessit . . . salus patroni et *acceptae* libertatis memoria. 54, 9 servorum carissimi libertate et alii pecunia donati. *plur.* 15, 55, 11 pecunias et libertates servis et ante dono *datas* (esse a se), sed ideo tunc largius, quia . . . β) i. q. *politische freiheit* A 2, 11 oppon. *servitus* cf. infra. 30, 3 hodiernum diem consensumque vestrum initium libertatis toti Britanniae fore; nam et universi servitutis expertes et . . . 12, 34, 4 illum diem, illam aciem testabatur aut recipiendae libertatis aut servitutis aeternae initium fore. G 45, 32 uno differunt (Sitones), quod femina *dominatur*: in tantum non modo a libertate sed etiam a servitute degenerant. I, 16, 28 imperatorum es hominibus, qui nec totam servitutem pati possunt nec totam l. 1, 59, 21 Arminium potius gloriae ac libertatis quam Segestem flagitiosae servitutis ducem sequerentur. 3, 45, 12 quam decora victoribus libertas, quanto intolerantior servitus iterum victis (memorat Sacrovir). 65, 12 Tiberium . . . eloqui solitum 'o homines ad servitutem paratos!' scilicet etiam illum, qui libertatem publicam nollet, tam proiectae *servientium* patientiae taedebat. IV, 25, 17 civitates adversum nos arma *sumpsere spe libertatis et, si exuissent *servitium*, cupidine imperitandi. 73, 21 libertas et speciosa nomina praetextuntur; nec quisquam alienum servitium et dominationem sibi concupivit, ut non eadem ista vocabula usurparet. 1, 8, 26 cf. infra. 2, 15, 11 aliud sibi (sc. Germanis) reliquum quam tenere libertatem aut mori ante servitium? 4, 24, 4 cuncti, quibus libertas servitio potior (esset). 46, 13 sin ut victis servitium indiceretur, esse sibi ferrum et iuventem et promptum libertati aut ad mortem animum. 13, 34, 17 Armenii . . . libertate ignota illuc magis *ut ad servitium inclinantes. 14, 31, 12 alii nondum servitio *fracti resumere libertatem occultis coniurationibus pepigerant. 16, 11, 5 cf. infra. A 31, 19 Brigantes . . . exuere *ingum* potuere: nos integri et indomiti et in libertatem, non in *patientiam *bellaturi, . . . 30, 12 nec *servientium* litora aspicientes (Britanni), oculos quoque a contactu *dominationis* inviolatos habebamus. nos terra-

rum ac libertatis extremos recessus ipse.. defendit. II, 38, 9 cf. infra. IV, 73, 21 cf. supra. 2, 46, 15 cum a Cheruscis Langobardisque pro antiquo decore aut recenti libertate et contra augendae dominationi certaretur. IV, 64, 14 haud facile libertas et *domini* miscentur. V, 25, 10 sibi (sc. Batavis) non tributa, sed virtutem et viros iudici. proximum id libertati; et si dominorum electio sit.. 1, 4, 6 cf. infra. 2, 4, 8 (Armenii) soluti et magis sine domino quam in libertate.. Vononem in regnum accipiunt. G 25, 12 ibi (sc. in iis gentibus quae *regnantur*).. super nobiles ascendunt (liberti): apud ceteros impares libertini libertatis argumentum sunt. 44, 3 Gottones regnantur, paulo iam adductius.., nondum tamen supra libertatem. 2, 82, 8 cf. infra. 6, 42, 9 populi imperium iuxta libertatem, paucorum dominatio *regiae libidini* propior est. — G 21, 5 recipit satisfactionem universa domus, utiliter in publicum, quia periculosiores sunt inimicitiae iuxta libertatem. IV, 78, 6 pugnam ciebant, Gallos pro libertate, Batavos pro gloria, Germanos ad praedam instigantes. 2, 44, 9 Arminium pro libertate bellantem favor habebat. 4, 50, 11 utriusque destinatum (erat) cum libertate occidere. G 28, 12 pari olim inopia ac libertate eadem utriusque ripae bona malaque erant. IV, 17, 3 libertatis auctores celebrabantur. 65, 4 quae prima libertatis facultas data est.. sumpsimus. 11, 17, 7 falso libertatis vocabulum obtendi ab iis, qui.. IV, 32, 19 denique ausos aut libertas sequetur aut victi idem erimus. 55, 20 coalita libertate *disceptaturas Gallias, quem virum suarum terminum velint. 67, 14 consultarent, libertas an pax placeret. 54, 15 primores Galliarum.. pepigisse, ne deessent libertati, si populum R.. interna mala fregissent. A 32, 19 recordabuntur Galli priorem l. 2, 10, 4 fas patriae, libertatem avitam, penetrans Germaniae deos (sc. orditur Germanicus). A 11, 17 segnitia cum otio intravit (sc. Gallos), *amissa* virtute pariter ac libertate. 24, 16 si Romana ubique arma et velut e conspectu libertas *tolleretur*. 11, 16, 16 testificantur *adimi* veterem Germaniae libertatem et R. opes insurgere. 2, 15, 11 *tenere* cf. supra. 45, 12 Arminius.. *reciperatam* l., trucidatas legiones.. ostentabat. 12, 34, 4 cf. supra. 3, 40, 13 egregium *resumendae* libertati tempus (esse). 14, 31, 12 cf. supra. — 13, 27, 8 non frustra maiores, cum dignitatem ordinum dividerent, libertatem in communi posuisse i. q. bürgerliche fr. — de *statu liberae rei p.* A 2, 11 sicut vetus aetas vidit quid ultimum in libertate esset, ita nos quid in *servitute*. 1, 8, 26 a parentibus acceperant diem illum crudi adhuc *servitii* et libertatis *in prospere repetitae. 16, 11, 5 ne vitam proxime libertatem actam novissimo servitio foedaret i. q. nahezu als republikaner: Pfitzner. II, 38, 9 Marius et.. Sulla victam armis libertatem in *dominationem* verterunt. 1, 4, 6 pauci bona libertatis in cassum disserere (sc. sub finem Augusti), plures.. pars.. imminentis *dominos* variis rumoribus differabant. 2, 82, 8 displicere *regnantibus* civilia filiorum ingenia, neque ob aliud interceptos, quam quia populum R. aequo iure complecti reddita libertate agitaverint. 1, 1, 1 urbem Romanam a principio *reges* habuere; libertatem et

consulatum Brutus instituit. A 3, 3 quamquam.. Nerva Caesar res olim dissociabiles miscuerit, *principatum* ac libertatem.. 16, 22, 25 ut *imperium* (kaiserherrschaft) evertant, libertatem praeferunt: si perverterint, libertatem ipsam adgredientur. I, 16, 7 dignus eram (sc. Galba) a quo *res p.* inciperet:.. sub Tiberio et Gaio et Claudio unius familiae quasi hereditas fuimus: loco libertatis erit quod eligi coepimus. II, 10, 2 in civitate discordi et ob crebras principum mutationes inter libertatem ac *licentiam* incerta.. 1, 33, 7 credebatur (Drusus), si rerum potitus foret, libertatem redditurus. 3, 27, 2 pulso Tarquinio adversum patrum factiones multa populus paravit tuendae libertatis. 1, 74, 19 manebant etiam tum vestigia morientis libertatis. 77, 8 intercessit Haterius tribunus plebei increpitusque est Galli oratione, silente Tiberio, qui ea simulacra libertatis senatui praebebat. III, 72, 14 gloria operis libertati reservata i. q. republik. 15, 52, 15 Vestini consulis acre ingenium vitavisse Pisonem crediderunt, ne ad libertatem *oreretur. — de *l. leges et magistratus suos habendi* 4, 36, 7 (Cyziceni) amiserunt libertatem, quam bello Mithridatis meruerant. 12, 58, 9 *reddita Rhodiis libertas, adempta saepe aut firmata, prout bellis externis meruerant aut domi seditione deliquerant.

B) *transl.* a) i. q. *libera facultas agendi* 14, 1, 7 (princeps), qui *iussis alienis obnoxius* non modo imperii, sed libertatis etiam indigeret. I, 4, 10 patres laeti, usurpata statim libertate licentius ut erga principem novum et absentem. 1, 75, 4 dum veritati consulitur (sc. praesentia principis), libertas (sc. iudicium) corrumpitur i. q. libera facultas indicandi. 81, 11 quanto maiore libertatis imagine tegebantur, tanto eruptura ad infensus servitium (erant) i. q. libertas eligendi. 13, 24, 2 statio cohortis adsidere ludis solita demovetur, quo maior species libertatis esset. — 3, 51, 10 non senatui libertas *ad paenitendum* erat i. q. non licuit paenitere. b) i. q. *studium, amor libertatis* IV, 17, 24 *servirent* Suria Asiaque.. nuper.. pulsam e Germania *servitutem*,.. libertatem natura etiam mutis animalibus datam, virtutem proprium hominum bonum. 2, 88, 9 Arminius.. *regnum* adfectans libertatem popularium adversam habuit. 3, 75, 9 Labeo incorrupta libertate, et ob id fama celebratior, Capitonis *obsequium* dominantibus magis probabatur. G 37, 13 regno Arsacis acrior est Germanorum libertas. 13, 50, 10 plerasque vectigalium societates a consulis.. constitutas acri etiam tum populi R. libertate. 14, 39, 8 (hostes), apud quos flagrante etiam tum libertate nondum cognita libertinorum potentia erat. c) i. q. *freimuth* I, 85, 16 coacto.. senatu arduus rerum omnium modus, ne contumax *silentium*, ne suspecta libertas; et privato Othoni.. nota adulatio. 2, 87, 7 libertatem metuebat, adulationem oderat (Tiberius). I, 1, 13 adulationi foedum crimen *servitutis*, malignitati falsa species libertatis inest. 14, 49, 1 libertas Thraseae *servitium* aliorum rupit. 15, 61, 6 (Nero), qui saepius libertatem Senecae quam servitium expertus esset. IV, 8, 21 quo modo pessimis imperatoribus *sine fine domina-*

tionem, ita quamvis egregiis modum libertatis placere. 4, 35, 1 Graecos, quorum non modo libertas, etiam *libido* irapunita; aut si quis advertit, dictis dicta ultus est. sed maxime *solutum* et sine obtrectatore fuit prodero de iis, quos. D 10, 41 si quando necesse sit pro periclitante amico potentiorum aures offendere, et probata sit fides et libertas excusata. I, 15, 22 fidem, libertatem (offenheit), amicitiam, praecipua humani animi bona, tu quidem eadem constantia retinebis, sed alii per obsequium imminuent: inrumpet adulatio, blanditiae et. . . sua cuique utilitas. 1, 4 octingentos. . . annos multi auctores rettulerunt. . . pari eloquentia ac libertate. IV, 4, 5 ipsa. . . insectatio (Muciani) in Vitellium sera et sine libertate. 3, 70, 5 Ennium. . . recipi Caesar inter reos vetuit, palam asperrante Ateio quasi per libertatem. A 42, 18 non contumacia neque inani *iactatione* libertatis famam fatumque provocabat (Agricola). I, 1, 13. 2, 35, 6 *speciem* libertatis Piso praeeperat. 6, 38, 10 quae ab heredibus occultata recitari Tiberius iussit, *patientiam* libertatis alienae ostentans. D 10, 41 *excusare* cf. supra. 23, 26 sic exprimitis adfectus, sic libertatem *temperatis*, ut. . . I, 15 *retinere, imminuere*. IV, 5, 12 a Thrasea gener delectus e moribus soceri nihil aequae ac libertatem *hausit*. 2, 87, 7 *metuere*. 16, 24, 8 vultum et spiritus et libertatem insonantis. . . *extinuit*. 15, 61, 6 *experiri*. D 27, 12 cum de antiquis loquaris, *utere* antiqua libertate, *a qua vel magis *degeneravimus* quam ab eloquentia. 13, 49, 5 cur enim, si rem p. *egere* libertate senatoria crederet, tam levia consecraretur? i. q. freie sprache der sen. A 2, 6 illo igne vocem populi R. et libertatem senatus et conscientiam generis humani aboleri arbitrabantur i. q. freie gesinnung, freie haltung. IV, 44, 5 patres coeptatam libertatem, postquam obviam itum, omiserunt. 14, 12, 8 Thrasea. . . sibi causam periculi fecit, ceteris libertatis initium non praebuit.

II) I, 31, 7 Libertatis atrium.

Libertinus. a) *adi.* 15, 57, 11 libertina mulier cf. ingenuus a. 72, 11 *matre* l. ortus (Nymphidius). 2, 85, 13 quattuor milia libertini generis. 4, 62, 4 Atilius quidam l. generis. b) *subst.* G 44, 17 neque *nobilem* neque *ingenuum*, ne libertinum quidem armis praepone rege utilitas est. 13, 27, 6 si separarentur libertini, manifestam fore penuriam *ingenuorum*. G 25, 12 impares libertini libertatis argumentum sunt cf. ibi b. II, 8, 5 servus e Ponto sive. . . libertinus ex Italia. III, 58, 12 equites R. obtulere operam pecuniasque, etiam libertinis idem munus. . . flagrantibus. 11, 24, 22 libertinorum filiis magistratus mandare non. . . repens, sed priori populo factitatum est. 12, 53, 12 libertinus (sc. Pallas) sestertii ter miliens possessor. 14, 55, 15 pudet referre libertinos, qui ditiores spectantur (sc. quam tu, Seneca). 39, 8 (hostes), apud quos flagrante etiam tum libertate nondum cognita libertinorum potentia erat.

libertus, -ta. A) *libertus.* a) I, 2, 20 corrupti in dominos servi, in *patronos* liberti. 3, 36, 4 liberti ac servi, patrono vel domino cum voces, cum manus intentarent, ultro metue-

bantur. 13, 26, 1 actum in senatu de fraudibus libertorum, efflagitatumque ut adversus male meritis revocandae libertatis ius patronis daretur. 26, 12 quid aliud laeso patrono concessum, quam ut *centesimum ultra lapidem in oram Campaniae libertum releget? 44, 19 libertus suum illud facinus profiteri, se patroni iniurias ultum *isse. 16, 10, 6 initium detegendae saevitiae praebuit interservis patroni rebus ad accusandum transgrediens Fortunatus libertus. 20, 6 libertus Thermi quaedam. . . criminose detulerat, quae cruciatibus tormentorum ipse, patronus eius nece inmerita *luere. 14, 9, 8 accenso rogo libertus eius (sc. Agrippinae) cognomento Mnester se ipse ferro transegit, incertum caritate in *patronam* an metu exitii. A 19, 6 domum suam coercuit (Agricola). . . nihil per libertos [codd. liberos] *servosque* publicae rei (sc. agere). G 25, 8 liberti non multum supra servos sunt (sc. apud Germanos) cf. ibi b. I, 2, 20 cf. supra. 7, 14 venalia cuncta, praepotentes liberti, servorum manus subitis avidae. 22, 2 intimi libertorum servorumque (sc. Othonis), corruptius quam in privata domo habiti. II, 49, 12 ad gemitum morientis ingressi liberti servique et. . . praetorii praefectus unum vulnus invenerunt. IV, 59, 2 Voculam de supremis agitantem liberti servique prohibere. . . mortem sponte praevenerunt. 3, 36, 4 cf. supra. 11, 12, 14 velut translata iam fortuna (sc. principali), servi liberti paratus principis apud adulterum visabantur. 13, 21, 19 servos vel libertos (sc. principis) ad scelus corruptos. 15, 54, 20 multos adstitisse libertos ac servos, qui eadem viderint. 64, 3 servi libertique obligant brachia, premunt sanguinem. 72, 12 matre libertina ortus, quae corpus. . . inter servos libertosque principum vulgaverat. 4, 6, 23 rari per Italiam Caesaris agri, modesta *servitia*, intra paucos l. domus. 13, 27, 16 ereptus (est) amittae libertus Paris quasi iure civili, non sine infamia principis, cuius iussu perpetratum *ingenuitatis* iudicium erat. I, 4, 13 patres laeti. . . ; primores equitum. . . ; pars populi. . . magnis domibus adnexa, *clientes* libertique damnatorum et exulum in spem erecti: plebs sordida. . . , deterrimi servorum. . . 4, 59, 16 a libertis et clientibus, apiscendae potentiae properis, extimulatur (Nero). I, 49, 13 (Galba) *amicorum* libertorumque, ubi in bonos incidisset, sine reprehensione patiens, si mali forent, usque ad culpam ignarus. II, 91, 5 (Vitellius) omnis humani divinique iuris expertus, pari libertorum, amicorum socordia, velut inter temulentos agebat. III, 58, 7 hortantibus libertis (nam amicorum eius quanto quis clarior, minus fidus) vocari tribus iubet (Vitellius). 2, 12, 10 libertorum servilia (esse) ingenia, amicis inesse adulationem. D 7, 7 apud principem ipsos illos libertos et *procuratores* principum. . . defendere. A 43, 9 per omnem valetudinem eius crebris quam ex more principatus. . . et libertorum primi et *medicorum* intimi venerunt. 6, 8, 25 libertis quoque ac *ianitoribus* eius (sc. Seiani) notescere pro magnifico accipiebatur. 15, 55, 3 deductus ab *ianitoribus* ad libertum Neronis Epaphroditum, mox ab eo ad Neronem. — II, 57, 9 postulante exercitu, ut l. suum Asiaticum equestri

dignitate donaret. . . honoravit Asiaticum anulis, foedum *manicipium* cf. III, 47 infra. — I, 27, 6 libertus Onomastus nuntiat. . . 13, 27, 16. 14, 6, 6. 15, 54, 7. 6, 24, 7 Didymi l. epistulae. 13, 1, 11 Helius l. 14, 3, 12 obtulit ingenium Anicetus l., classi apud Misenum praefectus et pueritiae Neronis educator. 16, 5, 17. 10, 6. — D 17, 7 ut de Cicerone ipso loquar. . . ut Tiro libertus eius scribit. . . I, 13, 3 nec minor gratia Icelo Galbae liberto, quem anulis donatum equestri nomine Marcianum vocitabant. 76, 18 Crescens Neronis l. (nam et hi malis temporibus partem se rei p. faciunt). II, 54, 2 Coenus l. Neronis. 13, 1, 14 Narcissus Claudii l. 19, 18 Atimeto, Domitiae . . l., aperiunt. 19, 20 Paridem histrionem, l. . . Domitiae. 16, 23, 5 Acratum Caesaris l. II, 95, 8 libertus Vitellii Asiaticus Polyclitus Patrobios et vetera odiorum nomina aequabat cf. 57, 9 l. suum Asiaticum. 15, 55, 3 ad l. Neronis Epaphroditum cf. supra. I, 49, 5 ante Patrobii tumulum (libertus is Neronis punitus a Galba fuerat) . . — II, 53, 9 interrogatus Othonis l. 5, 10, 4 erat iuvenis haud dispari aetate, quibusdam Caesaris libertis velut adgnitus. 6, 38, 7 Trio . . atrociam in Macronem ac praecipuos libertorum Caesaris composuit. 14, 58, 10 l. Plauti. 16, 20, 6 l. Thermi. D 7, 7. 15, 72, 12 liberti principum. 11, 12, 14 liberti principis. I, 4, 13 liberti damnatorum et exulum. 6, 8, 25. 13, 23, 7. 14, 9, 8 libertus eius cognomento Mnester. 15, 45, 14 venenum ei per libertum ipsius, cui nomen Cleonicus, paratum. . . vitatumque a Seneca proditioe liberti. — I, 7, 14 praepotentes l. III, 47, 3. I, 49, 13 boni, mali cf. supra. 15, 45, 8 ille (sc. erat) libertus cuicumque flagitio *promptus*. A 41, 16 quibus sermonibus. . . Domitiani. . . aures verberatas, dum *optimus* quisque libertorum amore et fide, *pessimi* malignitate et livore. . . principem exstimulabant. 43, 9 libertorum *primi*. I, 22, 2 *intimi* libertorum. 15, 35, 8 intimus quisque libertorum vincti abreptique cf. 14, 10, 17 Agerinum, ex intimis Agrippae libertis. 6, 38, 7 *praecipui* libertorum Caesaris. 14, 65, 1 libertorum *potissimos* veneno interfecisse creditus est (Nero). 12, 41, 13 libertorum si quis in corrupta fide, depellitur. 4, 70, 3 vertit (Tiberius) in Sabinum, corruptos quosdam libertorum et petitem se arguens. 11, 33, 5 ius militum uno illo die in aliquem libertorum transferret (Claudius). — D 13, 17 tantum posse liberti (sc. principis) solent. 13, 22 non me fremitus salutantium nec anhelans libertus excitet. A 40, 6 libertum ex secretioribus ministeriis missum ad Agricolam codicillos. . . tulisse. . . eumque libertum. . . ad Domitianum remeasse. 14, 39, 2 ad spectandum Britanniae statum missus est e libertis Polyclitus. I, 58, 2 Vitellius ministeria principatus per libertos agi solita in equites R. disponit. V, 9, 16 Claudius, defunctis regibus. . . Iudaeam provinciam equitibus R. aut libertis permisit. II, 92, 16 reversis ab exilio iura libertorum (concessit Vitellius). 2, 31, 8 ad gemitum conlabentis adcurrere liberti. 3, 15, 14 pauca conscribit. . . et liberto tradit. 11, 35, 2 omnia liberto (sc. Narcisso) oboediebant. 6, 21, 2 (Tiberius) liberti unius conscientia utebatur. is litterarum ignarus. . . 12, 25, 10 habita

apud senatum oratione eundem in quem a liberto (sc. Pallante) acceperat modum (Claudius). 11, 37, 12 custos et exactor e libertis Eudodus datur. 37, 20 adstitit tribunus per silentium, at libertus increpans multis et servilibus probris. 13, 21, 4 Burrus iis mandatis Seneca coram fungebatur; aderant et ex libertis arbitri sermonis. 12, 1, 2 convulsa principis domus, orto apud libertos certamine, quis deligeret uxorem Claudio. 60, 18 Claudius libertos, quos rei familiari praefecerat, sibi et legibus (adaequavit). 13, 1, 11 ministri fuere Celer eques R. et Helius l., rei familiari principis in Asia inpositi. 15, 35, 6 quin eum (sc. Torquatium) inter *libertos habere, quos ab epistulis et libellis et rationibus appellet. 16, 8, 3 Silanum increpuit. . . tamquam. . . praeficeret rationibus et libellis et epistulis libertos. 12, 3 liberto et accusatori praemium operae locus in theatro inter viatores tribuniciis datur. I, 25, 1. 27, 10. III, 74, 2. 11, 36, 7. 13, 2, 12. 44, 13. 14, 7, 17. 45, 8. 15, 55, 9. 16, 10, 8 et 17. — de *externis* l. III, 47, 3 arma barbarum mancipium. . . moverat. is fuit Anicetus Polemonis libertus, praepotens olim. . . 4, 23, 7 (Mauri) libertos regios et servilia imperia bello mutaverant. b) de *is l., qui cum principatu in novam domum principalem transierunt* 13, 47, 4 Graptus ex libertis Caesaris, usu et senecta Tiberio *abusque domum principum edoctus. II, 65, 4 Hilarius Caesaris l. detulerat. . . III, 12, 16 exsoluta. . . vincula interventu Hormi Caesaris l. 13, 12, 5 Senecio liberto Caesaris patre genitus (erat). II, 94, 13 liberti *principum* conferre pro numero mancipiorum ut tributum iussi (a Vitellio). I, 46, 26 in Icelum ut in libertum palam animadversum. [Non recte Ernesti *libertinum*.] 87, 12 curam navium Moschus l. retinebat. II, 65, 9 puniri. . . l. suum Vitellius iuberet. IV, 11, 20 Asiaticus (etenim is l.) malam potentiam servili supplicio expiavit.

B) *liberta*. *subst.* 12, 53, 3 refert ad patres de poena feminarum, quae servis coniungerentur; statuturque, ut ignaro domino ad id prolapsae in *servitute*, sin consensisset, pro libertis haberentur. 13, 13, 1 Agrippina libertam aemulam, nurum ancillam. . . fremere. 12, 2 delapso Nerone in amorem libertae, cui vocabulum Acte fuit. 13, 7 (amor) adversus eandem l. 14, 2, 7 inmissam Acten l., quae. . . 2, 11 eiusdem l. astu.

libet. D 8, 19 (Marcellus et Crispus) potentissimi sunt civitatis ac, donec libuit (sc. eis), principes fori. 3, 26, 12 nobis Romulus, ut libitum (sc. ei), imperitaverat: dein Numa. . . divino iure populum devinxit. 16, 19, 4 incisae venas, ut libitum (sc. ei), obligatas aperire. 'ut lib.' pertinet ad 'oblig.'. c. *dat.* D 19, 26 et 13, 31, 2 cf. infra. 3, 2, 14 viam complevere, disiecti et ut cuique libitum flentes i. q. ut cuiusque animus erat, seq. *inf.* D 19, 26 nec exspectandum habent (indices) oratorem, dum illi libeat de ipso negotio dicere. 3, 55, 5 causas eius mutationis quaerere libet. 4, 35, 14 quo magis socordiam eorum iridere libet, qui. . . 6, 28, 5 cognitu non absurda promere libet. 13, 31, 2 pauca memoria digna evenere, nisi cui libeat laudandis fundamentis. . . volumina implere.

14, 44, 1 libet argumenta conquirere in eo, quod . . . D 22, 22 sit in apparatu eius (sc. oratoris) et aurum et gemmae, ut sumere in manus et aspicere saepius libeat [Agricola; codd. liceat]. — **libens.** a) A 45, 15 constans et libens fatum excepisti (sc. Agricola). 2, 8, 4 precatus Drusum patrem, ut se eadem ausum libens placatusque exemplo . . . iuaret. IV, 58, 2 mihi exitium parari libens audio mortemque . . . ut finem miseriarum expecto. 1, 15, 5 senatus . . . libens tenuit i. q. libenter obtinuit, probavit. 42, 4 coniugem et liberos meos, quos . . . libens ad exitium offerrem, . . . 3, 31, 21 executionem eius negotii libens suscepit. 4, 43, 18 suscepit curam libens ut consanguineus. 12, 41, 3 Caesar adulationibus senatus libens cessit. b) i. q. *sua sponte* 14, 61, 21 si id rebus conducat, libens quam *coactus* acciret dominam. 4, 12, 3 senatus populusque habitum . . . dolentum simulatione magis quam libens induebat. 58, 9 neque tam incredibilem casum providebant, ut undecim per annos libens patria careret (Tiberius). — **libenter.** A 44, 6 bonum virum facile crederes (sc. Agricola), magnum libenter. 1, 20, 9 rogitantes an tam immensa onera . . . libenter ferret. *comp.* D 8, 2 libentius . . . recentibus quam . . . obliuatis exemplis utor. G 28, 19 ne Ubii quidem, quamquam . . . l. Agrippinenses conditoris sui nomine vocentur, origine erubescunt. 1, 15, 26 etiam *si ego ac tu simplicissime inter nos hodie loquimur, ceteri l. cum fortuna nostra quam nobiscum. 22, 16 cupidine ingenii humani l. obscura credendi. — **libitum,** non nisi *num. plur.* 6, 1, 15 vim raptus suaque ipsi libita velut in captos exercebant (serui). i. q. *libido* 12, 6, 9 vidisse ipsos abripi coniuges ad libita Caesarum. Roth, Pfitzner explic. nach belieben, laune. 14, 2, 16 pari cupidine usque ad libita Pallantis provocata (Agrippina).

libidinosus. 6, 4, 15 (Haterius) somno aut libidinis *vigiliis* marcidus . . . inlustribus viris perniciem inter ganeam ac stupra meditabatur.

libido. A) in *unic.* i. q. *lust, hang* I, 1, 8 veritas . . . infracta (est) . . . libidine *adsentandi.* 12, 8 non sane crebrior tota civitate sermo . . . fuerat, . . . licentia ac libidine talia loquendi. Non recte statuitur *ἐν δὲ δὐοῖν* 'aus zügellosem hang', recte explic. Walther: *lic.*, quod nemo vetabatur talia loqui, *lib.* est studium talia loquendi. IV, 49, 22 gaudio clamoribusque cuncta miscebant, indiligentia veri et adulandi libidine. 4, 1, 17 palam compositus pudor, intus summa apiscendi libido (sc. Seiano erat). 13, 57, 3 super libidinem cuncta armis agendi. I, 90, 17 studiis votisque certabant, nec metu aut amore, sed ex libidine *servitii* . . . privata cuique stimulat. IV, 42, 18 libidine *sanguinis* et hiatu praemiorum ignotum adhuc ingenium . . . caede nobili inuisti. 12, 20, 3 hinc dolor iniuriarum et libido *vindictae* adigebat. B) *spec.* a) i. q. *willkür, laune* IV, 39, 9 vis penes Mucianum erat, nisi quod pleraque Domitianus instigantibus amicis aut propria libidine audebat. 73, 18 eadem semper causa Germanis transcendendi in Gallias, libido atque avaritia et mutandae sedis amor. V, 9, 17 Felix per omnem saevitiam ac libidinem ius regium servili

ingenio exercuit. Roth explic. wollust. 6, 42, 9 populi imperium iuxta libertatem, paucorum dominatio regiae libidini propior est. 13, 31, 16 subiectos adfligebant (sc. magistratus in provinciis), dum, quae libidine deliquerant, ambitu propugnant. IV, 76, 10 Germanos . . . non iuberi, non regi, sed cuncta ex libidine agere. 4, 46, 6 (Thraeces) ne regibus libidem parere nisi ex libidine soliti. 6, 16, 9 ex libidine locupletium (agitabatur faenus). III, 66, 5 fidem in libidine victoris (sc. esse). I, 30, 8 haec (sc. stupra, commissationes) principatus praemia putat, quorum libido ac voluptas penes ipsum sit, rubor ac dedecus penes omnes. — i. q. *zügellosigkeit* 1, 72, 13 primus Augustus cognitionem de famosissimis libellis . . . tractavit, commotus Cassii libidine, qua viros feminasque inlustres procacibus scriptis diffamaverat. 4, 35, 2 non attingo Graecos, quorum non modo libertas, etiam libido (frechheit) impunita; aut si quis advertit, dictis dicta ultus est. 5, 4, 14 exercentibus plerisque . . . libidinem ingeniorum cf. p. 636. 12, 46, 11 paucissimam regiam polluerat inque omnem libidinem venalis habebatur i. q. *schlechtigkeit*: Nipp. — i. q. *lust, begierde, leidenschaft* I, 22, 4 intimi libertorum . . . aulam Neronis et luxus, adulteria, matrimonialia ceterasque regnorum libidines avido talium (sc. Othoni), si auferet, ut sua ostentantes . . . exprobrabant. II, 31, 3 minus Vitellii ignaviae voluptates quam Othonis flagrantissimae libidines timebantur. IV, 68, 5 nec relinquenda urbs sine rectore; et Domitiani indomitae l. timebantur. II, 95, 12 prodigis epulis et sumptu ganeaque satiare inexplebiles Vitellii libidines. 62, 4 si luxuriae temperaret (Vitellius), avaritiam non timeres. epularum foeda et inexplebilis libido. 3, 26, 1 vetustissimi mortalium, nulla adhuc mala libidine, sine probro, scelere . . . agebant. 34, 13 quasdam (uxores) in ambitionem aut avaritiam prolapsas (esse). quid? ipsorum magistratum nonne plerosque variis l. obnoxios? 14, 13, 12 (Nero) se in omnes l. effudit, quas male coercitas . . . matris reverentia tardaverat. 51, 16 validior Tigellinus in animo principis et intimis l. adsumptus. 16, 18, 14 crudelitate principis, cui ceteras l. cedebant, adgreditur. 3, 54, 7 aeger et flagrans animus haud levioribus remediis restinguendus est, quam libidinibus ardescit. 6, 6, 9 quando ut corpora verberibus, ita saevitia, libidine, malis consultis animus dilaceretur. — i. q. *genussucht, ausschweifung,iederlichkeit* I, 7, 6 Capitonem . . . avaritia et libidine foedam ac maculosam. 16, 32, 12 (Egnatius) habitu et ore ad exprimendam imaginem honesti exercitus, ceterum animo perfidiosus, . . . avaritiam ac libidinem occultans. II, 73, 7 ipse exercitusque . . . saevitia libidine raptu in externos mores proruperant. III, 33, 2 calorum lixarumque . . . numerus . . . in libidinem ac saevitiam corruptior. 45, 10 pro marito studia civitatis, pro adultero libido reginae et saevitia. 4, 57, 8 (Tiberium) saevitiam ac libidinem, cum factis promeret, locis occultantem. 6, 51, 16 (Tiberius) intestabilis saevitia, sed obtectis libidinibus, dum . . . 1, 4, 16 iram et simulationem et secretas l. meditata (sc. esse Tiberium Rhodi). 6, 1, 7 solitudinem maris repetit, pudore scele-

rum et libidinum, quibus adeo indomitis exarserat, ut more regio pubem ingenuam stupris pollueret. I, 88, 14 luxuriosos apparatus convivorum et irritamenta libidinum ut instrumentum belli (mercabantur). II, 93, 4 per inlecebras urbis et inhonesta dictu corpus otio, animum libidinibus imminuebant (milites). III, 83, 9 quantum in luxurioso otio libidinum, quidquid in acerbissima captivitate scelerum, . . . 2, 19 si numerus militum potius quam legionum putetur, plus hinc roboris, nihil libidinum. 41, 7 (Valens) rapere illicitas voluptates adulteriisque ac stupris polluere hospitum domus (credebatur): aderant vis et pecunia et ruentis fortunae novissima libido. 11, 16, 13 (Italicus) modo comitatem et temperantiam, nulli invisa, saepius vinolentiam ac libidines, grata barbaris, usurpans. I, 13, 15 Poppaeam, principale scortum, ut apud conscium libidinum (sc. Othonem) deposuerat (Nero). 73, 3 (Calvia), magistra libidinum Neronis. 2, 27, 10 hortatur (sc. Libonem) ad luxum et aes alienum, socius libidinum et necessitatum. 85, 1 senatus decretis libido feminarum coercita cautumque, ne quaestum corpore faceret cui. . . 11, 34, 10 codicillos libidinum indices tradidit. 1, 9, 14 per libidines pessum datus (est Antonius). 11, 37, 17 animo per libidines corrupto nihil honestum inerat. 6, 46, 18 gravescente valetudine nihil e libidinibus omittebat. 11, 26, 2 Messalina facilitate adulteriorum in fastidium versa ad incognitas l. profuebat. 16, 20, 3 Neroni. . . offertur Silia, . . . ipsi ad omnem l. adscita. 13, 22, 6 validiore apud libidines principis Paride, quam ut poena adficeretur. 30, 9 Rebilus. . . ob libidines muliebriter infamis. 14, 15, 11 inde gliscere flagitia et infamia, nec ulla moribus olim corruptis plus libidinum circumdedit quam illa conlucies. b) i. q. *wollust* A 15, 9 nihil iam cupiditati, nihil libidini exceptum. 31, 3 coniuges sororesque etiam si hostilem l. effugiant, nomine amicorum . . . polluunt. G 17, 15 prope soli barbarorum singulis uxoribus contenti sunt, exceptis. . . paucis, qui non libidine, sed ob nobilitatem *pluribus nuptiis ambiuntur. 12, 22, 13 formam eius (sc. Calpurniae) laudaverat princeps, nulla libidine, sed fortuito sermone. V, 5, 7 (Iudaei), proiectissima ad libidinem gens, alienarum concubitu abstinere. 1, 53, 12 Iuliam in matrimonio Agrippae temeraverat. nec is libidini finis i. q. unzüchtiges verhältniss: Roth. 13, 12, 12 (Nero) uxore ab Octavia. . . abhorrebat, metuebaturque, ne in stupra feminarum inlustrium prorumperet, si illa libidine (sc. Actes) prohiberetur. 44, 15 pars tenebrarum *libidini seposita. 45, 14 unde utilitas ostendebatur, illuc libidinem transferebat (Poppaea). 14, 2, 14 credibilior novae libidinis meditatio in ea visa est, quae. . . stuprum cum Lepido. . . admiserat. 63, 3 abactos (esse ab Octavia) partus conscientia libidinum. 15, 37, 8 remiges exoleti per aetates et scientiam libidinum componebantur.

libitum. cf. libet.

libo. a) i. q. *kosten α* *propr.* de praegustatore 13, 16, 7 libata gustu potio traditur Britannico. β) *transl.* D 31, 33 quasdam artes *haurire*, omnes *libare cf. *haurio* II. B. c. b) i. q. *weihen* 15, 64, 17 (Seneca) stagnum calidae aquae introit,

respergens proximos servorum addita voce, libare seliquorem illum Iovi liberatori. 16, 35, 6 (Thra-sea) postquam cruorem effudit, humum super spargens, . . . 'libamus' inquit 'Iovi liberatori'.

libramentum. *propr.* III, 23, 9 ni. . . vinela ac libramenta [tormentorum] abscondissent.

librator. 2, 20, 13, 39 cf. funditor.

libro. a) i. q. *im gleichgewicht erhalten* I, 16, 1 si immensum imperii corpus stare ac librari sine rectore posset, . . . b) III, 27, 3 sagittis saxisque eminus certabant, maiore Flavianorum pernicie, in quos *tela* desuper librabantur. 1, 64, 6 neque librare *pila* inter undas poterant. part. perf. *adi.* II, 22, 5 ingerunt desuper. . . *pila* librato magis et certo ictu i. q. *schwungvoll*.

liburna. *subst.* sc. navis G 9, 5 signum ipsum (sc. Isidis) in modum liburnae figuratum.

liburnica. a) *adi.* II, 16, 8 tierarchum Liburnicarum ibi navium. . . interfici iubet. III, 12, 14 Bassus honorata custodia L. navibus Atriam pervectus. b) *subst.* A 28, 5 (cohors Usiporum) tris liburnicas adactis per vim gubernatoribus ascendere. II, 35, 3 (Germanos) completis L. . . adgreditur. III, 48, 4 vagum hostem adortus coegit in naves; effectisque raptim L. adsequitur Anicetum. 42, 3 trepidos. . . admoto exercitu et missis per proxima litorum L. terra marique circumvenit. 43, 17 eum missae a Paulino L. oppressere. 16, 14, 19 missae l. advehiturque prope Sosianus. III, 77, 11 sex L. . . evasere, in quis praefectus classis. . . reliquae in litore captae, aut nimio ruentium onere pressas mare hausit. 14, 5 trium L. milites. . . trucidant. 47, 13 lectissimas Liburnicarum omnemque militem Mucianus Byzantium adegerat. V, 23, 4 armamenta Liburnicis solita.

licenter. in *malam* partem i. q. *zügellos* A 5, 3 nec Agricola licenter, more iuvenum, qui militiam in lasciviam vertunt, neque segniter ad voluptates et comaeatus titulum tribunatus et inscitiam rettulit i. e. licenter ad lasciviam, segn. ad volupt. Non recte Her. coni. 'l. egit'. II, 68, 6 legati tribumique ex moribus imperatorum severitatem aemulantur vel tempestivis conviviis gaudent; *proinde miles *intentus* aut licenter agit. 14, 48, 2 praetor, quem in tribunatu plebis licenter egisse memoravi. A 7, 2 classis. . . licenter vaga. I, 4, 11 patres laeti (erant), usurpata statim libertate licentius ut erga principem novum et absentem. III, 15, 15 ipse cum quattuor milibus equitum ad octavum a Bedriaco progressus, quo licentius popularentur. 15, 38, 26 palam faces iaciebant atque esse sibi auctorem vociferabantur, sive ut raptus licentius exercerent seu iussu. 6, 13, 2 multa et plures per dies in theatro licentius efflagitata, quam solitum adversum imperatorem.

licentia. A) in *univ.* I, 12, 8 l. ac libidine talia *loquendi* cf. libido A. III, 66, 15 illis Valentem. . . praegravem fuisse, nedum Primus ac Fuscus. . . ullam in Vitellium nisi occidendi licentiam habebant i. e. iis non dabitur servandi Vitellii potestas, sed tantum occidendi. 1, 26, 7 cur venisset, neque augendis militum stipendiis neque. . . denique nulla bene faciendi licentia? 14, 49, 13 statuerent ut vellent, datam et absolvendi licentiam. 50, 8 licentia habendi (sc.

libros) oblivionem attulit cf. liber. 1, 16, 3 legiones seditio incessit, . . . quod mutatus princeps licentiam *turbarum* . . . ostendebat. 2, 85, 4 Vistilia praetoria familia genita licentiam *stupri* apud aediles vulgaverat. G 2, 14 quidam, ut in licentia *vetustatis*, pluris deo ortos . . . adfirmant i. q. bei dem freien spielraum, den die vorzeit gewährt. 22, 13 gens non astuta . . . aperit . . . secreta pectoris licentia **ioci* (sc. in conviviis usitati). 3, 33, 11 non inbecillum tantum . . . sexum (mulierum), sed si licentia adsit, saevum, ambitiosum, potestatis avidum. 11, 27, 7 noctem . . . actam (esse) licentia coniugali. B) *spec.* a) i. q. *willkür* 3, 60, 4 crebrescebat Graecae per urbes licentia atque impunitas asylae statuendi i. q. missbrauch. 14, 18, 7 (agros) populo R. . . relictos proximis quisque possessor invaserant, diutinaque licentia et iniuria quasi iure et aequo nitebantur. 13, 28, 5 fautores histrionum . . . a praetore in vincla ductos tribunus (sc. Antistius) omitti iussit. comprobare patres (sc. factum praetoris), incusata Antistii licentia. 15, 20, 10 oratorum licentia (sc. in pecuniis accipiendis) Cinciam rogationem, candidatorum ambitus Iulias leges . . . pepererunt. 43, 14 aqua privatorum licentia intercepta. b) i. q. *zügelloigkeit, schrankenlose freiheit* α) D 36, 7 (oratores) illa perturbatione ac licentia plura sibi adsequi videbantur, cum mixtis omnibus et moderatore uno carentibus . . . 40, 9 est magna illa . . . eloquentia alumna licentiae, quam stulti libertatem **vocant*, comes seditionum, . . . II, 10, 2 in civitate discordi et ob crebras principum mutationes inter libertatem ac licentiam incerta. I, 37, 24 minore avaritia ac licentia grassatus esset Vinus, si . . . III, 47, 11 donati civitate R. signa armaque in nostrum modum, desidiam licentiamque Graecorum retinebant. II, 64, 7 Triariae licentiam modestum . . . exemplum onerabat i. q. ferociam. D 40 *alumna* licentiae cf. supra. I, 25, 11 erant quos memoria Neronis ac *desiderium* prioris licentiae accenderet. III, 19, 7 (militibus) idem audaciae per tenebras irumpentibus et maiorem *rapiendi* licentiam. 3, 27, 14 tribunis reddita l. quoquo vellent populum agitandi. 36, 2 incedebat deterrimo cuique licentia impune probra et invidiam in bonos excitandi. I, 72, 18 ubi plurima *vulgi* licentia, in circum ac theatra effusi seditiosis vocibus strepere. II, 64. III, 47 Graecorum cf. supra. 1, 77, 1 *theatri* licentia, proximo . . . anno coepta, gravius tum erupit, occisis non modo e plebe, set militibus . . . 13, 24, 3 ut miles *theatri* licentiae non permixtus incorruptior ageret cf. 24, 4 modestia. 25, 18 *ludicram* l. et fautores histrionum velut in proelia convertit impunitate et praemiis (Nero). 47, 12 redeuntibus ministris principis quidam per **iuvenilem* l., quae tunc passim *exercebatur*, inanam metum fecerant. IV, 22, 6 rapi (copias) permisere: ita paucis diebus per licentiam absumpta sunt quae adversus necessitates in longum suffecissent i. q. unfug, wüste wirthschaft: Her. A 7, 10 statum urbis Mucianus regebat, iuvene . . . Domitiano et ex paterna fortuna tantum licentiam *usurpante*. I, 82, 7 quia neminem unum destinare irae poterant, licentiam in omnes *poscentibus* (sc. militibus). II, 84, 13 rarissimus

quisque eandem in recipiendo (sc. de re p. pecunias) licentiam *habuerunt*. III, 47 *retinere* cf. supra. 3, 27, 14 *reddita* l. 1, 49, 8 neque legatus . . . moderator adfuit: *permissa* vulgo licentia atque ultio et satietas. 13, 25, 8 angebantur iniuriae adversus viros feminasque insignes, et quidam permissa semel licentia sub nomine Neronis inulti . . . eadem exercebant. 14, 20, 15 principe et senatu auctoribus, qui . . . licentiam vitiis permiserint i. q. den lastern thür u. thor öffnen. I, 30, 20 *trascendet* haec licentia (sc. imperatoris eligendi) in provincias i. q. unfug. 1, 77, 1 coepta erupit cf. supra. 3, 36, 2 incedit cf. supra. 14, 21, 1 pluribus ipsa licentia placebat, ac tamen honesta nomina praetendebant. — in *re milit.* II, 5, 16 tribuni centurionesque et vulgus militum *industria* licentia, per virtutes per voluptates, ut cuique ingenium, adscisciebantur. 2, 55, 21 (Piso) cum . . . desidiam in castris, licentiam in urbibus, vagam ac lascivientem per agros militem sineret, eo usque corruptionis proventus est, ut . . . II, 20, 1 Caecina, velut relicta post Alpes saevitia ac licentia, modesto agmine per Italiam incessit. IV, 72, 9 Cerialis metu infamiae, si licentia saevitiaque inbuere militem crederetur, pressit iras (sc. militum): et parvare, posito civium bello ad externa modestiores. 27, 14 tanta illi exercitui diversitas inerat licentiae patientiaeque. 14, 31, 16 foventibus inpotentiam veteranorum militibus similitudine vitae et spe eiusdem l. A 16, 22 velut pacti, exercitus licentiam, dux salutem **esset*, seditio sine sanguine stetit. II, 12, 5 Pacensis per licentiam *militum* victus. 49, 3 illum . . . repens tumultus avertit, nuntiata consternatione ac licentia militum. I, 35, 12 ad coercendam *militarem* l. 83, 2 cum optimus quisque (sc. miles) remedium praesentis l. posceret. IV, 1, 5 passim trucidatis, ut quemque fors obtulerat, ac mox augescente licentia . . . protrahere abditos. I, 46, 19 (milites) eadem egestate ac licentia corrupti, ad seditiones . . . ruebant. II, 87, 5 sexaginta milia armatorum sequebantur licentia corrupta. 3, 13, 9 Pisonem vulgus militum per licentiam et sociorum iniurias eo usque conrupisse, ut . . . III, 49, 7 ut licentia militem inbueret, interfectorum centurionum ordines legionibus offerebat. IV, 72, 9 cf. supra. 35, 8 ubi . . . accepit, rarum apud signa militem, arma in vehiculis, cunctos licentia vagos, compositus invadit. β) D 26, 9 l. *compositionis* cf. lascivia B. b. I, 32, 6 tradito more quemcumque principem adulandi licentia *adclamationum* et studiis inanibus i. q. unter zügellosen beifallrufen. 49, 1 Galbae corpus . . . licentia *tenebrarum* plurimis ludibriis vexatum i. q. unter dem deckmantel der nacht.

licet, licitum est. A) a) c. *inf.* α) D 30, 21 in libris Ciceronis deprehendere licet, non geometriae . . . scientiam ei defuisse. G 12, 1 licet apud concilium accusare quoque et discrimen capitis intendere. 39, 8 si forte prolapsus est, attolli et insurgere haud licitum (sc. est). I, 1, 20 rara temporum felicitate, ubi sentire quae velis et quae sentias dicere licet. 58, 11 apud saevientes occidere palam, ignoscere non nisi fallendo licebat. IV, 71, 4 ubi primum congressi

licisset, nullam proelio moram factururus. 75, 11 culpabant Cerialem passum iungi quos discretos interciperi licisset. 2, 9, 4 ut liceret cum fratre colloqui oravit. 3, 55, 7 etiam tum plebem socios regna colere et coli licitum (sc. erat). 6, 12, 12 sanxisse Augustum, quem intra diem . . . deferrentur (sc. libri) neque habere privatim liceret. 13, 28, 11 medio temporis contra dicere liceret. 16, 16, 10 quam (sc. iram numinum) non, ut in cladibus exercituum . . . , semel edito transire licet. β add. *dat.* *A 44, 14 nam sicut ei non licuit durare . . . cf. ita II. A. c. β . I, 83, 23 si, cur iubeantur, quaerere singulis liceat, . . . imperium intercidit. IV, 64, 16 liceat nobis vobisque utramque ripam colere, ut olim maioribus nostris. 3, 58, 3 non licere Dialibus egredi Italia. 11, 22, 10 cunctis civium, si bonis artibus fideret, licitum (sc. erat) petere magistratus. 12, 23, 4 Galliae Narbonensi . . . datum, ut senatoribus eius provinciae . . . res suas invisere liceret. 13, 49, 8 licere patribus, quotiens ius dicendae sententiae accepissent, quae vellent expromere relationemque in ea postulare. *b*) cum *neutro* pron. vel adi. α) 3, 24, 19 se . . . laetari, quod frater eius . . . revertisset; idque iure licitum (sc. fuisse), quia . . . non lege pulsus foret. β) add. *dat.* II, 29, 20 gnarus civilibus bellis plus militibus quam ducibus licere. 94, 2 non ita ducibus indulsi Vitellius, ut non plus militi liceret. 3, 15, 2 ambiguum habebatur, quantum Caesari in eam (sc. Plancinam) liceret. *c*) *absol.* III, 54, 7 prohibiti per civitatem sermones, eoque plures ac, si liceret, vere narraturi, quia *vetabantur*, atrociora vulgaverant. 72, 3 propitiis, si *per* mores nostros liceret, deis. A 17, 9 Frontinus, vir magnus, quantum licebat (sc. per imperatorem) i. e. in qu. l. B) c. *coni.* vi *concess.* D 9, 5 licet haec . . . aures tuae . . . respuant, cui bono est, si . . . 13, 3 licet illos . . . pericula sua ad consulatus evexerint, malo . . . A 32, 6 nisi si . . . Britannorum pterosque, licet dominationi alienae sanguinem *commodent, diutius *tamen* hostes quam servos, fide et adfectu teneri putatis. 14, 55, 14 ac licet multa videantur (sc. munera), plerique . . . plura tenuerunt. — *licitus*, neutr. plur. *subst.* 15, 37, 15 (Nero) per licita atque *inlicita* foedatus.

licitor. *a*) *magistratum* II, 29, 1 inmissis licitoribus Valens (sc. legatus legionis) coercere seditionem coeptabat. III, 11, 14 (Saturninus legatus) omissis l. Patavium concessit. 31, 21 Caecina praetexta licitoribusque insignis, dimota turba, consul incessit. 80, 11 vulneratur praetor Rusticus: . . . *pulsantur comites, occiditur *proximus* l., dimovere turbam ausus. 2, 53, 11 foederi sociae . . . urbis datum, ut uno licitore uteretur (Germanicus). 69, 8 (Piso) sacrificalem apparatus, festam Antiochensium plebem per licitores proturbat. 6, 40, 6 Agrippa . . . moribundus festinatis licitorum manibus in carcerem raptus est. 16, 32, 6 (Soranus) in amplexu occurrentis filiae ruebat, nisi interiecti licitores utrisque obtitissent. *b*) 1, 14, 6 (Tiberius) muliebre fastigium in deminationem sui accipiens ne licitorem quidem ei (sc. Augustae) decerni passus est. 13, 2, 15 (Agrippinae) decreti a senatu duo licitores.

ligamentum. 15, 54, 12 vulneribus ligamenta

quibusque sistitur sanguis *parare . . . Milichum monet.

ligneus. *propr.* 4, 62, 6 l. compages.

lignum. *propr.* III, 71, 20 sustinentes fastigium aquilae *vetere* ligno traxerunt flammam alueruntque. *plur.* G 27, 2 observatur, ut corpora clarorum virorum *certis* l. crementur i. q. holzarten. — IV, 29, 1 congestis circum l. accensisque . . . ad pugnam . . . ferebantur. 1, 35, 7 (milites) incusant vallum, fossas, pabuli *materiae* lignorum adgestus. 13, 35, 15 miles, qui fascem lignorum gestabat.

ligo. *propr.* G 39, 6 nemo nisi vinculo ligatus ingreditur (lucum). IV, 53, 15 praetor . . . vitas, quis ligatus lapis innexique funes erant, contigit.

ligo. III, 27, 9 cf. *convecto*.

limen. *a*) I, 33, 7 egregius imperator cum fortibus amicis ianua ac limine tenus domum eludit. 1, 66, 7 Caecina (legatus) . . . proiectus in limine *portae* (sc. castrorum) . . . clausit viam. V, 8, 4 ad fores (sc. templi) tantum Iudaeo aditus, limine praeter sacerdotes arcebantur. 6, 50, 25 iubet discedi ab limine (sc. cubiculi). 2, 37, 6 filiis ante limen *curiae* adstantibus. 3, 36, 10 abolitas leges . . . , ubi in foro, in limine curiae . . . probra sibi et minae intenduntur. 6, 2, 17 quam speciem fore sumentium in limine curiae gladios? — i. q. *domus* 2, 70, 2 si limen obsideretur, . . . 13, 19, 3 statim relictum *Agrippinae* limen: nemo solari, nemo adire praeter paucas feminas. *b*) 3, 74, 14 nec, ut mos fuerat, acta aestate retrahit (Blaesus) copias aut in hibernaculis veteris provinciae componit, sed ut in limine *belli* dispositis castellis per expeditos . . . Tacfarinatem proturbabat i. q. quasi esset belli initium. Nipp. del. 'ut' explic. an den äussersten punkten.

limes. *a*) i. q. *vallum*, quo *fines imperii* *mutantur*, grenzwall A 41, 9 nec iam de limite *imperii* et ripa, sed de hibernis legionum et possessione dubitatum. G 29, 17 limite acto promotisque praesidiis sinus imperii et pars provinciae habentur (sc. qui agros decumates incolunt). 1, 50, 3 Romanus agmine propero silvam Caesiam limitemque a Tiberio coeptum scindit, castra in limite locat. 2, 7, 12 cuncta inter castellum Alisonem ac Rhenum novis limitibus *aggeribusque* permunita (sunt). *b*) i. q. *trames* III, 21, 11 octava (sc. legio) per apertum limitem (sc. stetit) i. q. feldweg. 25, 8 per *limitem viae* (landstrasse) sparguntur . . . victores i. q. fuchssteig.

limosus. 1, 63, 16 cetera limosa, tenacia gravi caeno aut rivis incerta erant. 65, 20 neque figi limosa humo poterant (aquilae).

lineus. G 17, 10. III, 74, 2 l. amictus.

lingua. non nisi *meton.* *a*) D 31, 4 veteres . . . intelligebant opus esse, non ut in rhetorum scholis . . . fictis . . . controversiis linguam modo et *vocem* exercerent, sed ut iis artibus *pectus* implerent, in quibus . . . III, 73, 4 trepidi milites, dux segnis et velut captus animi non lingua, non auribus competere. — I, 35, 6 ignavissimus quisque et . . . in periculo non ausurus, nimii verbis, linguae [Georges lingua] feroces. III, 53, 3 nec sermonibus temperabat (Antonius), immodicus lingua [M linguae] et obsequii in-

solens. 1, 16, 11 gregarius miles, procax lingua et. — 13, 14, 17 audiretur. . debilis Burrus et exul Seneca, trunca scilicet manu et *professoria* (schulmeisterlich) lingua generis humani regimen expostulantes. *b*) A 21, 8 ut (Britanni) qui modo linguam *Romanam* abnuebant, *eloquentiam* concupiscerent. G 43, 4 Buri *sermone* cultuque Suebos referunt: Cotinos *Gallica*, Osos *Pannonica* lingua coarguit non esse Germanos. 45, 8 (Aestii), quibus ritus habitusque Sueborum, lingua *Britannicae* propior. 2, 13, 8 unus hostium, *Latinae* l. sciens, . . voce magna. . pollicetur. IV, 15, 3 ea gens. . . origine lingua virtute par Batavis. II, 37, 14 neque. . exercitus linguis moribusque dissonos in hunc consensum potuisse coalescere. III, 33, 14 ut exercitu vario linguis moribus, cui cives socii externi interessent, diversae cupidines.

liniamentum. *a*) G 16, 10 ut picturam ac l. [B C lineamenta] *colorum imitetur (sc. terra inlita) cf. imitor *b*. *b*) D 33, 3 velut vestigia ac l. quaedam ostendisse videaris cf. inchoo.

linquo. i. q. *relinquo* III, 25, 12 filium domi liquerat. 1, 30, 9 si linquerent castra infausta. 2, 55, 17 Piso vix diei moram perpessus linquit Germanicum. 3, 46, 17 iacentes nullo ad resurgendum nisu quasi exanimis linquebantur.

linter. V, 21, 9 Classicum adpulsae lintres [M lyn.] *transvexere. 23, 3 (Civilis) complet quod biremium quaeque simplici ordine agebantur; adiecta ingens linterium [M lyn.] vis. . ; et simul captae **lintres sagulis versicoloribus haud indecore pro velis iuvabantur. 11, 18, 9 Corbulo. . triremes alveo Rheni, ceteras navium, ut quaeque habiles, per aestuaria et fossas adegit; linteribusque [al. lin.] hostium depressis. .

liquefacio. 15, 22, 7 effigies. . Neronis ad informae aes liquefacta (est).

liqueo. G 45, 25 (sucina) vicini solis radiis expressa atque liquentia in proximum mare labantur.

liquor. V, 6, 19 ater suapte natura liquor i. e. bitumen cf. totum locum.

lis. D 5, 11 quatenus arbitrum litis huius inveni, non patiar Maternum societate plurium defendi.

litigator. D 12, 4 (carmina) non in strepitu nec sedente ante ostium litigatore nec inter sordes ac lacrimas reorum componuntur. 23, 13 quos (sc. rhetoras) more prisco apud iudicem fabulantes non auditores sequuntur, non populus audit, vix denique litigator perpetitur. 13, 42, 15 sponte litigatoris praemium honestae operae adsequi.

lito. G 9, 2 (Mercurio) humanis hostiis litare fas habent.

littera. 'litterae' apud Halmium in primo annalium libro. — A) *propr.* i. q. *buchstabe* G 3, 15 tumulos quosdam *Graecis* l. inscriptos. 11, 14, 13 l. *Latinae* cf. infra. 3, 57, 9 eius diei senatus consulta *aureis* l. figenda in curia (censuit). 59, 5 Tiberius. . arguens insolentiam sententiae aureasque l. contra patrium morem. 11, 13, 7 novas litterarum *formas* (Claudius) addidit vulgavitque, comperto *Graecam* quoque litteraturam (alphabet) non simul coeptam absolutamque. 14, 10 quidam Cecropem. . memo-

rant sedecim litterarum *formas*. . reperisse. at in Italia. . Aborigines Arcade ab Evandro didicerunt; et forma l. *Latinis* quae *veterrimis* Graecorum. sed nobis quoque paucae primum fuere, deinde additae sunt. quo exemplo Claudius tres litteras adiecit, quae usui imperitante eo, post oblitteratae, aspiciuntur etiam nunc in aere. . 14, 3 litterarum semet *inventores* perhibent (Aegyptii); inde Phoenicas. . intulisse Graeciae. . 2, 54, 14 sacerdos. . ignarus plerumque litterarum et carminum edit responsa versibus compositis. 6, 21, 2 is (sc. libertus) litterarum ignarus, corpore valido. .

B) *meton.* *a*) *a*) i. q. *schrift, urkunde* V, 13, 8 pluribus persuasio inerat antiquis *sacerdotum* litteris contineri. . fore ut. . 4, 55, 23 litteras *imperatorum* et icta nobiscum foedera. . memorabant i. q. urkunden von feldherren. 2, 60, 9 manebant structis molibus l. *Aegyptiae*, priorem opulentiam complexae i. q. inschriften. *β*) i. q. *brief, schreiben, bericht* *ca*) plur. de una epistula, sim. 5, 2, 3 Tiberius. . magnitudinem negotiorum per litteras excusavit. . . quin et parte eiusdem *epistulae* increpuit amicitas. IV, 19, 19 (Flaccus) *scripsit* Gallo. . Flaccus. . alii l. Gallum monuit, ne. . 2, 66, 1 scripsit ad Tiberium structas sibi insidias. . . molliter rescriptum. . . eas l. *Latinus*. . in Thraeciam misit. 15, 25, 1 talibus *Vologesis* litteris, quia *Paetus* diversa. . scribebat, interrogatus centurio. . respondit. 16, 14, 12 interceptis *Antei* l. furatus etiam libellos. . scribit ad principem magna se. . adlaturum. 3, 16, 3 litteras *Tiberii* et *mandata* in Germanicum contineri (sc. libello). 15, 24, 2 legati *Parthorum* *mandata* regis *Vologesis* litterasque in eandem formam atulere: se priora. . omittere. 12, 19, 4 *legatos* litterasque ad *Caesarem* in hunc modum mittit: *seq. acc. e. inf. IV, 13, 11* studium partium praetendit, missis sane ad eum *Antonii* l. quibus. . retentare legiones iuebatur. eadem *Hordeonius praesens* (persönlich, mündlich) monuerat. 31, 2 (proelii) eventum litterae *Antonii* docuere, addito *Caecinae* edicto; et praefectus. . fortunam partium *praesens* fatebatur. — 3, 56, 12 *principio* litterarum veneratus (*Tiberius*) deos. . 6, 6, 1 insigne visum est earum *Caesaris* l. *initium*. 3, 52, 16 *Tiberius*. . litteras ad senatum composuit, quarum *sententia* in hunc modum fuit. 14, 10, 15 litteras ad senatum misit (*Nero*), quarum *summa* erat repertum. . percussorem. . . adiciebat crimina. . — 4, 41, 7 sua (sc. *Seiani*) in manu aditus (sc. ad *Tiberium*) litterarumque magna ex parte se *arbitrum* fore, cum per milites commearent. — III, 10, 27 *Flavianus obviis* *Vespasiani* l. discrimini exemptus est. 1, 5, 12 *Tiberius properis* matris l. accitur. 5, 4, 10 *falsas* l. 14, 6, 1 (*Agrippina*) reputans se *fallacibus* l. accitam. 6, 40, 11 *Galba tristibus* *Caesaris* l. provinciam sortiri prohibitus. 11, 20, 15 miles. . componit *occultas* l. nomine exercituum. 15, 13, 12 dux. . *primas*. . l. ad *Vologesen* non *supplices*, sed in modum querentis composuit, quod. . hostilia faceret. 30, 7 *obsidem*. . filiam tradit litterasque *supplices* ad *Neronem*. 8, 9 composuit ad *Caesarem* litteras quasi confecto bello, verbis magnificis, rerum *vacuas* i. q. *bericht*. — III, 41, 1 missis ad *Vi-*

tellium l. auxilium postulat. 3, 32, 1 missis ad senatum l. Tiberius motam. Africam docuit. 4, 29, 11 missis ad Caesarem l. exprobraverat. 69, 12 missis ad Caesarem l. ordinem fraudis. . . narravere. 6, 29, 7 Caesar missis ad senatum l. disseruit. 3, 55, 1 auditis Caesaris l. remissa aedilibus. . . cura. III, 10, 27 cf. supra. IV, 19, 19 aliis l. Gallum monuit, ne. . . 1, 5, 12. 14, 6, 1 properis, fallacibus l. acciri. 2, 42, 11 elicit Archelaum matris litteris, quae. . . clementiam offerebat. 6, 3, 13 Gallionem. . . violenter increpuit (sc. litteris), velut coram rogans. . . isdem l. Caesar Paconianum. . . perculit. 40, 11 sortiri prohibitus cf. supra. 11, 9, 7 litteris Caesaris coercitus. IV, 13, 11 missis ad eum Antonii l., quibus. . . retentare legiones iubebat. 2, 88, 3 principis Chatterum lectas (esse) in senatu l., quibus mortem Arminii promittebat. 3, 47, 12 secutae Caesaris l., quibus se non tam vacuum gloria praedicabat, ut. . . 56, 2 Tiberius. . . mittit litteras ad senatum, quis potestatem tribuniciam Druso petebat. 6, 5, 10 litterae (sc. Tiberii) adferuntur, quibus. . . postulavit. 27, 9 recitantur Caesaris litterae, quis incusabat. . . — 1, 25, 8 interrupto tumultu literas patris recitat, in quis perscriptum erat, . . — II, 23, 3 defensam Placentiam. . . Gallum per litteras docet. 39, 10 Othone per l. flagitante ut maturarent. 1, 53, 19 suprema mandata uxori. . . per l. daret. 2, 79, 10 id Sentius Pisoni per l. aperit monetque ne. . . 3, 35, 1 Tiberius per l., castigatis oblique patribus. . . Lepidum et Blaesum nominavit. 5, 2, 3 magnitudinem negotiorum per l. excusavit cf. supra. — IV, 3, 17 addidere alacritatem Vespasiani litterae tamquam manente bello scriptae. ea prima specie forma (sc. litterarum erat); ceterum ut princeps loquebatur. 24, 15 his inter se vocibus instinctos flammavere insuper adlatae a Vespasiano litterae, quas Flaccus, quia occultari nequibant, pro contione recitavit, vinctosque qui attulerant ad Vitellium misit. 31, 2 eventum l. Antonii docuere cf. supra. 6, 47, 13 nullae in (gegen cf. p. 592^b) eos imperatoris l. suspicionem dabant, . . ficta (esse) pleraque. — 3, 47, 12. 4, 70, 15 *secutae* (sunt) insuper l. (sc. Tiberii) grates agentis, quod. . . 6, 9, 4 *secutae* (sunt) dehinc Tiberii l. in (gegen) Vistilium praetorium. 4, 41, 7 per milites *commeant* cf. supra. — I, 12, 2 procuratoris a [Her. e] Belgica litterae *adferuntur*, . . legiones. . . flagitare. . . IV, 24, 15 et 17. 5, 3, 5 missae in (gegen) Agrippinam ac Neronem litterae, quas pridem adlatas et *cohibitas* ab Augusta credidit vulgus: haud enim multo post mortem eius recitatae sunt. verba inerant quaesita asperitate. 6, 5, 10. 15, 24, 2 cf. supra. 16, 7 neminem Romanum Armeniam ingressurum, donec *referrentur* litterae Neronis, an paci adneret i. q. schriftl. bescheid. 16, 17, 15 *ferre* cf. infra. 11, 20, 1 Corbuloni eae l. *redduntur*. 15, 30, 7 *tradere*. III, 41, 1. IV, 13, 11. 2, 66, 1. 3, 32, 1. 56, 2. 4, 29, 11. 69, 12. 5, 3, 5. 6, 12, 4 *misit* litteras Caesar, . . tribunum increpans. 29, 7. 30, 12 ausum mittere ad Caesarem l., adfinitatem sibi cum Sciano haud sponte. . . coeptam. 12, 19, 4. 14, 10, 15. 59, 16 ad senatum l. misit de caede Sullae. . . haud confessus. 1, 48, 3 Germanicus. . . *praemittit* l. ad Caecinam,

venire se valida manu. . . eas Caecina aquiliferis. . . occulte recitat. I, 75, 7 Vitellius l. ad Titianum. . . *composuit*, exitium. . . minitans, ni. . . III, 53, 4 *1 ad Vespasianum composuit iactantius quam ad principem, nec sine occulta in Mucianum insectatione: se. . . legiones in arma egisse; . . 1, 53, 13 litterae, quas Iulia patri, . . cum insectatione Tiberii scripsit, a Graccho compositae credebantur. 3, 52, 16. 11, 20, 15. 14, 22, 14 Nero componit ad Plautum l., consuleret quieti. . . esse illi. . . agros. 15, 8, 9. 13, 12. IV, 3, 17. 1, 53, 13 *scribere*. IV, 24, 16. 1, 25, 8. 48, 7. 5, 3, 7. 6, 27, 9 *recitare*. 2, 88, 3 *legere* in senatu. 3, 55, 1 *auditis* Caesaris l. IV, 24, 16 *occultare*. 16, 14, 12 *intercipere*. 17, 15 coniurationis scientia fingitur, *adsimilatis* Lucani litteris: quas *inspectas* Nero ferri ad eum iussit. — 6, 39, 6 eodem ut die. . . litteris consulium rescriberet (Tiberius) i. q. bericht. $\beta\beta$) de pluribus epistulis II, 86, 26 scriptae. . . in Hispaniam ad primanos *epistulae*. . . sparguntur per Gallias litterae. 98, 4 nutabat (legatus), palam epistulis edictisque Vitellium, occultis nuntiis Vespasianum fovens. . . deprehensi cum litteris edictisque Vespasiani. . . centurionum quidam ad Vitellium missi necantur. IV, 25, 8 Hordeonius exempla omnia l., quibus per Gallias. . . auxilia orabat, exercitui recitavit instituitque pessimum facinus, ut epistulae aquiliferis legionum traderentur, a quis ante militi quam ducibus legebantur. II, 23, 24 interfectores Galbae. . . miscere cuncta, modo palam turbidis vocibus, modo occultis ad Othonem l. G 19, 2 litterarum secreta viri pariter ac feminae ignorant i. q. epistulas amatorias secretas. 1, 7, 17 literas ad exercitus tamquam adepto principatu misit i. q. erlasse. 6, 42, 15 litteras Phraatis et Hieronis, qui. . . praefecturas optinebant, accipit, brevem moram precantium. b) i. q. *wissenschaftliche bildung, wissenschaften* D 2, 13 Aprum ingenio potius et vi naturae quam institutione et litteris famam eloquentiae consecutum (esse). 2, 16 Aper omni eruditione imbutus contemnebat potius litteras quam nesciebat. 14, 19 (disputationes), quae et ingenium alunt et *eruditionis ac litterarum iucundissimum oblectamentum vobis. . . adferunt. 19, 5 (Cassium) non infirmitate ingenii nec inscitia litterarum transtulisse se ad aliud dicendi genus. IV, 86, 11 studium litterarum et amorem carminum simulans.

litterarius. 3, 66, 11 l. ludus.

litteratura. 11, 13, 8 cf. littera A.

litus. a) α) G 45, 15 sucinum. . . inter vada atque in ipso litore legunt. 45, 26 (sucina) in proximum mare labuntur ac vi tempestatum in adversa l. exundant. II, 14, 13 acie ita instructa, ut pars classicorum. . . in colles mari propinquo exurgeret, quantum inter colles ac litus aequi loci praetorianus miles expleret, in ipso mari. . . III, 77, 12 (Liburnicae) in litore captae, aut. . . mare hausit. 1, 70, 7 opplebantur (sc. fluctibus) terrae: eadem freto (i. q. mari) litori campis facies. 4, 74, 16 ibi campo aut litore iacentes. 14, 10, 12 obversabatur maris illius et litorum gravis aspectus. — G 45, 7 dextro *Suebici maris* litore Aestiorum gentes adluuntur. 14, 25, 9 eos. . . ad litora *maris rubri* deduxit. II, 83, 12

si. Tarentum et Calabriae Lucaniaeque *litora infestis classibus peterentur. 3, 1, 2 Coreyram insulam. . . litora Calabriae contra sitam. 13, 53, 11 ut. . . sublatis itineris difficultatibus navigabilia inter se Occidentis Septentrionisque litora fierent. A 30, 10 nobilissimi totius Britanniae eoque in ipsis penentralibus siti nec *servientium* (sc. Gallorum) litora aspicientes. 12, 17, 14 (naves) in litora *Taurorum* delatas. — II, 59, 4 Albinus. . . in *adpulsu* litoris trucidatus. 12, 63, 9 omisso alterius l. *flezu*. 2, 78, 5 vitare litorum *oram* cf. *lātus* A. b. III, 42, 2 missis per *proxima* litorum Liburnicis. 1, 53, 17 invenere in *prominenti* litoris (Gracchum). 6, 33, 15 pulso introrsus freto (i. q. mari) *brevia* litorum nudantur. — A 10, 13 enorme spatium procurrentium *extremo* iam litore terrarum. G 45, 7 *dextrum* l. 45, 26 in *adversa* l. cf. supra. V, 7, 12 *modicum* id l. (sc. Iudaici maris) et egerentibus (sc. vitrum) *inexhaustum*. 15, 42, 9 *squalenti* litore. 13, 53, 11 *navigabilia* fiunt cf. supra. 4, 71, 19 proiecerat (Iuliam) in insulam Trimerum, haud procul *Apulis* l. 15, 46, 10 gravi Africo. . . *Cumanis* l. impacti. . . navigia passim amiserunt. 5, 10, 15 Piraeum Atticae orae, dein *Corinthiense* litus. . . evadit. D 17, 19 Caesarem inferentem arma *Britanni arcere litoribus et pellere aggressi sunt. II, 58, 10 legionem propinquare litori ut transmissurns iussit. IV, 84, 13 *adpulsas* litori navis. 38, 7 vulgus. . . *clausum* litus, retineri commeatu, dum timet, credebat. 2, 25, 14 post constrata equorum virorumque corporibus litora. A 10, 25 nec litore tenuis aderescere (mare) cf. *influo*. V, 6, 25 undantes bitumine moles. . . manu trahi ad litus. 14, 8, 2 decurrere ad litus. 12, 55, 4 montes. . . castris cepere atque inde decursu in litora aut urbes vim. . . audebant. 14, 4, 6 venientem. . . obvis in litora [Pichena litore]. . . excepit manu. 39, 12 naves in litore. . . amiserat. 30, 1 stabat pro litore. . . acies. 6, 2 litus iuxta. . . navis (concidit). β) i. q. *pars terrae mari proxima* A 13, 6 divus Iulius. . . Britanniam ingressus, quamquam prospera pugna terruerit incolas ac litore potitus sit, potest videri ostendisse posteris. G 35, 3 Chaucorum gens, quamquam incipiat a Frisiis ac partem litoris occupet. . . II, 12, 10 non Italia adiri nec loca sedesque patriae videbantur: tamquam *externa* l. et urbes hostium urere, vastare, rapere. III, 43, 14 mare tutius Valenti quam litora aut urbes. 76, 8 fluxi et *amoena* litorum personantes (milites). 3, 59, 11 (Tiberium) diverso terrarum distineri, litora et lacus *Campaniae*. . . peragrante. 4, 5, 2 proximum *Galliae* litus rostratae naves praesidebant. 72, 15 civium sociorumque manus litora *Oceani* praesidebat. 1, 63, 12 legiones classe. . . reportat; pars equitum litore Oceani petere Rhenum iussa. 4, 58, 13 cum propinquo rure aut litore. . . senectam compleverit (Tiberius). — III, 63, 14 Primus ac Varus. . . pecuniam et secreta Campaniae (obtulerunt) Vitellio, si. . . Vitellius. . . de numero servorum, electione litorum loqui i. q. locorum maritimum, ubi habitaret. b) intelliguntur *homines* litorum 2, 24, 3 *hostilibus* circum l. aut ita vasto et profundo (sc. mari), ut. . . [*A 38, 19 Britanniae litore lecto: Pichena, Halm.]

liveo. *transl. α) absol.* D 25, 28 *invidere* et *livere* cf. *invideo*. β) *c. dat.* 13, 42, 12 (Senecam) studiis inertibus. . . *suetum livere iis*, qui vividam. . . eloquentiam tuendis civibus exercerent. — *partic.* propria vi A 12, 20 *gignit*. . . Oceanus margarita, sed subfusca et liventia.

livor. *transl.* A 41, 17 optimus quisque libertorum amore et fide, pessimi malignitate et livore pronum deterioribus principem exstimulabant. I, 1, 11 ambitionem scriptoris facile averseris, obtrectatio et livor pronis auribus accipiuntur; quippe adulationi foedum crimen servitutis, malignitati falsa species libertatis inest.

lixa. I, 49, 4. III, 20, 22 *lixas calonesque* cum recentissimis equitum Bedriacum mittit, copias ceteraque usui adlaturos. 33, 2 quadraginta armatorum milia inrupere, calonum lixarumque amplior numerus et in libidinem ac saevitiam corruptior. II, 87, 6 sexaginta milia armatorum sequebantur licentia corrupta; calonum numerus amplior, procacissimis etiam inter servos lixarum ingeniis. IV, 20, 9 tria milia legionariorum et tumultuariae Belgarum cohortes, simul *paganorum* lixarumque ignava, sed procax ante periculum manus omnibus portis *prorumpunt. 22, 17 (vallum) vix quinque milia armatorum R. tuebantur; sed lixarum multitudo turbata pace illuc congregata et bello ministra aderat. 15, 16 *capta*. . . castra. dein vagos et pacis modo effusus lixas *negotiatoresque* R. invadunt. 2, 62, 9 illic. . . nostris e provinciis lixae ac negotiatores reperti, quos. . . 78, 7 concurrentes desertores per manipulos componit, armat lixas. II, 41, 16 mixta vehicula et lixae.

loco. A) in *univ.* a) *propr. α)* de *rebus* 1, 18, 6 (tres legiones seditiosae) *una* tres aquilas et signa cohortium locant. V, 9, 13 (Iudaei) iussi a Gaio Caesare effigiem eius in templo locare. 3, 71, 1 incessit religio, quoniam in templo locandum foret donum. 15, 23, 9 decretum, ut Fortunarum effigies aureae in solio Capitolini Iovis locarentur. 3, 72, 13 censuere patres effigiem Seiano, quae apud (i. q. in) theatrum Pompei locaretur. — G 16, 4 *vicos* locant non in nostrum morem conexas. . . aedificiis. 1, 50, 4 *castra* in limite locat. — 14, 21, 9 consultum (esse) parsimoniae, quod perpetua *sedes* theatro locata sit potius, quam immenso sumptu singulos per annos consurgeret ac *destrueretur. β) de *hom.* II, 14, 17 Vitelliani. . . Alpinos proximis iugis, cohortes densis ordinibus post equitem locant. 24, 14 quingenti equites in sinistro locantur; aggerem viae. . . cohortes altis ordinibus obtinere. V, 16, 2 Cerialis equite. . . frontem explet, in secunda acie legiones locatae. 2, 52, 19 legio medio, leves cohortes duaeque alae in cornibus locantur. 15, 10, 15 tria milia delecti peditis. . . Tauri iugo imposuit. . . ; alares quoque Pannonios, robur equitatus, in parte campi locat. G 6, 16 quos ex omni iuventute delectos ante aciem locant. 15, 3, 7 legiones pro ripa Euphratis locat. b) *transl.* 12, 60, 11 cum Sempronii rogationibus equester ordo in possessione iudiciorum locaretur. B) *spec. a)* i. q. *ansiedeln* 2, 63, 22 barbari. . . Danuvium ultra inter flumina Marum et Cusum locantur. 12, 30, 7 secuti mox clientes et acceptis agris in Pannonia locati

sunt. *b*) in *re milit.* i. q. *cinquartieren* A 38, 17 ipse peditem atque equites lento itinere. . in hibernis locavit. 1, 51, 22 miles in hibernis locatur. 14, 38, 6 cohortes alaeque novis hibernaculis locatae (sunt). IV, 3, 5 Capuae legio tertia hiemandi causa locatur. 4, 5, 15 totidem (sc. legionibus) apud Delmatiam locatis i. q. in D. stehen cf. attineo *a. γ*.

locuples. *a*) *propr.* D 22, 17 l. ac *lautus* pater familiae cf. lavo. 2, 48, 3 bona Aemiliae Musae, locupletis intestatae. . . et Patulei *divitis* equitis R. hereditatem. A 30, 18 si locuples hostis est, Avari (sc. sunt Romani), si *pauper*, ambitiosi. I, 46, 14 locupletissimus quisque miles labore ac saevitia fatigari, donec vacationem emeret. ubi sumptibus *exhaustus* socordia insuper elanguerit, *inops*, pro locuplete et iners pro strenuo in manipulum redibat. II, 84, 5 passim delationes, et locupletissimus quisque in praedam correpti (sunt). — *subst.* D 6, 8 ipsos. . orbos et locupletes et potentes venire plerumque ad invenem et *pauperem*, ut. . G 17, 3 locupletissimi veste distinguntur. 6, 16, 9 cum. . ex libidine locupletium ageretur (faenus). *b*) *transl.* D 5, 8 si poetica accensatur, non alium video reum locupletiolem (sc. quam Bassum) i. q. vollgültig, gewichtig. 4, 43, 11 quod si vatium, annalium ad testimonia vocentur (sc. Messenii), plures sibi ac locupletiores esse i. q. zuverlässig, glaubwürdig.

locus. Vi *propria* loca D 12, 5. A 20, 5. 27, 9. G 16, 9. 40, 12. I, 86, 11. II, 12, 9. 12, 62, 8. 13, 39, 2. 14, 33, 15. (2, 55, 20 loca tribunorum cf. B. *b*. 3.), loci [*G 16, 13.] II, 42, 10. 70, 11. III, 84, 24. 1, 61, 6. 2, 20, 1. 54, 4. 3, 21, 16. 4, 45, 5. 6, 34, 7. 12, 14, 4. 17, 7. 55, 8. 13, 36, 2. 37, 8. 54, 9. 57, 4. 14, 24, 5. De locis in circo 15, 32, 2, in libro D 22, 6. 31, 27 cf. A. *b*. 5 et 6.

A) *propr.* *a*) in *univ.* i. q. *ort*, *platz*, *terrain*, *gend* *c*) *oppos.* et *sim.* I, 39, 11 haesitationem attulit *tempus* ac locus. II, 80, 1 dum quaeritur tempus locus quodque in re tali difficillimum est, prima vox. . . 2, 65, 5 postulat eundem in locum coretur (sc. conloquio): . . . nec diu dubitatum de tempore, loco, dein condicionibus. 4, 10, 7 inter conscios ubi locus beneficii tempusque composita sint. . . 13, 38, 3 placitum. . conloquio ipsorum tempus locumque destinari. 15, 14, 2 illum locum tempusque consilio destinatum (esse). 28, 5 tempus propinquum, locus, in quo nuper obsessae cum Paeto legiones erant, cum barbaris delectus *esset ob memoriam laetioris sibi rei, Corbulo non *vitavit. 50, 20 promptius iam de tempore ac loco caedis agitabant. 12, 46, 18 Mithridates *diem* locumque foederis accepit. 15, 28, 4 Tiridates locum diemque conloquio poscit. D 12, 5 secedit animus in loca pura atque innocentia fruiturque *sedibus* sacris. II, 12, 9 non Italia adiri nec loca sedesque patriae videbantur i. q. gegenden u. wohnplätze. 13, 54, 9 nisi abscederent Frisii veteres in locos (i. q. land, sedes) aut novam sedem a Caesare impetrarent. 1, 28, 25 signa unum in locum (platz) principio seditionis congregata suas in sedes referunt. IV, 23, 4 non loco (sc. ubi castra erant) neque munimentis labor additus: vis et arma satis placebant. 12,

17, 7 nihil tutum (rati), cum arma, munimenta, impediti vel eminentes loci amnesque et urbes iuxta perrumperentur. A 17, 10 Frontinus. . super virtutem hostium locorum quoque difficultates eluctatus. 25, 20 cf. *β*. 2, 80, 14 hinc militum, inde locorum asperitas. 12, 33, 4 locorum fraude prior, vi militum inferior. 45, 8 castellum. . . tutum loco ac praesidio militum. 14, 10, 11 non, ut hominum vultus, ita locorum facies mutantur. *β*) A 17, 10 locorum *difficultates* eluctatus. 12, 33, 4 locorum *fraude* prior cf. *α*. 63, 6 praevisa locorum *utilitate*. 2, 80, 14 locorum *asperitas*. 14, 37, 1 legio. . *angustias* loci pro munimento retinens. A 22, 6 adnotabant periti non alium ducem *opportunitates* locorum sapientius legisse (sc. ponendis castellis). 25, 20 ne superante numero et *peritia* locorum circumiretur (sc. ab hostibus). 6, 36, 2 *peritia* locorum ab Hiberis melius pugnatum. A 33, 22 neque nobis aut locorum eadem *notitia* aut commeatum eadem abundantia (est). III, 59, 11 Cerialem. . , agresti culta et notitia locorum custodias Vitellii elapsam. V, 14, 10 ea loci (terrain) *forma* (erat), incertis vadis subdola et nobis adversa. 4, 67, 13 prospectabat (sc. insula) pulcherrimum sinum, antequam Vesuvius mons ardescens *faciem* loci (gend) verteret. Graecos ea (die gegend) tenuisse. . fama tradit. 14, 10, 11 non, ut hominum vultus, ita locorum facies mutantur. I, 51, 6 asperam militiam toleraverant *ingenio* loci caelique (sc. in Germania) et severitate disciplinae. 6, 41, 3 in iuga Tauri montis abscessit locorumque *ingenio* sese. . tutabatur. 2, 73, 3 erant qui formam, aetatem, genus mortis ob *propinquitatem* etiam locorum (gend), in quibus interii, magni Alexandri fati adaequarent. 3, 9, 12 fuit inter inritamenta invidiae domus foro imminens festa ornatu. . et epulae et *celebritate* loci (platz) nihil occultum. 14, 22, 21 videbatur (Nero). . *caerimoniam* loci corpore loto poluisse i. e. fons aquae Marciae. G 28, 8 ulteriora Boii. . tenere. manet adhuc Boihaemi nomen significatque loci veterem *memoriam* quamvis mutatis cultoribus i. q. des landes. 4, 24, 8 solvit obsidium locorumque *opportuna* permunivit. — II, 70, 20 instaurabat sacrum *dis* loci. 12, 13, 9 apud montem. . vota *dis* loci suscipiebat. 16, 14, 5 Sosianus. . exilio. . multatus. . Pammenem, eiusdem loci (i. e. insulae) *exilem*. . sibi conciliat. — 15, 74, 6 templum Saluti exstrueretur eo loci, ex quo Scaevinus ferrum prompserat. *γ*) III, 85, 3 *Galbae occisi* locum contueri. 4, 10, 7 locus *beneficii* cf. *α*. 15, 50, 20 de. . loco *caedis* agitabant. 16, 3, 5 Bassus, effosso agro suo. . , dum hunc vel illum locum *promissi specus* adseverat. . II, 12, 9 loca sedesque patriae. 70, 11 aderant Valens et Caecina, monstrabantque *pugnae* locos. V, 17, 1 Civilis. . instruxit aciem, locum pugnae testem virtutis ciens. III, 54, 17 missi qui locum *proelii*. . ostenderent. 2, 18, 5 miles in loco proelii Tiberium imperatorem salutavit. III, 60, 3 locus ipse *castrorum* placebat. 1, 25, 2 globos armatorum certis castrorum locis opperiri iubent. I, 86, 11. 15, 40, 5 *urbis* loca cf. *δ*. II, 93, 6 infamibus *Vaticani* locis magna pars tetendit. *δ*) D 12, 5 secedit animus in loca *pura* atque *innocentia*. G 40, 12

laeti tunc dies, *festa loca*, quaecumque adventu hospitioque dignatur (Nerthus). A 27,9 coniuges ac liberos in l. *tuta* transferrent. 35,8 acies. *editoribus* l. constiterat. 36,17 densis hostium agminibus et *inaequalibus* l. haerebant (equites). II, 14, 13 quantum inter colles ac litus *aequi* l. . miles expleret. III, 20, 12 quis aequus l. quanta altitudo moenium (sc. esset). .? IV, 30, 2 (turrim) praetoriae portae (is aequissimus l.) propinquantem. 1, 68, 11 (cohortes) exprobrantes non hic silvas nec paludes, sed aequis l. aequos deos. 4, 49, 1 Sabinus exercitum aequo l. ostendit. A 37, 9 *patentibus* l. . atrox spectaculum. 3, 45, 8 duodecimum apud lapidem Sacrovir copiaque patentibus l. apparere. II, 42, 10 per locos arboribus ac vineis *inpeditis* non una pugnae facies (erat). 13, 40, 3 Tirdates. . metu, ne. . *inpeditis* l. seque et equestres copias diligaret. 12, 17, 7 *inpediti* vel *eminentes* loci cf. *α*. 1, 64, 4 locus (terrain) uligine profunda, idem ad gradum *instabilis*, procedentibus *lubricus*. 2, 5, 8 fundi Germanos acie et *iustis* l., invari silvis. 21, 2 cum ingens multitudo *artis* l. praelongas hastas non protenderet. 12, 31, 12 locum pugnae delegere, *saeptum* agresti aggere et aditu angusto, ne *pervius* equiti foret. 55, 8 *duri* circum loci peditibusque ad pugnam *idonei* equestre proelium hand patiebantur. 3, 74, 7 castella et munitiones idoneis l. inponens. 13, 36, 2 legionibus intra castra habitis. . dispositisque per idoneos l. cohortibus i. q. plätze. 12, 62, 8 (Byzantii) memorabant. . in Caesares merita, quando ea loca (gegend) insiderent, quae transmeantibus. . exercitibus, simul vehendo commeatu *opportuna* forent. G 30, 2 initium sedis ab Hercynio saltu **incohatur*, non ita *effusis* ac *palustribus* l. (gegend), ut ceterae civitates, in quas Germania patescit. 4, 45, 5. 6, 34, 7 Albani *saltuosos* l. incolentes. V, 3, 5 vulgus, postquam *vastis* l. (wüste) relictum sit, . Moysen. . monuisse, ne. . 1, 61, 6 *incedunt maestos* l. visuque ac memoria *deformis*. 4, 41, 6 ut Tiberium ad vitam procul Roma *amoenis* l. degendam impelleret. 14, 24, 5 ventum. . in locos *cultos* demessaeque segetes. I, 86, 11 (Tiberis) non modo *iacentia* et *plana* urbis loca, sed *secura* eius modi casum implevit. 15, 40, 5 rediit. . ignis *patulis* magis urbis l. II, 93, 6 *infamibus* Vaticani l. 1, 25, 2 *certis* castrorum l. 2, 11, 5 praefuere Stertinius et. . Aemilius, *distantibus* l. *inveci* (sc. in annem), ut hostem diducerent. 13, 37, 8 disperdit vires, ut legati praefectique *diversos* l. pariter invaderent. 2, 39, 9 vectus Cosam. . *ignotis* l. sese abdit. 54, 4 extrema Asiae Perinthumque ac Byzantium, Thraecias urbes, mox Propontidis angustias et os Ponticum intrat, cupidine *veteres* l. et *fama celebratos* noscendi i. q. ortschaften u. gegenden. 13, 54, 9 veteres in l. cf. *α*. 2, 68, 4 omissis *maritimis* l. 3, 21, 16 deflexit ad maritimos l. 11, 38, 10 nomen et effigies (Messalinae) *privatis* ac *publicis* l. demovendas (esse). 15, 37, 2 (Nero) *publicis* l. struere convivia totaque urbe quasi domo uti. A 29, 5 praemissa classe, quae *pluribus* l. praedata. . terrorem faceret. 13, 39, 2 dux R. abscedere militem sua quemque in castra iubet. rex. . fraudem suspectans, quia plura

simul in loca ibatur, . 15, 43, 14 aqua. . quo largior et pluribus l. in publicum flueret. II, 82, 4 cuncta per idoneos ministros *suis* **quid-* que locis festinabantur. IV, 78, 5 *Classicus* et *Civilis* suis quisque locis pugnam ciebant. 2, 49, 4 *dedicavit*. . Cereri iuxta circum maximum. . , eodemque *in loco* aedem Florae. 65, 5 postulat eundem in l. coiretur (sc. conloquio). *ε*) A 37, 16 *locorum* **gnari* circumveniebant. II, 13, 4 nec capi poterant, pernix genus et gnari locorum. 85, 15 gnaris locorum adscitis per avia Moesiae. . profugit. V, 6, 24 gnari locorum tradunt undantes bitumine moles pelli. II, 14, 9 adiuncta Ligurum cohors, *vetus loci* auxilium i. q. mit dem terrain vertraut. 6, 33, 9 Hiberi locorum *potentes*. . Sarmatam in Armenios. . effundunt. — III, 9, 4 castra permunit, *tutus loco*, cum terga flumine, latera obiectu paludis tegerentur. V, 14, 3 apud Vetera castra consedit, *tutus loco*. 12, 45, 8 Mithridaten compulsi in castellum Gorneas, tutum loco ac praesidio militum. IV, 66, 6 restitit, *fretus loco*, quia pontem. . anteceperat. 70, 20 Bingium concessit, *fidens loco*, quia pontem. . abruperat. 4, 25, 3 Numidas apud castellum. . consedis, *firos loco*, quia vastis circum saltibus claudebatur. III, 33, 18 solum Mefitis templum stetit ante moenia, loco seu numine *defensum* i. q. durch seine lage. 12, 16, 7 circumveniunt urbem Uspen, *editam loco* et moenibus. . munitam. *ζ*) 1, 63, 21 castra metari in loco placuit i. q. in eo ipso loco, ubi erat, an ort u. stelle. 4, 47, 8 castris in loco communitis. 13, 41, 1 Corbulo castra in loco metatus. — A 46, 1 si quis piorum manibus locus, . III, 21, 10 (legio) agresti fossa (ita locus erat) praemunita. IV, 30, 2 (turrim) praetoriae portae (is aequissimus l.) propinquantem. 84, 16 templum pro magnitudine urbis extractum loco, cui nomen Rhacotis. 4, 14, 7 accedebat meritum ex loco: nam cives R. templo. . induxerant, cum. . 64, 15 angendam caerimoniam loco (i. e. monti Caelio), *in quo tantum in principem honorem di ostenderint*. 15, 23, 4 locus puerperio colonia Antium fuit, ubi ipse generatus erat. — I, 39, 11 haesitationem attulit tempus ac locus. III, 17, 7 equites restitere: iuvit locus (terrain), artiore illic via. V, 13, 18 hanc adversus urbem gentemque Titus, quando inpetus et subita belli locus abnueret, aggeribus. . certare statuit. 12, 55, 8 *duri* l. equestre proelium hand patiebantur cf. *δ*. III, 60, 3 locus ipse castrorum placebat, late prospectans, tuto copiarum adgestu. 13, 57, 4 eos maxime locos (gegenden) propinquare caelo. — A 20, 5 loca castris ipse *capere* (Agricola). II, 5, 1 Vespasianus. . anteire agmen, locum castris capere. 12, 33, 7 *sumpto* ad proelium l. 2, 12, 2 cognoscit *delectum* ab Arminio locum pugnae. 12, 31, 12 locum pugnae delegere cf. *δ*. 2, 19, 5 deligunt locum (sc. pugnae) flumine et silvis clausum, arta intus planitie. 14, 34, 4 deligit locum (sc. pugnae) artis faucibus et a tergo silva clausum. 13, 38, 13 locum delegit (sc. colloquio), cuius pars. . 15, 28, 5 cf. *α*. II, 80, 1 *quaeritur* tempus locus. 2, 73, 14 in foro Antiochensium, qui locus sepulturae *destinabatur*. 13, 38, 3 conloquio. 15, 14, 2 consilio cf. *α*. 60, 3 raptus in locum servilibus

poenis *sepositum*. 4, 10, 7 inter conscios ubi locus veneficii tempusque *composita* sint, . . . 12, 46, 18 Mithridates diem locumque foederi *accepit*. 15, 28, 4 conloquio *poscit*. II, 12, 9 loca *adire* cf. *a*. 1, 61, 6 *incedunt* maestos l. 13, 37, 8 praefecti diversos l. pariter *invaderent*. 4, 45, 5 postquam saltuosos l. *attigerat*, . . . per derupta et avia sequentis frustratus est. 2, 68, 4 specie venandi *omissis* maritimis l. avia saltuum petiit. 15, 28, 5 non *vitavit* cf. *a*. 6, 34, 7 Albani saltuosos l. *incolentes*. 12, 62, 8 quando ea l. *insiderent* (Byzantii) cf. *d*. 17, 7 *perrumpere* cf. *a*. II, 70, 11 monstrabant pugnae locos. III, 54, 17 missi qui locum proelii. . . ostenderent. 2, 54, 4 cupidine veteres l. . . noscendi. II, 88, 14 forum maxime petebant, cupidine visendi locum, in quo Galba iacuisset. III, 85, 3 Vitellium. . . coactum. . . Galbae occisi locum contueri. II, 55, 7 iuxta lacum Curti, quem locum Galba moriens sanguine infecerat. 2, 9, 9 illo locum et proelium referent. I, 86, 11 (Tiberis) plana urbis loca implevit cf. *d*. — G 16, 9 quaedam loca (sc. domus) diligentius inlinunt i. q. stellen.

b) *spec*. 1) in *re milit*. i. q. *stelle*, *stellung* G 6, 19 *cedere* loco, dummodo rursus instes, consilii. . . arbitrantur. IV, 58, 10 ne loco *pellerentur* (legiones). III, 22, 12 eques auxiliaque sibi ipsi locum *legere*. IV, 34, 23 quidam recentis victoriae memores *retinere* locum, ferire hostem, . . . proximos hortari. 1, 65, 9 missae in latera legiones, metu an contumacia, locum *deseruere*, capto propere campo umentia ultra. 12, 14, 4 Gotarzes. . . quamquam. . . ad proelium vocaretur, neclere moras, locos *mutare* et. . . hostes emerari. 13, 39, 17 libritoribus. . . *attributus* (est) locus, unde eminus glandes torquerent. 2, 20, 1 consilia locos (sc. hostium), prompta occulta *noverat* (Caesar). V, 12, 15 multitudine et armis. . . Simo, Eleazarus loco pollebat. IV, 71, 23 (hostem) temere collectum haud ita loco iuvare, ut non plus suis in virtute foret. 2, 20, 16 utrisque necessitas in loco, spes in virtute, salus ex victoria (erat). III, 9, V, 14, IV, 66, 70 cf. *a*. *s*. 2) i. q. *aufenthaltsort* I, 74, 3 epistulae offerebant pecuniam et gratiam et quemcumque quietis locum prodigae vitae legisset. 3, 44, 11 neque loco neque vultu mutato, sed ut solitum per illos dies egit (Tiberius). 6, 50, 4 mutatis saepius locis tandem. . . consedit in villa, cui Lucullus quondam dominus. 4, 41, 9 Caesarem vergente iam senecta secretoque loci mollitum. 57, 8 saevitiam ac libidinem cum factis promeret, locis occultantem (sc. Tiberium). 3) i. q. *raum*, *gemach* D 35, 7 deducuntur in scholas, *in quibus non facile dixerim utrumne locus ipse an condiscipuli. . . plus mali ingenii adferant. nam in loco nihil reverentiae *est, in quem nemo nisi aequae imperitiae *intret. III, 84, 24 terret solitudo et tacentes loci (sc. Palatii); temptat clausa, inhorrescit vacuis. 4, 69, 2 loco, in quem coibatur, servanda (erat) solitudinis facies. 14, 5, 7 ruere tectum loci multo plumbo grave (sc. in navi). G 16, 13 rigorem frigorum eius modi locis [codd.; Acidal., Halm loci] molliunt i. q. subterranei specus. 4) i. q. *ort*, *ortschaft*, *stadt* A 4, 12 (Agricola) sedem ac magistrum studiorum Massiliam habuit,

locum Graeca comitate et provinciali parsimonia mixtum ac bene compositum. G 3, 14 Asciburgium. . . ab illo constitutum nominatumque; aram. . . eodem loco. . . repertam. I, 67, 13 vastati agri, direptus. . . in modum municipii exstructus locus, amoeno salubrium aquarum usu frequens. II, 24, 8 ad duodecimum a Cremona (locus *Castorum vocatur). . . IV, 26, 12 nec ausi ad hostem pergere ** (loco Gelduba nomen est) castra fecere. 1, 45, 3 (ferocia) legionum, sexagensimum apud lapidem (loco Vetera nomen est) hibernantium. IV, 71, 18 Rigodulum venit, quem locum. . . Valentinus insederat, montibus aut Mosella amne saeptum. 2, 39, 16 ipse adire municipia obscuro diei, neque propalam aspici neque diutius isdem locis. 83, 10 (additum est Germanico) sepulchrum Antiochiae, ubi crematus, tribunal Epidaphnae, quo in loco vitam finierat. statuarum locorumve, in quis *coleretur, haud facile sensu numerum inierit. 'Locorum num.' latiore sensu accipiendum. 3, 2, 6 ubi colonias transgrederentur, atrata plebes, trabeati equites pro opibus loci vestem odores. . . cremabant. 4, 62, 10 adfluxere avidi talium. . . ob propinquitatem loci effusius. 14, 27, 5 veterani Tarentum et Antium adscripti non tamen infrequentiae locorum subvenere. 33, 10 si quos. . . fessa aetas vel loci dulcedo attinuerat, ab hoste oppressi sunt. 33, 15 ad septuaginta milia civium et sociorum iis quae memoravi locis cecidisse constitit. 5) i. q. *sitz*, *platz* 2, 33, 15 ut locis (sc. in theatro) ordinibus dignationibus antistitens cf. dignatio. 3, 31, 11 quod sibi inter spectacula gladiatorum loco non decessisset. 15, 32, 2 equitum R. locos sedilibus plebis anteposuit apud circum. 16, 12, 3 accusatori praemium operae locus in theatro inter viatores tribunicios datur. 2, 83, 3 sedes curules sacerdotum Augustalium locis. . . statuerentur (sc. Germanico mortuo). 4, 8, 7 consules sede vulgari per speciem maestitiae sedentes honoris locique admonuit (Tiberius) i. e. sellae curulis in tribunali. 6, 1, 12 tunc primum ignota antea vocabula reperta sunt sellariorum et spintriarum ex foeditate loci ac multiplici patientia. 6) in libro *a*) 1, 10, 15 Titum. . . miserat, ut suo loco memorabimus. IV, 67, 10 uxoris exemplum suo l. reddemus. 2, 4, 13 quod ludibrium ut effugere agitaverit Vonones, in loco reddemus. III, 51, 13 haec aliaque ex vetere memoria petita, quotiens res locusque exempla recti aut solacia maliposceret, haud absurde memorabimus. *β*) D 19, 16 si quis odoratus philosophiam videretur et ex ea locum aliquem orationi suae insereret, in caelum laudibus ferebatur. 20, 18 saepe in colonias. . . suas scribunt, sive *sensus aliquis arguta et brevi sententia effulsit, sive locus exquisito et poetico cultu enituit. — D 22, 6 (Cicero) verbis dilectum adhibuit et compositionis artem, locos quoque laetiores attentavit et quasdam sententias invenit, utique in eis orationibus, quas. . . i. q. locus communis. *γ*) i. q. beweisstellen D 31, 27 ad hos permovendos mutuabimur a Peripateticis *aptos et in omnem disputationem paratos iam locos.

B) *transl*. a) in *univ*. D 29, 12 obsessus (sc. vitiis) animus quantum loci bonis artibus re-

linquit? 1, 9, 11 necessitudine rei p., in qua nullus tunc legibus locus, ad arma civilia actum (esse Augustum). 3, 16, 16 invidia falsi criminis oppressus, quatenus veritati et innocentiae meae nusquam locus est, deos. . . testor. 8, 7 Drusus Pisoni. . . praecipuum in dolore suum locum respondit. 16, 32, 7 datus (est) testibus locus. A 33, 26 et honesta mors turpi vita potior, et incolumitas ac decus eodem loco sita sunt i. q. artissime coniuncta sunt: Kritz. 4, 4, 5 quamquam arduum sit eodem loci potentiam et concordiam esse.

b) *spec.* 1) de ordine 1, 74, 19 Piso 'quo' inquit 'loco censebis, Caesar? si primus, habebis quod sequar: si post omnis, vereor ne imprudens dissentiam'. 3, 22, 15 exemit Drusum consulem designatum dicendae primo loco sententiae. IV, 4, 3 potuisse eadem paucos post dies loco sententiae dici (sc. in senatu). 2, 33, 6 erat. . . adhuc frequens senatoribus, si quid e rep. crederent, loco sententiae promere. [Nipp. del. totum locum.] 38, 6 egredi. . . relationem et quod in commune conducatur loco sententiae proferre. 37, 7 loco sententiae, cum in Palatio senatus haberetur. . . ad hunc modum coepit (Hortalus). 14, 42, 10 pluribus nihil mutandum censentibus. ex quis Cassius sententiae loco in hunc modum disseruit. 2) de dignitate, auctoritate i. q. *geltung*, *anschen* D 8, 26 minimum inter tot ac tanta locum optinent imagines ac tituli et statuae. 25, 12 inter Atticos oratores primae Demostheni tribuuntur, proximum. . . locum Aeschines et Hyperides. . . optinent. 34, 4 iuvenis. . . deducebatur a patre. . . ad eum oratorem, qui principem in civitate locum optinebat. 38, 12 causae centumvirales, quae nunc primum optinent locum, adeo splendore aliorum iudiciorum obruebantur, ut. . . III, 8, 6 possessa. . . Vicetia; quod per se parvum. . . magni momenti locum obtinuit reputantibus illic Caecinam genitum i. q. *gewann* grosses gewicht. G 13, 12 magna. . . comitum aemulatio, quibus primus apud principem suum locus (sc. sit). — D 26, 11 laudis et gloriae et ingenii loco plerique iactant cantari saltarique commentarios suos cf. Peter. A 16, 27 innocens Bolanus. . . caritatem paraverat l. auctoritatis. I, 57, 14 balteo phalerasque. . . l. pecuniae tradebant. II, 1, 12 angebat famam. . . Titi ingenium. . . et inclinatis ad credendum animis l. *omnium etiam fortuita. I, 11, 2 Aegyptum copiasque. . . equites R. obtinent l. regum. 16, 7 l. libertatis erit quod eligi coepimus. II, 34, 4 quieti. . . quod l. sapientiae est, alienam stultitiam opperiebantur. 14, 63, 10 huic. . . nuptiarum dies l. funeris fuit. 4, 8, 25 hi (sc. patres conscripti) vobis. . . parentum l. (sc. sunt). 12, 2, 8 Lolliam. . . privignis parentis l. futuram. D 37, 2 stimulabantur, ne clientulorum l. potius quam patronorum numerarentur. G 8, 9 Velaedam diu apud plerosque numinis l. habitum. 13, 58, 4 arborem. . . deminutam prodigii l. habitum est. II, 91, 2 apud civitatem. . . funesti ominis l. acceptum est, quod. . . IV, 26, 7 apud imperitos prodigii l. accipiebatur ipsa aquarum penuria. 11, 11, 13 favor plebis acrior in Domitium l. praesagii acceptus est. D 12, 11 sanguinantis eloquentiae usus. . . malis moribus natus atque. . . in locum

teli repertus. 16, 3, 11 adeptis (sc. Basso) bonis in locum regiae gazae i. q. als ersatz für. 3) i. q. *stellung*, *rang*, *stand*, *posten* D 36, 27 neminem sine eloquentia aut adsequi posse in civitate aut tueri conspicuum et eminentem l. 1, 13, 6 Augustus. . . cum tractaret, quinam adipisci principem l. suffecturi abnuerent aut in pares vellent. . . 4, 60, 13 Drusus traxit in partes, spe obiecta principis loci, si priorem aetate. . . demovisset. 38, 2 si l. principem impleam (sc. Tiberius). 11, 16, 18 neminem isdem in terris ortum, qui principem l. impleat. 3, 75, 4 Ateius. . . principem in civitate locum studiis civilibus adsecutus. III, 86, 2 consulatum, sacerdotia, nomen locumque inter primores nulla sua industria, sed cuncta patris claritudine adeptus (Vitellius). 4, 40, 19 vis tu quidem (sc. Seianus) istum intra locum sistere: sed illi magistratus. . . excessisse (sc. te) iam pridem equestre fastigium. . . non occulti ferunt. I, 77, 17 redditus (est) Rufo, Blaeso. . . senatorius l. 6, 7, 10 Minucius equestri loco. IV, 68, 7 Varus praetorianis praepositus vim atque arma retinebat: eum Mucianus pulsum loco. . . annonae praefecit. 2, 55, 20 cum. . . severos tribunos demoveret locaque eorum clientibus suis. . . attribueret. — II, 65, 14 (Trebellius legatus) profugerat Britannia. . . missus est in locum eius Bolanus. III, 37, 10 nec defuit qui unum consulatus diem (is enim in l. Caecinae supererat). . . eblandiretur i. q. is enim supererat, si quis in l. C. consulis sufficiendus foret. D 17, 9 Augustus in l. Pansae et Hirtii se et Pedium consules suffecit. III, 36, 14 Sabinum praetorii praefectum. . . vinciri iubet, substituto in l. eius Varo. 2, 51, 1 de praetore in l. Galli. . . subrogando certamen incessit. 83, 5 neve quis flamen aut angur in l. Germanici nisi gentis Iuliae crearetur. 86, 1 rettulit Caesar capiendam virginem in l. Occiae. 4, 16, 18 (Cornelia virgo), quae in l. Scantiae capiebatur. 15, 22, 9 defuncta virgo Vestalis Laelia, in cuius l. Cornelia. . . capta est. 4, 16, 1 de flamine Diali in l. Maluginensis defuncti *legendo*. . . disseruit Caesar. 4) de origine 1, 3, 3 Augustus. . . Agrippam, ignobilem loco, bonum militia. . . extulit. 3, 30, 6 Crispum equestri ortum loco. 14, 53, 18 egone (sc. Seneca), equestri et provinciali loco ortus, proceribus civitatis adnumeror? 21, 6 nec quemquam Romae honesto loco ortum ad theatrales artes degeneravisse. 5) i. q. *potestas*, *facultas*, *opportunitas alqd faciendi* I, 5, 5 neque magnis meritis ac praemiis eundem in pace quem in bello locum (sc. esse). 29, 20 provisum adoptione videbatur, ut ne post Galbam quidem bello locus esset. III, 10, 10 nec defensionis locus (sc. ei fuit), quamquam supplices manus tenderet. IV, 8, 4 secundum vetera exempla, quae sortem legationibus posuissent, ne ambitioni aut inimicitii locus foret. 3, 50, 8 sin. . . dicta a maleficiis differunt, est locus sententiae, per quam. . . III, 4, 7 perfidiae locum *quaesisse* credebatur (Flavianus). 2, 78, 3 se pulsum, ut locus rebus novis *patefieret*. 13, 8, 7 videbatur locus virtutibus patefactus. 37, 16 redintegrita amicitia, quae *novis quoque beneficiis locum *aperiret*. 40, 5 statuit. . . simulatione fugae locum fraudi *parare*. 27, 10 manu mittendi duas species in-

stitutas, ut *relinqueretur* paenitentiae aut novo beneficio locus. 14, 57, 14 Sullam. . simulatorem segnitiae, dum temeritati locum *reperiret*. 13, 35, 13 hieme saeva adeo, ut. . nisi effossa humus tentoriis locum non *praerberet*. I, 38, 11 nullus cunctationis locus *est* in eo consilio, quod non potest laudari nisi peractum. 36, 5 nec tribunis aut centurionibus adeundi (sc. Othonis) locus (sc. erat). 2, 71, 12 erit vobis locus querendi apud senatum, invocandi leges. 14, 62, 11 locum haud minoris gratiae *instare*, si coniugem infensam depelleret. III, 59, 16 Domitiano patuisse effugium multi tradidere, et missi. . nuntii. . penetrabant, locum (sc. effugiendi) ac praesidium *monstrantes*. IV, 17, 28 dum alii Vespasianum, alii Vitellium foveant, *patere* locum adversus utrumque i. q. magnam belli prospere gerendi occasionem dari. 6) i. q. *status, condicio* III, 58, 14 plerique haud perinde Vitellium quam casum locumque principatus miserabantur. 14, 61, 10 non eo loci res suas agi [M; Bezzenberger, Halm ait], ut de matrimonio certet. — [*2, 25, 3, 61 cf. lucus.]

locusta. 15, 5, 13 cf. herbidas.

longinquitas. A) de loco a) i. q. *longitudo* 3, 5, 9 corpus ob longinquitatem *itinerum* externis terris. . crematum. b) de *distantia* i. q. weite Entfernung, abgelegenheit A 19, 17 devortia *itinerum* et longinquitas *regionum* indicabatur, ut civitates *proximis* hibernis in *remota* et avia deferrent (frumenta). 31, 14 longinquitas ac secretum ipsum quo tutius, eo suspectius (est). B) de *temp.* i. q. *diuturnitas* 1, 53, 8 obscuram fore necem longinquitate *exilii* ratus. Pfitzner de loco (A. b.) intellegit. 6, 44, 10 disiectos et longinquitate *itineris* fessos (milites).

longinquus. A) de loco a) 1, 9, 18 mari Oceano aut *amnis* l. saeptum imperium (sc. sub Augusto) i. q. von langem laufe: Halm (Speier, 1846), Roth. Alii ut Bötticher, Nipp. explic. i. q. remotus. b) de *distantia* i. q. *remotus a) adi.* 2, 34, 3 se *cedere urbe*, victurum in aliquo abdito et l. rure testabatur. 4, 27, 5 primo. . apud Brundisium et circumiecta oppida, mox. . ad libertatem vocabat agrestia per longinquos *saltus* et ferocia servitia. Ita interpret. etiam Nipp., Roth, Pfitzner. Alii ut Bötticher, Walther, Halm de amplitudine (A. a.) intelleg. i. q. longe patens. 14, 57, 10 cui (sc. Neroni) caveri. . ab *urbanis* insidiis *praesenti opera: longinquos *motus* quonam modo comprimere posse? 15, 38, 19 si in *proxima* evaserant, illis quoque igni correptis, etiam quae longinqua crediderant in eodem casu reperiebant. 16, 5, 2 qui *remotis* e municipiis. . quique per l. [M longinquas] provincias lascivia in experti. . advenerant. — I, 76, 9 l. *provinciae*. . penes Othonem manebant. 12, 43, 11 olim Italia legionibus l. in provincias commeatus portabat. 16, 5, 2 cf. supra. 27, 9 quid mirum e l. provinciis haud veniri. 2, 34, 3 cf. supra. 15, 45, 11 ferebatur Seneca. . l. *ruris* secessum oravisse. 16, 15, 1 Ostorius l. in *agris* apud finem Ligurum. . erat. 6, 14, 9 repertus apud fretum Siciliae retractusque. . nullas probabiles causas longinqua *peregrinationis* adferebat i. q. weite reise: Nipp. Aliter 3, 24 cf. B. 14, 12, 20 (Silana) l. ab *exilio* Taren-

tum regressa. 11, 10, 9 Parthi. . l. *militiam* aspernabantur. 13, 41, 4 exploratores attulere longinquum regis *iter*. — 6, 39, 4 haec Tiberius non mari, ut olim, divisus neque per l. *nuntios* accipiebat, sed urbem iuxta i. q. e longinquo venientes. β) *subst.* 1, 47, 7 maiestate salva, cui maior e longinquo reverentia. 2, 24, 17 ut quis ex longinquo *revererat*, miracula narrabant. 82, 2 cuncta ut ex longinquo aucta in deterius adferebantur. 4, 23, 10 (copiae), quae ex longinquo in maius audiebantur. — A 37, 24 in fugam versi. . longinqua atque avia petiere. 15, 11, 7 peditum si quis integer longinqua et avia, vulnerati castra repetivere. 6, 36, 15 in longinqua et contermina Scythiae fugam maturavit. 3, 34, 27 principibus *adeunda* (esse) saepius longinqua *imperii*. B) de *temp.* a) i. q. *diuturnus* 3, 24, 19 se. . laetari, quod frater eius e *peregrinatione* l. revertisset. 14, 24, 4 l. *itinerum* sola ducis patientia mitigabantur. 15, 8, 7 l. itineribus percursando quae. . β) 13, 37, 24 ommissa *spe* l. et sera praesentem potioremq. (sc. spem) sequeretur i. q. weit aussehend.

longitudo. 15, 38, 7 ignis. . longitudinem *circi* corripuit.

longus. A) de loco a) *propr.* II, 83, 8 longis *navibus*. . mare clauderet. 1, 63, 14 *pontes* longos. . superare. I, 9, 12 l. *spatiis* discreti exercitus. 62, 15 (aquila) dux viae praevolavit, longumque per spatium is gaudentium militum clamor. . fuit, ut. . 6, 28, 22 sublato murrae pondere temptatoque per l. *iter*. 1, 50, 8 consultat, ex duobus itineribus *breve* et solitum sequatur an impeditus. . delecta longiore *via*. . IV, 35, 10 pugnatum l. *agmine*. 2, 5, 11 longum impedimentorum agmen opportunum ad insidias. IV, 62, 14 silens agmen et velut l. *exsequiae*. 2, 12 longus deditorum *ordo*. . per urbem incessit. 4, 9, 11 cum. . Claudiorum effigies longo ordine spectarentur. b) *transl.* I, 16, 11 Nero, quem longa Caesarum *serie* tumentem. . 2, 9 Italia novis cladibus vel post longam saeculorum seriem repetitis adfecta. 14, 53, 19 inter nobiles et longa **decora* praeferentes novitas mea enituit? G 19, 13 unum accipiunt maritum. . ne ulla cogitatio *ultra*, ne longior *cupiditas*.

B) de *temp.* D 16, 26 quod *spatium temporis* si ad infirmitatem corporum nostrorum referas, fortasse longum videatur; si ad naturam saeculorum. . perquam *breve* et in *proximo* est. 2, 36, 11 quae cuique tam longo temporis spatium mens, domus, fortuna? 6, 28, 1 post longum *saeculorum ambitum* avis phoenix in Aegyptum venit. D 17, 14 adice. . illum Galbae et Othonis et Vitelli longum et unum *annum* cf. Andresen. A 44, 8 quantum ad gloriam, longissimum *aevum* peregit (Agricola). G 37, 10 medio tam longi aevi spatium multa in vicem damna. 12, 20, 9 cui (sc. exuli) inopi quanto longiorem *vitam*, tanto plus supplicii fore. 52, 7 neque. . exuli longa posthac vita fuit. 13, 32, 9 longa huic Pomponiae *actas* et continua tristitia fuit. 11, 21, 12 longa post haec *senecta* (sc. Rufus). 14, 40, 3 Balbus. . l. *senecta*. . insidiis obnoxius. 65, 3 quod inmensam pecuniam l. *senecta* detineret. 11, 29, 10 longa apud Ostiam Caesaris *mora*. 13, 46, 7 non l. *cunctatio* interponitur. D 38, 18 longa

temporum *quies* et continuum populi otium. . . eloquentiam sicut omnia alia *pacaverat. A 11, 15 ut quos (sc. Britannos) nondum l. *pax* emollierit. 29, 7 exercitu, cui ex Britannis fortissimos et l. *pax* exploratos addiderat. G 14, 7 si civitas. . . l. *pax* et otio torpeat. . . I, 67, 12 direptus l. *pax* in modum municipii exstructus locus. 88, 9 primores senatus aetate invalidi et l. *pax* desides. II, 17, 3 l. *pax* ad omne servitium fregerat (sc. milites). IV, 22, 3 subversa l. *pax* opera. V, 16, 19 quis. . . ex l. *pax* proelii cupido. 13, 35, 3 legiones, *pax* longa segnes. II, 6, 3 (bellum), quod l. *concordia* quietus Oriens tunc primum parabat. I, 89, 14. . . l. *bello* materia. IV, 58, 16 nobis. . . frumentum et commeatu quamvis longo bello pares. 4, 23, 1 is. . . annus populum R. longo adversum. . . Tacfarinatem bello absolvit. IV, 20, 4 l. atque irrita *militia* fessis patriae atque otii cupidinem esse. 2, 45, 9 longa adversum nos militia insueverant sequi signa. I, 5, 1 miles urbanus longo Caesarum *sacramento* inbutus. A 45, 21 nobis tam l. *absentiae* condicione ante quadriennium amissus est (Agricola). 3, 31, 5 Tiberius. . . l. et continuam absentiam. . . meditans. 15, 36, 4 non l. sui absentiam. . . fore. G 3, 9 Ulixen. . . illo et fabuloso *errore* in hunc Oceanum delatum. . . 13, 56, 17 (Ampsvarii) errore longo hospites, egeni. . . caeduntur. I, 31, 20 l. *navigazione* aegros. . . refovebat. II, 60, 7 spatium longi ante proelium *itineris*. III, 26, 8 intolerandus tam l. itineris labor. 1, 20, 9 (praefectum) rogiantes an tam immensa onera, tam l. itinera libenter ferret. I, 21, 9 iuvenem. . . l. *exilio* efferatum. II, 23, 4 diffusus paucitati cohortium, ne longius *obsidium* et vim Germanici exercitus parum tolerarent. V, 12, 6 inde cuncta quamvis adversus longum *obsidium*. [Her. adv. q. l. o.] 12, 2, 5 inprobatam (esse Paetnam) l. *discidio*. II, 55, 8 in senatu cuncta longis aliorum *principatibus* composita statim decernuntur. 76, 14 ne contra Gai quidem aut Claudii. . . fundamenta l. *imperio* domum exurgimus. 1, 1, 5 non Sullae l. *dominatio* cf. diu A. a. β. 8, 29 nunc senem principem, longa *potentia*, . . 46, 7 ubi principem l. *experientia*. . . vidissent. [M longe; Ritter longae experientiae.] 4, 50, 5 Dinis, proventus senecta et l. *usu* vim atque clementiam R. edoctus. I, 66, 13 is diu sordidus. . . accensis *egestate* longa cupidinibus immoderatus. 14, 31, 1 rex. . . l. *opulentia* clarus. 56, 4 quantum Volusio l. *parsimonia* quaesivit, tantum. . . V, 4, 8 l. olim *famem* crebris adhuc ieiuniis fatentur. 1, 53, 8 (Iuliam) inopia et *tabe* longa peremit. A 13, 8 longa *oblivio* Britanniae (erat) etiam in pace. II, 11, 7 unde longa illis erga Neronem *fides* (erat). 3, 1, 19 comitatum Agrippinae l. *macrone* fessum. 15, 25, 20 ignoscere se *statim*, ne. . . longiore *sollicitudine* aegresceret. 16, 10, 11 filia, super *ingruens* periculum longo *dolore* atrox. 31, 3 (Servilia) strata humi longoque *fletu* et *silentio*. 14, 7, 9 longum utriusque *sentilium* (erat). 15, 19, 10 quando quis. . . sine luctu orbis longa patrum *vota* repente adaequaret. — I, 19, 1 apud senatum non comptior Galbae, non longior quam apud militem *sermo* (erat) cf. 18, 7 imperatoria brevitate. . . pronuntiat. D 41, 14 quid

enim opus est longis in senatu *sententiis*, cum optimi cito consentiant? 19, 11 id ipsum laudabat, si dicendo quis diem eximeret. iam vero longa principiorum praeparatio et narrationis alte repetita series. . . in honore erat. de *hom.* D 22, 12 (Cicero) lentus est in principiis, longus in narrationibus, otiosus circa excessus. — II, 2, 10 haud fuerit longum initia religionis. . . paucis disserere. 64, 4 Vitellius. . . vocatum per epistulas. . . devertere Interamnium atque ibi interfici iussit. longum interfectori visum: in itinere. . . ingulavit. III, 71, 8 arcessere tormenta. . . longum videbatur. — IV, 22, 79. 1, 69, 3, 27. 5, 2, 11, 20, 14, 4, 16, 7 in longum. II, 95 in longius cf. p. 588/9. — *adverb.* A) de *loco* I) a) *propr.* II, 16, 14 insulam esse quam incoherent, et *longe* (sc. esse) Germaniam viresque legionum. IV, 18, 10 legionarios e praesentibus, Ubios e proximis, Treverorum equites haud l. agentis. . . transmisit. V, 6, 3 terra finesque (sc. Iudaeorum). . . septentrionem e latere Suriae l. prospectant. III, 56, 4 profugus altaribus taurus. . . l. (sc. ab altaribus). . . confossus. II, 24, 10 equites procedere *longius* iussi. III, 69, 7 l. iam progressus erat, quam ut regredi posset. II, 25, 3 Vitelliani. . . cedente sensim Celso l. secuti. . . III, 15, 16 exploratores, ut mos est, l. *cursabant. V, 11, 3 Iudaei sub ipsos muros struxere aciem, rebus secundis l. (sc. a muris) ausuri et, si pellerentur, parato perfugio. 2, 67, 5 quanto l. abscedebatur, . . 4, 44, 9 Albin transcendit, l. penetrata Germania, quam quisquam priorum. 12, 14, 13 Carenem. . . l. evectum. . . circumveniret. 2, 24, 5 apud insulas l. sitas. 15, 9, 7 barbaros, in quos saxa et hastae l. *permeabant, quam ut. . . 11, 16, 14 iamque apud proximis, iam l. clarescere. 3, 1, 11 qua *longissime* prospectari poterat. b) *transl.* a) D 32, 3 *longe* interesse manifestum est, possideat quis. . . an. . . A 6, 17 (Agricola) ludos. . . duxit, uti l. a luxuria, ita famae *propior*. D 15, 14 ut *longius* absit *ab Aeschine. . . Nicetes. . . quam Afer aut. . . vos ipsi a Cicerone. . . recessistis. I, 1, 15 dignitatem nostram a Vespasiano inchoatam, a Tito auctam, a Domitiano l. provectam non abnuerim. II, 38, 17 me. . . morum reputatio l. tulit: nunc ad rerum ordinem *redeo. 6, 22, 20 Neronis imperium in tempore memorabitur, ne nunc incepto l. abierim. 12, 10, 7 iam fratres, iam propinquos, iam l. sitos caedibus exhaustos. β) D 33, 11 neque *tantum arte. . . sed *longe* magis facultate. . . eloquentiam contineri. 33, 24 plenum his artibus animum l. *paratiorem ad eas exercitationes venturum. G 8, 3 (captivitas), quam l. impatientius feminarum suarum nomine timent. 4, 40, 10 quas (sc. inimicitias) l. acrius arsuras, si. . . 12, 2, 6 l. rectius Lolliam induci. II, 99, 4 l. *alia* proficiscentis. . . exercitus species. 4, 40, 21 *l. *antisse* patris mei amicitias (sc. te). II) i. q. *ex longinquo* 14, 11, 1 adiciebat crimina longius repetita. B) de *temp.* III, 46, 4 id bellum. . . (etenim longius provectum est) mox memorabimus. 14, 48, 20 quo longius sontem vitam *traxisset. — 3, 69, 1 Dolabella. . . adulationem longius sequitur.

loquor. A) *intra.* a) de *hom.* 4, 60, 9 seu loqueretur seu *taceret* iuvenis, crimen ex silentio, ex *voce*. A 2, 12 adempto per inquisitiones etiam

loquendi audiendique commercio. III, 10, 14 obturbabatur militum vocibus Aponius, cum loqui coeparet. 16, 32, 1 loquentis adhuc verba excipit Soranus. A 43, 4 vulgus et . . . populus et ventitavere ad domum (sc. Agricolae) et *per* fora et circulos locuti sunt (sc. de obitu Agricolae). — D 9, 7 cui bono est, si apud te (i. e. in tragoediis tuis) Agamemnon aut Iason *diserte* loquitur? I, 15, 26 etiam si ego ac tu *simpli-* *cissime* *inter* nos hodie loquimur, ceteri libentius *cum* fortuna nostra quam nobiscum. II, 80, 9 *militariter* locutus laeta omnia . . . excepit. III, 1, 10 quamquam *atrociter* loquerentur, . . . IV, 4, 3 miserat et Mucianus epistulas ad senatum, quae materiam sermonibus praebeuerunt. si privatus esset, cur *publice* loqueretur? potuisse eadem paucos post dies loco sententiae *dici*. 3, 18 ut princeps cf. B. a. D 12, 12 felix illud et, ut *more nostro* loquar, aureum saeculum. A 29, 17 Calgacus *apud* contractam multitudinem . . . *in hunc modum* locutus fertur: . . . I, 15, 2 Galba . . . in hunc modum locutus fertur: . . . 12, 36, 16 Caratacus . . . in hunc modum locutus est: . . . II, 76, 3 Mucianus post . . . secretos sermones iam et *coram* *ita* locutus: . . . I, 55, 18 non . . . quisquam *in modum contionis* aut *suggestu* locutus (est). [Heins., Nipp. e sug.; Her. pro sug.] 1, 7, 19 nusquam cunctabundus (Tiberius) nisi *cum in* senatu loqueretur. — D 8, 2 Marcellum hunc, *de* quo modo locutus sum, . . . 34, 27 iuvenis ille, *de* quo loquimur, . . . 17, 7 nam ut *de* Cicerone ipso loquar, . . . 27, 11 *cum* *de* antiquis loquaris, utere antiqua libertate. 28, 10 ego *de* urbe et **huius* propriis . . . vitiis loquar. 37, 32 sciamus nos *de* ea re loqui, quae . . . 40, 8 non *de* otiosa . . . re loquimur. 6, 7, 18 *perinde in* foro, *in* convivio, quae *de* re locuti incusabantur. III, 76, 9 *de* bello tantum *inter* convivia loquebantur. 63, 14 Vitellius *de* numero servorum, electione litorum loqui. *β*) D 12, 9 hoc . . . habitu cultuque commendata mortalibus in illa casta . . . pectora influxit (eloquentia): *sic* *oracula* loquebantur.

B) *trs.* a) D 29, 14 quotum quemque invenies, qui domi quicquam aliud loquatur? *compon.* *sermones, fabulae* cf. fabula. I, 12, 9 non sane crebrior tota civitate *sermo* per illos menses fuerat, . . . licentia ac libidine talia loquendi. 2, 82, 6 vera . . . *de* Druso seniores locutos (esse): displicere . . . ingenia, . . . hos vulgi sermones audita mors adeo incendit, ut . . . 50, 9 Caesar postulavit damnari, si qua *de* Augusto in religiose *divisset* (Appuleia): in se *iacta* nolle ad cognitionem vocari. interrogatus a consule, quid *de* iis censeret, quae *de* matre eius locuta *secus* argueretur, reticuit. D 10, 7 quotus quisque, cum ex Hispania vel Asia, ne quid *de* Gallis nostris loquar, in urbem venit, Bassum requirit? I, 12, 9 talia cf. supra. 16, 29 Galba . . . haec ac talia, tamquam principem faceret, ceteri tamquam *cum* facto loquebantur. II, 48, 1 talia locutus, . . . IV, 57, 14 haec *ferociter* locutus, . . . II, 47, 16 plura *de* extremis loqui pars ignaviae est. 66, 3 (legiones) hostilia loquebantur. IV, 2, 17 in custodiam conditi (sunt), nihil quisquam locutus indignum. 3, 18 ea prima specie forma (sc. litterarum); ceterum ut princeps loquebatur, civilia *de* se, **de* re p. egregia. III, 68, 10 *in*

sua contione Vitellius, *inter* suos milites . . . pauca et praesenti maestitiae congruentia locutus, — cedere se pacis . . . causa, retinerent tantum memoriam sui. — . . . pugionem . . . reddebat. 25, 22 factum esse scelus loquuntur faciuntque. *b*) i. q. *in ore habere* I, 50, 13 nec iam recentia saevae pacis exempla, sed . . . captam totiens . . . urbem, vastitatem Italiae, . . . **Pharsaliam* Philippos . . . loquebantur. prope eversum (esse) orbem, . . . IV, 12, 3 caesos exercitus, capta . . . hiberna, descivisse Gallias non ut mala loquebantur. 16, 22, 12 ut quondam Caesarem . . . ita nunc te . . . civitas loquitur.

lorica. a) D 5, 27 non lorica **et* gladius in acie firmiter munimentum quam reo . . . eloquentia. G 6. II, 42. 2, 14. 12, 35. 13, 35. 38 cf. galea. I, 79, 19 R. miles facilis lorica. 1, 64, 5 corpora (Romanorum) gravia loriceis. II, 11, 21 (Otho) lorica ferrea usus est. *b*) IV, 37, 14 lorica vallumque per fines suos Treveri struxere. 4, 49, 5 fossam loricaeque contextens quattuor milia passuum ambitu amplexus est.

lubricus. A) *propr.* a) *adi.* 1, 64, 5 locus uligine profunda, idem ad gradum instabilis, procedentibus lubricis. *b*) *subst.* I, 79, 8 lubrico *itinerum* adempta equorum pernicitate. II, 88, 17 ubi lubrico *viae* vel occursu alicuius procidissent (milites). 1, 65, 18 (equi) sanguine suo et lubrico *paludum* lapsantes. *plur.* III, 82, 15 qui in partem sinistram urbis . . . per angusta et lubrica *viarum* flexerant. B) *transl.* a) *adi.* α) 13, 2, 6 (Burrus et Seneca) invantes in vicem, quo facilius lubricam principis *aetatem*, si virtutem aspernaretur, voluptatibus concessis retinerent. — D 13, 21 nec insanum ultra et l. *forum* . . . trepidus experiar i. q. ubi causae tractantur, quarum eventus sunt incerti et periculosi. 1, 10, 4 (Mucianus) attritis opibus, l. *statu* i. q. in misslicher lage. 2, 87, 6 angusta et l. *oratio* sub principe (erat), qui libertatem metuebat, adulationem oderat i. q. gehemmt u. misslich. *β*) II, 101, 9 lubrica *ad* mutandam fidem *classe* ob memoriam recentis pro Othone militiae i. q. leicht zu verleiten. *b*) *subst.* 6, 49, 9 donec minor filius lubricum *inventae* exiret. 14, 56, 6 si qua in parte lubricum *adulescentiae nostrae* (sc. Neronis) declinat, revocas (sc. Seneca) cf. Nipp. — 1, 72, 6 quanto plus adeptus foret, tanto se magis *in* lubrico dictitans (Tiberius) i. q. in ancipiti, in magno periculo. 6, 51, 8 casus (Tiberii) prima ab infantia *ancipites* (erant); . . . sed maxime in lubrico egit accepta in matrimonium Julia.

lucar. *meton.* 1, 77, 11 *de* modo lucaris.

lucror. G 24, 6 aleam . . . exercent, tanta lucrandi *perdendive* temeritate, ut . . .

lucrosus. D 12, 9 lucrosae huius et **sanguinantis* eloquentiae usus recens. A 19, 19 donec quod omnibus in promptu erat paucis lucrosum fieret.

lucrum. II, 56, 9 minus avaritiae in Caecina, . . . Valens ob lucra et quaestus infamis.

luctor. *propr.* II, 68, 10 duobus militibus . . . ad certamen luctandi accensis.

luctuosus. A 43, 1 *finis vitae* eius nobis luctuosus, amicis tristis, extraneis . . . non sine cura fuit. III, 72, 1 id *facinus* . . . luctuosissimum

foedissimumque rei p. populi R. accidit. 14, 63, 11 (Octavia deducta) in domum, in qua nihil nisi luctuosum haberet.

luctus. a) A 29, 4 quem casum (sc. amissi filii) . . (non) per *lamentum* . . ac *maerorem* muliebriter tulit: et in luctu bellum inter remedia erat. 3, 6, 7 convenisse recenti *dolori* luctum et ex maerore solacia; sed referendum iam animum ad *firmitudinem*, ut . . Augustus ereptis nepotibus (abstruserit) *tristitiam*. 6, 27, 1 tot luctibus funesta civitate pars maeroris fuit, quod . . 49, 6 quamquam . . luctum communem . . aliaque in eundem dolorem maesta et miseranda diu ferret. II, 51, 1 in funere eius novata (est) luctu ac dolore militum seditio. 16, 22, 17 *prosperas* principis *res* spernit: etiamne luctibus et doloribus non satiatur? 2, 72, 6 extinguitur (Germanicus), ingenti luctu provinciae et circumiacentium populorum. *indolere* exterae nationes regesque. II, 45, 14 certa (erant) funera et luctus, nec quisquam adeo mali expertus, ut non aliquam mortem *maereret*. 15, 19, 10 quando quis sine sollicitudine parens, sine luctu orbis . . III, 77, 16 inter luctum cladesque expugnatae Tarracinae superbe saeveque (egit uxor Vitellii). V, 24, 9 neque aliud Civilis amicitia partum (esse) quam vulnera fugas luctus. 2, 19, 1 haud perinde Germanos vulnera, luctus, excidia quam ea species dolore et ira adfecit. III, 8, 16 incurantem et sine luctu victoriam . . praetextendo. 67, 6 nihil principatu fili adsecuta (Sextilia) nisi luctum et bonam famam. 1, 25, 11 ubi primum a luctu requiescet animus, . . 2, 75, 1 Agrippina, . . defessa luctu et corpore aegro. 3, 1, 3 paucos dies componendo animo insumit (Agrippina), violenta luctu et nescia *tolerandi*. 3, 8 victus luctu animus. 16, 10, 14 vidua *implexa luctu continuo. 3, 12, 8 eiusdem morte et luctu meo laetatus est. 4, 15, 1 annus alio . . luctu Caesarem adfecit. b) de *vestitu*, c. gen. *obi*. 2, 75, 11 neque ipse (Piso) *gaudium* moderans et magis *insolescente* Plancina, quae luctum amissae sororis tum primum *laeto cultu* mutavit.

lucus. a) in *univ*. D 9, 33 in *memora* et lucos, id est in solitudinem secedendum est (poetis). 12, 1 *memora* et luci et secretum ipsum . . mihi adferunt voluptatem. G 45, 23 fecundiora *memora* lucosque . . Occidentis insulis terrisque inesse. 2, 19, 9 deligunt locum flumine et *silvis* clausum, . . *silvas* . . palus ambibat, . . hic pedes adstitit: equitem propinquis lucis texere, ut ingressis *silvam* legionibus a tergo foret. II, 50, 9 avem invisitata specie apud Regium Lepidum celebri luco consedissee. Alii ut Meiser ad *b* referunt. 2, 25, 5 propinquo luco [Lips.; M loco] defossam Varianae legionis aquilam modico praesidio servari indicat. 12, 47, 4 in lucum propinquum trahit (Radamistus Mithridaten), provivum illic sacrificii paratum dietitans. b) *deorum* ratione habita G 9, 8 lucos ac *memora* consecrant (deis). 10, 13 (equi) publice aluntur isdem memoribus ac lucis. 3, 61, 3 esse apud se . . lucum [Lips.; M locum] Ortygiam, ubi Latonam . . edidisse ea numina, deorumque monitu sacramentum nemus. IV, 22, 12 depromptae *silvis* *lucis-que ferarum imagines. G 7, 8 signa quaedam detracta lucis in proelium ferunt. 1, 59, 11

cerni adhuc Germanorum in lucis signa R., quae dis patriis suspenderit (Arminius). G 39, 6 est et alia luco reverentia: nemo nisi vinculo ligatus ingreditur. 43, 13 apud Nahanarvalos antiquae religionis lucus ostenditur. praesidet sacerdos muliebri ornatu. II, 24, 9 ad duodecimum a Cremona (locus Castorum vocatur) ferocissimos auxiliarium imminentibus viae lucis occultos componit. Fortasse ad *a* pertinet. III, 71, 12 diversos Capitolii aditus invadunt iuxta lucum asyli. 1, 61, 12 lucis propinquis barbarae arae (erant). 79, 13 spectandas religiones sociorum, qui sacra et lucos et aras patris annibus diceverint. 4, 73, 22 nongentos Romanorum apud lucum, quem Baduhennae vocant, . . confectos. 12, 8, 4 piacula apud lucum Dianae per pontifices danda. 14, 30, 10 praesidium . . inpositum victis excisique luci saevis superstitionibus sacri.

ludibrium. i. q. hohn, spott II, 88, 9 incuriosos milites . . quidam spoliavere, absceis furtim balteis an accincti forent rogitanes. non tulit ludibrium insolens **contumeliarum* animus. III, 66, 24 id solum referre, novissimum spiritum per ludibrium et contumelias effundant an per *virtutem*. 6, 46, 8 ne memoria Augusti, ne nomen Caesarum in ludibria et contumelias verterent, metuebat. 16, 26, 2 ludibria et contumelias imminere (Thraseae). 11, 20, 4 multa . . (offendebantur Corbuloni), metus ex imperatore, *contemptio* ex barbaris, ludibrium apud socios. III, 81, 4 coeptabat . . bona pacis ac belli discrimina disserens, armatos monere. id perisque ludibrio, pluribus *taedio* (erat). IV, 81, 19 patrati remedii *gloriam* penes Caesarem, irriti ludibrium penes miseros fore. 6, 2, 13 Tiberius, ludibria *servis* permiscere solitus. 48, 5 neque aliud (sibi) paenitendum, quam quod inter ludibria et *pericula anxiam senectam toleravisset i. q. umgeben von hohn und verfolgung: Roth; Pfitzner explic. chikaneuse anfechtungen, Nipp. possen. 14, 59, 20 decretae . . supplicationes, utque Sulla et Plautus senatu moverentur, graviorebus *tum ludibriis quam malis i. q. hohn, schmach. — I, 2, 8 mota (sunt) . . prope Parthorum arma *falsi Neronis* ludibrio i. q. gaukelspiel. IV, 15, 9 pater eius (sc. Brinnonis) . . *Gaiarum expeditionum* ludibrium impune spreverat. 3, 18, 16 mihi, quanto plura recentium seu veterum revolveo, tanto magis ludibria *rerum mortalium* cunctis in negotiis obversantur. c. gen. *obi*. IV, 81 irriti remedii l. cf. supra. A 31, 10 in familia recentissimus quisque servorum . . conservis ludibrio est. III, 81 cf. supra. II, 49, 15 petierat, ne amputaretur caput ludibrio futurum. — I, 49, 2 Galbae corpus . . licentia tenebrarum plurimis ludibriis vexatum. 1, 58, 24 (Arminii) puer quo mox ludibrio (sc. fortunae) conflictatus sit, in tempore memorabo. — III, 84, 30 quo maturius ludibrio eximeret (Vitellium). — 16, 26 *imminere* cf. supra. — II, 88 non *ferre* cf. supra. 2, 4, 12 Silanus exitum (Vononen) custodia circumdat, manente luxu et regio nomine. quod ludibrium ut *effugere* agitaverit Vonones, in loco reddemus. 15, 44, 19 pereuntibus (sc. Christianis) *addita* (sunt) ludibria. 16, 11, 17 Nero intercessit, mortem sine arbitro

permittens: ea caedibus peractis ludibria *adiciebantur*. III, 10, 19 inici catenas Flaviano iubet. *sensit* ludibrium miles i. q. komoedie: Her. — G 37, 22 ingentes Gai Caesaris minae in ludibrium *versae* (sunt). 6, 46, 8 cf. supra. 12, 26, 7 intempestiva novercae officia in ludibrium [Nipp.; M ludibria] vertebat (Britannicus), intellegens falsi. 15, 19, 9 sibi promissa legum diu expectata in ludibrium verti. III, 33, 5 grandaevos senes, exacta aetate feminas, viles ad praedam, in ludibrium *trahebant*. — A 19, 15 per ludibrium adsidere clausis horreis cf. frumentum. III, 66 spiritum per l. effundere cf. supra. 1, 10, 20 consulti per l. pontifices, an. . . rite nubere. 20, 8 (militis praefectum) per l. rogantes an tam immensa onera. . . libenter ferret. 2, 17, 22 quidam in summa arborum nisi. . . admotis sagittariis per l. figebantur.

Iudicer. A) *adi.* a) quod oblectamenti causa fit, zur kurzweil dienend D 10, 22 in Graecia. . . , ubi ludicras quoque *artis* exercere honestum est. G 24, 2 nudi iuvenes, quibus id ludicrum est, inter gladios se atque infestas frameas saltu iaciunt. II, 68, 2 orta seditio, ludicro *initio* i. q. aus Anlass eines Kampfspiels. III, 83, 1 aderat pugnantibus spectator populus, utque in l. *certamine*, hos, rursus illos clamore et plausu fovebat i. q. Kampfspiel. 1, 50, 10 festam eam Germanis *noctem* ac sollemnibus epulis ludicram. b) i. q. *histrionalis* 14, 16, 1 ne tamen ludicrae tantum imperatoris *artes* notescerent, carminum quoque studium adfectavit (Nero). 13, 25, 17 l. *licentiam* cf. converto A. b. 2. 16, 4, 3 senatus, propinquo iam lustrali certamine, . . . offert imperatori victoriam cantus adicitque facundiae coronam, qua l. *deformitas* velaretur i. q. die schmach des Auftretens als Schauspieler. 14, 14, 2 (Neroni erat) foedum studium cithara ludicrum in modum canere. B) *subst.* a) 13, 15, 5 festis Saturno diebus inter alia aequalium *ludicra regnum lusu sortientium evenerat ea sors Neroni. b) I, 32, 3 coniuratorum exitum (poscebant), ut si in circo aut theatro ludicrum aliquod *postularent*. 13, 54, 14 illic (sc. in Pompei theatro) per otium (neque enim ludicris ignari oblectabantur) dum consessum caveae. . . percontantur, . . . III, 62, 9 ludicro **Iuvenalium*. . . mimos activavit. 16, 21, 5 Iuvenalium ludicro parum *spectabilem operam praebuerat (Thrasea). 11, 11, 10 sedente Claudio circensibus ludis, cum pueri nobiles equis ludicrum *Troiae* *inirent*. . . 12, 41, 7 ludicro *circensium*, quod acquirendis vulgi studiis *edebatur*, Britannicus in praetexta, Nero **triumphali* veste travecti sumt. 15, 23, 10 ludicrum circense. . . Domitiae (genti) apud Antium ederetur. 44, 23 circense l. edebat, habitu aurigae permixtus plebi vel curriculo insistens (Nero). 13, 31, 14 edixit Caesar, ne quis magistratus aut procurator in provincia. . . *spectaculum* gladiatorum aut ferarum aut quod aliud ludicrum ederet. 15, 74, 4 circensium Cerealium ludicrum pluribus equorum cursibus *celebraretur*. 53, 3 statuere (coniurati) circensium ludorum die, qui Cereri celebratur, exsequi destinata, quia Caesar. . . ad ludicra *circi* ventitabat promptioresque aditus erant laetitia spectaculi. 4, 14, 12 *Oscum* quondam ludicrum. . . eo flagitiorum et

virium venisse, ut auctoritate patrum *coercendum* sit. 14, 20, 2 *quinquennale* l. Romae *institutum* est ad morem Graeci certaminis. 16, 2, 7 *quinquennale* l. secundo lustro *celebratur*. 1, 54, 7 ludos Augustales tunc primum coeptos turbavit discordia ex certamine histrionum. indulserat ei ludicro Augustus. 16, 6, 1 post finem Iudici Poppaea mortem obiit. — [3, 37, 7 Seyffert.]

Iudificor. 1, 46, 4 (Tiberius) dum patres et plebem, invalida et inermia, cunctatione ficta ludificetur. 3, 21, 15 iritum fessumque Romanum impune ludificabatur (Tacfarinas).

Iudo. *A 19, 16 cf. frumentum.

Iudus. A) *propr.* A 6, 16 ludos et inania honoris medio rationis atque abundantiae duxit (Agricola), uti longe a luxuria, ita famae propior. II, 62, 12 cautum severe, ne equites R. ludo (sc. gladiatorio) et harena polluerentur. 55, 1 (Romae) *Ceriales* ludi ex more spectabantur. 1, 15, 8 tribuni plebei petivere, ut proprio sumptu ederent ludos, qui de nomine Augusti fastis additi *Augustales* vocarentur. 54, 5 cf. Iudicer B. b. 2, 83, 4 ludos *circenses* eburna effigies (sc. Germanici) praeiret. 11, 11, 9, 15, 53, 1 cf. Iudicer B. b. 3, 6, 14 ludorum *Megalesium* spectaculum suberat. 15, 33, 3 (Nero) per domum aut hortos cecinerat *Iuvenalibus* l., quos ut parum celebres et tantae voci angustos spernebat: cf. 14, 15, 2 infra. 3, 64, 8 supplicia dis ludique *magni* ab senatu decernuntur, quos pontifices. . . ederent. censuerat Apronius, ut fetiales quoque iis ludis praesiderent. 11, 11, 1 isdem consulibus ludi *sacculares*. . . sexagesimo (anno), quam Augustus ediderat, spectati sunt. 11, 5 is (sc. Domitianus) quoque edidit ludos saeculares iisque intentius adfui (sc. Tacitus) sacerdotio quindecimvirali praeditus ac tunc praetor. 16, 21, 7 Thrasea Patavi. . . ludis **cetariis* a Troiano Antenore institutis habitu tragico cecinerat cf. com. crit. 14, 12, 3 Quinquatrus, quibus apertae insidiae essent, l. *annuis* celebrarentur. II, 55, 1. 11, 11, 1 *spectare*. 1, 15, 8. 3, 64, 8. 11, 11, 1 et 5. 14, 20, 6 antea subitariis gradibus et scaena in tempus structa ludos *edi* solitos, vel si vetustiora repetas, stantem populum spectavisse. . . *spectaculorum*. . . antiquitas servaretur. 21, 5 maiores non abhorruisse *spectaculorum* oblectamentis. . . ; possessa Achaia Asiaque ludos curatius editos (esse) cf. totum locum. 1, 73, 13 Cassius histrionem solitum inter alios eiusdem artis interesse ludis, quos mater sua in memoriam Augusti *sacrasset*. 13, 22, 1 cura ludorum, qui a Caesare *parabantur*, Arruntio (permittitur). 14, 15, 2 (Nero) ne publico theatro dehonestaretur, *instituit* ludos **Iuvenalium* vocabulo, in quos passim nomina data (sunt). 16, 21, 7. 3, 64, 8 *decernere*. 1, 73, 13 interesse. 11, 11, 5 adesse. 3, 64, 11 praesidere. 13, 24, 1 statio cohortis adsidere ludis solita demovetur. 3, 23, 1 Lepida ludorum diebus. . . theatrum cum claris feminis ingressa. . . 15, 53, 1 cf. Iudicer B. b. B) a) 11, 35, 17 Sulpicius Rufus ludi (sc. gladiatorum) *procurator*. b) 3, 66, 11 Othoni *litterarium* l. *exercere* vetus ars fuit. D 35, 5 (rhetores) cludere, ut ait Cicero, *ludum impudentiae* iussi sunt. — [3, 37, 7 Urlchs.]

Iues. i. q. *calamitas*, *perniciis* III, 15, 9 *ex

Britannia Galliaque. auxilia Vitellius acciverat, immensam belli luem, ni Antonius id ipsum metuens festinato proelio victoriam praecepisset. [Faernus, Halm molem; M luem, quod iure retin. Nipp., Gantrelle.] 2, 47, 7 asperrima in Sardonios lues (sc. motu terrae orta) plurimum in eosdem misericordiae traxit cf. 47, 2 *pestis*.

lugeo. G 27, 7 feminis lugere honestum est, viris meminisse cf. lacrima. — A 46, 5 quas (sc. virtutes Agricola) neque lugeri neque *plangi* fas est. 13, 19, 13 quod Britannici mortem lugeret. — part. *subst.* 2, 82, 13 passim silentia et *gemitus*, . . . ; et quamquam neque insignibus lugentium abstinerent, altius animis *macrebant*. 4, 8, 11 vix diem aspici a plerisque lugentium cf. 8, 7 maestitia, lacrimae, gemitus, dolor.

lugubris. a) *propr.* i. q. *quod ad luctum pertinet* 13, 32, 12 longa. . Pomponiae aetas et continua *tristitia* fuit. nam post Iuliam. . interfectam per quadraginta annos non *cultu* nisi lugubri, non animo nisi *maesto* egit. b) *transl.* i. q. *tristis* I, 40, 2 l. *prospectu*. II, 46, 18 *bellum* atrox, lugubre.

lumen. A) *propr.* a) in *univ.* III, 23, 15 *adverso* l. (sc. lunae) i. q. *licht* cf. luna. — 15, 44, 22 ut. . multi (sc. Christiani). . **flamma* **usti*, aliique, ubi defecisset *dies*, in usum *nocturni* luminis urerentur i. q. *beleuchtung*. b) *spec.* α) III, 38, 4 Vitellius. . turrim vicino sitam concludere per noctem *crebris* l. animadvertit. 15, 37, 14 postquam tenebrae incedebant, quantum iuxta memoris et circumiecta tecta consonare cantu et luminibus clarescere. 2, 31, 7 illis. . , dum refugiant, evertentibus adpositum **in mensa* lumen, feralibus iam sibi tenebris. . ictus in viscera derexit. 14, 44, 7 cubiculi fores recludere, lumen inferre. 8, 12 cubiculo *modicum* l. inerat i. q. *schwach brennend*. 8, 7 adfluere ingens multitudo cum luminibus. β) de *oculis* IV, 81, 15 huic non exesam (esse) *vim* luminis et redituram i. q. *sehkraft*. B) *transl.* D 22, 14 pauci sensus **apte* et cum quodam l. terminantur i. q. insigni sententia.

luna. G 11, 5 coeunt. . certis diebus, cum aut inchoatur luna aut impletur. III, 23, 11 donec adulta nocte luna surgens ostenderet acies falleretque. sed Flaviani aequior a tergo; . . . Vitelliani adverso lumine conlucentes. . iaculantibus incanti offerebantur. 1, 28, 2 luna **claro* repente caelo visa (est) languescere.

luo. a) i. q. *expiare*, büßen G 21, 2 luitur. . homicidium certo. . pecorum numero. 16, 20, 9 libertus Thermi quaedam de Tigellino criminose detulerat, quae cruciatibus tormentorum ipse, patronus eius nece immerita luere. [Acidal.; M, Nipp. lueret.] b) i. q. *solvere* II, 54, 8 Coenus. . iussu Vitellii *poenas* luit. 6, 4, 4 Latiaris. . praecipuus olim circumveniendi Sabini et tunc luendae poenae primus fuit. 25, 10 eodem die defunctam (sc. esse Agrippinam), quo biennio ante Seianus poenas luisset. 13, 21, 2 itur ad Agrippinam, ut nosceret obiecta dissolveretque vel poenas lueret. [M *pena ante veterem corr.*; Halm *fort. poenam.*] 14, 10, 17 luisse eam (sc. Agrippinam) poenam [Nipp. poenas] conscientia. 12, 54, 17 *capite* poenas luerent. 13, 35, 23 nec. . primum alterumque delictum venia prosequer-

batur, sed qui signa reliquerat, statim capite poenas luebat. 3, 16, 23 precor, ne meae pravitatis poenas innoxius luat. 15, 69, 16 Nero satis supplicii luisse ait (sc. convivas) pro epulis consularibus. — [A 19, 16 Wex.]

lupanar. 13, 25, 2 cf. *deverticulum*. 15, 37, 10 crepidinibus stagni lupanaria adstabant inlustribus feminis completa.

lustralis. 16, 4, 1 propinquo lustrali certamine i. q. *quinquennali*.

lustrum. A) a) II, 70, 3 Vitellius. . *spectato* munere (sc. gladiatorio). . vestigia recentis victoriae lustrare *oculis* concupivit, foedum. . spectaculum. b) i. q. *durchwandern*, *heimsuchen* IV, 3, 15 civilia arma. . postquam Aegyptum Iudaeam Suriamque et omnis provincias exercitusque lustraverant, velut expiato terrarum orbe cepisse finem videbantur. B) i. q. *sühnen* I, 87, 1 Otho lustrata urbe. . 13, 24, 5 urbem princeps lustravit ex responso haruspicum, quod Iovis ac Minervae aedes de caelo tactae erant. IV, 53, 11 praetor, praeunte. . pontifice, lustrata *suovetaurilibus* area (sc. Capitolii) et super caespitem redditis extis, Iovem. . precatus, uti. . 15, 26, 10 lustratum rite exercitum ad contionem vocat.

lustrum. a) 11, 25, 21. 12, 4, 11 cf. *condo* A. b. b) *meton.* 16, 2, 7 *quinquennale* ludicrum secundo lustrum celebrabatur.

lusus. a) D 28, 21 non studia modo curasque, sed remissiones etiam lusisque *puerorum* sanctitate quadam ac verecundia temperabat. G 32, 5 Teneteri. . equestris disciplinae arte prae-cellunt; . . hi *lusus infantium*, haec iuvenum aemulatio: perseverant senes. 13, 15, 6 cf. *ludicer* B. a. b) D 10, 17 epigrammatum l. cf. *iucunditas*. — [13, 20, 2 conl. Rhenan. *lusus* cf. *luxus*.]

lux. A) *propr.* i. q. *licht* 14, 21, 17 noctes, quibus tanta luce *ignium* nihil illicitum occultari queat. — i. q. *tageslicht*, *tag* A 12, 10 *nox* clara et extrema Britanniae parte brevis, ut finem atque initium lucis exiguu discrimine internoscas. 26, 7 legionem. . nocte adgressi. . . propinqua luce fulsere signa (sc. legionum). II, 49, 11 noctem quietam. . egit: luce prima in ferrum. . incubuit. III, 70, 1 luce prima Sabinus. . ad Vitellium misit cf. 60, 22 concubia nocte et 60, 25 noctem quietam egit. 1, 39, 19 luce demum. . ingressus castra cf. 39, 8 nocte concubia. V, 16, 1 *nox* apud barbaros cantu aut clamore. . acta. postera luce Cerialis equite. . frontem explet. 1, 65, 9 *nox* per diversa iniquies, . . coepta luce missae in latera legiones. 3, 15, 16 multam post noctem. . operiri fores iussit; et coepta luce perfosso iugulo. . repertus est. 4, 48, 4 iis permissum. . trahere praedas, dum populatio lucem intra sisteretur noctemque in castris tutam. . capesserent. 51, 16 *nox* aliis. . opportuna; . . ceteros. . adpetente iam luce truserunt in summa castelli. 13, 41, 5 Corbulus. . an. . nocte Artaxata pergeret. . agitavit, . . dein. . lucem opperitur. 14, 10, 3 (Caesar) reliquo noctis. . mentis inops lucem opperiebatur tamquam exitium adlaturam. 1, 70, 20 cf. *infra*. III, 19, 7 per *tenebras*. . maiorem rapiendi licentiam. quod si lucem opperiantur, iam pacem (sc. fore). IV, 64, 18 quo modo lucem *diemque*

omnibus hominibus, ita omnes terras fortibus viris natura aperuit. 1, 22, 5 miserrimis lucem et spiritum reddidistis cf. 21, 11 carere effracto solvunt vincula. — A 26, 7 *propinqua* luce cf. supra. II, 49, 11. III, 6, 14 luce *prima* inermos . . oppressere. 70, 1 luce prima cf. supra. V, 16, 1. 16, 27, 1 *postera* luce. . . templum. . . insedere. V, 22, 19 *multa* luce repecti hostes. IV, 53, 6 XI kalendas Iulias *serena* luce spatium omne. . . ingressi milites i. q. sereno caelo. — IV, 50, 4 obscuro adhuc *coepit* lucis domum. . . inrumpunt. 1, 65, 9. 3, 15, 16. 15, 55, 1 *coepit* luce Milichus in hortos. . . pergit. 4, 51, 16 *adpetente* iam l. 13, 21, 1 luce *orta* itur ad Agrippinam. III, 19, 7. 13, 41, 5. 14, 10, 3 *opperiri*. IV, 72, 16 (milites) abditi per tentoria et lucem ipsam *vitantes*. 1, 22, 5 l. et spiritum *reddere*. — 1, 70, 20 pernoctavere sine utensilibus, sine igne, . . . lux reddidit terram. 14, 10, 3 lux exitium adfert cf. supra. B) *transl. a) ad vitam pertinet* A 45, 25 novissima in luce desideravere aliquid oculi tui. b) D 34, 10 *lucenibus*. . . in media luce studentibus atque inter ipsa discrimina i. q. in fori luce, im lichte der öffentlichkeit. b) A 44, 15 ei *non *licuit durare in hanc beatissimi saeculi lucem [Acidal.; codd. in hac. . . luce] ac principem Traianum videre i. q. heller glanz; Tücking explic. anbruch.

luxuria. *luxuries* *II, 7. — A 6, 18 cf. ludus. 15, 15 sibi (sc. Britannis) patriam coniuges parentes, illis (sc. Romanis) avaritiam et l. causas belli esse. II, 62, 3 si luxuriae temperaret (Vitellius), avaritiam non timeres. I, 21, 2 Othonem . . multa. . . exstimulabant, luxuria etiam principi onerosa, inopia vix privato toleranda. 10, 6 (Mucianus) luxuria industria, comitate adrogantia, malis bonisque artibus mixtus: nimiae voluptates, cum vacaret. 71, 2 Otho. . . non deliciis neque desidia torpescere: dilatae voluptates, dissimulata l. 50, 6 duos omnium mortalium invidicia ignavia luxuria deterrimos (sc. Othonem et Vitellium). II, 7, 5 discordiam his (sc. Vitellio et Othoni esse), ignaviam, luxuriam [M luxurię]. 13, 30, 5 praefectus. . . velut infimam nationum Italiam luxuria saevitiaque addictavisset. I, 16, 13 (Neronem) sua inmanitas, sua l. cervicibus publicis depulerunt. 30, 5 falluntur quibus luxuria specie liberalitatis imponit. 16, 3, 1 gliscebat interim luxuria spe inani, consumebanturque veteres opes. G 45, 17 diu. . . inter cetera eiectamenta maris iacebat (sucinum), donec l. nostra dedit nomen.

luxoriosus. I, 88, 13 luxoriosos *apparatus* conviviiorum et irritamenta libidinum. III, 83, 9 quantum in l. otio libidinum.

luxus. dat. luxu II, 71. 3, 30. 34. 15, 48, luxui 12, 5. 14, 15. — a) i. q. *üppigkeit, schwelgerei, ausschweifung, liederlichkeit* IV, 14, 5 (dilectum) onerabant ministri avaritia ac luxu, senes. . . conquirendo, quos pretio dimitterent: rursus impubes. . . ad stuprum trahebantur. 74, 10 luxum vel avaritiam dominantium tolerate. I, 22, 3 aulam Neronis et luxus, adulteria cf. libido B. a. 2, 27, 10 hortatur (Libonem) ad luxum et aes alienum, socius libidinum et necessitatum. II, 71, 7 Vitellius. . . luxu et saginae mancipatus emptusque. 90, 5 Italia, per quam somno et

luxu pudendus incesserat (Vitellius); *opp.* industriam temperantiamque suam laudibus ad tollens. 4, 48, 6 (milites) versi in luxum et raptis opulenti omittunt stationes lascivia epularum aut somno et vino procumbere. 12, 27, 12 praeda per luxum usos et somno graves circumvenere. 15, 49, 13 Scaevino (erat) dissoluta luxu mens et proinde vita somno languida. 1, 16, 8 lascivire miles, . . luxum et otium cupere, disciplinam et laborem aspernari. 4, 67, 16 Tiberius. . . quanto intentus olim publicas ad curas, tanto *occultiores in luxum et malum otium resolutus. 1, 18 (Seiano) summa apiscendi libido, eiusque causa modo largitio et luxus, saepius industria ac vigilantia. IV, 36, 9 (milites) effusi in luxum et epulas et nocturnos coetus. 12, 5, 17 non luxui aut voluptatibus adsuefactus, sed qui prima ab iuventutibus obtemperavisset. 15, 48, 12 *levitati ac magnificentiae et aliquando luxu indulgebat. 6, 49, 4 (mater) repudiata adsentationibus atque luxu perpulisset iuvenem ad ea, . . 11, 10, 21 (Gotarzes) potitus regiam, per saevitiam ac luxum adegit Parthos mittere ad principem R. . . preces. 13, 12, 6 inrepererat per luxum et ambigua secreta (sc. Acte in animum Neronis) i. q. üppiges benehmen; minus recte Nipp. üppige gelage. — I, 13, 14 Otho pueritiam incuriose, adulescentiam petulanter egerat, gratus Neroni *aemulatione* luxus. III, 76, 8 in ministerium luxus dispersis militibus. 14, 22, 18 nimia luxus *cupido* infamiam. . . Neroni tulit, quia fontem aquae Marciae. . . nando incesserat. III, 45, 8 inde opes et *rerum secundarum* luxus (sc. reginae erant). IV, 74, 10 *dominantium* cf. supra. 1, 10, 22 Q. † Tedii et Vedii Pollionis luxus. 13, 20, 2 cf. infra. 14, 15, 8 (exstructae sunt) cauponae et posita (sunt) veno iritamenta luxui. III, 55, 7 (Vitellius) nihil e *solito* luxu remittens. 4, 67, 16 *occultiores cf. supra. 16, 18, 5 habebatur non ganeo et proffigitor, ut plerique sua haurientium, sed *erudito* luxu. 2, 44, 3 iuvenem *urbano* luxu lascivientem melius in castris haberi. 3, 37, 6 neque luxus in iuvene. . . displicebat. 12, 5, 17 non luxui adsuefactus cf. supra. 15, 48, 12 *indulgere*. III, 36, 2 Vitellius. . . curis luxum *obtendebat*. IV, 74, 10 *tolerare*. 1, 16, 8 *cupere*. 13, 20, 2 nox. . . Neroni per violentiam trahebatur, cum ingreditur Paris, solitus alioquin id temporis luxus [Rhenan. lusus] principis *intendere*, sed tunc compositus ad maestitiam. . . audientem exteret. II, 11, 20 nec illi (sc. Othoni) segne aut corruptum luxu iter, sed lorica ferrea usus. . . 69, 13 vires (sc. militum) luxu corrumpuntur, contra veterem disciplinam. 2, 44, 3 luxu lascivire cf. supra. 6, 49, 4 luxu percellere. 15, 49, 13 dissoluta luxu mens. 11, 31, 8 Messalina non alias solutior luxu. . . simulacrum vindemiae. . . celebrabat. II, 99, 10 accedebat huc Caecinae. . . torpor recens, nimia fortunae indulgentia soluti *in* luxum. 4, 67, 16 in luxu resolutus cf. supra. IV, 36, 9 (milites) effusi in luxum. 4, 48, 6 (milites) versi in luxum. 2, 27, 10 hortatur (Libonem) *ad* luxum. 6, 7, 5 (Cotta) nobilis quidem, set egens *ob* luxum, per flagitia infamis. 12, 27, 12 praeda *per* luxum usos. 11, 10, 21. 13, 12, 6 cf. supra. 34, 8 per luxum

avitas opes dissipassent. 12, 12, 13 iuvenem ignarum et summam fortunam in luxu ratum. *b)* i. q. *übermäßiger aufwand, verschwendung* I, 62, 7 torpebat Vitellius et fortunam principatus inertis luxu ac prodigis epulis praesumebat. 3, 52, 3 suspecta severitate adversum luxum, qui immensum proruperat ad cuncta, quis pecunia prodigitur. 15, 37, 3 celeberrimae luxu fama epulae fuere, quas. ut exemplum referam, ne saepius eadem prodigientia narranda sit. II, 37, 16 legatos ac duces. . . luxus egestatis scelerum sibi conscios. 31, 6 Vitellius ventre et gula sibi *inhonestus, Otho luxu saevitia audacia rei p. exitiosior ducebatur. 2, 78, 3 Piso. . . incusat Germanicum luxus et superbiae. — 2, 33, 1 proximo senatus die multa in luxum civitatis dicta (sunt). 3, 55, 2 l. mensae cf. infra. I, 62, 7 iners l. cf. supra. 3, 53, 5 qui *pudendi* luxus arguerentur. 54, 10 leges. . . contemptu

abolitae securiorem l. fecere. 30, 11 copia et affluentia luxu propior. 2, 4, 12 (regem) custodia circumdat, manente luxu et regio nomine. 3, 52, 3 proruperat cf. supra. 55, 2 luxus mensae. . . profusis sumptibus exerciti paulatim exolevere. 34, 22 sexum natura invalidum deseri et exponi suo luxu, cupidinibus alienis. I, 62, 7 fortunam principatus luxu praesumebat cf. supra. 3, 33, 8 inesse mulierum comitatu quae pacem luxu, bellum formidine morentur. 13, 45, 17 eam. . . Otho pellexit iuventa ac luxu. 15, 42, 3 gemmae et aurum. . . solita pridem et luxu vulgata. 2, 33, 1 cf. supra. 57, 18 multa in luxum addidit.

lympho. I, 82, 6 lymphatis caeco pavore animis. 1, 32, 2 plurium (sc. militum) *vaccordia* constantiam exemerat (sc. legato). repente lymphati districtis gladiis in centuriones invadunt.

lyricus. neutr. plur. *subst.* de carminibus D 10, 16 cf. iucunditas.

M

maceria. III, 82, 16 superstantes maceris hortorum Vitelliani. . . pilis subeuntes arcebant.

machina. *propr.* in *re milit.* II, 34, 13 claudibat pontem. . . turris. . . unde tormentis ac machinis hostes propulsarentur. III, 20, 21 advectis tormentis machinisque. IV, 28, 14 machinas molemq. operum Batavis delegat. 23, 14 machinas, insolitum sibi, ausi.

machinamentum. *propr.* *a)* 14, 6, 3 non saxis impulsa navis summa sui parte veluti *terrestre* m. concidisset. *β)* in *re milit.* IV, 30, 7 pavorem intulit suspensum et nutans m., quo repente demisso praeter suorum ora. . . plures hostium sublimi rapti verso pondere intra castra effundebantur i. q. tolleno. 12, 45, 10 nihil tam ignarum barbaris quam machinamenta et astus oppugnationum. 15, 4, 12 Adiabeni cum promovere scalas et machinamenta inciperent, facile detrusi. — [III, 20, 13 glossa in M.]

machinator. *a)* *propr.* 15, 42, 5 Nero. . . extruxit domum. . . magistris et machinatoribus Severo et Celere, quibus ingenium et audacia erat etiam, quae natura denegavisset, per artem *temptare. *b)* *transl.* I, 10, 8 sui milites Hirtium et machinator doli Caesar abstulerat.

macies. *transl.* de *exili et ieiunio genere dicendi* D 21, 5 quosque alios in eodem valetudinario haec ossa et haec macies probant cf. com. crit.

macto. 4, 52, 9 Agrippina. . . Tiberium forte sacrificantem patri reperit. quo initio invidiae non eiusdem (sc. esse) ait mactare *divo Augusto victimas* et posteros eius insectari. 1, 61, 14 barbarae arae, apud quas tribunos. . . mactaverant. — latiore sensu 2, 13, 7 perfidos et ruptores pacis *ultioni et gloriae* mactandos.

macula. *a)* *propr.* G 17, 7 maculae pellesque beluarum i. q. andersfarbige lappen aus thierfellen: Schweizer-Sidl. cf. ferus *b)* *transl.* 1, 43, 11 eluant hanc m.

maculo. *a)* *propr.* I, 37, 18 quae usquam provincia, quae castra sunt nisi *cruenta* et maculata. . . ? *b)* *transl.* IV, 60, 7 donec egregiam laudem fine turpi macularent.

maculosus. *transl.* de *hom.* II, 30, 13, 33. c. *abl.* I, 7 cf. foedus *b)* III, 38, 12 eum omni dedecore maculosum egregia fama anteibat.

madeo. *propr.* V, 17, 9 campos madentes.

madescio. *propr.* II, 3, 12 nec ullis imbribus quamquam in aperto madescunt (altaria).

maereo. *a)* c. *opp.* et *sim.* II, 21 *opp.* in *levi* habitum cf. *levis* B. 1. *b)* *a)* 1, 28, 2, 77, 3, 44, 11, 38 cf. laetor. II, 45 cf. luctus. 2, 82 cf. lugeo. *b)* *a)* *absol.* I, 38, 18 praecipuum pessimorum incitamentum, quod boni maerebant. II, 28, 6 quod ubi auditum. . . maerere socii, fremere legiones. 1, 28, 7 prout splendidior obscuriorve (luna), laetari aut maerere (milites). 2, 82, 14 altius animis maerebant cf. lugeo. 3, 44, 5 optumus quisque rei p. cura maerebat. II, 48, 9 filium. . . trepidum et maerentem. . . solatus est. 4, 54, 1 Seianus maerentem et inprovidam. . . perculit. 11, 38, 9 cum aspiceret filios maerentes cf. laetor. 14, 15, 16 accesserat. . . maerens Burrus ac laudans. 3, 1, 11 maerentium turba. *β)* c. *acc.* II, 21 cf. *levis*. 45 *mortem* cf. luctus. *γ)* seq. *acc.* c. *inf.* I, 50, 8 deterrimos. . . fataliter electos non senatus modo et eques. . . sed vulgus quoque palam maerere. 2, 77, 13 perisse Germanicum nulli iactantius maerent quam qui maxime laetantur.

maeror. A 29, 3, 6, 27 cf. luctus. 3, 1, 19 comitatum Agrippinae longo maerore fessum obvii et recentes in *dolore* anteibant. 5, 6, 10 vos obtestor, ne memoriam nostri per maerorem quam *laeti* retineatis. 15, 23, 14 ipse ut *laetitiae*, ita maeroris inmodicus egit. 6, 19, 10 neque propinquis. . . assistere, *inlacrimare*. . . dabatur, sed circumiecti custodes et in maerorem cuiusque intenti corpora putrefacta adsectabantur. 3, 3, 10 ut par maeror (sc. videretur). 4, 12, 7 videt mortem Drusi. . . sine m. publico esse. 12, 26, 5 nemo adeo expers misericordiae fuit, quem non Britannici fortuna maerore [Ernesti; M, Nipp. fortunae maeror] adiceret. 15, 73, 9 in senatu cunctis, ut cuique plurimum maeroris, in adulationem demissis.